

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور
معاونت حفاظت و امور اراضی

مجموعه دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و نظرات حقوقی ممیزی اراضی «تا پایان سال ۸۱»

تدوین کنندگان

احمدبوعلی

فرید صیدی نژاد - مهدی فردوسی زاده

محسن دوه‌چی - عارف غلامی

مجموعه دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و نظرات حقوقی
ممیزی اراضی / تدوین کنندگان فرید صیدی
نژاد... [و دیگران] - تهران: راه سبحان:
سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور، دفتر ترویج و
مشارکت مردمی، ۱۳۸۲. ۲۴۴ص.

ISBN 964-7714-06-8

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا .
۱.۱ اموال غیر منقول -- بخشنامه‌ها . ۱.۲ اموال
غیر منقول -- آیین نامه‌ها . ۳. آرای حقوقی .
الف. صیدی نژاد، فرید . ب. سازمان جنگل‌ها و مراتع
کشور . دفتر ترویج و مشارکت مردمی .

۳۴۶/۵۵۰۴۳

KMH ۶۸۳/۲۲۸

۱۳۸۲

۸۲-۱۴۳۴۵م

کتابخانه ملی ایران

شناسنامه:

- نام کتاب: مجموعه دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و نظرات حقوقی ممیزی اراضی
- تدوین کنندگان: احمدبوعلی - فرید صیدی نژاد - مهدی فردوسی زاده - محسن دوه‌چی - عارف غلامی
- ناشر: راه سبحان - با همکاری دفتر ترویج و مشارکت مردمی سازمان جنگل‌ها، مراتع و
آبخیزداری کشور
- تاریخ چاپ: اسفندماه ۱۳۸۲
- تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه
- چاپخانه: نقش سبحان
- شابک: ۸-۰۶-۷۷۱۴-۹۶۴
- نشانی: تهران- ازگل - سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

کلیه حقوق این اثر برای سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور محفوظ می‌باشد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

بخش اول: شناسائی و تشخیص

صفحه	موضوع	مرجع صادرکننده	شماره و تاریخ
۲	دستورالعمل نحوه تکمیل نمونه فرمهای برگ تشخیص	ریاست سازمان	۳۱۱۷۸/۱۰۰/۱۹ ۵۳/۹/۹
۵	گواهی تشخیص منابع ملی و مستثنیات	ریاست سازمان	۲۶۸۵/۱۰۰/۱۹ ۵۶/۲/۵
۶	تفویض اختیار تشخیص	ریاست سازمان	۵۳۲۳ ۵۷/۴/۱۵
۷	اعطای اختیارات قانونی در زمینه تشخیص	ریاست سازمان	۷۰۴/۱۰۰/۹۰ ۷۲/۴/۲۷
۸	نحوه تکمیل فرمهای تشخیص	ریاست سازمان	۸۲۴/۱۰۰/۹۰ ۷۲/۵/۱۷
۱۲	در مورد تغییرات ناشی از تبدیل کروکی به نقشه	ریاست سازمان	۶۸۰۷/۵ ۸۰/۶/۱۳
۱۴	نحوه اصلاح نقشه های سنواتی	ریاست سازمان	۱۱۱۴۶/۱۶ ۸۰/۹/۲۰
۱۵	ضوابط تشخیص حریم روستا و لزوم شرکت در جلسات مربوطه	ریاست سازمان	۱۲۵۲۷/۱ ۸۰/۱۰/۲۲
۱۶	نحوه تحویل اراضی واقع در حریم استحقاقی شهرها	معاون حفاظت و امور اراضی معاون حفاظت	۶۳۷۱/۱۰۰/۹۰ ۷۳/۱۲/۱۶ ۶۶۰۰/۵
۱۶ و ۱۷	مرجع تشخیص اراضی مستثنیات	و امور اراضی	۸۱/۷/۱
۱۷	دقت در جلوگیری از خدشه دار شدن برگ تشخیص	دفتر ممیزی اراضی	۳۷۴۴/۱۰۰/۲۲ ۷۰/۸/۱۸
۱۸	نحوه تنظیم اوراق تشخیص	دفتر ممیزی اراضی	۶۵۷/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۲/۱۲
۱۹	انعکاس صحیح مندرجات برگ تشخیص در آگهی	دفتر ممیزی اراضی	۱۶۹۳/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۴/۸
۱۹	برگ تشخیص، ملاک عمل اقدامات بعدی است	دفتر ممیزی اراضی	۱۹۰۶/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۴/۲۲
۲۰	دستورالعمل چارچوب بررسی پرونده های اجرای ماده ۵۶	دفتر ممیزی اراضی	۴۳۰۳/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۶/۸

بخش اول: شناسائی و تشخیص

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۳۲۹۶/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۶/۱۴	دفتر ممیزی اراضی	خودداری از اجرای قانون با کروی	۲۲
۳۶۷۲/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۷/۵	دفتر ممیزی اراضی	لزوم اجرای طرحهای جنگلکاری در اراضی اجرای قانون شده	۲۲
۳۴۲۳/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۷/۵	دفتر ممیزی اراضی	مواردی از نحوه تکمیل مندرجات برگ تشخیص	۲۲
۵۷۶۳/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۱۰/۷	دفتر ممیزی اراضی	چگونگی اجرای قانون در پلاک فاقد سابقه ثبتی	۲۵
۶۹۳۶/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۱۱/۷	دفتر ممیزی اراضی	عدم قید اراضی مورد تخریب در نقشه اجرای قانون	۲۵
۷۲۶۹/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۱۲/۱	دفتر ممیزی اراضی	فقدان توجیه قانونی صدور گواهی مستثنیات قبل از تنظیم برگ تشخیص	۲۶
۷۲۰۲/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۱۲/۱۱	دفتر ممیزی اراضی	اخذ سوابق اصلاحات اراضی و قید حدود نقشه ثبتی در نقشه اجرای قانون	۲۶
۷۸۰۱/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۱۲/۱۶	دفتر ممیزی اراضی	صدور گواهی مستثنیات، منطبق با آراء ماده واحده یا قطعیت	۲۷
۷۵۹۴/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۱۲/۲۳	دفتر ممیزی اراضی	اجرای قانون توأم با نقشه برداری در عرصه طرحهای مرتعداری	۲۷
۶۷۲۳/۱۰۰/۲۲ ۷۲/۱۱/۲۵	دفتر ممیزی اراضی	تشخیص مستثنیات و برخی شرایط آن	۲۸
۵۸۵۰/۱۰۰/۲۲ ۷۳/۸/۱۱	دفتر ممیزی اراضی	رعایت برخی موارد در تشخیص	۲۸
۱۱۹۶۰/۱۰۰/۲۲ ۷۳/۱۲/۹	دفتر ممیزی اراضی	اجرای قانون در اراضی مستحدث و ساحلی	۳۰
۱۲۱۶۷/۱۰۰/۲۲ ۷۳/۱۲/۱۴	دفتر ممیزی اراضی	عدم وقوع مرتع در سهم اشخاص در قانون اصلاحات اراضی	۳۱
۲۷۶۹/۱۰۰/۲۲ ۷۴/۴/۱۴	دفتر ممیزی اراضی	مالکیت دولت بر حریم دریاچه ها و ..	۳۲

بخش اول: شناسائی و تشخیص

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۱۳۵۴/۱/۵۱	دفتر ممیزی	موزائیک کردن نقشه های ممیزی اراضی	۳۳
۷۷/۱۱/۴	اراضی		
۵۹۳۸/۵۱	دفتر ممیزی	در مورد پاسخ به استعلامات	۳۵
۷۹/۴/۲۶	اراضی		
۱۰۸۲۹/۵۱	دفتر ممیزی	نکاتی در مورد انتخاب عرصه ها جهت اجرای قانون	۳۵
۸۰/۱۱/۸	اراضی		
۳۱۱۵/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	اولویت اجرای قانون در پلاکهای مورد تجاوز و تخلف	۳۶
۷۲/۶/۲۲			
۹۷۳/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	پاسخ به استعلامات محدوده شهر	۳۷
۷۳/۳/۱			
۴۷۳۹/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	تداخل ثبتی مانع تشخیص نیست	۳۷
۷۳/۸/۳			
۵۴۱۷/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	عدم و جاهت قانونی خالصه در مورد مرتع یا جنگلها	۳۸
۷۳/۱۰/۱۳			
۷۱۲۱/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	عدم محدودیت مکانی در مورد تشخیص	۳۸
۷۳/۱۱/۲			
۶۲۵۷/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	تسریع تشخیص در اراضی مورد تجاوز	۳۹
۷۴/۱۲/۲۱			
۶۵۴۷/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	لزوم تعیین تکلیف اراضی واقع در حریم روستا و مراتع عمومی	۴۰
۷۵/۱/۱۵			
۲۲/۱۸۷۴/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	ممنوع بودن صدور پروانه حفزه چاه در اراضی ملی شده بدون مجوز منابع طبیعی	۴۱
۷۵/۵/۱۵			
۲۱/۲۷۴۶/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	حفز چاه یا قنات جدید در محدوده حریم چاه یا قنات متروکه در اراضی ملی نیاز به موافقت سازمان دارد	۴۲
۷۵/۶/۱۲			
م/ج/۸/۴۴۹	دفتر حقوقی	محدوده های مورد عمل سازمان از جمله اراضی جنگلی و طرحها، مشمول دخالت سازمان مسکن نمی باشد.	۴۳
۷۵/۹/۲۵			
۲۲/۵۷۸۱/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	اجرای قانون در اراضی حریم و بستر رودخانه	۴۳
۷۵/۱۰/۲۳			

بخش اول: شناسائی و تشخیص

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۲۸۰۹/۱۰۰/۳۴ ۷۶/۶/۲۴	دفتر حقوقی	مراتع عمومی واقع در حریم روستا	۴۴
۸۸۳۷/۱۰۰/۳۴ ۷۷/۱/۳۱	دفتر حقوقی	ابطال گواهیهای خلاف واقع توسط اداره کل یا صادرکننده	۴۴
۵۱۱۷/۱۸ ۷۷/۹/۲۴	دفتر حقوقی	عدم تنظیم برگ تشخیص مجدد بر محل اجرای قانون شده	۴۶
۳۸۵۴/۱۸ ۷۷/۱۱/۱۱	دفتر حقوقی	نحوه اقدام در صورت اشتباه در مشخصات ثبتی یا مساحت	۴۷
۳۶۲۲/۱۸ ۷۹/۶/۱۳	دفتر حقوقی	عدم اقدام به اجرای مقررات در حوزه های شهری	۴۷
۳۴۴۵/۱۸ ۷۹/۷/۴	دفتر حقوقی	با قطعی شدن تشخیص جز ماده واحده مرجع دیگری حق تغییر را ندارد	۴۸
۱۸/۳/۵۰۵۹ ۷۹/۷/۲۵	دفتر حقوقی	عدم اعمال ماده ۲ (۵۶) در محدوده قانونی شهرها اصلح است	۴۹
۷۰۳۱/۱۸/۲ ۷۹/۱۱/۱۷	دفتر حقوقی	تشخیص و تعیین اراضی ملی و چمنزار به عنوان حریم روستا	۴۹
۹۳۰۶/۱۸/۲ ۸۰/۵/۲۰	دفتر حقوقی	هیئت تشخیص حریم، اختیار ورود به اراضی ملی دارای سند مالکیت را ندارند.	۵۰
۲۶۴۱/۱۸/۴ ۸۰/۷/۲۲	دفتر حقوقی	اجرای مقررات در اراضی منابع طبیعی حریم منابع آب	۵۲
۵۹۴۳/۱۸/۲ ۸۱/۲/۲۲	دفتر حقوقی	نحوه پاسخ به استعلامات	۵۳
۷/۵۸۲ ۶۲/۳/۸	اداره حقوقی قوه قضائیه	مرجع تصحیح رأی کمیسیون ماده ۵۶	۵۵
۷/۷۴۶۸ ۷۶/۲/۴	اداره حقوقی قوه قضائیه	عدم قبول خلع ید از متصرفین قبل از اجرای ماده ۲	۵۵
۱۳۸۵/۱۰۰/۵ ۷۱/۱۱/۲۰	ریاست سازمان	شرح وظایف دبیرخانه های مرکزی استان و شهرستان هیات های تعیین تکلیف اراضی اختلافی	۵۸

بخش دوم: ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۶۰	ریاست سازمان	شرایط تنظیم فرم شماره ۷ و خصوصیات اعتراضات سازمان	۶۰۵/۱۰۰/۹۰ ۷۳/۲/۲۸
۶۱	ریاست سازمان	موارد لازم الرعایه در پیگیری ماده واحده	۱۶۴۴/۱۰۰/۹۰ ۷۳/۸/۱۴
۶۲	ریاست سازمان	استرداد وجوه مأخوذه موضوع ماده ۱۲ آئین نامه اجرائی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی	۹۶۵/۱۰۰/۹۰ ۷۵/۴/۴
۶۳	ریاست سازمان	چگونگی تبدیل کروکی به نقشه	۲۷۶۹/۱۰۰/۹۰ ۷۶/۱۱/۲۱
۶۴	ریاست سازمان	عدم قبول پرونده های ناقص توسط دبیرخانه کمیسیون ماده واحده	۱۱۸۱۰/۵۲ ۷۹/۱۰/۱۳
۶۴	ریاست سازمان	ترکیب هیأت ماده واحده پس از ادغام و تشکیل وزارت جهاد کشاورزی	۲۱۹۵/۱۸ ۸۰/۳/۵
۶۵	ریاست سازمان	خارج نمودن پرونده های ناقص از دستور کار هیأت های ماده واحده منضم به بخشنامه وزیر محترم جهاد کشاورزی	۷۲۳۹/۵ ۸۰/۶/۲۱
۶۶	ریاست سازمان	اهداف و وظائف هیأت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی و نحوه اقدام اعضاء	۱۰۲۲۰/۱۸ ۸۰/۸/۳۰
۶۸	معاون حفاظت و امور اراضی	اقدامات مورد نظر در راه اندازی هیأت ها و تمهید مقدمات اجرای قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی	۱۷۶۱/۱۰۰/۹۰ ۷۱/۲/۲۲
۷۰	معاون حفاظت و امور اراضی	صلاحیت رسیدگی هیأتها منحصراً در اراضی واقع در خارج از محدوده قانونی شهرها و حریم روستاها	۶۰۰/۱۰۰/۹۰ ۷۳/۱۲/۲۶
۷۰	معاون حفاظت و امور اراضی	عدم اعتراض به رأی قاضی ماده واحده توسط جنگلدار	۸۲۰/۱۰۰/۹۰ ۷۳/۳/۱۸
۷۱	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی	جلب نظر کارشناس رسمی دادگستری در هیأت ماده واحده خلاف قانون است	د/۳۱۲/۳۰۵ ۷۱/۳/۲۳
۷۱	دفتر ممیزی اراضی	قبل از صدور رأی هیئت ماده واحده حق دخالت و تغییرات در مدارک و سوابق وجود ندارد	۲۱۰۷/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۶/۷

بخش دوم: ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۴۲۶۰/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۷/۲۶	دفتر ممیزی اراضی	عدم وجاهت قانونی آراء هیات در رقباتی که اجرای کامل ماده ۵۶ نشده باشد.	۷۲
۴۹۴/۱۰۰/۲۲ ۷۲/۲/۲۸	دفتر ممیزی اراضی	عدم طرح پلاکهای مختومه دیوان عدالت در ماده واحده	۷۳
۲۰۰/۱۰۰/۹۱ ۷۲/۷/۲۸	دفتر ممیزی اراضی	مرجع تجدید نظر آراء ماده واحده دادگاه حقوقی یک می باشد.	۷۳
۹۰۰/۱۰۰/۹۱ ۷۲/۱۰/۱۹	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی	ارسال نظرات کارشناسی و آراء ماده واحده	۷۴
۱۸۰۰/۱۰۰/۹۱ ۷۳/۲/۲۴	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی	ارسال رأی در مورد اراضی خالصه	۷۵
۲۱۳۸/۱۰۰/۹۱ ۷۳/۳/۱۰	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی	ذکر مشخصات پلاک در آراء ماده واحده	۷۷
۴۶۸۰/۱۰۰/۹۱ ۷۳/۱۱/۱۹	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف	قابلیت تجدید نظرخواهی آراء ماده واحده	۷۸
۵۰/۱۰۰/۹۱ ۷۴/۱/۲۰	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی	در صورت عدم وصول اعتراض نیازی به طرح پرونده تشخیص در ماده واحده نیست	۸۰
۵۰۰/۱۰۰/۹۱ ۷۴/۲/۲۳	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی	ارسال یک نمونه رأی متضمن دقت نظر قاضی در ابعاد مختلف	۸۳
۱۱۵۰/۱۰۰/۹۱ ۷۴/۴/۳۱	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی	نحوه اجرای آراء ماده واحده	۸۴
۳۵/۱۰۰/۹۱ ۷۴/۸/۲۷	دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف	نسبت به یک موضوع بیش از یکبار نمیتوان رسیدگی کرد	۸۶

بخش دوم: ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۲۹۲۹/۱۰۰/۲۲ ۷۷/۲/۲۳	دفتر ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی	ارسال آراء هر پلاک به همراه نظرات کارشناسی	۸۷
۶۱۲۵/۱۰۰/۲۲ ۷۷/۵/۲۴	دفتر ممیزی اراضی	قابل اعتراض بودن (عدم محدودیت ۲۰ روزه) آراء کمیسیون ماده واحده	۸۸
۹۵۵۱/۵۱ ۷۷/۸/۴	دفتر ممیزی اراضی	رأی قاضی ماده واحده، تنگستان در مورد افرادی که با سند مشاعی در چند نوبت اقامه دعوی می کنند	۸۹
۱۱۴۰۳/۵۱ ۷۷/۹/۲۱	دفتر ممیزی اراضی	قابل اعتراض نبودن تشخیص ماده ۵۶ و رأی قاضی ماده واحده در دیوان عدالت اداری	۹۰
۱۱۰۶۳/۵۱ ۷۸/۱۰/۱۳	دفتر ممیزی اراضی	ممنوع بودن اصلاح اسناد در مورد آراء علیه منابع طبیعی تا صدور رأی نهایی مرجع قضائی	۹۱
۴۷۹۷/۵۱ ۸۰/۴/۲۶	دفتر ممیزی اراضی	عدم ارسال قرارها و آراء رد اعتراض به دفتر ممیزی اراضی	۹۳
۶۳۲۶/۵۱ ۸۰/۶/۱۰	دفتر ممیزی اراضی	نحوه اقدام در رابطه با آراء کمیسیون های ماده واحده	۹۳
۲۳۶۲/۱۰۰/۳۴ ۷۳/۴/۲۷	دفتر حقوقی	عدم منع رسیدگی به دعاوی افراد در حوزه استحقاقی شهرها	۹۵
۶۵۷۷/۱۰۰/۳۴ ۷۳/۱۱/۲۴	دفتر حقوقی	منع رسیدگی ماده واحده به اعتراضات در محدوده قانون شهرها	۹۵
۳۶۲۹/۱۰۰/۳۴ ۷۴/۷/۱۹	دفتر حقوقی	عدم اقدام در اراضی مورد اعتراض ماده واحده تا رسیدگی کمیسیون	۹۶
۴۶۱۸/۱۰۰/۳۴ ۷۴/۹/۴	دفتر حقوقی	قاضی کمیسیون ماده واحده نمی تواند در مقام تجدیدنظر مجدداً به موضوع رسیدگی کند	۹۷
۶/۱۰۰/۳۴ ۷۵/۳/۲۰	دفتر حقوقی	نظرات اعضاء ماده واحده باید مستند به قانون و مدارک اجرایی باشد	۹۸
۶/۲۰۷۷/۱۰۰/۳۴ ۷۵/۵/۹	دفتر حقوقی	اظهار نظر نماینده منابع طبیعی در ماده واحده صرفاً یک نظر کارشناسی می باشد	۹۹

بخش دوم: ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۶۸/۱۰۰/۳۴ ۷۶/۳/۱۳	دفتر حقوقی	پرونده اراضی اختلافی که پس از اعمال قانون در محدوده شهرها قرار گرفته اند در ماده واحده قابل رسیدگی است.	۱۰۰
۲۴۶۲/۱۰۰/۳۴ ۷۶/۶/۲۳	دفتر حقوقی	پذیرش اعتراض صرفاً در اراضی واقع در خارج از محدوده شهرها	۱۰۱
۱۷۶۶/۱۰۰/۳۴ ۷۷/۴/۱۵	دفتر حقوقی	به مجرد اعتراض معترض وظیفه هیات آغاز خواهد شد	۱۰۲
۵۳۵۱/۱۸ ۷۷/۹/۸	دفتر حقوقی	درخواست تجدید نظر (اعتراض) مانع اجرای رأی قاضی کمیسیون ماده واحده نخواهد بود	۱۰۳
۷۰۶۱/۱۸ ۷۷/۱۱/۱۷	دفتر حقوقی	عدم صلاحیت رسیدگی به اعتراضات در اراضی محدوده شهرها	۱۰۴
۴۶/۱۸ ۷۸/۲/۱۳	دفتر حقوقی	اعتراض به مراتع واقع در حریم روستا در هیأت ماده واحده قابل رسیدگی است	۱۰۴
۹۰۰۶/۱۸ ۷۸/۴/۷	دفتر حقوقی	عدم منع رسیدگی و اظهار نظر نسبت به کل پلاک توسط قاضی کمیسیون	۱۰۵
۲۸۷۴/۱۸ ۷۸/۵/۱۶	دفتر حقوقی	اعتراض سازمان های دولتی در هیات های ماده واحده قابل رسیدگی است	۱۰۵
۴۰۷۹/۱۸ ۷۸/۶/۲۲	دفتر حقوقی	نحوه ابلاغ رأی کمیسیون ماده واحده	۱۰۶
۸۹۸۵/۱۸/۴ ۷۹/۱۲/۲۷	دفتر حقوقی	نحوه برخورد با متجاوزین به منابع ملی که همزمان در ماده واحده اعتراض کرده اند.	۱۰۶
۶۰۳۷/۱۸/۴ ۸۱/۲/۲۸	دفتر حقوقی	نحوه عملکرد جنگلدار در ماده واحده	۱۰۸
۵۹۹۱/۱۸/۷ ۸۱/۳/۱۲	دفتر حقوقی	عدم صلاحیت رسیدگی هیات های تعیین تکلیف اراضی اختلافی در محدوده قانونی شهرها	۱۰۹
۸۳۲/۱۸/۴ ۸۱/۵/۱۳	دفتر حقوقی	ایرادى به طرح دعوى ابطال رأی ماده واحده وجود ندارد	۱۱۱
۱۵۴۸/۱۸/۳ ۸۱/۶/۲۰	دفتر حقوقی	پاسخ به سوالات مطروحه	۱۱۱

بخش دوم: ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۶۶۱۷	اداره حقوقی	چگونگی رسیدگی به تخلفات اعضاء و قاضی کمیسیون ماده واحده	۱۱۳
۷۰/۱۱/۲۰	قوه قضائیه		
۷/۵۴۸۵	اداره حقوقی	مرجع تجدیدنظر به اعتراضات وصولی کمیسیون ماده ۵۶ سابق، هیات ماده واحده میباید	۱۱۴
۷۰/۱۲/۲۵	قوه قضائیه		
۱۲۶۱	اداره حقوقی	تشکیل کمیسیون ماده ۵۶ منتفی و سازمانهای دولتی می توانند به ماده واحده اعتراض نمایند.	۱۱۵
۷۱/۲/۲۷	قوه قضائیه		
۷/۵۸۲۴	اداره حقوقی	پاسخ به سوالات مطروحه	۱۱۶
۷۱/۷/۱۵	قوه قضائیه		
۷/۵۵۲۷	اداره حقوقی	قابل تجدید نظر بودن آراء ماده واحده	۱۱۸
۷۲/۸/۵	قوه قضائیه		
۷/۷۲۲۲	اداره حقوقی	مرجع تجدید نظر آراء ماده واحده	۱۱۸
۷۲/۱۰/۱۳	قوه قضائیه		
۷/۸۲۲۹	اداره حقوقی	محدوده قانونی شهر و نحوه رسیدگی به اعتراضات	۱۱۹
۷۴/۱۲/۱۹	قوه قضائیه		
۷/۱۷۶۴	اداره حقوقی	صدور ابلاغ جهت قاضی تحقیق به عنوان قاضی هیات فاقد منع قانونی است	۱۱۹
۷۹/۳/۸	قوه قضائیه		
۱/۷۷/۲۳	رئیس قوه قضائیه	حسب ماده واحده قانون تعیین تکلیف تشکیل کمیسیون ماده ۵۶ منتفی است.	۱۲۰
۶۸/۱۲/۲			

بخش سوم: سند مالکیت

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۱۱۹۲/۱۰۰/۹۰ ۷۵/۵/۳	ریاست سازمان	توافقنامه دفاتر مهندسی و ممیزی جهت وحدت رویه اجرای مادتين ۱۳ و ۳۹	۱۲۲
۶/۵ ۷۹/۱/۱۰	ریاست سازمان	ابلاغ بخشنامه شماره ۱/۴۱/۲۴۸۴۳ سازمان ثبت مبنی بر تاکید صدور اسناد اراضی ملی شده	۱۲۳
۵۱۱۴/۱۰۰/۹۰ ۷۲/۸/۱۶	معاون حفاظت و امور اراضی	در اعتراض به صدور غیر قانونی سند مالکیت اراضی ملی به نام زمین شهری	۱۲۶
۳۴۰/۱۰۰/۹۰ ۷۴/۱/۲۹	معاون حفاظت و امور اراضی	شرکت نمایندگان ادارات منابع طبیعی در هیأت‌های مادتين ۱۴۷ و ۱۴۸	۱۲۷
۴۸۶۸۶/۱۰۰/۹۰ ۷۵/۱۰/۲۲	معاون حفاظت و امور اراضی	شروط نقل و انتقال اراضی با زمین شهری	۱۲۸
۱۲۵۷۶/۱۰۰/۹۰ ۷۵/۱۰/۲۳	معاون حفاظت و امور اراضی	مکاتبات در مورد محتوای ماده قانونی ۱۴۸ ثبت	۱۲۹
۳۸۷۹/۱۰۰/۲۲ ۷۰/۸/۲۱	دفتر ممیزی اراضی	ارسال اسناد منابع ملی	۱۳۲
۳۰۵/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۲/۹	دفتر ممیزی اراضی	لزوم ارسال کلیه اسناد مالکیت رقبات ملی	۱۳۲
۱۰۵۷/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۳/۲	دفتر ممیزی اراضی	ارسال مستندات قانون جهت اعاده سند	۱۳۴
۱۶۷۶/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۴/۳	دفتر ممیزی اراضی	نحوه درخواست اعاده اسناد ملی محدوده شهرها	۱۳۵
۲۴۳۸/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۵/۱۱	دفتر ممیزی اراضی	دستورالعمل اجرائی ماده ۱۲۳ قانون محاسبات	۱۳۵
۲۶۱۳/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۵/۲۱	دفتر ممیزی اراضی	تبعیت از سوابق ثبتی	۱۳۷
۵۹۰۵/۱۰۰/۲۲ ۷۱/۱۰/۶	دفتر ممیزی اراضی	لزوم توجه ادارات ثبت به اجرای قانون	۱۳۸
۲۶۵/۱۰۰/۲۲ ۷۳/۲/۱۰	دفتر ممیزی اراضی	نکات قابل توجه قبل از ارسال اسناد مالکیت	۱۳۸

بخش سوم: سند مالکیت

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۲۳۱۷/۱۰۰/۲۲	دفتر ممیزی	ذکر عنوان «دولت جمهوری اسلامی ایران و نمایندگی	۱۳۹
۷۳/۴/۱۴	اراضی	سازمان» در اسناد مأخوذه	
۷۸۶۰/۱۰۰/۲۲	دفتر ممیزی	ارسال اصل کلیه اسناد مالکیت	۱۴۰
۷۳/۸/۲۳	اراضی		
۱۰۵۷۲/۱۰۰/۲۲	دفتر ممیزی	عدم تسری مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی ثبت به اراضی	۱۴۱
۷۴/۱۱/۱	اراضی	ملی	
۹۸۹۶/۱۰۰/۲۲	دفتر ممیزی	نمونه حکم ابطال رأی ماده ۱۴۸	۱۴۲
۷۴/۱۱/۱۵	اراضی		
۷۱۳۰/۵۱	دفتر ممیزی	ارسال رأی دادگاه تجدیدنظر زنجان در زمینه ماده ۱۴۸	۱۴۴
۷۷/۷/۱۳	اراضی	قانون ثبت	
۸۶۲۹/۵۱	دفتر ممیزی	عدم تسری مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ به ثبت اسناد اراضی	۱۴۶
۷۷/۸/۵	اراضی	منابع ملی	
۸۹۰۵/۵۱	دفتر ممیزی	معافیت سازمان از پرداخت حق الثبت	۱۴۷
۷۷/۸/۶	اراضی		
۱۳۴۶۰/۵۱	دفتر ممیزی	نمونه رأی ابطال سند زمین شهری توسط دادگاه دماوند	۱۴۸
۷۷/۱۰/۲۹	اراضی		
۲۲۷۰/۵۱	دفتر ممیزی	در خصوص مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون ثبت	۱۵۰
۷۹/۲/۲۱	اراضی		
۷۳۹۶/۵۱	دفتر ممیزی	ارسال اسناد بصورت پست سفارشی	۱۵۱
۷۹/۵/۲۳	اراضی		
۱۱۲۷۹/۵۱	دفتر ممیزی	اصلاح روش اعاده سند مالکیت	۱۵۱
۷۹/۸/۱۲	اراضی		
۳۱۹/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	ذکر مستندات توسط ادارات منابع طبیعی در هیئت های	۱۵۳
۷۵/۱/۲۶		حل اختلاف ثبت	
۱۹/۴۴۶۳/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	گواهی سازمان، ملاک صدور سند توسط ادارات ثبت	۱۵۴
۷۵/۸/۸		می باشد	
۲۶۹۱/۱۰۰/۳۴	دفتر حقوقی	ابطال اسنادی که منجر به مالکیت خصوصی اراضی	۱۵۵
۷۶/۴/۳۱		ملی شده اند	

بخش سوم: سند مالکیت

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	صفحه
۹۵۷۵/۱۰۰/۳۴ ۷۷/۲/۱۳	دفتر حقوقی	عدم امکان اخذ اسناد مشاعی در منابع ملی	۱۵۵
۲۶۲۹/۱۸/۲ ۸۰/۸/۱۳	دفتر حقوقی	عدم شمول تبصره ۳ ماده ۱۴۸ به اراضی ملی	۱۵۶
۵۵۰۵/۱۸/۴ ۸۰/۱۱/۱۳	دفتر حقوقی	ضرورتی جهت درج موضوع وام در سند مالکیت نیست	۱۵۹
۷۷/۴۸۴۴۸/۱۵۱ ۷۷/۷/۲۹	دادستان کل کشور	عدم اطلاق تبصره ۳ ماده ۱۴۸ به اراضی ملی	۱۵۹
۷/۱۵۷	اداره حقوقی	معافیت سازمان از پرداخت هزینه های ثبتی	۱۶۱
۷۱/۴/۲۳	قوه قضائیه		
۷/۵۱۶۰	اداره حقوقی	معافیت سازمان از پرداخت هزینه های ثبتی	۱۶۱
۷۲/۷/۲۰	قوه قضائیه		
۷/۳۶۶۰	اداره حقوقی	بلا اثر شدن درخواست ثبت وزارت تعاون با اجرای قانون سازمان	۱۶۲
۷۴/۷/۲۶	قوه قضائیه		
۷/۸۳۹۶	اداره حقوقی	صدور سند پس از حصول آراء قطعی اجرای ماده ۲	۱۶۲
۷۶/۱/۱۹	قوه قضائیه		

بخش چهارم: ضمائم

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	شماره ضمائم	صفحه
۲۸/۷۳۸۳/۰۱۱ ۸۰/۴/۱۰	وزیر جهاد کشاورزی	در خصوص اراضی مستحدث و ساحلی و تصرفات موجود وزارت دفاع	۱	۱۶۴
۱۱۱۰/۱۰۰/۹۰ ۷۵/۴/۱۹ ۱۵۳۹۲/۴۰۶	ریاست سازمان معاونت حقوقی و امور مجلس	ارسال شرح وظایف اصلاحی شورای فنی ممیزی اراضی	۲	۱۶۵
۷۵/۷/۱۱	ریاست جمهوری	اراضی ماده ۶۴ و اراضی حریم	۳	۱۶۹
۳۱۳۴/۱۸ ۷۸/۱۱/۲	ریاست سازمان	صور تجلسه کمیسیون حقوقی سازمان در رابطه با ماده ۶۴		۱۷۰
۱۸۹۷/۱۸ ۷۹/۲/۳۱	ریاست سازمان	صور تجلسه کمیسیون حقوقی سازمان در رابطه با حریم روستا		۱۷۴
۹۶۶۶/۱۸ ۸۱/۱۰/۷	ریاست سازمان	صور تجلسه کمیسیون حقوقی سازمان در مورد اراضی بندب ماده ۶۴		۱۷۶
۲۴۷۹/۵ ۸۰/۳/۹	ریاست سازمان	هماهنگی ادارات کل منابع طبیعی و مدیریت های امور اراضی	۴	۱۷۸
۱۴۱۸۱/۵ ۸۰/۱۱/۲۷	ریاست سازمان	اصلاحیه بخشنامه مزبور		۱۸۱
۶۵۰۰/۵ ۸۱/۶/۲۵	معاون حفاظت و امور اراضی	دستورالعمل نحوه اجرای غیر امانی پروژه های ممیزی اراضی	۵	۱۸۱
۳۹۴۷/۱۶ ۸۱/۸/۱۶	دفتر ممیزی و مهندسی	موارد مرتبط با اجرای غیر امانی پروژه های ممیزی اراضی		۲۰۳
۷۶۳۱/۱۰۰/۲۲ ۷۲/۱۲/۲۵	دفتر ممیزی	خلاصه نکات و پاسخ به ۳۲ سوال ممیزی اراضی	۶	۲۰۳
۱۳۵۶۱/۵۱ ۷۹/۱۰/۴	دفتر ممیزی	اعلام شرح وظایف کاری کارشناسان معین	۷	۲۱۱
۵۵۴۷/۵۱ ۸۱/۷/۱	دفتر ممیزی	وحدت رویه در ارسال آمار عملکرد قطعیت و بازنگری و اصلاح و سوابق	۸	۲۱۳
۹۹۷۸/۵۱ ۸۰/۱۰/۷	دفتر ممیزی	دستورالعمل نحوه ارزشیابی فعالیتهای اجرایی طرح ممیزی	۹	۲۱۴

بخش چهارم: ضمائم

شماره و تاریخ	مرجع صادرکننده	موضوع	شماره ضمائم	صفحه
۱۵۶۴۸/۵۱ ۷۹/۱۱/۲۶	دفتر ممیزی	ابطال بند ۲۷ بخشنامه شماره ۷۸/۱۰/۱۷ مورخ ۱/۳/۳۴/۲۴۸۲۰	۱۰	۲۱۹
۲۲۳۳/۱۸/۴ ۸۱/۶/۲۶	دفتر حقوقی	پاسخ به سوالات حقوقی در مورد ممیزی اراضی	۱۱	۲۲۱
۱/۶۴۵۵ ۶۴/۵/۲۳	شورای عالی قضایی	نقض رای دادگاه انقلاب بر علیه منابع طبیعی	۱۲	۲۳۸
رای مورخه ۷۴/۷/۳۰	دادگاه عمومی	عدم اعتبار شرعی اسناد خصوصی یا وقف در اراضی انفال		۲۳۹
۷۱۷۶/۱۰۰/۳۴ ۷۵/۱۱/۲۹	دفتر حقوقی	قابل تملک نبودن انفال و وقف آن		۲۴۰
۵۴۸۷/۵۱ ۸۰/۵/۱۴	دفتر ممیزی	عدم صدور سند مشاعی با وقف		۲۴۰
۱۵۸۷۳/ق۶۲۰۷۴ ۷۸/۱۲/۲۱	هیأت دولت	اصلاح آیین نامه اجرائی قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب اراضی موقوفه		۲۴۱
۱۱۰۹۳/۱ ۷۹/۹/۲۷	توافقنامه	بهره بردای از مراتع واقع در محدوده پلاک ثبتي روستاهای موقوفه		۲۴۳
۸۴۴/۱۸/۳ ۸۰/۴/۲۳	دفتر حقوقی	توافقنامه شماره ۱۱۰۹۳/۱ ۷۹/۹/۲۷ دلالتی بر مالکیت اوقاف نمی باشد.		۲۴۳

یسألونک عن الانفال قل الانفال لله والرسول

«سوره انفال»

انفال... مانند کوه‌ها، مسیله‌ها، اراضی جنگلی، اراضی موات، مجهول‌المالک... می‌باشند. «امام کاظم علیه السلام»

مسأله حفظ منابع طبیعی مسأله تجملاتی نیست، یک مسئله حیاتی است. «رهبر معظم انقلاب»
سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور از همان ابتدای شکل‌گیری، با بهره‌گیری از ماهیت حاکمیتی خویش، قانون را بستر حرکت خود قرار داده است.

در سال ۱۳۴۱ با تصویب قانون ملی شدن جنگلهای کشور، این امکان بالقوه بوجود آمد تا دولت بتواند با استفاده از این اهرم قوی به سامان بخشیدن به مواهب خدادادی منابع طبیعی پردازد و پس از استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی، متخصصین دلسوز و متعهد به منافع کشور با کمک قوای حکومتی در غنا بخشیدن و تثبیت حاکمیت و مالکیت نظام بر انفال عمومی قدم‌های بلندی برداشتند.

با توجه به اینکه اجرای ممیزی اراضی و تثبیت مالکیت بدون لحاظ و رعایت قوانین مرتبط که در حد خود از گستردگی زیادی برخوردار می‌باشد، ممکن نیست و از آنجائیکه مواد قانونی عموماً نیاز به تبیین و تشریح دارند تا در سطح کشور قابلیت اجرائی یکسانی بیابند، بنابراین علاوه بر قوانین و آئین‌نامه‌ها، نیازمند ارائه دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و همچنین نظریات حقوقی خواهیم بود.

مجموعه حاضر، قصد دارد مخاطبین گرامی را در جریان اهم موارد؛ در سه بخش شناسایی و تشخیص اراضی ملی و تفکیک مستثنیات، قطعیت قانونی و هیأت‌های ماده واحده و اخذ سند مالکیت به طور مجزا قرار دهد. و بخش چهارم را به پیوست‌هایی اختصاص داده که به دلیل ویژگی و یا اهمیت مباحث آن به صورت ضمائم تدوین شده است. این مجموعه با توجه به تجربیات و اقداماتی که در طول خدمت تدوین‌کنندگان با آن مواجه بودند، بسترسازی و گردآوری شده و براین اساس از تعدادی از موارد مشابه و غیر ضرور و منسوخ صرف نظر شده است تا خوانندگان محترم و به ویژه همکاران منابع طبیعی به ظرافت‌های قانونی و پیچیدگی‌های اجرایی تعیین مرز دایمی عرصه‌های ملی و طبیعی (انفال) و ملک و مستثنیات مردم واقف شده و اقدام نمایند. همچنین خواننده با توجه به درج پاسخ و نظریات حقوقی در تمامی بخش‌های این کتاب و بالاخص در بخش چهارم به نکات حقوقی و چگونگی استفاده از آن‌ها در ارتباط با حل معضلات و ابهامات عملکردی به صورت تحلیلی پی خواهد برد. وظیفه خود می‌دانیم از زحمات آقای مهندس علی اصغر نجفی کارشناس ارشد ممیزی اراضی که در بازخوانی کتاب ما را یاری نموده و همچنین آقای مهندس جمشیدی مدیرکل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی و همه افرادی که با راهنمایی‌های ذی‌قیمت خود موجب رفع عیوب و نواقص و بهتر عرضه شدن این مجموعه شده و یا خواهند شد سپاسگزاری نمایم

احمدبوعلی - فرید صیدی نژاد - مهدی فردوسی زاده - محسن دوه چی - عارف غلامی

اهداف، وظایف اساسی و سیاستهای اجرایی دفتر ممیزی اراضی

اهداف

- ۱- تحقق بخشیدن به اهداف سازمان شامل، حفظ، احیاء، توسعه و بهره برداری
- ۲- شناسائی و تشخیص و اعمال حاکمیت دولت بر عرصه های جنگلی و مرتعی و بیشه های طبیعی
- ۳- ایجاد زمینه مناسب جهت جلوگیری از تخریب و تجاوزات به اراضی ملی
- ۴- فراهم نمودن بستر فعالیت جهت جلب مشارکت و سرمایه گذاری در عرصه های منابع ملی
- ۵- دستیابی به آمار دقیق مساحت منابع ملی و مستثنیات در سطح کشور

وظایف اساسی

- * شناسایی عرصه های منابع ملی و مستثنیات قانونی
- * تهیه و جمع آوری سوابق ثبتی و اصلاحات ارضی و سیاهه تخلفات
- عرصه های مورد شناسایی
- * تنظیم برگ تشخیص

شناسایی
و تشخیص

- * بررسی سوابق تشخیص در شورای فنی ممیزی اداره کل منابع طبیعی
- استان و رفع نواقص احتمالی و تأیید نهائی جهت انتشار آگهی در روزنامه های
- محلی و کثیرالانتشار و الصاق در محل

انتشار
آگهی

- * گواهی عدم اعتراض به آگهی های اعلان شده
- * رسیدگی به اعتراضات واصله نسبت به تشخیص منابع ملی و اخذ آراء
- صادر و پیگیری تا حصول رای نهائی

تعیین تکلیف
اراضی اختلافی و
قطعیت قانونی

- * اصلاح سوابق اجرایی سنواتی براساس قوانین و ضوابط و آراء صادره

اصلاح و بازنگری

- * پیگیری و نظارت بر اجرای مواد ۱۳ و ۳۹ از طریق ادارات ثبت اسناد
- محل شامل تفکیک منابع ملی شده از مستثنیات قانونی و درخواست صدور
- سند مالکیت منابع ملی شده
- * بررسی و مطابقت اسناد صادره با سوابق اجرایی ممیزی اراضی و ارسال
- آنها به اداره کل امور مالی

صدور سند

منابع طبیعی متعلق به همه نسلهاست و ما حاکمیت دولت بر این عرصه ها را تحقق می بخشیم

سیاستهای اجرایی

- * آموزش مجریان و کارشناسان اجرایی
- * برگزاری گردهمائی های توجیهی آموزشی
- * تهیه و تدوین فیلم های مستند آموزشی ، مقالات ، نشریات و کتب مربوطه به شناخت وضعیت اجرایی ممیزی در بثمر رسیدن اهداف اساسی سازمان

آموزش

- * مطالعه و تهیه و تدوین برنامه های اجرایی
- * تحقیق و تدوین دستورالعملها و ضوابط اجرایی و ارائه راهکارهای پیشرفته و نوین
- * تهیه و تدوین پیش نویس قوانین اصلاحی پیشنهادی در زمینه رفع موانع و مشکلات و کوتاه نمودن سیر اجرایی
- * مکانیزه کردن آمار و اطلاعات و پردازش آنها در واحدهای اجرایی و دفتر ستادی

هدایت

- * نظارت مستمر به منظور اجرای صحیح طرح
- * بررسی سوابق اجرایی انجام یافته در استانها و رفع نواقص و اشکالات احتمالی و ارائه راهکارهای اصلاحی به واحدهای اجرایی

نظارت

بخش اول
شناسائی و تشخیص

سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۳۱۱۷۸ - ۱۰۰/۱۹/۱۰۹۴۹

تاریخ: ۵۳/۹/۹

سر جنگلداری کل منطقه رشت

براساس مذاکرات سمینار سال ۱۳۵۲ سر جنگلداران در چالوس و نظر به لزوم وحدت رویه در تشخیص منابع ملی کشور و مخصوصاً تسریع در انجام تشریفات قانونی موضوع ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع یک برگ فرم گزارش مأمورین برای تشخیص منابع ملی و مستثنیات آن (برگ تشخیص) که با توجه به نظارت شرکت کنندگان در سمینار و ترکیب و تلفیق نمونه‌های برگ تشخیص موجود در کلیه واحدها تهیه شده است همچنین فرم‌های دیگری که در اجرای دستور مورد استفاده قرار خواهد گرفت به پیوست ارسال و مقرر می‌دارد به ترتیب زیر اقدام شود:

۱- از نمونه ارسالی (پیوست شماره ۱) به اندازه ۲۲×۴۶ سانتیمتر به تعداد مورد نیاز و با ذکر شماره مسلسل هر فقره در چهار برگ به شرح زیر چاپ شود.

- نسخه اول به رنگ سفید برای ضبط در سر جنگلداری
- نسخه دوم به رنگ سبز برای ضبط در جنگلداری
- نسخه سوم به رنگ زرد برای اداره کل واگذاری و ممیزی اراضی
- نسخه چهارم به رنگ صورتی برای ضبط در سر جنگلبانی محل وقوع منابع ملی

ذیل هر نسخه باید تصریح شود که مربوط به کدام واحد است. فواصل لازم برای نوشتن در حد اندازه بالا به اقتضای احتیاج تعیین گردد.

۲- به منظور کنترل دقیق مصرف اوراق تشخیص ضرورت دارد دفتری ترتیب داده شود که در آن تعداد دسته‌ها و شماره‌های مسلسل برگ تشخیص و تحویل گیرنده آن و بازگشت برگ تشخیص به موقع نوشته شود و همچنین موجودی برگ تشخیص در هر ماه به سر جنگلداری گزارش و در دفتر مزبور منعکس شود.

۳- اوراق تشخیص فقط در سر جنگلداری و جنگلداری‌ها نگهداری شود و در مواقع لزوم به تعداد مورد نیاز با اخذ رسید به مأمورین تشخیص تحویل و دستور داده شود حداکثر ظرف مدت یک هفته برگ تشخیص را تکمیل و به سر جنگلداری یا جنگلداری تسلیم نمایند.

«در مواردی که وضع و موقعیت محل طوری باشد که وقت کمتری برای اقدام کافی یا مقتضی باشد سر جنگلداری یا جنگلداری باید وقتی که از یک هفته بیشتر نباشد تعیین و ابلاغ نمایند.»

۴- سر جنگلداری یا جنگلداری مربوطه بایستی نسبت به مراتعی که داخل محدوده آن‌ها اراضی زراعتی

وجود داشته باشد قبلاً درباره رقبه مورد نظر با اداره تعاون و امور روستاهای مربوطه مکاتبه و مساحت مستثنیات محدوده به هنگام ملی شدن را استعلام و سوابق امر را به برگ تشخیص ضمیمه نمایند.

۵- جنگلداری‌ها موظفند برگ تشخیص را به محض وصول، ضمن تایید مراتب به سرجنگلداری ارسال و سر جنگلداری در کمترین مدت ممکن بررسی‌های لازم را انجام داده و پس از انطباق با مقررات و تعاریف قانونی و در صورت تایید میزان مستثنیات مفاد آن را تعیین حدود و مشخصات و مساحت منابع ملی و مستثنیات به اشخاص ذی نفع ابلاغ و به نحوی که ماده ۵۶ مقرر داشته است در جراید آگهی نمایند.

در مورد رقبات واقع در محدوده شهرها رعایت دستورالعمل شماره ۱۸/۱۰۰/۳۱۹۲/۱۱۳۷۴ - ۵۱/۶/۷ الزامی است.

۶- در صورتی که برای ابلاغ نظریه از آگهی در جراید استفاده می‌شود ضروری است ضمن انتشار آگهی در روزنامه کثیرالانتشار مرکز و یکی از روزنامه‌های محلی طبق نمونه ارسالی (پیوست شماره ۲) آگهی مربوطه به تعداد کافی تکثیر و در معابر عمومی نزدیکترین محل مسکونی حوزه ثبتی منبع ملی الصاق و گزارش مأمورین ابلاغ الصاق در پرونده امر ضبط گردد.

۷- متن ابلاغ نامه یا آگهی باید از هر حیث روشن و منجز و خالی از ابهام و اجمال بوده مخصوصاً حاوی حدود و مشخصات و مساحت (لااقل تقریبی) منابع ملی باشد.

سیاهه ریز مستثنیات که باید موجود باشد به انضمام آگهی موضوع بند ۶ در محل نصب آگهی‌های سر جنگلداری، جنگلداری، سر جنگلبانی و نیز معابر عمومی موضوع بند ۶ الصاق شود.

۸- آن چه که از نظر سازمان معتبر و لازم‌الرعایه و ملاک عمل است نظریه و تشخیص و تایید سر جنگلداری است بنابراین هرگاه سر جنگلداری به جهتی تجدید رسیدگی را لازم بدانند می‌تواند فوراً و بدون تأخیر دستور تجدید رسیدگی را در حداقل زمان ممکن صادر نماید و با دریافت نتیجه مأمورینی را که در تهیه برگ تشخیص مرتکب خطا شده‌اند طبق مقررات تحت تعقیب قرار دهند. معرفی فوری این افراد به سازمان وظیفه شخص سر جنگلداری است.

۹- عمل تشخیص حتی الامکان باید براساس نقشه مربوطه به محدوده مورد تشخیص باشد ولی هرگاه نقشه‌ای در مورد منبع مورد نظر از پیش تهیه نشده و موجود نباشد برای احتراز از تأخیر و تعویق که ممکن است عملیات نقشه برداری در امر تشخیص ایجاد نماید لازم است بدواً برگ تشخیص با ذکر حدود و مشخصات طبیعی از قبیل رودخانه و خط‌الراسها و قله‌ها و سایر عوارض و نشانه‌های طبیعی تهیه گردد.

۱۰- حداکثر ظرف ۲۴ ساعت پس از انقضای مهلت مقرر قانونی برای قبول اعتراضات به آگهی، دبیرخانه سر جنگلداری کل و اداره واگذاری و ممیزی اراضی موظفند گزارشی مبنی بر وصول یا عدم وصول اعتراض

تهیه و تسلیم سرچنگلداری کنند و هرگاه گزارش مورد نظر مبنی بر وصول اعتراض باشد باید سیاهه ای متضمن اسامی معترضین و مدارک و مستندات آنها طبق نمونه (پیوست شماره ۳) تهیه و به انضمام کلیه اعتراضات و سوابق مربوطه موجود در سرچنگلداری حداکثر ظرف یک هفته پس از انقضای مهلت قانونی به همراه نامه ای طبق نمونه (پیوست شماره ۴) لاک و مهر و شماره گذاری شده بفرمانداری محل وقوع ملک ارسال گردد.

۱۱- رسیدگی به پرونده‌های ارجاعی به کمیسیون مندرج در ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری به ترتیب ارجاع پرونده به کمیسیون صورت خواهد گرفت.

۱۲- سرچنگلدار مکلف است در صورتی که ظرف دو ماه پس از ارسال پرونده به کمیسیون برای رسیدگی به آن (در مهلت قانونی یعنی سه ماه از تاریخ ارجاع پرونده به کمیسیون) تعیین وقت نشود مراتب را مشروحاً به جناب آقای استاندار گزارش نموده رونوشت را به اداره کل واگذاری و ممیزی اراضی ارسال دارد و هرگاه باگذشت مهلت سه ماهه مندرج در قانون کمیسیون به هر جهت به پرونده رسیدگی نکرده مراتب را ظرف سه روز پس از انقضای سه ماه مذکور با ذکر سابقه علت عدم رسیدگی به اداره کل واگذاری و ممیزی گزارش نماید. اداره اخیرالذکر موظف است صورت پرونده‌هایی که رسیدگی آن به تأخیر افتاده را تهیه و ضمن گزارش از طریق وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای جناب آقای وزیر کشور و جناب آقای وزیر دادگستری ارسال دارد

۱۳- در صورتی که ظرف مهلت قانونی به تشخیص سرچنگلداری اعتراض نشود منبع ملی نیز در تصرف سرچنگلداری باشد گواهی لازم مبنی بر عدم وصول اعتراض طبق نمونه (پیوست شماره ۵) تهیه و به مراجع ذی ربط فرستاده شود. اگر منبع ملی در تصرف غیر باشد با توجه به قسمت اخیر ماده ۵۶ قبلاً از کمیسیون درخواست خلع ید نموده و پس از تحصیل حکم خلع ید به ترتیب مذکور عمل نمایند.

۱۴- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به درخواست متقاضیان اجرای ماده ۶۴ موکول به قطعی شدن تشخیص سرچنگلداری مبنی بر وجود مرتع غیرمشجر و رعایت دستورالعملی است که متعاقباً صادر خواهد شد.

در پایان متذکر می‌گردد که شخص سرچنگلدار و رئیس اداره ممیزی و کلیه مأمورین تشخیص مکلفند مفاد این بخشنامه را دقیقاً به مورد اجرا بگذارند.

معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و رئیس سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

سر جنگلداری استان لرستان

شماره: ۱۰۰/۱۹ - ۲۶۸۵

تاریخ: ۱۳۵۶/۲/۵

از تاریخ تصویب قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع از لحاظ تشخیص منابع ملی و مستثنیات آن دستورالعمل ها و بخشنامه های متعدد ابلاغ شده است. اساس دستورالعمل ها و بخشنامه های مزبور تعلیماتی در جهت تنظیم و تنسيق برنامه اجرای ماده ۵۶ از طریق ثبت در دفاتر مخصوص و تعقیب مستمر و مداوم جریان امر تا حصول نتیجه قطعی و تعیین کارشناسان کاردان و دقیق و با درایت برای تشخیص منابع ملی و مستثنیات و تعیین حدود حقوق مردم و دولت در این زمینه بوده و مخصوصاً تذکر و توجه داده شده است که مسئولیت اعمال اختیاری که ماده ۵۶ به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی داده است از وظائف اساسی شخصی سر جنگلدار می باشد. بخشنامه های شماره ۳۰۳۹۸/۳-۵۵۴۶/۵-۳۸/۴/۵ و ۳۱۱۷۸/۱۰۹۴۹-۳۳/۹/۹-۳۳/۹/۹ و آیین نامه اجرایی ماده ۵۶ مصوب ۳۴/۴/۲۸ هیأت وزیران از جمله ضوابط و تعلیمات مربوط به نحوه اجرای ماده ۵۶ است که آگاهی سر جنگلدار و مسئولان ممیزی اراضی و حقوقی و بازرسی از مفاد آن لازمه اجرای وظایفی است که بعهدہ دارند ولی گزارش های واصله حاکی است که بعضی از سر جنگلداری ها مفاد دستورالعمل های مربوط به نحوه اجرای ماده ۵۶ را همواره در مد نظر ندارند. حتی بعضی از مأمورین اجرای دستور صادره سر جنگلداری را برای مدت های طولانی معوق گذارده اند و تأخیر آن ها مورد توجه مسئولان امر قرار نگرفته و اینگونه بی توجهی ها نشانه عدم تعقیب موضوع از طرف رؤسای ادارات مسئول است. با یادآوری مجدد مسئولیت خطیر شخص سر جنگلدار در اجرای وظایف مربوطه مخصوصاً مسائل مربوط به اجرای ماده ۵۶ مقرر می شود دستورات ذیل دقیقاً اجرا شود. (۱) مشخصات منابع ملی در دفاتری که نمونه های آن قبلاً فرستاده شده است ثبت و مراحل اقدام توسط مسئول مربوطه مرتباً تعقیب شود.

(۲) کلیه پرونده های مربوط به تشخیص منابع ملی منطقه آنسر جنگلداری ولو اینکه منتهی به صدور رأی کمیسیون شده باشد به تدریج از بایگانی خارج و بررسی شود و در صورت مشاهده تأخیریابی ترتیبی ضمن تعیین مسئولین امر و معرفی آنها موضوع تا حصول نتیجه قطعی تعقیب شود.

(۳) سیاهه پرونده هایی که در کمیسیون های ماده ۵۶ معوق مانده است تهیه و به ترتیب تاریخ ارجاع به کمیسیون در دفتر مخصوص ثبت و با تعیین تاریخ و به نوبت برای طرح در کمیسیون اقدام گردد. تأکید می شود که تاریخ تشخیص و آگاهی و ارجاع به کمیسیون باید از لحاظ ترتیب نوبت رعایت شود.

(۴) مسئولیت گواهی منابع ملی و مستثنیات با توجه به ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی قانون ملی شدن جنگل ها و مراتع و ماده ۳۹ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری مصوب ۲۵۳۴ از وظایف شخص سر جنگلدار است

بنابراین گواهی‌هایی که صادر می‌شود باید در دفتر مخصوص با ذکر مشخصات مورد گواهی ثبت گردد به نحوی که تعداد و تاریخ و مساحت و مجوز مستثنی بودن مورد گواهی در هر آن قابل کنترل باشد.

۵) کلیه دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها و دستورات کلی که در مورد نحوه تشخیص منابع ملی صادر و تصویب شده در پوشه مخصوص جمع‌آوری و به تعداد لازم تکثیر و در دسترس شخص سرچنگلدار و معاون سرچنگلداری و رؤسای ادارات ممیزی و حقوقی و جنگلداران باشد و افراد مزبور از مفاد آن‌ها اطلاع لازم و دقیق داشته باشند به نحوی که بتوانند هنگام بازرسی یا ارزشیابی پاسخ صحیح بدهند.

۶) هرگونه تأخیری که از لحاظ تعیین تکلیف منابع ملی و مستثنیات آن در منطقه مورد رسیدگی مشاهده شود علاوه بر مأمور اقدام کننده رئیس اداره واگذاری و ممیزی اراضی نیز مسئولیت خواهد داشت و شخص سرچنگلدار نیز مورد مؤاخذه قرار خواهد گرفت.

۷) در صورتی که ضمن بازرسی معلوم شود مسئولین امر از مفاد بخشنامه‌ها بی‌اطلاع می‌باشند موضوع در انتصابات و ترفیعات و مزایای شغلی و پاداش‌های سالانه آنان مؤثر خواهد بود و مسئولین امر براساس مصوبات انضباطی تنبیه خواهند شد.

به دفتر حقوقی و بازرسی دستور داده شد ضمن بازرسی‌های مستمر طرز عمل واحدهای مسئول آن سرچنگلداری را در اجرای نکات فوق و مقررات ماده ۵۶ و آیین‌نامه اجرایی آن بررسی نموده و نتیجه را گزارش دهند.

معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی رئیس سازمان جنگلها و مراتع کشور

آقای سرچنگلدار کل

شماره: ۵۳۲۳

تاریخ: ۱۳۵۷/۴/۱۵

به طوری که بارها تذکر داده شده و در دستورالعمل شماره ۳۱۱۷۸/۹۴۹ مورخ ۵۳/۹/۹ نیز تصریح گردیده است توجه به اجرای صحیح مقررات ماده ۵۶ قانون حفاظت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و شخص سرچنگلدار در حسن اجرای آن مسئولیت مستقیم داشته و در صورت مشاهده هر گونه بی‌ترتیبی مورد مواخذه شدید قرار خواهد گرفت.

از این جهت به منظور یکنواخت شدن عملیات و جلوگیری از اتلاف وقت و عدم تمرکز امور در سازمان مراتب زیر را مجدداً اعلام می‌دارد:

۱- اجرای مقررات قانونی ماده ۵۶ قانون حفاظت با توجه به آیین‌نامه اجرایی آن که در سال ۲۵۳۴ ابلاغ شده در حوزه آن سرچنگلداری بدون محدودیت مساحت و موقع جغرافیایی (داخل یا خارج از محدوده شهرها) به

عهده و مسئولیت شخص سر جنگلدار محول می گردد به این طریق بخشنامه شماره ۱۸/۱۰۰/۳۱۹۳/۱۱۳۷۴ - ۵۳/۶/۷ از این تاریخ لغو می شود.

۲- تنظیم برگ تشخیص برای رقباتی که اساساً مرتع ندارد زاید بوده و احتمالاً ممکن است موجب مفاسدی نیز باشد زیرا سر جنگلدار با تنظیم برگ تشخیص و بدون این که صلاحیت ورود به موضوع و احراز مالکیت و حقوق اشخاص را داشته باشد عملاً ضمن یک مدرک اداری و رسمی وضعیتی را برای ساختمان ها و باغات و حتی قسمتی از مناطق مسکونی شهرها ثبت و ضبط می کند که ممکن است مورد استناد بی جهت اشخاص واقع شود مضافاً به اینکه وقت و اعتبار سر جنگلدار صرف کاری می شود که وظیفه سازمان نیست.

۳- در مورد رقباتی که تمام یا قسمتی از آن جزء منابع ملی می باشند پس از اعمال ماده ۵۶ و اجرای تشریفات قانونی مقرر در ماده ۱۳ آئین نامه اجرایی قانون ملی شدن و ماده ۳۹ اصلاحی قانون حفاظت مراتب را به اداره ثبت محل اعلام و کلیه اقدامات و سوابق (برگ تشخیص - کروکی یا نقشه و رای صادره و غیره) جهت رسیدگی به مدیریت ممیزی ارسال گردد.

۴- در سایر موارد قانون و آیین نامه اجرایی و دستورالعمل های صادره و تکلیف آن سر جنگل داری را روشن نموده است انتظار دارد با توجه به مسئولیت خطیری که به عهده آن سر جنگلدار محول گردیده در اجرای صحیح مقررات قانون مزبور دقت و مراقبت لازم اعمال گردد.

محسن خردپیر

معاون وزارت کشاورزی و عمران روستایی در امور جنگل

رونوشت به:

۱- مدیریت ممیزی اراضی جهت اطلاع لازم است دقیقاً اقدامات انجام شده وسیله سر جنگلدارى ها را کنترل و رسیدگی های لازم نموده. در صورت بروز هرگونه بی ترتیبی مراتب را جهت تعقیب گزارش نمایید.

۲- دفتر حقوقی و بازرسی جهت اطلاع و اقدام

مدیرکل محترم منابع طبیعی

شماره: ۷۰۴/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۲/۴/۲۷

به استناد ماده یک آیین نامه اجرایی ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور با توجه به این که اجازه اجرای تشخیص منابع ملی شده و مستثنیات ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل ها به وزارت جهاد سازندگی تفویض گردیده تا از طریق سازمان جنگل ها و مراتع کشور اقدام شود لذا بدین

وسيله اختيارات قانونی مذکور به عهده آن مدیریت محول می شود تا با به کارگیری از توان علمی و فنی و تجربی مسئولین ادارات منابع طبیعی شهرستان‌ها (جنگلداران) و عنداللزوم کارشناسان هم‌مطراز مجرب گزارش برگ تشخیص تنظیم و پس از تایید موضوع گزارش برگ تشخیص راساً از جانب آن مدیریت نسبت به انتشار آگهی موضوع تبصره یک از ماده ۳ آیین نامه اجرایی مصوب ۷۱/۱۲/۱۶ اقدام لازم به عمل آید.

ربیع فلاح

معاون وزیر و رئیس سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

اداره کل منابع طبیعی استان/منطقه

شماره: ۸۲۴/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۲/۵/۱۷

با سلام و تحیت

پیرو نامه شماره ۶۵۶/۱۰۰/۹۰ - ۷۲/۴/۱۶ موضوع ارسال آیین نامه اجرایی ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی به منظور هم‌آهنگی و یکسان نمودن در تشخیص منابع ملی و خصوصاً تسریع در انجام تشریفات قانونی موضوع ماده فوق‌الذکر به پیوست دو برگ فرم نمونه با عناوین ذیل:

۱- فرم آگهی تشخیص منابع ملی و مستثنیات قانونی.

۲- فرم گزارش تشخیص اجرای قسمت اول ماده مذکور

ارسال می‌گردد شایسته است فرم نمونه تشخیص را در اندازه ۲۲×۴۶ سانتی متر، به تعداد مورد نیاز با ذکر شماره مسلسل هر فقره در ۵ برگه به شرح زیر چاپ گردد:

نسخه اول برگ سفید برای ضبط در اداره کل (سر جنگلداری)

نسخه دوم برگ سبز برای ضبط در جنگلداری (اداره منابع طبیعی)

نسخه سوم برگ زرد برای دفتر ممیزی اراضی

نسخه چهارم برگ صورتی برای ضبط در سر جنگلبانی محل وقوع منابع ملی

نسخه پنجم برگ آبی برای ادارات ثبت از مدارک مورد استناد به منظور اخذ سند

تذکر: در ذیل هر نسخه تصریح شود که مربوط به کدام واحد می باشد

ضمناً فواصل لازم برای نوشتن در حد اندازه به اقتضای احتیاج تعیین گردد به منظور کنترل دقیق مصرف اوراق ضروری است دفتری ترتیب داده شود که در آن تعداد و شماره‌های مسلسل برگ تشخیص و مشخصات تحویل گیرنده آن و اعاده برگ تشخیص‌های عمل شده ضبط گردد و موجودی برگ‌های

تشخیص در پایان هر ماه وسیله واحدها به اداره کل منابع طبیعی (سرجنگلداری) گزارش و در دفتر مذکور منعکس گردد.

بدیهی است اوراق تشخیص منحصرأبایستی در سرجنگلداری و جنگلداری ها نگهداری شود و در مواقع لزوم به تعداد مورد نیاز با اخذ رسید به مامور تشخیص (جنگلدار - کارشناس) تحویل و دستور داده شود حداکثر ظرف مدت پانزده روز تکمیل و به سرجنگلداری (اداره کل منابع طبیعی) تسلیم دارند.

«در مواردی که وضع و موقعیت محل طوری است که فرصت کمتری برای اقدام کافی باشد اداره کل باید وقتی را که از یک هفته تجاوز نکند تعیین نماید.» در پایان تاکید می گردد که شخص مدیرکل با نظارت دقیق مفاد این نامه را کاملاً به مورد اجرا گذارد ۵/۱۲۰ با آرزوی توفیق

ربیع فلاح

معاون وزیر جهاد و رئیس سازمان جنگل ها و مراتع کشور

شماره مسلسل:

شماره ردیف:

تاریخ تنظیم:

وزارت جهاد سازندگی

سازمان جنگلها و مراتع کشور

اداره کل منابع طبیعی استان

گزارش تشخیص اجرای قسمت اول ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور (۷۱/۷/۱۲) و آیین نامه مصوب مستند به تفویض اختیار شماره ۷۰۴/۱۰۰/۹۰ - ۷۲/۴/۲۷ سازمان جنگل ها و مراتع کشور

۱- نام محل شماره پلاک اصلی پلاک های فرعی
قطعه
 سنگ بخش ثبتی شهرستان
 ۲- جریان ثبتی پلاک اصلی - تحدید حدود ثبتی اظهارنامه ثبتی حدود عرفی استشهاد محلی نقشه
 فرعی ثبتی

۳- اسامی اشخاص ذینفع در پرونده ثبتی

۴- محدوده مورد بازدید

ب: شرق

الف: شمال

د: مغرب

ج: جنوب

۵- موقعیت محلی و طبیعی محدوده

۶- انواع منابع طبیعی محدوده با توجه به تعاریف ماده یک قانون اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور

مرتع غیرمشجر مرتع مشجر جنگل اراضی جنگلی بیشه

۷- مساحت منابع طبیعی طبق نقشه پیوست به رقم هکتار
به حروف

۸- انواع اعیان و مستحقات وزارت قانونی (تا تاریخ ۲۷/۱۰/۴۱) واقع در محدوده طبق سیاهه ریز

پیوست عبارتند از جمعاً به مساحت به رقم هکتار
به حروف

۹- سوابق اقدام در اجرای قانون اصلاحات ارضی

۱۰- اعیان و زراعت و مستحقاتی که پس از تصویب قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع ایجاد شده است طبق

سیاهه پیوست جمعاً به مساحت به رقم هکتار است.
به حروف

۱۱- نظریه مامور تشخیص: براساس نقشه تهیه شده پلاک که مورد تایید اینجانب امضاء کنندگان ذیل می‌باشد

جمع کل محدود مورد بازدید به مساحت به رقم هکتار که به حروف هکتار
به حروف

مشمول مستثنیات تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها و بقیه به مساحت به رقم هکتار
به حروف

منطبق با تعریف بند ماده یک قانون اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع

کشور بوده و مستند به ماده یک قانون ملی شدن جنگل‌ها ملی تشخیص و متعلق به دولت می‌باشد.

۱۲- ضمائم گزارش که به امضاء مامور تشخیص رسیده و مهور به مهر اداره می‌باشد.

۱- نقشه
۲- جریان ثبتی پلاک
۳- سوابق اصلاحات ارضی

۴- سیاهه تخلفات و تجاوزات
۵
۶ -

تذکر:

مفاد این گزارش از لحاظ مستثنیات پس از صدور آگهی از طریق اداره کل منابع طبیعی منطقه استان

معتبر می‌باشد.

مجری حکم شماره اداره کل منابع طبیعی رئیس اداره منابع طبیعی (جنگلدار) شهرستان

کارشناس

نام و نام خانوادگی

امضاء

وزارت جهاد سازندگی

شماره:

سازمان جنگل‌ها و مراتع

تاریخ:

آگهی تشخیص منابع ملی و مستثنیات قانونی

اداره کل منابع طبیعی ^{استان} منطقه در اجرای صدر ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور (۷۱/۷/۱۲) و تبصره یک ماده ۳ آیین نامه اجرایی مصوب ۷۱/۱۲/۱۶ هیئت وزیران و براساس تفویض اختیار شماره ۷۰۴/۱۰۰/۹۰ مورخ ۷۲/۴/۲۷ سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور محدوده رقبات حوزه استحفاظی خود را به شرح زیر:

ردیف	نام رقبه	مشخصات ثبتی			حدود اربعه				مساحت به هکتار				
		پلاک اصلی	پلاک فرعی	سنگ یا قطعه	بخش	شهرستان	شمال	مشرق	جنوب	مغرب	مساحت مستثنیات	مساحت منابع ملی	مساحت کل

به استثنای مستثنیات قانونی تبصره ۳ (هر پلاک) موضوع ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها که به وسیله جنگلداران و کارشناسان ذی صلاح این اداره کل بازدید و مشخصات هر رقبه در متن این آگهی قید و سوابق مربوطه در ادارات منابع طبیعی شهرستان‌های ذیربط و اداره کل موجود است جزء منابع ملی شده موضوع ماده یک قانون ملی شدن جنگل‌ها تشخیص و مراتب به اطلاع عموم رسانیده می‌شود تا چنانچه به تشخیص منابع ملی شده هر رقبه معترض می‌باشند از تاریخ انتشار این آگهی در روزنامه کثیرالانتشار حداکثر به مدت شش ماه اعتراض خود را کتباً همراه با مدارک و مستندات قانونی به دبیرخانه هیأت مقرر در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی مستقر در اداره منابع طبیعی شهرستان

مربوطه ارسال دارند تا مورد رسیدگی قرار گیرد بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض در فرجه قانونی تعیین شده حسب اعلام اداره کل منابع طبیعی نسبت به اخذ سند مالکیت منابع ملی شده مورد تشخیص اقدام خواهد شد.

مدیر کل منابع طبیعی استان
نام خانوادگی نام منطقه

شماره: ۶۸۰۷/۵

تاریخ: ۸۰/۶/۱۳

- معاونت حفاظت و امور اراضی

- دفتر حقوقی و بازرسی

- دفتر مهندسی و مطالعات

- دفتر ممیزی اراضی

- اداره کل منابع طبیعی استان

سلام علیکم؛

با توجه به اهمیت اجرای طرح ممیزی و تفکیک مستثنیات و ضرورت پیگیری رفع موانع و مشکلات در راه نیل به تثبیت مالکیت دولت بر انفال در پلاک‌هایی که با کروکی اجرای مقررات شده و در مرحله تبدیل کروکی به نقشه، تغییراتی مشاهده می‌شود به پیوست دستورالعمل چگونگی اجرای مقررات ملی شدن و تغییرات ناشی از تبدیل کروکی به نقشه در سه بند و دو تبصره جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

سیدحمید کلاتری

معاون وزیر و رئیس سازمان

* دستورالعمل چگونگی اجرای مقررات ملی شدن و تغییرات ناشی از تبدیل کروکی به نقشه

پس از تصویب قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کشور که کلیه اسناد و مدارک مالکیت نسبت به منابع طبیعی را باطل ساخت و وظیفه اولیه ادارات منابع طبیعی مطابق مواد ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری و ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از ذخائر جنگلی و منابع طبیعی، تعیین حدود املاک ایجاد شده در عرصه‌های طبیعی کشور به شرح تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع و همچنین حفاظت و بهره برداری از منابع طبیعی کشور بوده است.

در تشخیص مستثنیات قانونی مردم یعنی باغات، مزارع، خانه‌ها و تأسیسات روستایی و محاط آن‌ها که تا تصویب قانون ملی شدن ایجاد شده بودند مأمورین منابع طبیعی براساس معاینه و مشاهده عینیات هر محل اقدام

* دستورالعمل مزبور در دست بررسی جهت پاره‌ای اصلاحات می‌باشد.

و نتیجه امر را با ترسیم کروکی برای طی تشریفات قانونی مربوط و ضبط در سوابق اعلام می‌داشتند.

کروکی‌های تهیه شده عمدتاً دارای حدود و ابعاد معین بوده‌اند و بدین ترتیب با استفاده از عوارض طبیعی و نقاط ثابت و مشخص محدوده مستثنیات از منابع طبیعی تمیز داده شده است، گاهی علاوه بر حدود و ابعاد تعریف شده مترائ و مساحت کل پلاک، مستثنیات و در نتیجه منابع طبیعی نیز قید شده‌اند.

خصوصیت اصلی که موجب تمیز داده شدن هر یک از انواع مستثنیات از منابع طبیعی می‌شده مساحت آن نبوده بلکه باغ بودن، مزرعه بودن و خانه بودن در زمان تصویب قانون ملی شدن (۱۳۴۱/۱۰/۲۷) بوده است و اصولاً تکلیفی برای تعیین دقیق مساحت آن ملک مستثنیات قانوناً وجود ندارد.

از آن جایی که در آگهی‌های منتشره و یا کروکی‌ها و مدارک تنظیمی صحبت از مترائ و مساحت نیز شده است با اقدامات اخیر سازمان مبنی بر تبدیل کروکی به نقشه بعضاً مواجه با تعارض مساحت و یا محدوده‌های اعلام شده در کروکی‌های اولیه و یا برگ تشخیص و آگهی منتشره نسبت به نقشه تهیه شده می‌باشیم.

لذا به منظور تعیین تکلیف ادارات کل منابع طبیعی و ایجاد وحدت رویه موارد ذیل اعلام می‌گردد:

الف- در مواردی که مشخصات ابعاد و حدود نقشه و کروکی با هم مطابقت دارند اما مترائ و مساحت قید شده برای کل پلاک و یا محدوده مستثنیات قانونی و منابع طبیعی با هم مغایرت داشته باشند چون ملاک تشخیص حدود معین است و مترائ تأثیری در ماهیت امر ندارد لذا تشخیص انجام شده به قوت خود باقی است اما ارقام حاصل از نقشه برداری صرفاً جهت آگاهی دستگاه‌های مربوطه و افراد یکبار آگهی و یا اعلام می‌شود. چون آگهی و اعلامیه صادره هیچ تغییری در حقوق مردم و حقوق عمومی ایجاد ننموده نیاز به تایید سایر مراجع از جمله هیأت ماده واحده اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ ندارد.

ب- در صورتی که محدوده پلاک مورد عمل ثابت ولی با انجام نقشه برداری محدوده مستثنیات موضوع تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن و یا محدوده منابع طبیعی با در نظر گرفتن عوارض طبیعی و غیر طبیعی موجود در زمان ملی شدن (۱۳۴۱/۱۰/۲۷) تغییر نماید و این امر موجب کاهش یا افزایش حدود مستثنیات و یا منابع طبیعی شود در واقع تشخیص انجام شده را دچار خدشه و ایراد نموده لذا ذی نفع اداره منابع طبیعی و یا مردم می‌توانند از طریق هیأت موضوع ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ اعتراض خود را مطرح و تقاضای اصلاح تشخیص صادره بنمایند.

ج- در صورتی که به لحاظ بررسی سوابق ثبتی و نقشه برداری از محدوده پلاکی که در کروکی منضم به برگ تشخیص آمده مشخص شود که کروکی تهیه شده شامل بخشی از پلاک و یا شامل دو یا چند پلاک ثبتی بوده است. اما در برگ تشخیص نام پلاکهای واقع در محدوده تشخیص داده شده قید نگردیده باشند، ضمن مشخص نمودن مرز پلاک‌های مزبور در نقشه براساس سوابق ثبتی با تبعیت از کروکی منضم به برگ تشخیص اولیه تغییرات نام و شماره پلاک با قید میزان مستثنیات و منابع ملی باید از طریق آگهی اصلاحی به اطلاع عموم برسد.

تبصره ۱: در امر تشخیص و تهیه کروکی و نقشه صرفاً مستثنیات مقرر در تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن که تا تاریخ ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ احداث و ایجاد شده باشد مناط اعتبار می‌باشد و وضعیت موجود در صورتی که متضمن تعیین محدوده‌های سال ۱۳۴۱ و تخریب و تصرفات بعدی باشد صحیح و معتبر می‌باشد.

تبصره ۲: موضوع بندهای الف، ب و ج توسط شورای فنی ممیزی اداره کل بررسی و پس از تأیید مدیرکل منابع طبیعی قابل اقدام است.

شماره: ۱۱۱۴۶/۱۶

تاریخ: ۸۰/۹/۲۰

برادر مهندس

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان

باسلام، به پیوست دستورالعمل نحوه اصلاح نقشه‌های سنواتی در اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور و ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی با استفاده از پروژه موزائیک نقشه‌ها، بر روی نقشه‌های هوایی ۱:۵۰۰۰۰، جهت اقدام لازم ارسال می‌گردد، شایسته است مفاد دستورالعمل مورد اشاره ملاک عمل قرار گیرد.

محمدصمدی

معاون وزیر و رئیس سازمان

رونوشت به:

- دفتر مهندسی و مطالعات عطف به نامه شماره ۶۰۸۱/۱۶ - ۸۰/۹/۱۳ جهت استحضار و پیگیری.
- دفتر ممیزی اراضی جهت استحضار.
- دفتر حقوقی و بازرسی جهت استحضار.

دستورالعمل نحوه اصلاح نقشه‌های سنواتی در اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور و ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی با استفاده از پروژه موزائیک نقشه‌های مواد مذکور بر روی نقشه‌های هوایی ۱:۵۰۰۰۰

با اجرای پروژه موزائیک نقشه‌های اجرای قانون مشخص گردید، بعضاً در موقع نقشه‌برداری به منظور تفکیک مستثنیات از منابع ملی از بدو اجرای قانون تاکنون به دلیل عدم رعایت حدود پلاک‌های همجوار که قبلاً نقشه‌برداری و اجرای قانون شده و غالباً به قطعیت قانونی نیز رسیده‌اند، نقشه‌ها همپوشانی نداشته و حالت‌های

گپ و یا تداخل در آن‌ها ایجاد شده است، از این نظر به منظور اتخاذ روش واحد در ادارات کل منابع طبیعی با هدف اصلاح این گونه نقشه‌ها مقرر می‌گردد:

۱- در مورد نقشه پلاک‌هایی که دارای گپ و یا تداخل هستند و گپ و یا تداخل ایجاد شده شامل مستثنیات پلاک‌ها نمی‌باشد، رعایت حدود قطعی شده پلاک‌هایی که از نظر زمانی، تقدم نقشه برداری و اجرای قانون دارند امری است الزامی، بنابراین مرز مشترک پلاک‌های جدید نسبت به پلاک‌های قدیم بایستی با رعایت و تثبیت حدود و نقشه پلاک قدیم اصلاح شود.

۲- در مورد نقشه پلاک‌هایی که دارای گپ و یا تداخل هستند، لیکن گپ و یا تداخل ایجاد شده مشمول مستثنیات پلاک‌ها نیز می‌باشد، ابتدا می‌بایست بند ۱ بدون در نظر گرفتن مستثنیات پلاک‌ها اعمال شود، سپس بعد از موزائیک دقیق نقشه‌ها، مستثنیات هر پلاک ضمن نقشه برداری در محل، بدون هرگونه تغییر کمی در محدوده همان پلاک با رعایت مفاد اوراق تشخیص جانمایی گردد.

ضمناً اجرای مفاد این دستورالعمل بعد از معرفی پلاک‌های مشمول توسط ادارات مهندسی و مطالعات، با شورای فنی ممیزی اراضی در ادارات کل منابع طبیعی خواهد بود.

مدیرکل دفتر حقوقی بازرسی	صیدی نژاد	مقدسی
مدیرکل دفتر ممیزی اراضی	مدیرکل دفتر مهندسی و مطالعات طبیعی	

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان / منطقه

شماره: ۱۲۵۲۷/۱

تاریخ: ۱۳۸۰/۱۰/۲۲

باسلام،

با عنایت به سؤالات تعدادی از ادارات کل منابع طبیعی درخصوص ضوابط مربوط به تشخیص حریم روستا توسط هیأت‌های واگذاری زمین، بدین وسیله به اطلاع می‌رساند: لازم است به طور فعال در جلسات کمیسیون‌های تشخیص حریم روستا که توسط هیأت‌های واگذاری زمین (مدیریت‌های امور اراضی) تشکیل می‌گردد شرکت نموده و اگر چنانچه نقطه نظر اصلاحی درخصوص دستورالعمل‌های موجود حریم روستا دارید به معاونت محترم حفاظت و امور اراضی سازمان منعکس بفرمایید تا پس از جمع بندی نظرات جهت طی مراحل تصویب درستاد مرکزی واگذاری زمین مطرح گردد.

محمد صمدی

معاون وزیر و رئیس سازمان

رونوشت:

- معاونت حفاظت و امور اراضی جهت استحضار و اقدام لازم.
- سازمان امور اراضی جهت استحضار و اقدام لازم.
- دفتر حقوقی و بازرسی جهت استحضار و اقدام لازم. / غ

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۶۳۷۱/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۳/۱۲/۱۶

باسلام

عطف به فاکس شماره ۲۳۸۱۶ - ۷۳/۱۱/۱۸ به استحضار می‌رساند: که تحویل اراضی واقع در حریم استحفاظی شهر به وزارت مسکن و شهرسازی در صورتی مجاز است که حریم استحفاظی در اجرای ماده ۹۹ قانون شهرداری‌ها تعیین شده و مطابق بند ۲ ماده ۲ قانون شورای عالی معماری و شهرسازی به تصویب شورای عالی معماری و شهرسازی رسیده باشد. بنابراین در صورت عدم رعایت بند ۲ ماده ۲ مذکور حریم استحفاظی وجود نداشته و وجود طرح جامع یا هادی نیز مجوزی به عدم رعایت مقررات مربوط به تصویب حریم استحفاظی نمی‌باشد. / ع / ۱۲/۱۰/۱۲

احمدبوعلی

معاون امور اراضی سازمان

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان بانضمام تصویر نامه شماره ۲۳۸۱۶ - ۷۳/۱۱/۱۸ اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر.

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۶۶۰۰/۵

تاریخ: ۸۱/۷/۱

سلام علیکم،

بدینوسیله تصویر رونوشت بخشنامه شماره ۵۳/۰۳۰/۱۳۱۵۰۹ مورخ ۸۱/۶/۱۷ رئیس محترم سازمان امور اراضی و دبیرستاد مرکزی واگذاری زمین درخصوص پاسخ به استعلام مراجع ذیربط و مرجع تشخیص مستثنیات جهت اطلاع و بهره برداری به پیوست ارسال می‌گردد.

احمدبوعلی

معاون حفاظت و امور اراضی

رونوشت:

- دفتر ممیزی اراضی جهت اطلاع

مدیریت امور اراضی استان / منطقه

شماره: ۵۳/۰۳۰/۱۳۱۵۰۹

تاریخ: ۸۱/۶/۱۷

*** موضوع: مصوبه ۸۱/۵/۳۰ ستاد مرکزی**

باسلام،

نظر به این که درج کلمه مستثنیات در صورت جلسات یا آگهی های نوبتی در اجرای قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن مصوب ۶۵/۹/۳۰ مجلس شورای اسلامی مشکلاتی را برای ادارات کل منابع طبیعی و مدیریت های امور اراضی به وجود آورده است، موضوع در جلسه مورخ ۸۱/۵/۳۰ ستاد مرکزی واگذاری زمین مطرح و مقرر گردیده با توجه به قانون مذکور هیات های ۷ نفره واگذاری زمین صرفاً مرجع تشخیص اراضی موات باشند و مسئولیتی در تشخیص مستثنیات افراد ندارند و در این زمینه تنها مجازند در پاسخ به استعلام مراجع ذی ربط اعلام نمایند که زمین مورد استعلام (مستثنیات) در محدوده مورد عمل قانون مرجع تشخیص اراضی موات نمی باشد.

علاءالدین پسیان

رئیس سازمان و دبیر ستاد مرکزی واگذاری زمین

بخشنامه

شماره: ۳۷۴۴/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۰/۸/۱۸

اداره کل منابع طبیعی استان

چون دقت در انجام هر چه بیشتر اجرای مقررات ماده ۵۶ و احقاق حقوق دولت در منابع ملی مورد تاکید است لذا به موجب بخشنامه خواهشمند است دستور فرمائید منبع در اوراق برگ تشخیص، آگهی منابع ملی، آراء کمیسیون ماده ۵۶، سطح منابع ملی مورد نظر به صورت عددی و حروفی با واحد متر مربع و هکتار قید گردیده و از هر گونه خدشه و خط خوردگی در اوراق مثبته فوق جداً خودداری نمایند. ۷۰/۸/۱۴

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

بخشنامه

شماره: ۶۵۷/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۲/۱۲

اداره کل منابع طبیعی

باسلام

چون در بررسی‌های انجام شده بر روی برگ تشخیص‌های تنظیمی (گزارش اجرای قسمت اول ماده ۵۶ قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور) گاهاً مشاهده می‌گردد که مأمورین تنظیم کننده برگ تشخیص به طور سلیقه‌ای نسبت به پر کردن فرم اقدام مینمایند. لذا به منظور جلوگیری از هرگونه اشکال قانونی آتی خصوصاً در زمان انتشار آگهی، صدور رای کمیسیون، درخواست سند مالکیت دستور فرمائید مراتب زیر در زمان تنظیم برگ تشخیص دقیقاً رعایت شود.

۱- چنانچه محدوده مورد نظر دارای سابقه ثبتی باشد می‌بایستی در بند یک برگ تشخیص نام محل، شماره پلاک و بخش ثبتی کاملاً منطبق با پرونده ثبتی قید گردد. توضیح این که چنانچه محدوده مورد اجرای قانون فاقد محدوده ثبتی باشد مأمور تنظیم کننده برگ تشخیص موظف است حدود طبیعی انتخابی را با اطلاع از حدود و ثغور پلاکهای مجاور و استعلام محلی از ریش سفیدان محل و قراء مجاور و استفاده از فرهنگ آبادی‌ها و دیگر مراجع، تثبیت نموده همزمان با تهیه نقشه مبادرت به صدور برگ تشخیص نماید.

۲- سوابق مورد نیاز ثبتی می‌بایستی ضمن مطالعه دقیق پرونده ثبتی و اخذ مدارک مستند از اداره ثبت محل در بند ۲ برگ تشخیص به صورت گویا قید شود.

۳- ضمن دقت کامل در پر کردن مستند بندهای ۳ الی ۱۰ گزارش اجرای قسمت اول ماده ۵۶، در بند ۱۱ به عنوان نظریه مأمور حتماً می‌بایستی در ابتدا مساحت کل پلاک یا محدوده و در تعقیب آن مساحت منابع ملی و سپس مساحت مستثنیات قانونی به متر مربع و هکتار قید و در مجموع برگ تشخیص فاقد هرگونه خط خوردگی باشد.

۴- در ذیل برگ تشخیص به صورت خوانا و بدون قلم خوردگی نام و نام خانوادگی جنگلدار (امضاء جنگلدار ملاک قانونی نظریه مأمور می‌باشد) و هیات همراه قید شده و امضاء گردد.

بدیهی است با اجرای کامل قانون و مفاد این بخشنامه و دستورالعمل‌های ابلاغی یقیناً گزارش برگ تشخیص تنظیمی خالی از هرگونه اشکال قانونی بوده و در آینده در صورت مشاهده عدم رعایت قانون و مفاد بخشنامه‌های صادره اوراق برگ تشخیص ناقص اعاده خواهد شد. ۲/۷

سیدمحمدحاشمی

مدیر کل دفتر ممیزی اراضی و امور زمین

گیرنده:

کارشناس معین استان جهت اطلاع و رعایت بخشنامه.

آقای

اداره کل منابع طبیعی استان خوزستان

شماره: ۱۶۹۳/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۴/۸

عطف به شماره ۶۶۲۲-۷۱/۳/۱۶ منضم به سوابق اجرای ماده ۵۶ محدوده پلاک های ۱۷ الی ۲۶ واقع در بخش ۱۰ شهرستان آبادان به استحضار می رساند با بررسی بند یک برگ تشخیص تنظیمی محدوده اعلام نظر شده فاقد نام محل بوده در حالی که در آگهی منابع ملی شماره ۲۲۹۰۵-۷۰/۸/۱۴ در ستون نام پلاک کلمه (فاقد پلاک) قید شده است با عنایت به مراتب فوق چون مطابق با بخشنامه های صادره موارد مذکور در آگهی صادره می بایستی عیناً با استفاده از مندرجات برگ تشخیص باشد انعکاس کلمه فاقد پلاک در ستون نام پلاک غیر متعارف بوده و گاهاً دچار اشکال حقوقی نموده است لذا دستور اکید صادر فرمایند در آینده از کاربرد کلمات و عناوین جدید جدا از مندرجات برگ تشخیص خودداری نمایند. ضمناً جهت بررسی لازم سوابق اخذ سند منابع ملی فوق از جانب سازمان زمین شهری مورد درخواست می باشد.

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی و امور زمین

اداره کل منابع طبیعی استان همدان

شماره: ۱۹۰۶/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۴/۲۲

بازگشت به نامه شماره $\frac{۸/۴۷۵۹}{۱/۳/۱۸}$ با توجه به اینکه براساس آمار اصلاحات ارضی ناشی از شقوق تقسیم یا فروش و اجاره اسناد مالکیت برای زارعین صادر شده است لذا فرض تقریبی بودن آمار پایه و اساس قانونی ندارد و اداره کل کشاورزی نمی تواند بدون دلایل مثبت، و قانونی فرض را تایید نماید معهدنا براساس اجرای مقررات ماده ۵۶ و عدم اعتراض از طرف ذی نفعان به آگهی و اظهار نظر تنظیم کننده برگ تشخیص ملاک عمل برای اقدامات بعدی آن اداره کل خواهد بود. ص ۴/۲۱

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی و امور زمین

برادر مهندس

کارشناس دفتر ممیزی اراضی

شماره: ۴۳۰۳/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۶/۸

به موجب بخش نامه شماره ۲۵۰۳/۱۰۰/۲۲ - ۷۱/۴/۳ در ارتباط با نظارت مستقیم و رسیدگی به گزارش‌های قسمت اول اجرای ماده ۵۶ قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور واصله از ادارت کل منابع طبیعی تایید ضرورت دارد به منظور هماهنگی و وحدت رویه کارشناسی و نتیجتاً ارائه خط مشی اصولی و مستدل از طریق دفتر ستادی مقتضی است نحوه رسیدگی به سوابق ارجاعی را مطابق با دستورالعمل ضمیمه معمول فرمایند.

سیدمحمدهاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

«دستورالعمل»

چهارچوب بررسی پرونده‌های اجرای ماده ۵۶

با رعایت بخش نامه شماره ۲۵۰۳/۱۰۰/۲۲ - ۷۱/۴/۳ دفتر ممیزی اراضی ضمن به کارگیری ابتکار کارشناسی و رعایت دقیق قوانین مطالعه پرونده‌های ممیزی اراضی در چهارچوب ذیل به عنوان اولویت بررسی‌های کارشناسی مدنظر می‌باشد:

- ۱- مطالعه تصویرنامه استعلامیه از اداره ثبت محل جهت کسب اطلاعات از مشخصات لازم پلاک (نام محل، شماره پلاک فرعی، شماره پلاک اصلی، بخش و... حوزه فرمانداری، حدود ثبتی پلاک).
- ۲- مطالعه تصویرنامه ثبتی و مطابقت آن با استعلامیه جنگلداری با اداره کل منابع طبیعی و تطبیق آن با بند ۱ و ۲ برگ تشخیص.
- ۳- مطابقت حدود ثبتی اعلام شده با حدود مندرج در برگ تشخیص، کروکی و نقشه توضیح این که در صورتی که محدوده دارای نقشه ثبتی است بررسی نقشه ثبتی و مطابقت آن با برگ تشخیص ضروری است.
- ۴- مطابقت مندرجات بند ۶ برگ تشخیص با انواع منابع طبیعی تعریف شده در قانون، بدون قید تعاریف و مواد قانونی.
- ۵- مطابقت مساحت منابع ملی مندرج در بند ۷ برگ تشخیص با مساحت منابع ملی مندرج در نقشه.
- ۶- تصویر استعلام از اداره کشاورزی یا مرکز خدمات روستایی در مورد نسق صاحبان اراضی ناشی از قانون اصلاحات ارضی.

- ۷- مطالعه تصویر پاسخیه اداره کشاورزی در ارتباط با استعلام انجام شده منضم به سیاهه آمار اصلاحات ارضی (اراضی مشاعی زارعین به هکتار و یا زارعین صاحب نسق) و مطابقت آن با بند (۸) برگ تشخیص ضمناً در مورد اعیانی و مستحداثات موجود و مذکور در برگ تشخیص با نقشه مطابقت داده شود.
- ۸- مطالعه گواهی جنگلدار محل در مورد وجود یا عدم سابقه تصرف عدوانی موضوع بند (۱۰) برگ تشخیص (در صورت داشتن سابقه تصرف عدوانی و یا مستحداثات و اعیانی سیاهه این سوابق تخلفات همراه با نام متخلفین و مقدار تفکیکی تصرفات هر فرد باشد)
- ۹- مطالعه نقشه کامل پلاک که حاوی امضای ارائه دهنده، نقشه بردار جنگلدار و تاریخ نقشه برداری باشد (با مشخص بودن مقدار مستثنیات، مستحداثات منابع ملی و کل مساحت) با رعایت کل دستورالعمل شماره ۷۱/۳/۲ - ۹۷۸/۱۰۰/۵۱ و دستورالعمل شماره ۲۳۲۴/۱۰۰/۵۱ - ۷۱/۵/۵ (متمم)
- ۱۰- نظریه بند ۱۱ برگ تشخیص بایستی به صورت کامل (مقدار منابع ملی + مقدار مستثنیات + مستحداثات و ذکر کل مساحت به مترمربع و هکتار با ذکر تعاریف قانونی به ماده یک قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مطابقت آن با مندرجات بندهای مذکور در بند (۱۰) الی یک) برگ تشخیص
- ۱۱- کلیه ضمایم برگ تشخیص مستلزم رعایت بند ۱۲ برگ تشخیص می باشد یعنی سوابق می بایستی دارای امضای مسئول باشد
- ۱۲- نام و نام خانوادگی و سمت مامورین تنظیم کننده برگ تشخیص حتماً بایستی به صورت خوانا و بدون قلم خوردگی قید و بامضای افراد مذکور رسیده باشد.
- ۱۳- چنانچه ضرورتاً قسمتی از برگ تشخیص اصلاح شده باشد مامورین تنظیم کننده بایستی در ظهر برگ تشخیص موارد را عیناً قید و در محل قلم خوردگی (ظهر ورقه) مراتب را امضاء نمایند.
- ۱۴- به استثنای مامورین تنظیم کننده برگ تشخیص (مجموعاً) هیچ یک از افراد یا مامورین دیگر حق اصلاح و تغییر مندرجات برگ تشخیص را نداشته مگر این که به تایید مامورین تنظیم کننده و جنگلدار رسیده باشد.
- ۱۵- چنانچه محدوده انتخابی (مطابق با پاسخیه اداره ثبت) فاقد سابقه ثبتی باشد با تهیه استشهاد محلی و استعلام از مجاورین و ریش سفیدان محل و عندالزوم و یا امکاناً با حضور مامورین ثبت مراتب را صورت مجلس و آنگاه با رعایت ضوابط و مقررات و قوانین مبادرت به تنظیم برگ تشخیص گردد.
- توضیح این که علاوه بر چهارچوب فوق چنانچه مواردی دیگر در جهت بررسی کارشناسی لازم باشد بایشهاد هر کارشناس و قبول مدیریت دفتر ممیزی اراضی، به عنوان موارد تکمیلی متعاقباً اعلام خواهد شد. ۶/۳

اداره کل منابع طبیعی استان لرستان

شماره: ۳۲۹۶/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۶/۱۴

عطف به شماره ۱۰۲۶۵-۷۱/۶/۴ در زمینه اجرای مقررات ماده ۵۶ پلاک ۱ فرعی از ۳۶ اصلی اعلام می‌گردد اجرای ماده ۵۶ با کروکی خیلی دقیق هم پیامدهای بعدی از نظر اختلاف مساحات منابع ملی و مستثنیات را در بردارد و از طرفی واحدهای ثبتی براساس ماده ۳۹ قانون اصلاحی از فصل پنجم پاره‌ای از موارد قانون حفاظت و بهره‌برداری مکلف به پذیرش نقشه پلاک و شناسائی محل در جهت صدور اسناد مالکیت می‌باشند لذا اجرای دقیق دستورالعمل‌های دفتر مهندسی جنگل در مورد برداشت نقشه پلاک‌ها و رقبات ملی مشکلات بعدی را نخواهد داشت و جنبه قانونی ماده ۵۶ را محکمتر مینماید بنابراین شایسته است به مسئولین واحدهای اجرایی موکداً دستور فرمایند نسبت به اجرای دستورالعمل‌های صادره و رعایت موارد قانونی دقت بیشتر معمول و در این مورد بهره‌نهایی را اعلام فرمایند. /س ۶/۹

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

مدیریت محترم دفتر جنگلکاری و پارک‌ها

شماره: ۳۶۷۲/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۱۳۷۱/۷/۵

باسلام، عطف به نامه شماره ۴۶۰۷/۱۰۰/۴۴ به استحضار می‌رساند تفکیک انفال و مشخص کردن مستثنیات مردم یکی از وظایف اصلی این مدیریت می‌باشد و با توجه به اهمیت شناخت عرصه قبل از اجرای هر طرحی (ملی یا مشارکت‌های مردمی) و برای جلوگیری از پیامدهای قانونی آن خواهشمند است دستور فرمائید طی بخشنامه‌ای به ادارات کل متذکر شوند که تهیه طرح‌های جنگلکاری باید حتماً در عرصه‌هایی که وضعیت آنها مشخص است (در آنها اجرای ماده ۵۶ شده است) به عمل آورند و لاغیر. /س ۷/۴

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان کردستان

شماره: ۳۴۲۳/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۷/۵

باسلام، عطف به نامه شماره ۸۲۰۳/۲۲ مورخ ۷۱/۶/۸ خواهشمند است دستور فرمایند موارد مشروحه ذیل برای تکمیل مندرجات برگ تشخیص‌ها رعایت شده و با حفظ چهارچوب کلی گزارشات قسمت اول ماده ۵۶ که محدوده مورد بازدید و میزان و موقعیت مستثنیات قانونی اشخاص بوده و مسئولیت آن طبق قوانین جاری با آن اداره کل می‌باشد انتشار آگهی در روزنامه کثیرالانتشار بلامانع خواهد بود.

۱- برگ تشخیص‌ها با آرم جمهوری اسلامی ایران و وزارت جهاد سازندگی و سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور و اداره کل منابع طبیعی استان کردستان باشد ضمناً دارای شماره سری و ردیف و تاریخ بوده و در چهار رنگ مختلف همانند گذشته چاپ و نسخه ادارات مربوطه نیز مشخص شود و برگ زرد رنگ مربوط به اداره کل واگذاری و ممیزی اراضی به این مدیریت ارسال شود.

۲- شماره پلاک اصلی یا فرعی و یا اصلی و فروعات آن درج گردد و ذکر رقم شماره به تنهایی کفایت نمی‌کند.

۳- شماره نامه جوابیه اداره ثبت اسناد و املاک و خلاصه آن در یک سطر کامل نوشته شود.

۴- در بند ۴ برگ تشخیص در صورتی که حدود مورد بازدید با سابقه ثبتی و نقشه‌های آن مطابقت دارد درج شود و در غیر این صورت حدود اجمالی و یا اظهاری نوشته شود.

۵- در بند ۵ اطلاعات بیشتری از قریه شامل فاصله از نزدیکترین شهر و بخش و اتصال به جاده اصلی و فرعی و جمعیت و نحوه استفاده دامداران و عشایر و بیلاقی یا قشلاقی بودن آن نوشته شود و ذکر کلمه کوهستانی و یا مسطح به تنهایی کفایت نمی‌کند.

۶- در بند ۶ نوع منابع طبیعی که عبارت از جنگل، بیشه زار و نی‌زار طبیعی مراتع مشجر و غیر مشجر با اسمی علمی و قطعات آن باشد نوشته شود و ذکر کلمه مشجر به تنهایی کفایت نمی‌کند.

۷- در بند ۷ انواع مراتع مشجر و غیر مشجر با اسمی محلی و کوهستانی یا مسطح بودن آن نوشته شود و در صورتی که هیأت مجری ماده ۵۶ در شناخت گیاهان مرتعی و یا درختان جنگلی تبحر داشته باشند گونه‌های غالب مرتع و تیپ آن و یا مشخصات جنگل از قبیل دانه زاد و شاخه زاد را ذکر کرده و در صورتی که مفصل باشد در سیاهه پیوست درج نمایند.

۸- در بند ۸ انواع زراعت‌ها دیمی و آبی و قلمستانهای دست کاشت و باغات میوه که به طور عمده وجود دارند نوشته می‌شود. همچنین ساختمانهای روستایی و محاط آنها و تأسیسات رفاهی و خدماتی مانند بیمارستان، مدرسه، ورزشگاه و مانند آن درج می‌گردد تا شمای کلی از خصوصیات منطقه مورد بازدید را نشان دهد.

۹- خلاصه نامه جراید و اصلاحات ارضی و ما حصل آن که جمع آمار زمینهای زراعی و زارعین و خرده مالکین و مالکین باغات و غیره است به هکتار نوشته شود و کلیه واحدهای محلی از طریق پرسش کتبی از

اصلاحات ارضی به هکتار تبدیل و نوشته شود.

۱۰- در بند ده کلمه اعیان و مستحدثاتی که بعد از قانون ملی شده و جنگل‌ها و مراتع ایجاد شده است با مشخصات کامل و مساحت طبق نقشه درج گردد و اظهار نظر در مورد تجاوزی بودن یا نبودن آنها به بند ۱ گزارش موکول گردد.

۱۱- بند ۱۱ با توجه به ده بند گذشته مساحت دقیق منابع ملی با ذکر تعاریف قانونی مشخص گردد و در مورد مستثنیات قانونی اشخاص نیز با توجه به تعریف آنها در قوانین ملی شدن جنگل‌ها و مراتع اظهار نظر شود و مقدار تخریب و تجاوز با تنظیم صورتمجلس تخلف که پیوست گزارش می‌شود تعیین گردد و در صورتی که احتمالاً در رقبه مورد بازدید هیچ گونه تصرف و تجاوز به منابع ملی تشخیص داده نمی‌شود صورتمجلس عدم سابقه تخریب تنظیم و به امضاء جنگلبان و سرجنگلبان و کارشناس ارائه دهنده و رئیس اداره منابع طبیعی محل وقوع پلاک رسانده شود و ضمیمه برگ تشخیص گردد در صورتی که میزان مستثنیات موجود اشخاص به مراتب بیش از آمار اخذ شده از اصلاحات ارضی باشد و مساحت پلاک‌های ثبتی فرعی و مفروزه که زمین زراعتی و باغ و قلمستان‌های دست کاشت و غیره باشد نیز کفایت ننماید در این حالت هیئت مجری ماده ۵۶ متشکل از حداقل یک نفر کارشناس و رئیس اداره منابع طبیعی محل وقوع پلاک با اشاره به تعاریف قانونی نظریه کارشناسی خود را اعلام و در صورت تهیه استعلام محلی صورتمجلسه مشاهدات آنها را نیز در زمره مدارک و مستندات خود پیوست گزارش نمایند.

۱۲- در بند ۲ نقشه ترسیمی توسط اکیپ نقشه برداری اداره کل منابع طبیعی با رعایت کلیه دستورالعمل‌های صادره ضمیمه گردد مخصوصاً ابعاد و متر از در جهات اربعه و مجاور منابع ملی نوشته شود و زراعات و مراتع و جنگل‌ها با هاشور که مشابه یکدیگر نباشند مشخص گردد و مامورین هم کالک و هم اوزالید آن را امضاء و تایید نمایند نقشه‌های ثبتی و پاسخ نامه‌های متبادله با واحدهای اصلاحات ارضی و ثبت و اسناد و غیره نیز پیوست گردد.

۱۳- برگ تشخیص حتماً با امضاء و تایید رئیس اداره منابع طبیعی رسانده شود ضمناً تصویر برگ اول آن برای بررسی و اظهار نظر به همراه ضمائم به دفتر ممیزی اراضی ارسال شود و از ارسال چهار نسخه اصلی خودداری گردد و در صورت تایید آن برای آگهی در روزنامه نسخه مربوط به مدیریت ممیزی بعداً فرستاده شود.

۱۴- سابقه اقدام قبلی برای هر برگ تشخیص از قبیل گزارشات اولیه که در آن به نحوی در مورد منابع ملی و مستثنیات اظهار نظر شده باشد و کروکی یا آگهی مشخص و ضمیمه گردد.

۱۵- کلیه نقشجات و ضمائم به استثنای چهار برگ اصل گزارشات در این دفتر نگهداری می‌شود.

۱۶- در مورد پلاک ۱۰۱۳- اصلی و یک فرعی از ۱۰۱۳- اصلی سقر کهنه بدیهی است با نقشه ترسیمی توسط آن اداره به طور جداگانه همانند سایر پلاک‌ها مقدار و منابع ملی و مستثنیات را مشخص و در برگ تشخیص خوانا و بدون قلم خوردگی درج و اقدام به ارسال به این دفتر نمایند تا بررسی و پاسخ داده شود ضمناً

اعلام فرمایند منابع ملی در حال حاضر به چه صورتی می باشد و در اختیار ارگان های دولتی است یا اشخاص و تصاویر مدارک و مستندات قبلی در مورد این پلاک ها را ضمیمه گزارش نمایند. /س ۶/۳۰

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان چهارمحال و بختیاری

شماره: ۵۷۶۳/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۱۰/۷

با سلام عطف به نامه شماره ۲۱۱۶۰/۴ مورخ ۷۱/۹/۷ به آگاهی می رساند: مرتع لته سرخی پلاک ۵۳۷ اصلی بخش ده اصفهان به موجب گزارش تشخیص مورخه ۵۴/۱۱/۱۸ دارای ۲۳/۵ هکتار مستثنیات و ۵۸/۵ هکتار منابع ملی در داخل پلاک بوده است که جمع کل مساحت آن ۸۲ هکتار می گردد ولی در نقشه ترسیمی سال ۵۴ که براساس رای کمیسیون مورخ ۵۵/۹/۷ اصلاح گردیده است.

مساحت مستثنیات ۱۸/۷۴۵ و منابع ملی ۱۶/۶۱۷ هکتار منظور شده که هر دو کاهش یافته و مساحت کل نیز تغییر نموده است همچنین مستثنیات خارج از پلاک ۵/۵ و منابع ملی ۱۴۲/۵ هکتار بوده است که در نقشه هر دو افزایش یافته اند علیهذا خواهشمند است دستور فرمایید در این مورد رفع اشکال نموده و ضمناً برای جلوگیری از مشکلات بعدی منبعده هرگاه قطعه ای از منابع ملی دارای هیچگونه سابقه ثبتی نباشد و محصور بین چند پلاک دارای سابقه ثبتی است با استفاده از حدود ثبتی سایر پلاک های مجاور و عرف محل و طبیعت آن قطعه را تحت عنوان بدون پلاک و با اسم محلی اجرای ماده ۵۶ نمایند تا بعداً از طریق اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان محل وقوع پلاک برای آن شماره تعیین گردد بدیهی است کلیه اسناد مالکیت منابع ملی بایستی بنام سازمان جنگل ها و مراتع کشور به نمایندگی دولت جمهوری اسلامی ایران اخذ گردد. ۱۰/۵۰

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان همدان

شماره: ۶۹۳۶/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۱۱/۷

بازگشت به نامه شماره ۸/۲۳۰۲۳-۷۱/۱۰/۱۶ اشعار می دارد در پیش فرض تنظیم برگ تشخیص ضرورت دارد که آگهی لازم از رقبه مورد نظر با توجه به صدر ماده ۵۶ سابق و ماده ۲ اخیرالذکر قانون «حفظ و حمایت ذخایر جنگلی و منابع طبیعی» «تشخیص منابع ملی شده و مستثنیات ماده ۲» کسب گردد لذا در نقشه

عرصه‌های مورد تشخیص منحصرأاین دو منبع مشخص خواهد شد و لاغیر. ۱۱/۵۰

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

گیرنده:

مدیریت محترم دفتر مهندسی جنگل و مرتع جهت استحضار خواهشمند است به مسئولین ادارات مهندسی استان‌ها دستور فرمائید که از قید اراضی مورد تخریب در نقشه‌های اجرای قانون خودداری نمایند.

اداره کل منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی

شماره: ۷۲۶۹/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۱۲/۱

عطف به شماره ۳۲۴۰۱/۵ - ۷۱/۱۰/۲۷ در مورد گواهی مستثنیات قانونی اشخاص قبل از تنظیم برگ تشخیص و تعیین حدود و تفکیک مستثنیات از منابع ملی در هر رقبه توجیه قانونی ندارد، لذا خواهشمند است دستور فرمائید مامورین اجرای آن واحد موارد فوق را مد نظر قرار دهند. ۱۱/۲۶

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان اصفهان

شماره: ۷۲۰۲/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۱۲/۱۱

باسلام

عطف به نامه شماره ۳۲۳۱۰ - ۷۱/۱۰/۲۶ خواهشمند است دستور فرمایید به منظور دستیابی به میزان زراعت‌های آبی و دیمی و باغات و قلمستان‌های دشت کاشت و آن چه که می‌تواند در زمره مستثنیات قانونی اشخاص قرار گیرد جریان اصلاحات ارضی هر پلاک را از اداره ذی‌ربط استعلام فرمایند و تنها ذکر و اخذ جریب و یا حبه کفایت نمی‌کند بلکه صورت ریز کشاورزان دارای زمین و تعداد قطعات پراکنده اراضی تحت کشت آنها به دقت مورد بررسی قرار گیرد و در صورت استفاده از نقشه‌های ثبتی در حدود اربعه و یا داخل پلاک آنرا در حاشیه نقشه منعکس نموده و جدول علائم و مشخصات ولژاند را نیز ترسیم فرمایند. ب/ ۱۲/۱۱

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی منطقه گرگان و گنبد

شماره: ۷۸۰۱/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۱۲/۱۶

عطف به شماره ۵۰۲۲۶-۷۱/۱۱/۱۹ منضم به صورت جلسه مورخه ۷۱/۱۰/۱ دائر به بررسی و رفع مشکلات پرونده های سنواتی اجرای مقررات ماده ۵۶ ضمن تشکر در پیگیری های انجام شده، در پاسخ به نحوه صدور گواهی مستثنیات به استحضار می رساند ملاک صدور گواهی مستثنیات عرصه های اجرای مقررات ماده ۵۶ شده، نقشه های منطبق با آراء کمیسیون صادره و یا آگهی های قطعیت یافته ناشی از عدم وصول اعتراض می باشد اضافه میگردد در صورتیکه مستثنیات قطعیت یافته مورد اعتراض اداره کل بوده و مراتب در هیأت ماده واحده مطرح باشد صدور گواهی مستثنیات موکول به صدور رأی ماده واحده می باشد. /ب ۱۲/۱۵

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

بخشنامه

شماره: ۷۵۹۴/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۱۲/۲۳

برادر جناب آقای مهندس

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان

با توجه به این که تهیه و اجرای طرح های مرتعداری یک ضرورت است لذا ضمن رعایت بخشنامه شماره ۱۵۳۵/۱۰۰/۵۱ - ۷۱/۶/۳۱ مقام ریاست سازمان جنگل ها و مراتع کشور مبنی بر انجام اجرای مقررات ماده ۵۶ توام با نقشه برداری در مورد عرصه های طرح های مرتعداری تثبیت شن و بیابان زدایی، آبخیزداری، جنگلداری و جنگلکاری، خواهشمند است دستور فرمائید در جهت جلوگیری از رکود اجرایی طرح های زیربنایی سازمان متبوع با رعایت اولویت، ضمن نقشه برداری نسبت به تنظیم برگ تشخیص، صدور آگهی منابع ملی عرصه طرح های مذکور اقدام عاجل معمول گردد.

گیرندگان رونوشت:

برادر جناب آقای مهندس مشتاقیان معاونت محترم فنی سازمان در امور مراتع عطف به شماره ۴۷۱۷-۷۱/۱۱/۷ جهت

استحضار.

برادر جناب آقای مهندس اشرفی مدیرکل محترم دفتر فنی مرتع عطف به شماره ۷۱/۹۹/۱۲-۱۱۴۴۱/۱۰۰/۴۲
 برادر جناب « گنجی مدیرکل محترم دفتر تثبیت شن و بیابان زدایی جهت استحضار.
 برادر جناب آقای مهندس صفاری مدیرکل محترم دفتر فنی جنگلداری جهت استحضار
 برادر جناب آقای مهندس آقا زمانی مدیرکل محترم دفتر جنگلداری و پارک‌ها
 برادر جناب آقای مهندس نصرتی مدیرکل محترم دفتر مهندسی جنگل و مرتع جهت استحضار.

اداره کل منابع طبیعی استان خوزستان

شماره: ۶۷۲۳/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۲/۱۱/۲۵

عطف به شماره ۷۲/۱۱/۲۰ هـ- ۳۰/۲۳۰۲۵/هـ همان طوری که بارها اعلام گردیده اجرای مقررات ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور و آیین نامه مصوب و تشخیص مستثنیات قانونی اشخاص موضوع تبصره ۳ از ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کشور از وظایف مامورین سازمان جنگلها و مراتع کشور است که با توجه به اختیارات تفویضی مقام ریاست سازمان متبوع و سیله جنگلداران یا کارشناسان دارای مجوز از مدیران کل منابع طبیعی انجام می شود بدین لحاظ و با توجه به مندرجات تبصره قانون مذکور در مورد عرصه پلاک‌های مورد اجرای قانون اعم از این که دارای نسق یا سند مالکیت باشند یا نباشد تشخیص مجری قانون بشرط احراز تصرف مستثنیات تا تاریخ ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ جنبه قانونی پیدا می کند و لاغیر. ۱۱/۲۴

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

گیرنده:

آقای مهندس تحقیقی کارشناس مسئول دفتر ممیزی اراضی جهت اطلاع و ارائه طریق‌های قانونی در زمان حضور در استان خوزستان

اداره کل منابع طبیعی استان سمنان

شماره: ۵۸۵۰/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۳/۸/۱۱

باسلام

عطف به نامه شماره ۱۱۹۱۱-۷۳/۶/۱۴ به عنوان معاونت محترم امور اراضی سازمان متبوع اشعار میدارد

چنانچه قبل از اجرای عملیات تشخیص و شناسایی عرصه‌ها، مأمورین تشخیص و دست اندرکاران مربوطه مطابق مفاد قسمت اول ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع مشخصات و وضعیت کامل و دقیق ثبتی به ویژه نقشه ثبتی رقبات مورد نیاز عملیات تشخیص را از اداره ثبت اسناد محل اخذ و در هنگام اجرای عملیات رعایت کامل و دقیق مشخصات اخذ شده را به عمل آورند، هیچ گونه مشکلی در اجرای مادیتین ۱۳ و ۳۹ مربوطه پیش نخواهد آمد، در صورتی که قسمتی از محدوده ثبتی یا مشخصات اخذ شده طبق نقشه ثبتی با طبیعت مغایرت پیدا نماید، در این حالت است که می‌بایست موضوع مغایرت به اداره ثبت اسناد محل انعکاس داده شده و خواستار حضور نماینده و نقشه بردار اداره ثبت جهت بازدید و معاینه از محل و نیز روشن نمودن وضعیت پیش آمده، گردید و یا چنانچه ممکن است محدوده فاقد مشخصات و وضعیت ثبتی باشد که در این صورت با توجه به چهارچوب کاری و دستورالعمل‌های ابلاغی، می‌بایست حدود عرفی و استشهدادی که در محل با حضور مجاورین و معتمدین و یا ریش سفیدان و اعضاء شورای محل، تعیین و صورت مجلس گردیده، مورد اجرا در عملیات شناسایی و تشخیص و نقشه برداری قرار بگیرد.

در نتیجه مشخص می‌گردد که در صورت رعایت موارد فوق‌الاشاره هیچگاه نیازی ضروری بر حضور نماینده ثبت در هنگام نقشه برداری احساس نخواهد شد.

ضمناً همکاری لازم مأمورین ثبت اسناد با مأمورین تشخیص سازمان متبوع نیز در هنگام تشخیص منابع ملی و مستثنیات و تفکیک و صدور و اصلاح اسناد مالکیت منابع ملی در موارد ۱۳ و ۳۹ قانون و آیین نامه اجرائی قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کشور تاکید شده است. ۱۰٪

سیدمحمدهاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی

رونوشت به:

- معاونت محترم امور اراضی عطف به دستور مورخ ۷۳/۶/۲۵ ذیل نامه شماره صدرالاشاره جهت استحضار
- اداره کل منابع طبیعی ^{استان} منطقه جهت اطلاع و رعایت موارد مذکور.

معاونت محترم امور اراضی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۱۱۹۱۱

تاریخ: ۷۳/۶/۱۴

سلام علیکم

عطف به شماره ۷۳/۵/۱۱ - ۱۷۶۰/۱۰۰/۹۰ به استحضار می‌رساند که یکی از مشکلات موجود در

اعمال مقررات ماده ۵۶ قانون و ماده ۲ صدر قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی، عدم حضور نماینده ثبت در موقع نقشه برداری پلاک برای تنظیم برگ تشخیص در مراحل اولیه قانونی می باشد که در ادامه عملیات و زمان اعمال مقررات ماده ۳۹ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه اجرائی نقشه تهیه شده توسط نمایندگان منابع طبیعی مورد ایراد و اشکال نمایندگان اداره ثبت قرار گرفته و بالنتیجه اجرای قانون به عهده تعویق افتاده و در اکثر موارد کلیه امور انجام گرفته اعم از نقشه برداری- تنظیم برگ تشخیص آگهی می بایستی دوباره اصلاح شود که علاوه بر هزینه زیاد آن مالکیت دولت نیز به موقع تثبیت نمی شود لذا پیشنهاد می گردد که در ماده یک و یا دو پیش نویس قانون موضوع الزام حضور نماینده ثبت در موقع تهیه نقشه در هر مرحله اجرای ماده ۵۶ گنجانیده شود. / ک با تشکر

یزدان مرادی

مدیرکل منابع طبیعی استان سمنان

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۱۱۹۶۰/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۳/۱۲/۹

عطف به فاکس شماره ۲۴۶۵۸-۷۳/۱۱/۲۶ همانطوری که در نامه شماره ۷۳/۸/۳-۲۶۴۵/۱۰۰/۲۲ مورخ ۷۳/۲/۱۸ شورای کارشناسی ممیزی حقوقی اعلام شد اجرای مقررات ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور مشمول کلیه اراضی که تعاریف منابع ملی را در هر منطقه دارا باشد شامل می گردد. ۱۲/۸

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

مدیریت کل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

سازمان جنگل ها و مراتع کشور

شماره: ۲۴۶۵۸

تاریخ: ۷۳/۱۱/۲۶

سلام علیکم

احتراماً با توجه به این که اجرای بند ب ماده ۲ قانون مستحدثت و ساحلی مصوب ۵۴/۴/۲۹ مبنی بر رعایت ۲ کیلومتر عرض اراضی ساحلی به علت عدم تدوین آیین نامه اجرایی آن میسر نبوده، لذا در مورد رقباتی که در مجاورت خلیج فارس قرار گرفته اند، آیا اجرای ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی

و ذخایر جنگلی کشور محدوده مذکور را هم شامل خواهد گردید یا خیر؟ یا اینکه مطابق تبصره ذیل بند ۹ ماده یک قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع، اجرای ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور و فاصله ۳۰۰ متری از حریم دریا را شامل نخواهد گردید به هر تقدیر با توجه به محدودیت زمانی تا پایان سال جاری جهت تنظیم برگ تشخیص و تنظیم آگهی اعلام ملی رقباتی که چنین وضعیتی را داشته و نقشه آن ها هم تهیه گردیده، خواهشمند است دستور فرمایند موضوع را مورد بررسی قرار داده نتیجه را در اسرع وقت به صورت فاکس جهت انجام اقدامات بعدی به این اداره کل اعلام فرمایند. / ج ۲۶

سیدمحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

اداره کل منابع طبیعی استان همدان

شماره: ۱۲۱۶۷/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۳/۱۲/۱۴

با سلام عطف بشماره ۸/۲۴۸۷۶-۷۳/۱۱/۲۳ به پیوست تصویری از نظریه شماره ۵۵۲۵/۱۰۰/۲۴-

۷۳/۹/۱۹ دفتر حقوقی و بازرسی در ارتباط با موارد مطروحه جهت بهره برداری ارسال می گردد. ۱۲/۱۳

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی

گیرندگان رونوشت:

۱- معاونت محترم امور اراضی سازمان پیرو شماره فوق جهت استحضار

۲- اداره کل منابع طبیعی استان با پیوست تصویری از نظریه فوق جهت بهره برداری

۳- کارشناسان معین استانها با پیوست تصویری از نظریه فوق جهت اطلاع

اداره کل منابع طبیعی استان آذربایجان غربی

شماره: ۵۵۲۵/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۳/۹/۱۹

باسلام، عطف به نامه شماره ۸۱/۱۱۰۴۲-۷۳/۶/۱۵ اولاً در قانون اصلاحات ارضی مصوب ۱۳۴۰

حکمی در دست نیست که به موجب آن مرتع در سهم اشخاص قرار گرفته باشد. ثانیاً نسبت به منابع طبیعی اصل

۴۵ قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی حاکم است که ماده ۲ قانون حفظ و حمایت منابع طبیعی و ذخایر جنگلی آن را به اجرا در می‌آورد. بنابراین اگر کارشناسان آن اداره کل عرصه ای را مرتع غیرمشجر و جزء منابع طبیعی تشخیص می‌دهند دستگاه اجرایی باید آن تشخیص را به اشخاص ذی نفع ابلاغ یا آگهی نماید. بدیهی است در صورت اعتراض هیأت ماده واحده رسیدگی خواهد کرد.م

سیدمحمدتقی مدنی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- مدیریت دفتر فنی ممیزی اراضی عطف به نامه شماره ۵۶۱۱/۱۰۰/۲۲-۵۶۱۱/۱۱-۷۳/۸/۱۱ جهت استحضار

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۲۷۶۹/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۴/۴/۱۴

با سلام عطف به فاکس شماره ۲۵۹۵۷ مورخ ۷۴/۳/۴ به اطلاع می‌رساند:

- ۱- درباره مستثنیات در حریم دریاها و دریاچه‌ها با توجه به ماده ۷ قانون اراضی مستحدث و ساحلی: این قبیل اراضی قابل تملک نمی‌باشد ولو آن که متصرفین این قبیل اراضی اسناد مالکیت گرفته باشند.
- ۲- درباره مستثنیات منظور شده در سالهای گذشته در حریم با توجه به ماده ۷ قانون فوق‌الذکر این مستثنیات متعلق به دولت بوده و کلیه گواهی‌های صادره غیرقانونی و فاقد اعتبار می‌باشد.
- ۳- با توجه به ماده ۷ قانون مورد اشاره مالکیت دولت بر حریم دریاها و دریاچه‌ها محرز بوده و نیاز به اخذ سند و یا دخالت در آن نمی‌باشد. ۴/۴
- ۴- قانون توزیع عادلانه آب مصوب سال ۱۳۶۱ تکلیف و تولی آن را مشخص نموده است.

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

مدیریت کل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۲۵۹۵۷

تاریخ: ۷۴/۳/۴

سلام علیکم

عطف به شماره ۲۲/۱۰۰/۱۱۹۶ - ۷۳/۱۲/۹ با توجه به اینکه از ناحیه آن دفتر اعلام شده که «اجرای ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور کلیه اراضی که تعاریف منابع ملی در هر منطقه را دارا باشند شامل می گردد» لذا با توجه به اینکه حریم ۶۰ متر دریا هم مشمول ماده مذکور قرار خواهد گرفت و منابع ملی شده را در صورت موجود بودن در حریم مذکور می توان در نقشه تفکیکی و برگ تشخیص منظور نمود، خواهشمند است دستور فرمایند موارد ذیل را که برای این اداره کل مورد ابهام بوده سریعاً مورد بررسی و پاسخ های مربوطه را با توجه به اینکه هم اکنون در اجرای مقررات ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی قانون ملی شدن جنگل ها و مراتع هنگام معاینه محلی با مامورین ثبتی در حریم ۶۰ متر دریا مواجه شده ایم به صورت فاکس به این اداره کل اعلام فرمایند.

۱- آیا در حریم ۶۰ متر دریا که می توان وفق مقررات ماده ۲ قانون مذکور منابع ملی منظور نمود مستثنیات قانونی هم می توان در نظر گرفت یا خیر؟

۲- در مورد پرونده هایی که در سال های قبل مورد اعمال مقررات ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع قرار گرفته و به لحاظ محدود شدن یکی از جهات اربعه آنها با خلیج فارس، اراضی حریم ۶۰ متر دریا را هم شامل گردیده و در نقشه های تفکیکی آنها منجمله نقشه های تهیه شده و سیله کارشناسان دفتر مهندسی سازمان متبوعه در دهه ۱۳۵۰ مستثنیات قانونی در حریم ۶۰ متر دریا منظور شده، تکلیف این اداره کل هنگام اجرای مقررات ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی قانون ملی شدن جنگلها و مراتع چیست؟

۳- به هر صورت مستثنیات منظور شده در حریم ۶۰ متر دریا که تحت عنوان ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور و ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع قابل تملک به نام دولت نیست، تحت عنوان دیگری منجمله قانون اراضی مستحدث و ساحلی به عنوان اراضی دولتی قابل تملک به نام دولت است یا خیر و در صورت شمول تملک دولت بودن، بایستی در نقشه های تفکیکی به عنوان اراضی دولتی محسوب گردد یا خیر؟ م/۴

سیدمحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

اداره کل منابع طبیعی استان
منطقه

شماره: ۱۳۵۴۱/۵۱

تاریخ: ۷۷/۱۱/۴

باسلام

پیرو نامه شماره ۷۵۹۴/۱۶ - ۷۷/۱۰/۷ دفتر مهندسی و مطالعات منابع طبیعی سازمان و دستورالعملهای صادره قبلی مربوط به تهیه نقشه و نقشه برداری عملیات طرح ممیزی اراضی خواهشمند است دستور فرمایند

پیرامون موزائیک کردن نقشه‌های ممیزی اراضی در چهارچوب موازین قانونی و دستورالعمل‌های اجرایی مربوطه با واحدهای ذیربط همکای لازم را مبذول فرمایند.

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی

و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

گیرنده رونوشت:

- دفتر مهندسی و مطالعات منابع طبیعی سازمان عطف به رونوشت نامه شماره ۷۵۹۴/۱۶-۷۷/۱۰/۷ جهت استحضار

برادر مهندس

مدیرکل محترم اداره منابع طبیعی استان

شماره: ۷۵۹۴/۱۶

تاریخ: ۷۷/۱۰/۷

موضوع: موزائیک کردن نقشه‌ها

باسلام

پیرو دستورالعمل پروژه تهیه نقشه‌های منابع طبیعی اشعار می‌دارد: همان طوری که استحضار دارند در مرحله موزائیک کردن نقشه‌های طرح تفکیک انفال، نقشه کلیه پلاک‌ها در مرزهای مشترک بایستی از یکدیگر تبعیت کنند و بر روی هم منطبق شوند، لیکن بعضاً «پلاک‌هایی وجود دارند به لحاظ نارسایی در ارائه صحیح محدوده در موقع نقشه برداری، نقشه‌های آنها در مرز مشترک بر روی هم انطباق نمی‌یابند و به همین دلیل شاهد تداخل یا گپ در آنها هستیم. چون یکی از اهداف اولیه و دست‌آورد مهم پروژه مذکور شناسایی این گونه نقشه‌ها جهت اصلاح می‌باشد لذا خواهشمند است دستور فرمایند رئیس اداره مهندسی و مطالعات از کلیه پلاک‌هایی که در مرحله موزائیک کردن نقشه‌های آنها، دارای اشکال مذکور هستند، مرحله به مرحله صورت برداری و طی لیستی با توجه به پیشرفت کار در هر شیت نقشه هوایی ۱:۵۰۰۰۰ به همراه مشخصات پرونده به شورای فنی ممیزی ارسال و پیگیری نمایند تا شورای مذکور با رعایت کلیه جوانب قانونی و حقوقی نسبت به رفع نواقص مورد اشاره اقدام مقتضی معمول دارند، ضمناً «کارشناس معین اعزامی از جانب این دفتر موضوع را پیگیری می‌نمایند و در جهت اجرای مطلوب آن همکاری لازم معمول خواهند داشت.

کاظم نصرتی نصرآبادی

سرپرست دفتر مهندسی و مطالعات منابع طبیعی

رونوشت به:

- دفتر ممیزی اراضی جهت استحضار و صدور اوامر مقتضی به واحدهای ممیزی اراضی جهت همکاری.
- قسمت نقشه برداری جهت اطلاع و پیگیری از طریق کار شناسان معین.
- قسمت سنجش از دور جهت اطلاع.
- آقای داوری خلج جهت اطلاع و پیگیری موضوع در کلیه استانها.
- آقای کارشناس معین جهت اطلاع و پیگیری.

اداره کل منابع طبیعی استان سیستان و بلوچستان

شماره: ۵۹۳۸/۵۱

تاریخ: ۷۹/۴/۲۶

باسلام

عطف به نامه شماره ۹۳۹۱/۷۴ /ز - ۷۹/۴/۱۵ اشعار می دارد، با عنایت به مفاد تذکر مندرج در ذیل بندهای ۱۲ گانه اوراق تشخیص تنظیمی و دستورالعملهای ابلاغی مربوطه، اعلام میزان مستثنیات قانونی مندرج در گزارشات تشخیص، پس از صدور آگهی تشخیص منتشره از طرف آن اداره کل معتبر بوده و می باشد، فلذا در مورد اعلام پاسخ استعلامات وارده در مورد پلاکاتی که اجرای مقررات قانونی تشخیص بر روی آنها اعمال گردیده و منجر به انتشار آگهی تشخیص شده باشند مانعی وجود نداشته و ندارد ولی در صورتی که بر روی پلاکات مورد استعلام مقررات قانونی تشخیص اعمال نشده باشد، برحسب اولویت موضوع می بایست با تهیه و کسب سوابق ثبتی و اصلاحات ارضی و سیاهه تخلفات احتمالی مربوطه در اسرع وقت اعمال مقررات نموده و به شرح فوق نسبت به صدور گواهی های مورد استعلام اقدام لازم معمول گردد. ۹۳۹ - ۴/۲۲

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

اداره کل منابع طبیعی استان جهت اطلاع و اقدام مشابه.

اداره کل منابع طبیعی استان/ منطقه

شماره: ۱۰۸۲۹/۵۱

تاریخ: ۸۰/۱۱/۸

با سلام

گرچه هدف از اجرای موازین قانون ممیزی اراضی و تفکیک مستثنیات تثبیت حاکمیت دولت بر روی کلیه عرصه‌های منابع طبیعی تجدیدشونده در سطح کشور می‌باشد ولی آن چه مسلم است و مورد تأکید این دفتر می‌باشد از آن جایی که چگونگی برنامه‌ریزی‌ها و تعیین ظرفیت‌های کاری جهت ایجاد بسترهای مطمئن میبایستی در راستای رسالت سازمان متبوع یعنی حفظ و احیاء و توسعه و بهره‌برداری صحیح از این منابع متمرکز گردد بدیهی است ضرورتاً ایجاد می‌نماید در تعیین و انتخاب عرصه جهت اجرا موارد و نکات اساسی مشروحه ذیل در اولویت سایر امور قرار گیرد.

۱- تعیین تکلیف قانونی عرصه‌های مورد نیاز طرح‌ها و برنامه‌های احیائی و حفاظتی با هماهنگی مسئولین و مجریان ذی‌ربط.

۲- عرصه‌ها و اراضی با ارزش خصوصاً در حاشیه شهرها و مناطق روستایی که به نحوی در معرض تخریب و تجاوز افراد سودجو قرار دارند.

۳- عرصه‌های بلا تکلیفی که بیشترین مراجعات اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور پاسخ به استعلامات و صدور گواهی نسبت به مستثنیات قانونی در محدوده عرصه مورد نظر دارند.

۴- تعیین تکلیف قانونی عرصه‌های مورد بهره‌برداری به منظور سهولت اجرای مواد ۳۱ و ۳۲ لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی و مواد ۳ و ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع و تسریع در اجرای طرح‌های مشارکتی و اشتغال‌زا با همکاری مسئولین ذی‌ربط.

خواهشمند است دستور فرمایید مفاد این بخشنامه به نحو مقتضی جهت اقدام به مجریان و مسئولین ادارات منابع طبیعی شهرستان‌های تابعه ابلاغ گردد.

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

معاونت محترم حفاظت و امور اراضی جهت استحضار.

مدیریت محترم دفتر حفاظت و حمایت بازگشت به نامه شماره ۶۱۸۸/۵۴ مورخ ۸۰/۹/۲۴ جهت استحضار.

اداره کل منابع طبیعی استان کرمانشاه

شماره: ۳۱۱۵/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۲/۶/۲۲

با سلام پیرو نامه شماره ۹۱۸۰ مورخ ۷۲/۵/۱۷ برادر محمد جعفر جلیلیان وکیل دعوی و مشاور حقوقی آن اداره

کل خواهشمند است مقرر فرمائید اجرای مقررات تفکیک انفال را در کلیه رقباتی که دارای متجاوز و متخلف هستند در اولویت قرار دهند تا با حصول رای کمیسیون پرونده‌های مورد نظر قابل طرح و رسیدگی در محاکم قرار گرفته و حاکمیت و مالکیت دولت بر منابع طبیعی پلاک‌هایی که دارای متجاوز می‌باشند منجمه منابع ملی پلاک کل خاطر تثبیت و تسجیل گردد.

حسن مهدی پور

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۹۷۳/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۳/۳/۱

باسلام، عطف به نامه شماره ۵۱۴/۱۰۰/۲۲ - ۷۳/۱/۳۱ منضم به تصویرنامه شماره ۲۴۱۷۸ - ۷۲/۱۲/۹ اداره کل منابع طبیعی استان لرستان به استحضار می‌رساند:

به نظر این دفتر در پاسخ به استعلامات از منابع مختلف در خصوص وضعیت اراضی ملی شده داخل محدوده شهرها اصلح خواهد بود که ادارات کل منابع طبیعی استان‌ها ضمن اشاره به تاریخ و شماره آگهی ملی شدن اراضی مورد استعلام کیفیت اجرای مقررات مربوطه را خاطر نشان و در عین حال چنانچه اراضی مشمول قانون زمین شهری می‌باشد مرجع پاسخ دهنده را نیز متذکر گردند. / م

سیدمحمدتقی مدنی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان لرستان عطف به نامه شماره ۲۴۱۷۸ - ۷۲/۱۲/۹ جهت آگاهی.

مدیریت کل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۴۷۳۹/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۳/۸/۳

با سلام عطف به نامه شماره ۵۶۶۱/۱۰۰/۲۲ - ۷۳/۷/۱۳ به استحضار می‌رساند:

موارد مطروحه در نامه شماره ۸/۹۷۶۲ - ۷۳/۵/۵ اداره کل منابع طبیعی استان آذربایجان غربی توسط آقای مشاور حقوقی بررسی و نظریه ابرازی مورخ ۷۳/۷/۲۵ به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

۱ - تداخل حدود ثبتی نباید و نمی‌تواند مانع تشخیص منابع طبیعی شود زیرا منابع طبیعی براساس تعاریف

قانونی ناظر به وضعیت عینی و پوشش گیاهی است. بنابراین اداره کل می‌تواند محدوده کل چهار پلاک را با حدود اربعه مشخص و معینی مورد ممیزی قرار دهد. بعد از خاتمه و تشخیص برای صدور سند مالکیت درخواست تجمیع پلاک‌ها می‌شود البته توجه دارند که مستثنیات محدوده، مورد نظر دقیقاً منظور شود.

۲- اجرای ماده ۲ قانون حفظ و حمایت در محدوده شهر (اگر زمین شهری مداخله نکرده باشد) مانع ندارد. برای جلوگیری از سوء استفاده‌های احتمالی اشخاص آگهی منتشر می‌شود و اعتراضات به هیأت ماده واحده ارجاع می‌گردد، در صورت مراجعه سازمان زمین شهری در آینده اشکال عمده‌ای به نظر نمی‌رسد. /م

سیدمحمدتقی مدنی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- جهت اطلاع به اداره کل منابع طبیعی استان آذربایجان غربی ایفاد می‌گردد.

اداره کل منابع طبیعی استان ایلام

شماره: ۵۴۱۷/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۳/۱۰/۱۳

باسلام عطف به نامه شماره ۲۶/۱۰۸۸۴-۷۳/۷/۱۰ به آگاهی می‌رساند که نظارت بنگاه خالصجات و متعاقب آن ادارات اصلاحات ارضی بر مراتع یا جنگل‌های خالصه با تصویب قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کشور و قانون حفاظت و بهره‌برداری موردی نداشته و به طور مطلق عرصه و اعیانی جنگل‌ها و مراتع کشور بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی ملی و متعلق به دولت و متولی آن نیز سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور و وزارت جهاد سازندگی می‌باشد و هرگونه اقدامی که مغایر با قوانین موجود در این ارتباط صورت گیرد جنبه قانونی نداشته و ندارد. /م

سیدمحمدتقی مدنی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر فنی ممیزی اراضی عطف به نامه شماره ۶۷۸۲/۱۰۰/۲۲-۷۳/۸/۴ جهت استحضار،

مدیریت محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۷۱۲۱/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۳/۱۱/۲

باسلام عطف به نامه شماره ۷۳/۹/۱-۸۴۱۲/۱۰۰/۲۲ بدین وسیله نظریه مشاورین حقوقی این دفتر جهت استحضار و اقدام لازم ارسال می گردد. /م

سیدمحمد تقی مدنی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

نسبت به موضوع نامه شماره ۷۳/۹/۱-۸۴۱۲/۱۰۰/۲۲ دفتر فنی ممیزی اراضی نظریه مشاورین محترم به شرح زیر می باشد:

نظر به اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی که به موجب آن مصادیق منابع طبیعی به طور عموم مورد حکم قرار گرفته جزء انفال و ثروت های عمومی شناخته شده است و نظر به اطلاق ماده ۲ قانون حفظ و حمایت منابع طبیعی و ذخایر جنگلی مبنی بر تشخیص منابع ملی و مستثنیات ماده دو قانون ملی شدن جنگل ها و مراتع با رعایت تعاریف مذکور در قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع، تشخیص و ممیزی و اعمال حاکمیت دولت بر آن منابع محدودیت مکانی ندارد.

بنابراین اجرای ماده دو قانون حفظ و حمایت منابع طبیعی و ذخایر جنگلی نسبت به منابع طبیعی تعریف شده در ماده یک قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع اعم از اینکه داخل یا خارج محدوده شهرها و روستاها قرار گرفته باشند باید تشخیص و ممیزی شوند. از طرف دیگر لازم به یادآوری است که با تصویب قانون حفظ و حمایت منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور مستنداً به تبصره های یک و دو ماده دو قانون صلاحیت اصلی هیأت ماده واحده رسیدهگی به اعتراضات اجرای ماده دو این قانون است با این توضیح که کمیسیون موضوع ماده واحده همچنان به اعتراضات رسیده به اجرای ماده ۵۶ رسیدگی می نماید. /م

سید یوسف اعتماد- سید مهدی عابدی

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۶۲۵۷/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۴/۱۲/۲۱

با سلام عطف به نامه شماره ۱۹۸۶۶-۷۴/۱۱/۸ با مطالعه نامه مورد بحث از مفاد آن چنین استنباط می شود که اولاً دفاع مامور مراجعه کننده به دادگاه موجه نبوده و لازم بود به تشخیص خود و اداره منابع طبیعی در مورد ملی بودن مرتع مورد تجاوز استناد می گردید. ثانیاً در مواردی که مرتع مورد تجاوز قرار گرفته و سابقه اجرای مقررات وجود ندارد مامورین بایستی فی المجلس تشخیص مرتع بودن محل را ضمن تنظیم صورت مجلس تخلف منعکس و به رویت متخلف برسانند حال آن که معلوم نیست که آیا هنگام تنظیم صورت مجلس تخلف مرتع بودن عرصه به متخلف تفهیم گردیده یا خیر؟ به هر حال به فوریت قبل از انقضای مهلت به استناد ماده ۳۱ تشکیل

دادگاه‌های کیفری ۱ و ۲ به احکام صادره اعتراض و نتیجه را اعلام فرمایند./م

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت محترم دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۱۹۸۶۶

تاریخ: ۷۴/۱۱/۸

باسلام احتراماً به استحضار می‌رساند در بعضی موارد مشاهده می‌گردد از سوی اشخاص تصرفاتی بر روی اراضی ملی که تاکنون هیچ گونه اقدامی در خصوص اجرای مقررات ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور (ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از ذخایر جنگلی) صورت نگرفته، انجام می‌گیرد که پس از اعلام گزارش و تشکیل پرونده در مراجع قضایی به استناد این که از سوی منابع طبیعی هیچ گونه مدرکی دال بر ملی شدن مورد دعوی ارایه نگردیده و همچنین براساس مدارک خرید (اسناد عادی و دست‌نویس، محلی) و احیاناً سند مشاعی اصلاحات ارضی... و حکم بر برائت متصرف صادر می‌گردد.

با توجه به مراتب معروضه فوق ضمن پیوست دو فقره تصویر آراء صادره از دادگاه بدوی و تجدیدنظر، خواهشمند است جهت جلوگیری از تضییع حقوق دولت و برخورد با متخلفین در موارد فوق ارایه طریق و این اداره کل را ارشاد و راهنمایی فرمایند. /ج

سیدمحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت:

- اداره منابع طبیعی شهرستان گناوه بازگشت به شماره ۲۵۷۷-۷۴/۹/۲۳ جهت اطلاع

- اداره حقوقی جهت اطلاع

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۶۵۴۷/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۱/۱۵

با سلام عطف به نامه شماره ۲۱۵۷۰-۷۴/۱۱/۲۰ اعلام می‌دارد:

متولی مراتع ملی شده مطابق قوانین از جمله قانون ملی شدن، حفاظت و بهره‌برداری و ماده دو قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور می‌باشد و نظریه‌های دفتر

حقوقی و بازرسی همگی دلالت دارد بر لزوم مداخله اداره کل منابع طبیعی در مراتع عمومی از حریم روستاها، به هر صورت حریم بودن قسمتی از مراتع عمومی موجب نمی شود که متجاوزین به مرتع از تعقیب و مجازات معاف و مبری باشند. لهذا در صورت مشاهده تخریب و تجاوز باید بیدرنگ طبق قانون مورد تعقیب واقع شوند و پرونده های قبلی نیز دقیقاً مورد پیگیری قرار گیرند. /م

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت کل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۲۱۵۷۰

تاریخ: ۷۴/۱۱/۲۲

با سلام

احتراماً عطف به شماره ۵۲۳۶/۱۰۰/۳۴ - ۷۴/۱۰/۱۱ به پیوست نه برگ تصاویر مکاتبات مورد نظر ارسال و به استحضار می رساند خواسته این اداره کل به شرح ذیل می باشد:

آیا این اداره کل در اراضی ملی شده در حریم روستاها سمتی دارد یا خیر؟ در صورت منفی بودن پاسخ تکلیف پرونده های تخلفی که توسط ادارات منابع طبیعی شهرستان ها تشکیل و در مراجع قضایی تحت بررسی بوده چیست؟ /م ۲۱

سیدمحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت به:

اداره حقوقی جهت اطلاع

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۲۲/۱۸۷۴/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۵/۱۵

باسلام و عطف به نامه شماره ۴۶۸۵ - ۷۵/۳/۲۷ به اطلاع می رساند:

مستفاد از ماده ۱۱ آئین نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۸ مهرماه ۱۳۶۳ هیأت وزیران و نظر به صراحت بند ۶ فرم شماره ۳- الف و ب- منضم به آئین نامه مذکور صدور پروانه حفر چاه در اراضی ملی شده ممنوع می باشد و چنانچه چاه موضوع پروانه در اراضی منابع ملی واقع باشد، دارنده پروانه حق هیچگونه اقدامی بر

روی آن نداشته و پروانه صادره از درجه اعتبار ساقط است. لذا به منظور پرهیز از توالی فاسد مترقبه و عواقب نامطلوب امر، کسب استعلام از ادارات منابع طبیعی در این خصوص و جهت تعیین محدوده اراضی ملی ضرورت دارد. علیهذا چنانچه در مواردی بدون طی تشریفات مذکور جواز حفر چاه در اراضی ملی صادر شده باشد مستندا به مقررات فوق الاشعار ترجیحاً از طریق شرکت آب منطقه‌ای بوشهر و در غیر این صورت با توسل به مراجع قضایی در مورد ابطال پروانه حفر چاه و ممانعت از فعالیت صاحب پروانه بر این مبنا اقدام مقتضی به عمل آوريد. م/ فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت کل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۴۶۸۵

تاریخ: ۷۵/۳/۲۷

با سلام

احتراماً به استحضار می‌رساند سازمان آب استان بوشهر کراراً بنا به تقاضای مدیریت امور اراضی و بدون اطلاع این اداره کل مبادرت به صدور پروانه حفر چاه برای اشخاص در اراضی ملی شده می‌نماید که تاکنون چندین بار به سازمان مذکور جهت استعلام از این اداره کل قبل از صدور پروانه حفر چاه تذکر داده شده است لکن سازمان یاد شده همچنان بدون اعتناء به درخواستهای این اداره کل مبادرت به صدور پروانه حفر چاه در منابع ملی می‌نماید، خواهشمند است دستور فرمایند نحوه اقدام حقوقی در جهت جلوگیری سازمان آب از صدور پروانه حفر چاه را به این اداره کل اعلام فرمایند. /ج ۲۶

سیدمحسن شاه‌امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت:

- اداره حقوقی جهت اطلاع

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان خراسان

شماره: ۲۱/۲۷۴۶/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۶/۱۲

باسلام عطف به شماره ۳/۱۹۷۴۷-۳۱/۴/۷۵ اشعار می‌دارد:

نظر به این که ماده ۱۳۶ قانون مدنی مقرر داشته (حریم مقداری از اراضی اطراف ملک و قنات و نهر و امثال آن است که برای کمال انتفاع از آن ضرورت دارد) لذا حفر چاه یا قنات جدید در حریم قنات و چاه متروکه واقع

در اراضی ملی نیاز به موافقت سازمان جنگلها و مراتع کشور و واگذار نمودن زمین طبق قانون از طرف سازمان مذکور را دارد.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان جهت استحضار و بهره برداری

اداره کل منابع طبیعی آذربایجان غربی

شماره: ۸/۴۴۹/ج/م

تاریخ: ۷۵/۹/۲۵

موضوع: منابع طبیعی محدوده اراضی شهری

سابقه بازگشت به شماره ۸/۱۹۸۲۰-۷۵/۹/۱۱

با سلام منابع طبیعی مشجر، جنگل زارها و اراضی جنگلی و اراضی ملی شده‌ای که دارای اعیان و اشجار می‌باشند همچنین محدوده‌های مورد عمل طرح‌ها تحت عنوان اراضی دایر مشمول مداخله سازمان ملی زمین و مسکن نیست. تصویر صورتجلسه مورخ ۶۹/۱۱/۱۴ وزیران کشاورزی و جهادسازندگی، مسکن و شهرسازی (صفحه ۲۲۵ مجموعه قوانین جنگلها و مراتع) را به اداره ثبت استان ارسال فرمایند.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- امور مشاورین

مدیریت محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۲۲/۵۷۸۱/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۱۰/۲۳

با سلام احتراماً بازگشت به شماره ۷۷۷۲/۱۰۰/۲۲-۷۵/۹/۱۳ به استحضار می‌رساند:

نظر به این که اطلاق و عموم مفاد ماده یک قانون ملی شدن جنگلها، و مراتع کشور تمامی عرصه‌های جنگلی و مرتعی از جمله اراضی واقع در حریم و بستر رودخانه‌ها و... را در بر می‌گیرد، لذا چنانچه اجرای مقررات

راجع به ملی شدن قبل از تعیین حریم و بستر رودخانه توسط وزارت نیرو و باشد، تمامی پهنه منابع طبیعی تحت شمول تصدی مطلق و مدیریت نام سازمان جنگلها قرار می‌گیرد اما پس از تعیین حریم و بستر وسیله وزارتخانه مزبور لازم است مقدار و حدود حریم در مدارک و نقشه جات مربوط به اجرای مقررات ملی شدن ذکر گردد تا بدین طریق از تصرفات مضر و مخل جلوگیری شود. /م

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی منطقه ساری

شماره: ۲۸۰۹/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۶/۶/۲۴

با سلام، عطف به نامه شماره ۲۱۴۴۶-۷۶/۴/۱۴ به اطلاع می‌رساند:

تعیین اراضی موات واقع در حریم روستا، مستلزم تعیین محدوده این حریم است و به این لحاظ، تبصره ماده ۹ آیین نامه اجرایی قانون ابطال اسناد اراضی موات، هیأت‌های هفت نفره را مرجع تشخیص حریم روستا اعلام کرده است. بنابراین هیأت‌های مذکور به تبع تعیین حریم، کلیه اراضی واقع در آن اعم از موات و مرتع را معین و مشخص می‌کند، زیرا فرض وقوع مراتع عمومی در حریم روستا منتفی نیست و ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون واگذاری و احیاء، اراضی در حکومت جمهوری اسلامی سخن از ممنوعیت واگذاری مراتع عمومی واقع در حریم روستا رانده و با این حکم فرض وقوع مرتع عمومی در حریم روستا را امکان‌پذیر قلمداد نموده است. بر این پایه، به موجب ماده ۲ یاد شده مراتع عمومی واقع در حریم روستا، به میزانی که برای تعلیف احشام روستاییان مورد نیاز است غیر قابل واگذاری و مابقی آن در اختیار وزارت جهاد و سازمان جنگلها و مراتع کشور است تا به سایر مصارف روستاییان در چارچوب‌های قانونی اختصاص یابد. ۱۶/۱۷

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان کهگیلویه و بویراحمد

شماره: ۸۸۳۷/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۷/۱/۳۱

با سلام عطف به نامه شماره ۱۵۲۱۲-۷۶/۷/۱۷ اعلام می‌دارد:

صدور هر نوع گواهی الزاماً مبتنی بر سابقه اجرای مقررات ماده ۵۶ یا ماده ۲ قانون حفظ و حمایت و با ملاحظه نقشه یا کروکی اولیه که منتج به صدور رای کمیسیون مستثنی از منابع ملی اعلام گردیده صورت می‌گیرد و چنانچه قبلاً عرصه‌ای از منابع ملی توسط افرادی بدون رعایت قانون مستثنی اعلام شده باشد این گونه

گواهی‌ها فاقد اعتبار و مأمور صادرکننده بایستی باطل بودن گواهی صادره را کتبا اعلام نموده و یا توسط اداره کل بطلان گواهی‌های خلاف اعلام و صادرکننده گواهی خلاف تحت پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت بدیهی است مشکلات اجتماعی مانع از انجام وظایف قانونی نخواهد بود.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی عطف به نامه شماره ۲۲/۱۰۰/۱۴۰-۲۰۱۴۰/۱۲/۲۳-۷۶ جهت استحضار.

مدیرکل محترم حقوقی و بازرسی سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۱۵۲۱۲

تاریخ: ۷۶/۷/۱۷

باسلام و دعای خیر- احتراماً به استحضار میرساند در سنوات گذشته افرادی در ادارات منابع طبیعی شهرستان‌ها مبادرت به بازدید از اراضی نموده و بعضاً بدون توجه به کروکی، برگ تشخیص و آگهی اقدام به پاسخ استعلامات افراد حقیقی و حقوقی نمودند و به تبع آن گواهی‌های خارج از محدوده منابع ملی و دولتی اعلام و بعضاً سند مالکیت صادر شد حال که جهت انتقال و یا اخذ سند مالکیت افراد فوق مجدداً مراجعه می‌نمایند مشاهده می‌شود که برخی از گواهی‌های فوق حتی در نقاطی صادر شده که فاقد اجرای قانون بوده و یا نقشه یا کروکی، برگ تشخیص، گواهی و... مطابقت ندارد لازم به توضیح است که وقتی با بعضی از افراد فوق صحبت می‌شود اعلام می‌دارند که ماهنگام بازدید و اظهار نظر حتی به کروکی و نقشه هم توجه نمی‌کردیم بلکه وضعیت ظاهری عرصه بر ایمان ملاک بوده همانگونه که مستحضرید بعد از این که افراد خواستار بررسی مجدد می‌شوند و پاسخ خلاف گواهی اولیه می‌شنوند مشکلات اجتماعی ایجاد می‌گردد لذا خواهشمند است دستور فرمائید اعلام دارند در این خصوص به چه نحوی عمل شود. /ع

حداد فروغی

مدیرکل منابع طبیعی استان کهگیلویه و بویراحمد

رونوشت به:

- مدیرکل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی سازمان جهت استحضار و دستور ارایه راه حل قانونی

- مدیرکل محترم دفتر فنی مهندسی جنگل و مرتع سازمان جهت استحضار و دستور ارایه راه حل قانونی

- معاون امور اراضی اداره کل جهت اطلاع.

دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۵۱۱۷/۱۸

تاریخ: ۷۷/۹/۲۴

با سلام

عطف به نامه شماره ۸۳۱۰/۵۱ - ۷۷/۸/۱۱ موضوع برگ تشخیص شماره ۴۸۷ - ۳۶۵/۳۰ تنظیمی توسط اداره منابع طبیعی شهرستان بافت به استحضار می‌رساند:

تنظیم برگ تشخیص مجدد بر روی محلی که انجام مقررات شده موردی نداشته لذا اقدامات ثانویه فاقد وجاهت قانونی است و اعمال مقررات ماده ۱۳ بایستی براساس اقدامات اولیه صورت پذیرد. حسب مورد چنانچه میزان مستثنیات یا منابع ملی واقعیت نداشته باشد طرح اعتراض از سوی اداره کل منابع طبیعی کرمان نسبت به منابع ملی و مالکین نسبت به مستثنیات در کمیسیون ماده واحده بایستی صورت پذیرد.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیرکل محترم دفتر حقوقی و بازرسی سازمان

شماره: ۸۳۱۰/۵۱

تاریخ: ۷۷/۸/۱۱

باسلام

احتراماً به پیوست نامه شماره ۱۳۳۸۰ - ۷۷/۶/۲۲ اداره کل منابع طبیعی استان کرمان به انضمام مدارک ارسال می‌گردد.

همانطوری که در نامه فوق‌الذکر اشاره شده است جنگلداری شهرستان بافت براساس برگ تشخیص شماره ۴۷۸ - ۳۶۵/۳۰ محدوده‌ای را با رعایت کلیه تشریفات قانونی ملی اعلام نموده است. پس از آن محدوده مذکور در حوزه شهرستان بردسیر قرار گرفته و به علت عدم اطلاع مجدداً بر روی تعدادی از پلاک‌ها اجرای ماده ۵۶ صورت گرفته و قطعیت رای به اداره ثبت اعلام گردیده است. لذا با توجه به این که اختلاف فاحشی در مساحت‌های اراضی ملی و مستثنیات وجود دارد و با امعان نظر به این که تصور می‌رود اقدامات مؤخر و جاهت قانونی نداشته باشد خواهشمند است دستور فرمایید ضمن بررسی موضوع و راهنمایی واحد مذکور از نتیجه این دفتر را مطلع فرمایند. ۸/۶ - ۵۷۰۰ ×

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

رونوشت:

کارشناس معین استان کرمان جهت اطلاع و پی‌گیری.

مدیرکل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۳۸۵۴/۱۸

تاریخ: ۷۷/۱۱/۱۱

باسلام

عطف به نام شماره ۶۷۳۳/۵۱ - ۷۷/۶/۳۱ در ارتباط با اشتباهات اعمال مقررات بر روی اراضی به استحضار می‌رساند:

۱- در صورتی که اشتباه مربوط به مشخصات ثبتی و حوزه ثبتی و به طور کلی شماره پلاک باشد آگهی اصلاحی بلامانع است.

۲- چنانچه اشتباه راجع به مساحت باشد از آنجا که مشخصات و حدود مندرج در آگهی سابق ملاک عمل می‌باشد نیازی به آگهی اصلاحی نمی‌باشد. /م

فروغی - مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان گیلان عطف به شماره ۱۴۱۷۴/۳۴ - ۷۷/۵/۸ جهت استحضار

- گروه یک آقای نجاتی

اداره کل منابع طبیعی استان هرمزگان

شماره: ۳۶۲۲/۱۸

تاریخ: ۷۹/۶/۱۳

باسلام

بازگشت به نامه شماره ۸۸/۲۱/۱۲۶۱ مورخ ۷۹/۵/۴ به اطلاع می‌رساند:

هرچند اجرای مقررات ملی شدن (ماده ۲ قانون حفظ و حمایت و یا ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری) علی‌القاعده محدوده به اراضی خارج از حوزه استحقاقی شهرها نیست و شامل اراضی داخل حوزه‌ها نیز می‌گردد. معهذا نظر به این که به محض اجرای مقررات ملی شدن در این گونه اراضی می‌بایست در اجرای ماده ۱۰ قانون زمین شهری و ماده ۲۰ آیین‌نامه اجرایی اراضی ملی شده به زمین شهری تحویل گردد و این امر همواره ایجاد معضل برای ادارات منابع طبیعی خواهد نمود. لذا اصلح است این اقدام در حوزه‌های شهری خودداری شود. ضمناً از آنجایی که شرط لازم جهت تحویل و تحول اراضی به زمین شهری اجرای مقررات ملی شدن می‌باشد از دخالت در تحویل و تحول این گونه عرصه‌ها که اجرای مقررات نشده به زمین شهری

خودداری گردد. م/۱/۶

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت محترم دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۸۸/۲۱/۱۲۶۱۰

تاریخ: ۷۹/۵/۴

باسلام

به پیوست نامبر شماره ۱۷۶۰/ب مورخ ۷۹/۴/۱۳ اداره منابع طبیعی شهرستان بندر لنگه که به شماره ۱۱۰۵۱-۷۹/۴/۲۲ ثبت کامپیوتر این اداره کل گردیده جهت استحضار ایفاد، خواهشمند است نظر صریح آن دفتر را در خصوص اعمال مقررات ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور بر روی اراضی ای که فاقد برگ تشخیص بوده و حالیه در محدوده و یا حوزه استحقاقی قانونی مصوب شهر قرار گرفته به این اداره کل اعلام تا به ادارات تابعه ابلاغ گردد. س ۵/۳

محمد نصوری

مدیرکل منابع طبیعی

گیرندگان:

- مدیریت دفتر فنی ممیزی اراضی سازمان جهت استحضار و دستور پیگیری لازم.
- اداره منابع طبیعی شهرستان بندر لنگه بازگشت به نامه شماره ۱۷۶۰/ب-۷۹/۴/۱۳ جهت اطلاع، نتیجه پس از حصول پاسخ متعاقباً به اطلاع خواهد رسید.
- اداره ممیزی جهت اطلاع و اقدام بعدی.

اداره کل منابع طبیعی استان فارس

شماره: ۳۴۴۵/۱۸

تاریخ: ۷۹/۷/۴

باسلام

بازگشت به نامه شماره ۱۵۴۶۴-۷۹/۴/۱۹ می نماید:

باعنایت به اینکه نظریه شماره ۳۷۸-۵۴/۴/۲۱ کلیه مراحل خود اعم از تشخیص، آگهی و ۰۰۰ راطی و به واسطه عدم وصول در مهلت مقرر قطعی گردیده است. نظر به شماره ۲۳۰۶۶-۶۱/۱۱/۱ که متعاقب قطعی شدن نظریه قبلی صدور

گردیده مبنای قانونی ندارد، زیرا برابر مقررات به محض قطعی شدن تشخیص مأمورین منابع طبیعی هیچ مرجعی جز هیأت ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی حق تغییر مقررات ملی شدن را ندارد و چنانچه شورای اسلامی روستا به اقدامات اداره منابع طبیعی معترض باشند قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی چگونگی امر را روشن نموده است. م/۷۷/۶

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر محترم ممیزی اراضی پیرو شماره فوق الذکر جهت استحضار.

مدیریت محترم دفتر ممیزی اراضی

شماره: ۱۸/۳/۵۰۵۹

تاریخ: ۷۹/۷/۲۵

با سلام

بازگشت به نامه شماره ۹۴۴۶/۵۱-۷۹/۷/۲ اعلام می‌دارد:

علی القاعده اطلاق ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از ذخایر جنگلی و صدر ماده ۵۶ قانون حفاظت از این امر حکایت می‌نماید که تشخیص انفال از مستثنیات که به عهده مأمورین منابع طبیعی است به خارج از حوزه استحفاظی شهرها محدود نبوده و این تشخیص، اراضی داخل حوزه شهرها را نیز در برمی‌گیرد. با وجود این امر به نظر این دفتر از آن جایی که به محض اجرای مقررات ملی شدن این پلاک‌ها در اجرای ماده ۱۰ قانون زمین شهری می‌بایست به سازمان ملی زمین تحویل داده شود و اجرای این امر نیز در عمل مشکلاتی را برای ادارات منابع طبیعی حادث نموده، اصلح فعلاً عدم اعمال ماده ۲ (ماده ۵۶) در محدوده قانونی شهرها می‌باشد. م/

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۷۰۳۱/۱۸/۲

تاریخ: ۷۹/۱۱/۱۷

باسلام

عطف به نامه شماره ۱۴۰۴۷/۵۱-۷۹/۱۰/۱۴ در خصوص اقدام هیأت هفت نفره مبنی بر تشخیص و

تعیین اراضی ملی و چمن زار به عنوان حریم روستا اعلام می‌دارد:

موضوع قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن مصوب ۱۳۶۵ و منظور قانون گذار از تصویب آن دسته از اراضی می‌باشد که اشخاص (غیردولت) به صورت رسمی و غیررسمی اسناد مالکیت آن را اخذ و بدینوسیله خود را مالک اراضی موات قلمداد کرده‌اند. برابر تبصره ۳ قانون مذکور چنانچه بعد از تشخیص و ابطال اسناد مالکیت آن را اخذ و بدین وسیله خود را مالک اراضی موات قلمداد کرده‌اند. برابر تبصره ۳ قانون مذکور چنانچه بعد از تشخیص و ابطال اسناد زمین‌های مذکور در حریم روستا قرار داشته باشند جهت کارهای عام‌المنفعه روستا اختصاص داده خواهد شد. و ماده ۹ آیین‌نامه آن نیز تشخیص در حریم بودن این گونه اراضی را به عهده هیأت هفت نفره قرار داده است. لذا قانون مذکور و آیین‌نامه اجرایی آن تسری به اراضی ملی و دولتی نداشته و صرفاً برای آندسته از روستاهایی حریم تعیین می‌شود که این گونه اراضی در حریم آن قرار گرفته باشد. م/ ۱۱/۲۷۰

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان همدان

شماره: ۹۳۰۶/۱۸/۲

تاریخ: ۸۰/۵/۲۰

باسلام

عطف به نامه شماره ۳۰۳۲۴-۷۹/۱۱/۱۳ راجع به تشخیص حریم روستا اعلام می‌دارد:

با استناد به تبصره ۳ قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن مصوب ۱۳۶۵ و همچنین ماده ۹ آیین‌نامه اجرایی آن حریم روستا صرفاً در اراضی موات و برای روستاهایی تشخیص و تعیین می‌گردد که اشخاص غیردولت به طریق غیرقانونی اسناد مالکیت اراضی موات محدودده روستا را به نام خود اخذ کرده باشند.

لذا هیأت تشخیص حریم اختیار ورود در اراضی ملی اعم از مراتع روستایی و خارج از آن که اسناد مالکیت آن به نام دولت تشخیص و صادر گردیده است را ندارد. لازم به یادآوری است محدوده مرتع روستایی با توجه به ظرفیت مراتع و تعداد دام خانگی اهالی ساکن در روستا (غیر دامداران عشایری و دامداران حرفه‌ای) توسط اداره منابع طبیعی تعیین ممیزی و پروانه چرا و یا طرح مرتع داری به نام شورای اسلامی روستا صادر می‌گردد.

م/ ۲/۲۰۱

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر ممیزی اراضی عطف به نامه شماره فوق الذکر جهت استحضار.

مدیرکل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۸۹/۸/۳۰۳۲۴

تاریخ: ۷۹/۱۱/۱۲

موضوع: تعیین حریم

باسلام

بدینوسیله به پیوست تصویر رأی تشخیص حریم روستا مورخ ۷۹/۱۰/۲۶ درخصوص پلاک ۵۷ شهرستان نهاوند موسوم به چناری جهت استحضار تقدیم، لازم به توضیح است که نماینده این اداره کل مطابق بند یک مصوبه ۶۸/۵/۳۰ ستاد مرکزی هیأت‌های هفت نفره واگذاری و احیاء اراضی پیرامون اجرای مرجع تشخیص اراضی موات و دستورالعمل تعیین حریم روستا (انتهای صفحه ۲۳۴ کتاب مجموعه قوانین و مقررات سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور چاپ اول سال ۱۳۷۱) به دلیل چمن بودن محدوده مورد نظر مبنی بر محیات بودن آن و در نتیجه موظف نبودن کمیسیون مذکور به تعیین حریم اظهار نظر نموده است، خواهشمند است اوامر لازم جهت بررسی و ارایه طریق صادر فرمایند.

موسی امیرخانی

مدیرکل منابع طبیعی استان همدان

رونوشت:

- اداره منابع طبیعی شهرستان نهاوند به انضمام تصویر رأی مذکور جهت اطلاع پیرو بازدید به عمل آمده در مورخ فوق.

رای تشخیص حریم روستا

در اجرای ماده ۹ آیین‌نامه اجرایی قانون مرجع تشخیص اراضی موات، اعضاء کمیته تشخیص حریم روستا در تاریخ ۷۹/۱۰/۲۶ از اراضی واقع در اطراف روستای چناری بخش شهرستان نهاوند بازدید به عمل آورد و با توجه به دستورالعمل شماره ۸۱-۱۱۷-۱۰۸ ستاد مرکزی هیأت‌های واگذاری زمین به دلایل ذیل:

- ۱- وجود اراضی دولتی در جوار روستا.
- ۲- نیاز روستا به توسعه فضاهای آموزشی، بهداشتی و امور عام‌المنفعه.
- ۳- در اختیارگذاشتن عرصه مورد نیاز فضاهای یاد شده و ضرورت توسعه اماکن عمومی.

۴- بنا به جمعیت و خانوار روستا.

میزان تقریبی سه و نیم هکتار از اراضی موات ملی به حدود اربعه شمالاً اراضی مزروعی شرقاً اراضی مزروعی منتهی به روستا جنوباً اراضی مزروعی و محدوده روستا منتهی به جاده غرباً اراضی روستای راز نه‌ری.

برابر کروکی ظهر برگ به عنوان حریم روستا تعیین گردید.

۱- کارشناسان استانداری حسین جباری

۲- کارشناس اداره کل کشاورزی و یا منابع طبیعی ذوالفقاری

۳- نماینده بنیاد مسکن انقلاب اسلامی سید باقر حسینی

۴- عضو هیأت واگذاری زمین محمد رضا همتی

۵- کارشناس هیأت واگذاری زمین سیدمصطفی میرزاجانی

مدیرکل محترم دفتر ممیزی اراضی

شماره: ۲۶۴۱/۱۸/۴

تاریخ: ۸۰/۷/۲۲

باسلام

عطف به نامه شماره ۷۰۲۵/۵۱-۸۰/۷/۲ به استحضار می‌رساند:

طبق ماده ۲۳ قانون حفاظت و بهره‌برداری، نمایندگی دولت بر عرصه و اعیان کلیه عرصه‌های طبیعی کشور به استثنای مستثنیات قانون اشخاص موضوع تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن جنگلها با سازمان جنگلها و مراتع کشور می‌باشد و با این اطلاق، اجرای مقررات ملی شدن و اخذ سند مالکیت حتی در اراضی منابع طبیعی واقع در حریم نیز باید صورت گیرد. در عین حال حفظ حریم منابع آب در این عرصه و اعیان نیز باید رعایت شود. به عبارت دیگر با در نظر گرفتن مقررات قانونی پیرامون موضوع از جمله مواد ۱۳۶ الی ۱۳۹ قانون مدنی و قانون توزیع عادلانه آب و سایر قوانین مربوطه و نیز نگاهی به منابع فقهی راجع به مبحث حریم درمی‌یابیم که وزارت نیرو متصدی نگهداری و حفظ حریم آب‌های قانونی کشور می‌باشد و تنها سیاست‌گذاری و به نوعی اعلام کاربری این گونه اراضی در اختیار وزارت نیرو می‌باشد. مراتب فوق طی رونوشت همین نامه به دفتر حقوقی وزارت نیرو نیز ارسال خواهد شد. ۷/۱۶ ع/

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیرکل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۷۰۲۵/۵۱

تاریخ: ۸۰/۷/۲

با سلام

با عنایت به گزارش مأموریت مورخ ۸۰/۶/۱۱ برادر ایرانپور کارشناس دفتر که به منظور بررسی پیشرفت و مشکلات مرتبط با طرح ممیزی اراضی به اداره کل منابع طبیعی استان لرستان عزیمت نمود، اخیراً در صدور سند مالکیت برای آن بخش از اراضی که وزارت نیرو ادعای مالکیت بر حریم مسیل ها و رودخانه ها دارد مشکل به وجود آمده، در این رابطه وزارت نیرو شرط پاسخ استعلام ادارات ثبت اسناد برای صدور سند مالکیت به نام منابع طبیعی تهیه نقشه توپوگرافی از حریم مسیل ها توسط اداره کل منابع طبیعی استان اعلام کرده و این کار علاوه بر مشکلاتی که دارد هزینه بر نیز می باشد. لذا خواهشمند است دستور فرمایید به منظور عدم ایجاد وقفه ای در کار صدور سند مالکیت راهکارهای حقوقی مناسب جهت حل مشکل فوق به اداره کل مذکور ابلاغ فرمایند.

۶/۲۵

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان لرستان به پیوست تصویر گزارش مأموریت فوق، ضمناً از تلاش کلیه همکاران استان تشکر و قدردانی می شود.
- برادر پورزکی مسئول آمار به پیوست تصویر گزارش مأموریت فوق، جهت اطلاع و اعلام گزارش فعالیت طرح در فرم مربوطه به دفتر طرح و برنامه.

اداره کل منابع طبیعی استان ایلام

شماره: ۵۹۴۳/۱۸/۲

تاریخ: ۸۱/۲/۲۲

باسلام

عطف به نامه شماره ۳۳/۲۴۵۲۰-۸۰/۱۱/۶ در خصوص استعلام به عمل آمده اعلام می دارد:

مبنای عمل مامورین منابع طبیعی در اجرای قوانین و مقررات ملی شدن اصطلاح منابع طبیعی ملی و مستثنیات قانونی (مصادیق تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن) می باشند؛ لذا استفاده از الفاظ دیگر از قبیل زراعتی قبل از

اجرای مقررات موجه نیست. برگ تشخیص بیان‌کننده وضعیت حقوقی عرصه در یکی از دو حالت فوق در زمان تصویب قانون ملی شدن است.

لذا اصلاح است ابتدا برگ تشخیص تنظیم گردد تا وضعیت زمان ملی شدن مشخص و سپس بر مبنای برگ تشخیص اظهار نظر نماید.

راجع به سؤال دوم نیز در صورتی که جنگلدار تشخیص دهد که عرصه ای از مصادیق ماده ۱ قانون ملی شدن است مأمور اعمال حاکمیت می باشد اما از آن جا که این نظر جهت رسمیت می بایست تشریفات لازم را طی کند تا برای سایر اشخاص نیز معتبر باشد لذا نظر جنگلدار با صدور برگ تشخیص باید به متقاضی نیز اعلام شود. / ع ۱۱

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان ایلام

شماره: ۱۲۰۷۶/۵۱

تاریخ: ۸۰/۱۲/۱۸

- با سلام؛ عطف به شماره ۳۳/۲۴۵۲۰ مورخ ۸۰/۱۱/۶ به اطلاع می‌رساند:
- ۱- در مورد بند اول تنظیم برگ تشخیص برای پلاک‌هایی که کلاً مستثنیات است با توجه به این که در پاسخ به استعلام نیاز بدان می‌باشد ضروری است بدون تهیه نقشه
 - ۲- در مورد بندهای دو و سه قبل از پاسخ به استعلام اجرای مقررات و تهیه نقشه از عرصه پلاک‌ها ضروری است ضمناً چنانچه پلاک‌هایی جهت انجام طرح‌ها و پروژه‌ها در استان در نظر گرفته شده می‌توان با اولویت نسبت به تنظیم برگ تشخیص بر روی این گونه پلاک‌ها اقدام نمود.

فرید صیدی نژاد

مدیر کل دفتر ممیزی اراضی

مدیر کل محترم دفتر ممیزی اراضی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۳۳/۲۴۵۲۰

تاریخ: ۸۰/۱۱/۶

باسلام

احتراماً خواهشمند است نظریه ارشادی آن دفتر محترم در رابطه با موارد ذیل را به این اداره کل اعلام فرمایید.

- ۱- پلاکی که تمامی اراضی آن مستثنیات باشد آیا نیاز به تنظیم گزارش تشخیص و اجرای ماده ۲ دارد یا خیر؟
- ۲- پلاکی که در آن مقدار اراضی زراعتی وجود دارد ولی تاکنون اجرای ماده ۲ بر روی آن اعمال نگردیده و اشخاص ذی نفع جهت انجام امورات لازم استعلام دارند آیا می شود براساس نظریه کارشناسی جنگلدار شهرستان مربوطه تا موقع اجرای ماده ۲ قانون اعلام نظر نمود؟
- ۳- پلاک هایی که کلاً منابع ملی هستند ولی اجرای قانون نشده اند در جواب استعلامات به چه نحوی عمل شود؟ لازم به ذکر است که موارد مذکور به گونه ای هستند که به زودی امکان اجرای قانون برای آنها میسر نیست. مثلاً کوچک بودن پلاک، عدم وجود دسترسی به سوابق ثبتی، اختلافات محلی و صعب العبور بودن و کوهستانی بودن و ... از طرفی از سوی دستگاه های اجرایی مختلف برای انجام پروژه ها و طرح ها استعلام هایی صورت می گیرد که در هر صورت بایستی منابع طبیعی نظر خود را اعلام نمایند. تسریع در پاسخ موجب امتنان فراوان است. %پ

عنایت جهانی

مدیرکل منابع طبیعی استان ایلام

نظریه شماره ۷/۵۸۲-۶۲/۳/۸

سوال: آیا کمیسیون موضوع ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع می تواند رای خود را تصحیح نماید یا خیر؟

نظریه مشورتی اداره حقوقی به شرح زیر است:

بر طبق اصول کلی هر مرجعی که صلاحیت اتخاذ تصمیم دارد و رفع ابهام و اجمال و تصحیح آن نیز با خود اوست در این مورد نیز کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها که صلاحیت اظهار نظر قطعی را دارد می باید اظهار نظر نماید و اقدام کمیسیون صادرکننده رای در خصوص تصحیح موارد اشتباه مباینتی با قطعیت رای صادره نخواهد داشت. /ج ۸

اداره حقوقی قوه قضائیه

آقای یوسف نیک نام

رئیس محترم شعبه اول دادگاه عمومی دشتستان

شماره: ۷/۷۴۶۸

تاریخ: ۷۶/۲/۴

بازگشت به استعلام شماره ۱/۲۴۸۵-۷۵/۱۰/۲۳ نظریه مشورتی اداره حقوقی به شرح زیر اعلام می‌شود: بند ۹ ماده یکم قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ در مقام تعریف مرتع غیرمشجر است نه ایجاد یا سلب حق. با توجه به ماده ۵۶ قانون مذکور و ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور مصوب ۱۳۷۱ تشخیص منابع ملی شده و مستثنیات ماده دوم قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع با وزارت جهاد سازندگی است که پس از اتخاذ، تصمیم به ملی بودن مراتع غیرمشجر با رعایت ضوابط قانونی، سند مالکیت به نام دولت صادر خواهد شد. بنابراین مادام که مقررات در این باره معمول نشده باشد، دعوی خلع ید از متصرفین به استناد ماده ۲ قانون آیین دادرسی مدنی پذیرفته نخواهد شد.

رئیس اداره حقوقی قوه قضائیه

غلامرضا شهری

ریاست محترم اداره حقوقی قوه قضائیه

شماره: ۱/۲۴۸۵

تاریخ: ۷۵/۱۰/۲۳

بعدالتحیه و السلام

اداره منابع طبیعی بدون اجرای ماده ۵۶ نسبت به اراضی که مدعی مرتع بودن آن را به استناد بند ۹ ماده یکم قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور درخواست خلع ید اراضی را از محاکم می‌نماید نظر به اینکه بدون اجرای ماده ۵۶ و یا ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی مالکیت اداره منابع طبیعی نسبت به مراتع و یا دیگر اراضی که مدعی ملی بودن آن را می‌نماید محل شک و تردید است آیا مالکیت آن اداره بدون اجرای موارد قانونی که در ماده ۵۶ و یا ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی مذکور است مستقر می‌گردد که موجب حق اقامه دعاوی گردد و یا صرف مالکیت اداره منابع طبیعی مستلزم اجرای موارد مندرج در موارد یاد شده می‌باشد. %ح

رئیس شعبه اول دادگاه عمومی دشتستان

یوسف نیک نام

بخش دوم

ماده واحده تعیین تکلیف

اراضی اختلافی

مدیر کل محترم منابع طبیعی استان

شماره: ۱۳۸۵/۱۰۰/۵

تاریخ: ۷۱/۱۱/۲۰

باسلام

با عنایت به مفاد تبصره ذیل ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۶۷/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی ایران ابلاغ شده طی نامه شماره ۱۰/۷۱/۷۶۷۱ و مورخ ۷۱/۱۰/۲۶ وزارت متبوع بدینوسیله به پیوست شرح وظایف دبیرخانه مرکزی و نیز دبیرخانه‌های استان و شهرستان ارسال، خواهشمند است دستور فرمایید وصول آن را از طریق دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی اعلام نمایید. /ع

ربیع فلاح

معاون وزیر و رئیس سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شرح وظایف دبیرخانه هیأت تعیین تکلیف اراضی اختلافی در شهرستان‌ها

- ۱- اعلام موجودیت هیأت از طریق انتشار آگهی ضمن تعیین حوزه عمل و محل استقرار هیأت در روزنامه محلی و کثیرالانتشار و الصاق آگهی در معابر حوزه مورد عمل و ابلاغ به متصدیان مساجد محل مورد آگهی.
- ۲- دریافت اعتراضات از اشخاص حقیقی و حقوقی در فرم‌های مخصوص همراه با مدارک و مستندات لازم.
- ۳- محاسبه و اخذ ۵ درصد ارزش معاملاتی ملک مورد اعتراض براساس ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی به منظور تامین بخشی از هزینه‌های رسیدگی.
- ۴- بررسی و رفع نقص اعتراضات واصله در مهلت قانونی تعیین شده.
- ۵- تعیین وقت رسیدگی و قرار دادن اعتراضات واصله در دستور کار هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی در قالب آیین نامه اجرایی قانون مذکور
- ۶- دعوت از اعضاء و تشکیل جلسه هیأت برای تصمیم‌گیری و نهایتاً صدور رای توسط قاضی هیأت.
- ۷- ابلاغ رای قاضی هیأت تعیین تکلیف اراضی اختلافی به مراجع ذی ربط.
- ۸- ثبت آراء صادره در دفتر مربوطه.
- ۹- ارایه گزارشات آماری از عملکرد و پیشرفت امور اجرایی قانون به واحد پیگیری و نظارت در استان.
- ۱۰- ایجاد هماهنگی و درخواست امکانات و اعتبارات مورد نیاز از طریق واحد پیگیری و نظارت در استان
- ۱۱- مطرح کردن دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها و نظریات ابلاغی در جلسات هیأت و اعلام نظریه هیأت و

انعکاس آن وسیله واحد پیگیری و نظارت به دبیرخانه مرکزی.
۱۲- انجام سایر اموری که از طرف مقام مافوق ارجاع می گردد.

شرح وظایف دبیرخانه مرکزی هیات های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

- ۱- نظارت بر حسن اجرای قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور.
- ۲- ایجاد هماهنگی و پیگیری امور اجرایی و اظهار نظر مشورتی نسبت به موارد مطروحه.
- ۳- نظارت، کنترل و ارزشیابی مستمر عملکرد واحدهای تعیین تکلیف اراضی اختلافی در استان ها و شهرستان ها.
- ۴- تدوین دستورالعمل ها، بخشنامه ها و ابلاغ آن ها به منظور یکنواخت کردن روش اجرایی قانون.
- ۵- تهیه آمار و گزارش عملکرد هیات های مورد بحث و چگونگی اجرای قانون مزبور در مقاطع زمانی معینی به مقام مافوق.
- ۶- بررسی و جمع بندی اعتبارات مورد نیاز واحدهای ذیربط جهت اجرای قانون و آیین نامه مربوطه و ارائه پیشنهادات اعتباری به مراجع مربوطه و ایجاد تسهیلات و فراهم نمودن امکانات اولیه اجرایی استانها.
- ۷- جمع آوری و بررسی مشکلات اجرایی و عنداللزوم ارائه پیشنهادات اصلاحی در خصوص انجام اصلاحات لازم در آیین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی.
- ۸- نظارت بر نحوه و چگونگی هزینه های انجام شده از محل ۵ درصد درآمد حاصل از ارزش معاملاتی اراضی مورد اعتراض.
- ۹- تشکیل سمینار و گردهمایی جهت واحدهای تعیین تکلیف اراضی در استان ها و شهرستان ها.
- ۱۰- پیشنهادات لازم به مقام مافوق بر حسب مورد و ضرورت.
- ۱۱- انجام سایر اموری که از طرف مقام مافوق ارجاع می گردد.

شرح وظایف واحد پیگیری و نظارت دبیرخانه های تعیین تکلیف اراضی استان

- ۱- نظارت و پیگیری بر حسن انجام امور اجرایی دبیرخانه های مستقر در شهرستان های تابعه.
- ۲- فراهم نمودن وسایل و امکانات اولیه اجرایی و پیشنهاد اعتبارات مورد نیاز دبیرخانه های هیأت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی در شهرستان های تابعه.
- ۳- جمع آوری آمار و اطلاعات لازم و تهیه گزارش عملکرد کمی و کیفی دبیرخانه های متشکله و ارسال آن به مرکز در مقاطع زمانی تعیین شده.

- ۴- ایجاد هماهنگی در طرح دعوی در موارد لازم علیه اشخاص حقیقی و حقوقی در قالب مفاد تبصره ۲ از ماده ۴ آئین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی.
- ۵- ابلاغ دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های واحد مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی به دبیرخانه‌های هیات‌ها در شهرستان‌های تابعه.
- ۶- ارائه پیشنهادات اصلاحی در خصوص آیین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی برحسب ضرورت و در موارد لازم.
- ۷- انجام سایر اموری که از طرف مقام مافوق ارجاع می‌گردد.

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۶۰۵/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۳/۲/۲۸

باسلام

پیرو نامه شماره ۶۰۵/۱۰۰/۹۰-۴۶۶۱/۷۲/۶/۲۴ معاونت امور اراضی سازمان مبنی بر ارسال ۱۰ برگ فرم‌های نمونه در ارتباط با اجرای تبصره ۶ ماده ۴ آیین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع کشور مصوب ۶۷/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی اشعار می‌دارد نظر به اینکه تنظیم فرم شماره ۷ مخصوص اعتراض سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور در اجرا ابهاماتی را فراهم نموده است لذا برای رفع هرگونه ابهام و از تاریخ وصول این بخشنامه مسئولیت تنظیم فرم اعتراض نامه موضوع تبصره ۲ از ماده ۴ آیین نامه اجرایی مرقوم صرفاً با شخص مدیرکل منابع طبیعی استان بوده و این اعتراض باید مستدل و مستند به گزارش فنی و صورت وضعیت و شرایط زمین و مورد تایید مدیرکل استان باشد و خصوصیات زیر در آن رعایت شود:

- ۱- مساحت زمین و موقعیت محلی آن.
- ۲- خصوصیات طبیعی و اکولوژیک.
- ۳- ارتباط با منطقه جنگلی و سایر منابع طبیعی از قبیل کوه، دره، رودخانه، دریا یا دریاچه‌ها و تالاب‌ها.
- ۴- درجه شیب یا موقعیت آبخیزی یا آبریزی یا آبراهی آن.
- ۵- وضعیت اصلی و فعلی پوشش نباتی و عوامل فرسایش خاک.
- ۶- قابلیت آب و میزان بارندگی منطقه.
- ۷- سابقه بهره برداری و تصرفات.

خواهشمند است با توجه به مراتب بالا موضوع را دقیقاً مورد عمل قرار داده و وصول بخشنامه را از طریق دبیرخانه مرکزی ماده واحده اعلام دارند.

ربیع فلاح

معاون وزیر و رئیس سازمان جنگلها و مراتع کشور

رونوشت:

- دبیرخانه مرکزی هیات های تعیین تکلیف اراضی اختلافی جهت اطلاع.

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان

شماره: ۱۶۴۴/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۳/۸/۱۴

سلام علیکم

با وصول آرا و نظرات کارشناسی همراه آن در راستای رسیدگی به اعتراضات اشخاص در زمینه اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور و یا تبصره های ۱ و ۲ از ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی ناظر به اجرای ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی بعضاً مشاهده می گردد:

- ۱- اصول کلی شرایط و ضوابط مطروح در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی که مشتمل است بر (اراضی نسق، مالکین و صاحبان باغات و تاسیسات) رعایت نمی گردد.
- ۲- بدون امعان نظر و توجه به صریح مادتهای ۵ و ۶ آیین نامه اجرایی و صرفاً تحت تاثیر عواملی از قبیل استعداد زمین برای کشاورزی، مسطح یا کم شیب بودن زمین، وجود منابع آبی، سبق تصرف و یا مواردی از جمله مستضعف بودن، جانبازان، خانواده محترم شهدا و اخیراً افراد ورشکسته گاهاً زمینه هایی است برای صدور آرا که به هیچ وجه قابل توجیه نبوده و فاقد هرگونه محمل قانونی است.
- ۳- استنادات به ادای شهادت شهود که عمدتاً از سوی اهالی به کمیسیون ماده واحده داده می شود بایستی بدور از منافع قومی، فامیلی یا طایفه ای باشد و شاهد باید دارای شرایط شرعی و قانونی ادای شهادت باشد.
- ۴- با وجود تصرفات و تخلفات سنواتی از مقررات ماده ۵۵ قانون حفظ و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور بحث ید و احراز مالکیت متکی به اسناد مثبتی است که باید دارای منشأ و اثر قانونی باشد به اعتبار تصرف ناشی از تجاوز به منابع ملی شده که فاقد هرگونه محمل قانونی برای اثبات مالکیت است نمی توان رای بغیر ملی بودن اراضی مورد اختلاف را صادر نمود، در این خصوص وجود عکسها و نقشه های هوایی که تقدم یا

مقارن با تاریخ ملی شدن جنگلها باشد می تواند منشأ تصمیمات بر حق باشد.

۵- بحث صلاحیت هیأت در رسیدگی به اعتراضات از اهمیت ویژه برخوردار است که بدواً بایستی حاصل گردد، ورود در ماهیت رای اولیه قبل از احراز صلاحیت جایز و معتبر نیست.

خواهندند است با رعایت موارد فوق و کلیه مقررات قانونی موضوعه و در جهت حفظ حقوق دولت اقدام و ضمن اعلام وصول این بخشنامه از طریق حوزه معاونت امور اراضی از نتیجه و برآیند کار به موقع سازمان را آگاه سازند. /ب

ربیع فلاح

معاون وزیر و رئیس سازمان جنگلها و مراتع کشور

اداره کل منابع طبیعی

شماره: ۹۶۵/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۵/۴/۴

سلام علیکم، پیرو بخشنامه شماره ۹۰/۱۰۰/۱۶۰۷-۷۴/۶/۱۹ در ارتباط با استرداد یا عدم استرداد وجوه ماخوذه بابت هزینه رسیدگی (موضوع ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی) که اکثراً مورد سؤال ادارات کل منابع طبیعی استان‌های مختلف بوده است، بدین وسیله تصویر نظریه مجدد شماره ۸۴۳۴۸/۲/ح/ق-۷۴/۸/۲۴ اداره کل امور حقوقی وزارت متبوع به پیوست ارسال می گردد. مقتضی است در صورتی که وجوه دریافتی در حساب مسدود نزد سازمان یا اداره کل منابع طبیعی استان نگهداری میشود به مراجعین مسترد و در غیراین صورت براساس بخشنامه صدرالذکر اقدام گردد. /۱

ربیع فلاح

معاون وزیر و رئیس سازمان جنگلها و مراتع کشور

معاون محترم وزیر و رئیس سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۸۴۳۴۸/۲/ح/ق

تاریخ: ۷۴/۸/۲۴

باسلام

پیرو نامه شماره ۸۴۳۴۸/۲/ح/ق مورخ ۷۴/۵/۲۱ به استحضار می رساند:

موضوع مورد سؤال در شورای حقوقی این اداره کل مطرح و مورد بحث و بررسی گرفته به شرح ذیل تصمیم

گیری شده:

«از آنجا که آثار آراء وحدت رویه دیوان عدالت اداری با لحاظ مفاد آراء وحدت رویه شماره ۶۵ مورخ

۷۱/۵/۶ و هـ- ۱۵۰/۲۱/۱۴ مورخ ۷۱/۱۱/۱۴، قهقرایی است. علیهذا استرداد وجوه مأخوذه در صورتی که در حساب مسدود نزد سازمان با اداره کل منابع طبیعی استان نگهداری می شود به مراجعین بلا مانع به نظر می رسد» مراتب جهت استحضار و هرگونه اقدام ایفاد می گردد.

اداره کل امور حقوقی

رونوشت:

معاون محترم امور مجلس و حقوقی جهت استحضار

- امور مشاوره

اقدام کننده: وکیلی

اداره کل منابع طبیعی استان/ منطقه

شماره: ۲۷۶۹/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۶/۱۱/۲۱

با سلام و آرزوی قبول طاعات و عبادات

با توجه به این که مسایل اجرایی مقررات ماده ۵۶ قانون و بهره برداری در شکل های مختلف مطرح و عنوان گردیده و راهکارهای عملی «فنی، حقوقی، قانونی» وسیله دفاتر ستادی اعم از موردی یا کلی طی دستورالعملهای لازم رهنمود داده شده معهدا در ارتباط با تغییرات ناشی از تبدیل کروکی اجرایی به نقشه مسطحه سوالاتی مطرح می گردد لذا لازم است در این نوع موارد توجه داده شود که علی الاصول و بطور کلی، حسب ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری در صورت مشاهده اشکال در اجرای ماده مذکور مراجعه صاحبان حق را به هیأت مقرر در قانون تصریح دارد، لذا در خصوص ایراد و اختلاف نسبت به مساحت و میزان مستثنیات و منابع ملی و یا تغییرات در محدوده معین و ثابت که از مصادیق و باب اشکالات اجرایی می باشد، مقتضی است بدو موضوع در شورای فنی امور اراضی استان مطرح، در صورتیکه شورای مذکور بنا بر ضوابط و مشخصات قطعی و ثابت مندرج در برگ تشخیص، کروکی، رای کمیسیون یا گواهی عدم وصول اعتراض نتوانست برای رفع اشکال تصمیم مناسب اتخاذ نماید در این صورت پرونده امر به هیأت حل اختلاف ارجاع می گردد ضمناً در مواردی که شورای فنی امور اراضی استان نتوانست به شرح هر یک از موارد فوق تصمیم صریح اتخاذ کند مراتب را با اظهار نظر شورا و به همراه خلاصه ای از گردش کار با ارایه مدارک و مستندات به شورای فنی امور اراضی سازمان با سوال مشخص ارجاع نماید در هر حال واحدهای اجرایی با توجه به سوابق و اقدامات انجام شده

در جهت رعایت حقوق دولت و اشخاص توجه به مذاقه کامل معمول خواهند داشت. / ۴

سیدحمید کلاتری

معاون وزیر و رئیس سازمان

رونوشت:

- معاونت امور اراضی سازمان جهت استحضار.
- دفتر ممیزی اراضی جهت استحضار.
- دفتر حقوقی و بازرسی جهت استحضار.
- شورای فنی امور اراضی سازمان جهت اطلاع.

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان

شماره: ۱۱۸۱۰/۵

تاریخ: ۷۹/۱۰/۱۳

سلام علیکم

نظر به اینکه بعضاً مشاهده شده است از طرف مسئولین دبیرخانه‌های کمیسیونهای ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی بدون توجه به موارد مندرج در ذیل فرم شماره یک پرونده‌های ناقص را قبول درخواست می‌نماید که این امر علاوه بر طولانی شدن روند کار کمیسیونها در رسیدگی باعث تحمیل هزینه‌های زیادی میگردد. لذا دستور فرمائید دبیرخانه‌های مذکور را قبول پرونده‌های ناقص تحت هر شرایطی خودداری نمایند بدیهی است مسئولیت حسن اجرای این بخشنامه بعهده جنابعالی خواهد بود. / ۱ . ۶۰

سیدحمید کلاتری

معاون وزیر و رئیس سازمان

ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی استان

شماره: ۲۱۹۵/۱۸

تاریخ: ۸۰/۳/۵

باسلام

با عنایت به تفویض اختیار شماره ۶۱۳۰/۰۱۱-۲۶-۷۹/۱۲/۱۵ وزیر محترم جهاد کشاورزی و در پاسخ به استعلامات متعدد ادارات کل منابع طبیعی در مورد ترکیب هیأت مقرر در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۶۷/۶/۲۲ پس از ادغام دو

وزارتخانه و تشکیل وزارت جهاد کشاورزی بدین وسیله اعلام می دارد در هیأت مذکور:

- ۱- به جای مسئول اداره کشاورزی «مدیریت جهاد کشاورزی» شهرستان
- به جای عضو جهاد سازندگی یک نفر کارشناس مطلع و منتخب مدیر جهاد کشاورزی شهرستان تعیین و بقیه
- اعضاء نیز کماکان از طریق واحد مربوطه، مشخص و معرفی خواهند شد. م/ ۲/۱۰۰

سیدحمید کلاتری

معاون وزیر و رئیس سازمان

رونوشت:

- وزیر محترم جهاد کشاورزی جهت استحضار.
- معاونت محترم حقوقی، مجلس و هماهنگی امور استان های وزارت متبوع جهت استحضار.
- معاونت حفاظت و امور اراضی سازمان جهت اطلاع و اقدام لازم.
- سرپرست محترم سازمان امور اراضی جهت اطلاع و اقدام لازم.
- دفتر حقوقی و بازرسی جهت اطلاع.

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان / منطقه

شماره: ۷۲۳۹/۵

تاریخ: ۸۰/۶/۲۱

سلام علیکم

به پیوست تصویر ابلاغیه شماره ۲۸/۱۱۹۸۶/۰۱۱ مورخ ۸۰/۵/۲۸ وزیر محترم جهاد کشاورزی در خصوص اصلاح تبصره ۵ ماده ۴ آیین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی مصوب ۷۳/۷/۱۶ وزیر محترم جهاد سازندگی ارسال و اعلام می دارد با توجه به اصلاح بند مذکور مقتضی است به مسئولین دبیرخانه ها ابلاغ فرمایید پس از دریافت اعتراض چنان چه اشکالی در اعتراض نامه وجود داشت با تعیین وقت به معترض اعلام شود که نسبت به رفع نقص پرونده اقدام و در صورت عدم رفع نقص از دستورکار هیأت خارج و مراتب را به طور دقیق و مستمر به هیأت گزارش نمایند. در مورد پرونده های سنواتی نیز بررسی و در صورت ناقص بودن پرونده به شرح فوق اقدام تا انشاء... رسیدگی به اعتراضات در هیأت موضوع ماده واحده تسریع گشته و به روز برسد.

سید حمید کلاتری

معاون وزیر و رییس سازمان

جناب آقای کلانتری

معاون محترم وزیر و رییس سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۲۸/۱۱۹۸۶/۰۱۱

تاریخ: ۸۰/۵/۲۸

سلام علیکم

با عنایت به مشکلات مطروحه از سوی ادارات کل منابع طبیعی استانها مبنی بر وجود تعداد زیادی پرونده در هیات‌های موضوع قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ مصوب ۶۷/۶/۲۲ مجلس محترم شورای اسلامی که معترضین علی‌رغم اخطاریه‌های متعدد اقدام به تکمیل پرونده برای امکان پذیر بودن رسیدگی در هیات نموده‌اند، لذا با عنایت به اختیارات مقرر در تبصره ۶ ماده واحده مذکور اصلاحیه زیر نسبت به بند اخیر تبصره ۵ ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی قانون فوق‌الاشاره مصوب ۷۳/۷/۱۶ وزیر محترم جهاد سازندگی معمول و مراتب جهت اجرا ابلاغ می‌گردد:

عبارت پایانی تبصره بعد از جمله «ظرف مهلت مقرر نسبت به تکمیل مدارک و رفع نقص اقدام نمایند.» حذف و متن زیر جایگزین آن می‌شود:

«مسئول دبیرخانه هیات مکلف است ظرف یک هفته مراتب غیرقابل طرح بودن اعتراض در هیات را کتبا به معترض ابلاغ و مراتب را به هیات گزارش نماید.»

محمود حجتی

وزیر جهاد کشاورزی

شماره: ۱۰۲۲۰/۱۸

تاریخ: ۸۰/۸/۳۰

بخشنامه به ادارات کل منابع طبیعی استانها جهت اطلاع و اقدام اعضای محترم هیات‌های محترم ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور

باسلام

نظر به اینکه بعد از تشکیل وزارت جهاد کشاورزی و انتصاب رؤسای محترم سازمان جهاد کشاورزی استانها و مدیریت‌های محترم جهاد کشاورزی شهرستانها مرور مجددی بر اهداف و وظایف هیات‌های ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع

کشور ضروری به نظر می‌رسد لذا به استناد به قانون ملی شدن و قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع و همچنین ماده واحده فوق‌الذکر موارد زیر را یادآوری می‌نماید:

۱- عرصه کشور پهناور ایران اصولاً از دو بخش تشکیل شده است:

۱-۱- عرصه‌هایی که به صورت طبیعی بوده و دست بشر در احیاء آن نقشی نداشته است.

۱-۲- عرصه‌هایی که توسط انسان تبدیل و در قالب باغ، مزرعه، تأسیسات و خانه‌های مسکونی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند.

دسته اول را شرع مقدس و فقه اسلامی، «انفال» و در اختیار حکومت اسلامی قرار داده است و دسته دوم نیز به لحاظ فراهم شدن اسباب تملک (مطابق شرایط فقه اسلامی و کتاب دوم قانون مدنی) به عنوان ملک مردم قابل تملک و ثبت بوده است.

در مقطع زمانی اجباری شدن ثبت امول غیر منقول، به لحاظ روشن نبودن حدود اختیارات حکومت، بخش وسیعی از انفال نیز به همراه املاک قابل تملک به نام اشخاص به ثبت رسیده و منتهی به صدور سند مالکیت شده است.

۲- با تصویب قانون ملی شدن جنگلها مراتع ضمن الغاء مالکیت خصوصی بر منابع طبیعی کشور حتی در صورتی که سند مالکیت گرفته باشند (مطابق ماده یک قانون) مالکیت مردم بر کلیه تبدیل و تصرفات انجام شده در عرصه‌های طبیعی کشور تا زمان تصویب قانون ملی شدن (۱۳۴۱/۱۰/۲۷) پذیرفته شده (مطابق تبصره ۳ ماده ۲) (ص ۷۰۲ مجموعه قوانین منابع طبیعی) پذیرش اسناد عادی مبنی بر نقل و انتقال اراضی و املاک ثبت شده بدون تنفیذ و تایید آنها توسط مراجع قانونی صلاحیت دار به شرح ماده ۴۸ قانون ثبت، جواز قانونی ندارد. توجه به این امر توسط دبیرخانه هیأت ماده واحده و هیأت محترم تأکید می‌شود.

۷- ماده واحده، مبنای صدور رأی توسط قاضی محترم هیأت را اعلام نظر کارشناسی اعضاء هیأت قرار داده است. قطعاً اعضاء محترم هیأت در ابراز نظریه خود مکلفند سمت معترض و قابل اعتراض بودن محدوده مورد نظر و زمان ایجاد مستثنیات به شرح تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن را به نحو اعلام شده در بند ۱-۵ فوق احراز و نظریه مستدل و مستند خود را در مورد استحقاق و یا عدم استحقاق معترض در گزارش کارشناسی اعلام نمایند. نظر کارشناسی هیأت که باید مستند به قانون و مقررات مربوطه باشد با توجه به اصول دادرسی قطعاً برای قاضی محترم ماده واحده حجیت قطعی ندارد بلکه ابزار هدایت ذهن به سمت کشف واقع بوده و در واقع طریقت دارد و قاضی محترم با ملاحظه این مدارک و مستندات و احراز انطباق آنها با قوانین و مقررات رأی مستند و مستدل خود را در چارچوب قوانین و مقررات صادر خواهد نمود.

۸- مطابق قسمت اخیر متن ماده واحده، رأی قاضی هیأت ماده واحده اصولاً مطابق رأی شماره ۱۳۷۱/۱/۳۰ - ۱۸۹/۷۰/هـ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (ص ۷۲۳ مجموعه قوانین منابع طبیعی)

واجد اوصاف و خصوصیات اعتبار رأی مقام قضا بوده و لازم الاجرا است مگر در موارد سه گانه شرعی مقرر در مواد ۲۸۴ و ۲۸۴ مکرر آیین دادرسی که در حال حاضر در ماده ۳۲۶ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در مواد مدنی) متبلور شده است. اما طبق رویه قضایی فعلی ناگزیریم در صورتی که موارد اعتراض به رأی فوق وجود داشته باشد از طریق محاکم مربوطه (عمومی و تجدیدنظر) اقدام نماییم.

باذکر موارد فوق و ضمن تقدیر و سپاسگزاری از اعضاء محترم هیأت‌های ماده واحده که وظیفه بسیار خطیر تمیز حقوق خصوصی مردم از حقوق عمومی را به عهده گرفته‌اند امیدواریم منبهد نیز به نحوی عمل نمایند که در پیشگاه عدل الهی، مدیون فرد خاص و یا حکومت مربوط به عموم مردم نباشیم و در حاکمیت بخشیدن به آن چه قانون و عدالت اقتضا می‌نماید کمافی السابق مؤید باشیم.

قطعا این تلاش و همت عادلانه و قانونمند مأجور خواهد بود. ع/۷/۲۸

محمد صمدی

معاون وزیر و رییس سازمان

رونوشت:

- وزیر محترم جهادکشاورزی جهت استحضار.
- معاونت محترم حقوقی، امور مجلس و هماهنگی امور استان‌ها جهت استحضار و دستور اقدام لازم.
- رؤسای محترم سازمان جهاد کشاورزی استان‌ها جهت استحضار و دستور رعایت دقیق مقررات فوق‌الذکر.
- سرپرست محترم سازمان امور اراضی جهت ملاحظه و دستور رعایت مقررات مذکور توسط نمایندگان هیأت‌های واگذاری زمین شرکت‌کننده در هیأت ماده واحده.
- معاونت حفاظت و امور اراضی سازمان جهت ملاحظه و اقدام لازم.
- دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جهت ملاحظه و اقدام لازم.
- دفتر ممیزی اراضی جهت ملاحظه و اقدام لازم.

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۱۷۶۱/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۱/۱۲/۲۲

باسلام، پیرو ابلاغیه شماره ۲۶۹/۱۰۰/۹۰ مورخ ۷۱/۱۱/۲۵ آیین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی جهت رسیدگی به اعتراضات معترضین مستند به تبصره ۱ و ۲ ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی ضمن اعلام تشکیل واحد تعیین تکلیف اراضی تحت نظر معاونت امور زمین سازمان جنگلها و

مراتع کشور خواهشمند است مقرر فرمایید اقدامات زیر را به انجام برسانند:

- ۱- تشکیل واحد تعیین تکلیف اراضی مستقر در اداره کل منابع طبیعی به منظور هماهنگی و پیگیری کار دبیرخانه هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی متشکله در ادارات منابع طبیعی و تحویل گرفتن سوابق مربوط به قانون تعیین تکلیف اراضی از ادارات کل کشاورزی استان.
- ۲- به مسئولین ادارات منابع طبیعی ابلاغ فرمایید تا فوراً سوابق -مدارک- پرونده و دفاتر و فرم‌های هیأت تعیین تکلیف اراضی را از واحدهای کشاورزی شهرستان تحویل و تحول نمایند.
- ۳- به منظور صرفه جویی در هزینه و وقت مقرر فرمایید موجودیت تشکیل هیأت‌ها را بطور جمعی در روزنامه کثیرالانتشار آگهی و در معابر محل حوزه عمل اعلان نمایند.
- ۴- برای تعیین قاضی و تکمیل اعضاء هیأت‌ها مقرر فرمایید واحدهای مربوط نمایندگان خود در هیأت تعیین تکلیف اراضی در هر شهرستان را تعیین و معرفی نمایند. ضمناً منظور از نمایندگان کشاورزی در تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی نماینده هیأت واگذاری زمین به عنوان یکی از اعضاء و مسئول اداره کشاورزی و یا واحد جایگزین آن‌ها می‌باشد. معهداً از واحد مربوط درخواست نمایید تا نماینده مربوط را معرفی نمایند.
- ۵- با عنایت به اینکه پس از مقدمات مذکور رسیدگی به پرونده‌های متشکله معترضین بایستی به ترتیب نوبت تعیین شده در دفاتر دبیرخانه هیأت‌ها فوراً شروع و هیچ مانع و رادع آیین‌نامه‌ای بر آن متصور نیست لذا یادآوری می‌نماید تا با هماهنگی‌های معموله شروع به کار هیأت‌ها را پیگیری فرمایند.
- ۶- چون حاصل کار و تلاش هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی با صدور رای قاضی محترم بایستی در ادارات ثبت اسناد و املاک متجلی و عینیت یابد لذا جلب همکاری واحدهای ثبتی در صدور اسناد مالکیت منابع ملی و انفال دارای اهمیت ویژه و اساسی می‌باشد.
- ۷- خواهشمند است نسخه‌ای از نتایج موارد مذکور شامل:
 - صورت مجالس تحویل و تحول.
 - آگهی اعلام موجودیت هیأت‌ها .
 - مشخصات اعضاء و قاضی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی هر شهرستان را به واحد تعیین تکلیف اراضی سازمان جنگل‌ها و مراتع ارسال فرمایید.
- ۸- وصول این بخشنامه را اعلام فرمایید.

پسیان

معاون امور زمین سازمان و سرپرست واحد تعیین تکلیف اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۶۰۰/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۳/۲/۲۶

باسلام

بنا به آنچه که در صدر ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۶۷/۶/۲۲ مجلس محترم شورای اسلامی آمده است. اصولاً صلاحیت رسیدگی به ادعاهای ارضی و اختلافات مربوط به آن منحصرأ محدود است به اراضی واقع شده در خارج از محدوده قانونی شهرها و حریم روستاها بنابراین ورود به قلمرو قوانین زمین شهری که اساساً مسئولیت‌های اجرایی آن به سازمان زمین شهری و واحدهای تحت امر آن می‌باشد غیر موجه بوده و توصیه نمی‌گردد. اما آن چه که مسلم است از لحاظ رسمیت محدوده اثر قانون نسبت به آیه است و ملاک عمل تاریخ رسیدگی خواهد بود در این مورد بدواً قاضی به صلاحیت خود رسیدگی و با حصول اطمینان در صلاحیت موجبات رسیدگی و اقدامات قانونی فراهم می‌گردد بنابراین با استدلال و ملاک قرار دادن تاریخ عرضحال به عنوان مبنای رسیدگی و یا تمسک قرار دادن برخی از نظرات ابرازی و مشورتی برخی از مراجع قضایی نمی‌توان قانون را نقص کرد اصلاح است در این قبیل موارد معترض یا معترضین به مراجع قضایی راهنمایی و هدایت شوند. /ع

احمدبوعلی

معاون امور اراضی سازمان

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۸۲۰/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۳/۳/۱۸

باسلام

چون کراراً مشاهده می‌گردد که وظایف اعتراض به رای قاضی هیأت به عهده جنگلداران عضو هیأت محول می‌گردد و با عطف توجه به اینکه وظایفی به واحد پیگیری و نظارت مستقر در استان‌ها محول است که بر حسن انجام امور دبیرخانه‌های مستقر در شهرستان‌ها نظارت نماید (بند یک شرح وظایف موضوع بخشنامه شماره ۱۳۸۵/۱۰۰/۹۰ - ۷۳/۸/۳۰) لذا خواهشمند است به منظور جلوگیری از تقابل مسئولین اجرایی شهرستانها با قاضی عضو هیأت دستور فرمایید مسئولین واحد پیگیری، با هماهنگی ادارات حقوقی و ممیزی اراضی استان پس از بررسی نظرات کارشناسی و رای قاضی، چنانچه رای مذکور در جهتی است که اعتراض به آن ضرورت دارد از طریق استان به نحو مقتضی اقدام لازم صورت پذیرد و از محول نمودن آن به واحدهای

جنگلداری پرهیز شود. /ع

احمدبوعلی

معاون امور اراضی سازمان

اداره کل منابع طبیعی استان زنجان

شماره: ۳۱۲/۳۰۵/د

تاریخ: ۷۱/۳/۲۳

عطف به نامه شماره ۲۳۶۱ مورخ ۷۱/۲/۲۱ ضمن تایید نظریه آن اداره کل اینک نظریه مشاور حقوقی به شرح بین الهالین اعلام می گردد (جلب نظر کارشناس رسمی دادگستری با توجه به این که اعضاء هیأت ماده واحده به عنوان کارشناس معرفی و تعیین گردیده مخالف قانون است مشاور حقوقی).

عبدالحسین تقوی

سرپرست دبیرخانه مرکزی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی

گیرنده رونوشت:

سازمان عمران قزوین جهت اطلاع لازم است با وجود کارشناسان قانونی با توجه به صراحت قانون از دعوت کارشناسان رسمی در هیأت برای اظهار نظر خودداری فرمایند.

اداره کل کشاورزی استان جهت استحضار و اقدام مشابه و ابلاغ به کلیه دبیرخانه های تحت نظارت.

اداره کل منابع طبیعی استان لرستان

شماره: ۲۱۰۷/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۶/۷

عطف به شماره ۶۴۱۶-۷۱/۴/۸ در باب سوال مطروحه همان طوری که در ماموریت اخیر کارشناس معین برادر مهندس شاکری ارائه طریق لازم به عمل آمد قبل از صدور رای توسط هیات ماده واحده دخالت هیات مذکور نسبت به تغییرات در مدارک و سوابق و نقسجات اجرای کامل ماده ۵۶ قانون حفاظت امری است که و جاهت قانونی ندارد بدیهی است هرگونه تغییرات بعد از صدور رای امکان پذیر خواهد بود. مقتضی است بهره نهایی مرتبط را اعلام فرمایند. ۶/۴

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتری ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۴۲۶۰/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۷/۲۶

باسلام

همان طوری که آگاه می‌باشند ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور به صاحبان اراضی و مالکین اجازه داده است چنانچه به رای کمیسیون به نحوه مقرر در ماده ۵۶ معترض باشند اعتراض خود را در کمیسیون ماده واحده مطرح نمایند بنابراین در رقبات فاقد رای کمیسیون ماده ۵۶ یا قطعیت قانونی اصل هدف ماده واحده عملاً منتفی می‌باشد در این رابطه با ارسال تصویرنامه شماره ۳۱۲/۱۰۶۲/د مورخ ۷۱/۷/۱۴ دبیرخانه مرکزی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی به عنوان اداره کل کشاورزی استان سمنان مبنی بر صدور رای در رقبات فاقد قطعیت قانونی ماده ۵۶ از طرف دبیرخانه هیأت ماده واحده یکی از شهرستان‌های تابعه خواهشمند است دستور فرمایند در صورت برخورد با موارد مذکور هیأت‌های ماده واحده یکی از شهرستان‌های تابعه خواهشمند است دستور فرمایند در صورت برخورد با موارد مذکور هیأت‌های رسیدگی به اراضی اختلافی ناشی از اجرای ماده ۵۶ و یا دبیرخانه مرکزی را در جریان امر قرار دهند تا از مطرح نمودن هرگونه اعتراض بر روی رقبات فاقد قطعیت قانونی خودداری نمایند. ب/۷/۲۳

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل کشاورزی استان سمنان

شماره: ۳۱۲/۱۰۶۲/د

تاریخ: ۷۲/۷/۱۴

با بررسی آراء صادره و تصمیمات متخذه دبیرخانه شهرستان شاهرود استنباط بر این است که آراء صادره مربوط به رقباتی است که اجرای کامل مقررات ماده ۵۶ بر آنها، اعمال نشده و هیأت بدون وجهت قانونی در این امر دخالت می‌نماید لذا به دبیرخانه مذکور تذکر دهید چنانچه استنباط این دبیرخانه صحیح بوده از مطرح کردن هر نوع اعتراض بر روی رقبات فاقد قطعیت قانونی خودداری نمایند.

عبدالحسین تقوی

سرپرست دبیرخانه مرکزی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی

رونوشت:

اداره کل منابع طبیعی شهرستان سمنان جهت اطلاع و ابلاغ به واحدهای تابعه.
برادر مهندس هاشمی مدیر کل دفتر، ممیزی اراضی جهت استحضار.

اداره کل منابع طبیعی استان خراسان

شماره: ۴۹۴/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۲/۲/۲۸

عطف به نامه شماره ۳/۴۱۰۳۷-۷۲/۱/۲۲ همان طوری که مستحضرند پلاک‌هایی که مورد اعتراض اشخاص حقیقی یا حقوقی قرار می‌گیرد چنانچه رأی دیوان عدالت اداری بر آن پلاک صادر و پرونده مختومه شده باشد قابل طرح و رسیدگی در هیأت ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی نمی‌باشد.

پلاک موصوف از جمله پلاکاتی است که حکم دیوان عدالت بر آن جاری شده و براساس رای شورای تشخیص مصلحت نظام ضمن شکستن رای دیوان صحت رای ثانوی کمیسیون مقرر در ماده ۵۶ را تایید و مجزی دانسته لذا ضرورت طرح مسأله در هیأت مقرر در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موجه نمی‌باشد، ضرورتاً تأکید فرمایید که برادران جنگل دار از امضاء و تایید صورتجلساتی مشابه صورت جلسه مورخه ۷۱/۸/۲۴ خودداری نمایند. ۲/۲۶

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان

شماره: ۲۰۰/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۲/۷/۲۸

باسلام

به پیوست تصویر نامه شماره ۱۵۵۲۱/د-۷۲/۶/۴ رییس محترم دیوان عالی کشور به عنوان وزیر محترم جهاد سازندگی در خصوص اعلام مرجع صالح برای رسیدگی تجدیدنظر از آراء هیأت‌های رسیدگی به اراضی اختلافی در اجرای ماده ۵۶ قانون اصلاحی حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور ارسال، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به ترتیبی که در متن نامه آمده است مورد توجه دقیق واقع تا چنانچه حکمی برخلاف رویه صادر شود موضوع به موقع از طریق دادگاه حقوقی یک تعقیب گردد. /ع

صدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

جناب آقای غلامرضا فروزش وزیر محترم جهاد سازندگی

شماره: ۱۵۵۲۱/د

تاریخ: ۷۲/۶/۴

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۲۴۷۱/ص/۱۰/ و - ۷۲/۵/۲۳ موضوع مرجع صالح برای رسیدگی تجدید نظر از آراء هیأت‌های رسیدگی به اراضی اختلافی در اجرای ماده ۵۶ قانون اصلاحی حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور اشعار می‌دارد:

رسیدگی این موضوع در شعب دیوان عالی کشور سابقه دارد و مرجع رسیدگی تجدید نظر را دادگاه حقوقی یک تشخیص نموده‌اند و به همین ترتیب هم عمل می‌شود و به دبیرخانه کمیسیون ماده واحده راجع به اجرای ماده ۵۶ هم طی شماره ۶۱۰۲۷ - ۷۱/۶/۲۸ اعلام شده که اگر حکمی بر خلاف این رویه صادر شود اعلام دارند تا در دیوان عالی کشور نقض شد.

مرتضی مقتدایی

رئیس دیوان عالی کشور

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۹۰۰/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۲/۱۰/۱۹

باسلام

پیرو نامه شماره ۱۵۰/۱۰۰/۹۱ - ۷۲/۷/۱۸ مبنی بر ارسال آراء اصدار یافته از ناحیه قاضی عضو هیأت تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع کشور نظر به اینکه اساس آراء صادره متکی به نظرات ابرازی کارشناسان موضوع مادتین، ۵، ۶ آیین نامه اجرایی قانون مذکور می‌باشد لذا در جهت تحکیم و تکمیل سوابق ضرورت ارسال نظرات کارشناسی همراه با آراء الزامی است. ضمناً در جهت یکنواخت کردن و جمع‌آوری اطلاعات مورد نظر رعایت موارد مقیدی در فرم نمونه دفتر ثبت آراء شامل خلاصه پرونده و گردش کار، نام معترض، موضوع اعتراض، مساحت عرصه مورد رای، تاریخ صدور رای، در متون آراء صادره و سپس ممهور نمودن آن با مهر دبیرخانه شهرستان مورد تقاضا می‌باشد.

خواهشمند است دستور فرمایند نسبت به اعلام و وصول اقدام شود و ترتیبی اتخاذ گردد که آراء صادره و نظرات

کارشناسی در هر مورد به قید فوریت به این دبیرخانه ارسال گردد. ع

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

مدیریت محترم اداره کل منابع طبیعی

شماره: ۱۸۰۰/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۳/۲/۲۴

باسلام

نظر به اینکه بعضاً مشاهده می‌گردد واحدهای کشاورزی برخی از استان‌های کشور ادعاهایی در خصوص اراضی خالصه بدون ارایه هرگونه مدارک و ادله مقنن و مثبت از طریق هیأت تعیین تکلیف اراضی اختلافی مطرح و تقاضای رسیدگی را می‌نمایند قطع نظر از این که وظایف و چهارچوب مقررات قانونی و آیین‌نامه اجرایی اساساً موضوع و نحوه رسیدگی به اختلافات اراضی را کاملاً روشن نموده است لکن به بیان و ضرورت این نکته تاکید می‌گردد که قانوناً و به موجب بند ۳ از ماده ۲۳ از فصل چهارم قانون اصلاح حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور و اعطای نمایندگی قانونی در مورد حقوق مالکیت مربوط به عرصه و اعیانی جنگل‌ها و مراتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی که ملک دولت بوده یا قانوناً به تملک دولت درآمده جنگل‌ها و مراتع کشور تفویض و حسب قوانین موخرالتصویب (مواد ۱، ۲، قانون ملی شدن جنگل‌ها مصوب ۱۳۴۱ و قوانین بعدی آن همچنین اصل ۴۵ قانون اساسی ایران که در آن مراتع و جنگل‌ها جزء مشترکات عامه محسوب و مسئولیت اداره آن را به سازمان جنگل‌ها محول داشته) خود دلیل قانونی دیگری است بر حقانیت موضوع و ابرام آن، لذا در جهت ثبات بخشیدن به این مهم و مورد مذاقه قرار دادن آن یک فقره در دو برگ نمونه آراء راجع به پلاک ۸۲ اصلی از بخش ۱۸ ثبت بهشهر که به همین منظور توسط قاضی محترم کمیسیون قانون تکلیف مستقر در شهرستان مذکور اصدار یافته و نمایان‌گر اشراف و دقت نظر قاضی محترم در رسیدگی با ملحوظ نظر قرار دادن کلیه قوانین گذشته و جاری مرتبط با ادعای مطروحه است جهت اطلاع و عنداللزوم استفاده به موقع از مفاد آن ارسال، خواهشمند است وصول آن را اعلام فرمایند. /ج

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

قاضی هیأت با مطالعه و مذاقه در مندرجات پرونده با اعلام پایان رسیدگی به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی بر حسب مندرجات پرونده پیوست اداره کل کشاورزی استان مازندران مدعی گردید که به موجب اظهارنامه ثبتی و برگ تحدید حدود پلاک ۸۲ اصلی از بخش ۱۸ ثبت بهشهر به عنوان اراضی مطالعه از طرف اداره وقت بنگاه خالصه درخواست ثبت شده است که مقدار ۷۵۵۷ هکتار از اراضی پلاک مرقوم در اجرای قانون اصلاحات اراضی به زارعین واگذار و مابقی آن به عنوان اراضی خالصه در سهم دولت باقی و مالکیت وزارت کشاورزی نسبت به آن محرز و مسلم است. لکن جنگلداری نکا و بهشهر با طرح موضوع در کمیسیون بدوی ماده ۵۶ مدعی ملی بودن اراضی خالصه پلاک سابق الذکر شده است که نهایتاً کمیسیون مزبور رأی بر ملی بودن ملک مورد بحث صادر نموده است لذا چون اقدامات جنگلداری موسوف مبنی بر ملی شناختن ملک طلق وزارت کشاورزی مغایر با قوانین و مقررات بوده و رأی کمیسیون هم که بر این اساس اصدار یافته خلاف قانون است بنابراین خواستار رسیدگی و ابطال آگهی شماره ۶۷۵۹ هـ- ۶۶/۲/۸ مورخ ۶۷/۳/۱۸ کمیسیون بدوی ماده ۵۶ گردید که با توجه به محتویات پرونده و توضیحات نمایندگان ادارات کل کشاورزی و منابع طبیعی استان مازندران با عنایت به رسیدگی بعمل آمده اعتراض معترض وارد و موجه به نظر نمی‌رسد، زیرا اولاً قطع نظر از این که از ناحیه اداره وقت بنگاه خالصه فقط با تنظیم اظهارنامه درخواست ثبت پلاک ۸۲ اصلی به عنوان اراضی خالصه شده و تاکنون سند رسمی برای پلاک مذکور به عنوان اراضی خالصه صادر نشده است هر چند به موجب صدور ماده یک لایحه قانونی فروش خالصجات مصوب ۳۳۲/۹/۲۰ وزیر کشاورزی مکلف شده است که طبق مقررات قانون مذکور نسبت به فروش کلیه خالصجات اقدام نماید اما به دلیل ماده مرقوم به شرح بین‌الهالین (۰۰۰) به استناد مراتع و جنگل‌های طبیعی و همچنین خالصجات را نموده و مستقالات که مورد احتیاج موسسات دولتی می‌باشد. صراحتاً و جنگل‌های طبیعی را مستثنی نموده و وزارت کشاورزی را از فروش آن برحذر داشته است و ظاهراً به لحاظ همین قید قانونی بوده است که اداره کشاورزی را که جنگلداری مدعی موفق بودن آن است که در اجرای قانون اصلاحات اراضی به زارعین واگذار نموده است.

ثانیاً به موجب ماده یک قانون ملی شدن جنگل‌های کشور مصوب ۱۳۷۰ عرصه و اعیانی کلیه جنگل‌ها و مراتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی کشور جز اموال عینی منصوب و متعلق به دولت اعلام گردید و به حسب ماده ۲ قانون استمرار، حفظ و احیاء و توسعه منابع فوق و بهره بردای از آن‌ها به سازمان جنگل بانی محول گردد که بنا به مراتب با توجه به صراحت متن دو ماده یاد شده کلیه اراضی جنگلی و مراتع کشور دولتی محسوب و اداره امور آن کلاً به سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور واگذار گردید نتیجتاً مابقی پلاک ۸۲ که در محدوده اراضی خالصه مورد ادعای اداره کل کشاورزی استان و به شکل مرتع غیرمشجر است به موجب قانون موخرالتصویب

(مواد ۱ و ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها مصوب ۱۳۴۱ و قوانین بعدی آن) در اختیار و تحت نظارت سازمان جنگل‌ها قرار می‌گیرد مضافاً به اینکه قانوناً و منطقاً و عملاً نمی‌شود که وزارت کشاورزی متصدی امور جنگل‌ها و مراتع واقع در اراضی خالصه باشد و اداره امور و حراست و حفاظت و بهره‌برداری سایر مراتع و اراضی جنگلی بعهده سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور قرار گیرد.

ثالثاً اراضی مورد بحث برخلاف ادعا و تصور اداره معترض از مراتع غیرمشجر محسوب می‌گردد زیرا الف مشاهدات و ملحوظات اعضاء هیأت حل اختلاف که به شرح صورت جلسه مورخ ۷۲/۸/۱۸ اجرای قرار معاینه محلی منعکس است حکایت بر این دارد که اراضی مورد بازدید پوشیده از گیاهان خودروی مرتعی و سازهیل و بوته بوده و در بعضی نقاط آن درختچه‌های گز روئیده است.

به حسب مندرجات پرونده اراضی مورد ادعا تاکنون سابقه کشت نداشته و جزء آیش زراعتی نبوده است و از ناحیه اداره معترض هم چنین ادعایی نشده است.

پ- ملک مورد بحث با توجه به مدارک و سوابق موجود در پرونده و ملاحظه موقعیت طبیعی آن و وضعیت محل دارای سابقه اجرا بوه است که با توجه به فراز سه گانه فوق و سایر اوراق پرونده و با عنایت به تعریف ماده ۷ آیین نامه اجرایی قانون ملی شدن جنگلها مصوب ۱۳۴۲ که زمین مسطحی را که در فصل چرا دارای پوششی از نباتات علوفه‌ای خودرو باشد با توجه به سابقه چرا عرفاً مرتع می‌داند اراضی مورد نظر مرتع و جز منابع ملی منصوب می‌شود.

۱- لذا بنا به مراتب مارالذکر و با عنایت به محتویات پرونده کمیسیون بدوی ماده ۵۶ خصوصاً مفاد صورتجلسات اجرای قرار معاینه محلی که توسط اعضاء محترم کمیسیون مذکور انجام شده است ایراد و اعتراض اداره کل کشاورزی استان مازندران به رأی سابق الذکر موضوع آگهی شماره ۶۷۵۹ - ۶۶/۲/۹ از کمیسیون بدوی ماده ۵۶ موجه نبوده و یارد اعتراضات به تایید و استواری آن اعلام می‌گردد.

حیب...برابری

قاضی عضو هیأت قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی شهرستان نکا و بهشهر

۷۲/۱۰/۲۱

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۲۱۳۸/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۳/۳/۱۰

باسلام

کراراً مشاهده می‌گردد که کارشناسان و قضات محترم هیات‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی در رسیدگی به پرونده‌های اعتراض منحصراً به نام فرد معترض و کلاسه پرونده تشکیل شده بسنده و اظهار نظر می‌نمایند و

آراء قضات نیز به همین ترتیب صادر می‌گردد که مسلماً هر یک از این نوع نظرات و آراء می‌تواند برای هر پلاک دیگری نیز صادق باشد. لذا خواهشمند است دستور فرمایید در بررسی کارشناسی و آراء صادره مشخصات پلاک از نظر اجرای مقررات ماده ۵۶ و اجرای ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور ملحوظ قرار گیرد تا اقدامات هیأت از هر نوع ابهامی به دور باشد. /ع

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

اداره کل منابع طبیعی استان اصفهان

شماره: ۴۶۸۰/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۳/۱۱/۱۹

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۳۰۹۲۲۲-۷۳/۹/۱۹ اشعار می‌دارد:

۱- در خصوص ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب ۶۷/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی که رای قاضی را در غیر موارد سه گانه شرعی مذکور در مواد ۲۸۴ و ۲۸۴ مکرر آئین دادرسی کیفری لازم الاجرا دانسته و ماده ۹ آیین نامه اصلاحی آیین نامه اجرائی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع کشور مصوب آبان ماه ۱۳۷۳ وزیر محترم جهاد سازندگی نیز در تبیین آن تدوین گردیده و مفاد ماده قانونی مذکور در سال ۱۳۶۴ در قالب ماده ۱۲ قانون تشکیل دادگاه‌های حقوقی یک و دو بیانگر غیرقطعی بودن احکام و قرارهای دادگاه‌ها جزء در موارد مندرج در آن می‌باشد و در راستای آن بخشنامه شماره ۱۸۹/۶/د مورخ ۷۰/۴/۸ رییس محترم دیوان عالی کشور اصدار یافته و بیان می‌دارد که: بر طبق ماده ۱۲ قانون تشکیل دادگاه‌های حقوقی یک و دو مصوب ۱۳۶۴ احکام صادره از دادگاه‌های حقوقی در مواردی که محکوم علیه به استناد ماده ۶ قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاه‌ها و نحوه رسیدگی آن‌ها مصوب مهرماه ۱۳۶۷ درخواست تجدیدنظر داشته باشد غیرقطعی خواهد بود و اجرای حکم غیرقطعی تا زمانی که تکلیف رسیدگی در مرحله تجدیدنظر معین نشده و حکم دادگاه قطعیت نیافته صحیح نیست که مواد ۹ و ۱۰ و ۱۱ قانون تجدیدنظر آراء دادگاه‌ها مصوب ۱۳۷۳ جایگزین ماده ۶ قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاه‌ها مصوب ۱۳۶۷ گردیده و مفاد مواد ۲۸۴ و ۲۸۴ مکرر آیین دادرسی کیفری در ماده ۸ قانون تجدیدنظر آراء دادگاه‌ها مصوب ۱۳۷۲ و ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳ تکرار شده است بنابراین ماده ۹ آیین نامه اصلاحی آیین نامه اجرائی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶

قانون جنگل‌ها و مراتع کشور ناظر به مواردی است که موضوع خارج از موارد تجدیدنظر باشد بنابراین در صورت تجدیدنظرخواهی رای قاضی هیات ماده واحده غیرقطعی می‌باشد و تا مشخص شدن نتیجه تجدیدنظرخواهی با توجه به مشکلاتی که در اعاده به وضع سابق وجود دارد لازم الاجرا نمی‌باشد.

لذا با عنایت به شرح مطالب بالا و امکان اعتراض به رای و قبل از هرگونه رسیدگی باید از صدور گواهی متعارض پرهیز داشت.

۲- وکالت افراد زمانی رسمیت دارد که طبق قانون مدنی تنظیم شده باشد. /ب

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیات‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

رونوشت به:

- اداره کل منابع طبیعی استان به انضمام تصویرنامه شماره ۳۰۲۲۳ مورخ ۷۳/۹/۱۹ اداره کل منابع طبیعی استان اصفهان جهت اطلاع و اقدام مشابه

بخشنامه به کلیه دادگاه‌های حقوقی یک و حقوقی ۲ سراسر کشور

شماره: ۱۸۹/۶/د/د

تاریخ: ۷۰/۴/۸

در اجرای اصل ۱۶۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و نظارت عالی دیوان عالی کشور بر اجرای صحیح قوانین در محاکم لزوماً متذکر می‌شود:

۱- بر طبق ماده ۱۲ قانون تشکیل دادگاه‌های حقوقی یک و دو مصوب آذرماه ۱۳۶۴ احکام صادر از دادگاه‌های حقوقی در مواردی که محکوم علیه به استناد ماده ۶ قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاه‌ها و نحوه رسیدگی آنها مصوب مهرماه ۱۳۶۷ درخواست تجدیدنظر داشته باشد غیرقطعی خواهد بود و اجرای حکم غیرقطعی تا زمانی که تکلیف رسیدگی در مرحله تجدیدنظر معین نشده و حکم دادگاه قطعیت نیافته صحیح نیست.

۲- ماده ۵۴۲ قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۱۸ ناظر به فرجام خواهی از احکام قطعی بوده که سابقاً پس از رسیدگی ماهوی در مراحل نخستین و پژوهش صادر می‌شده و در چنین موردی در فرجام خواهی از حکم قطعی مانع اجرای حکم نبوده مگر با دادن تأمین برای تأخیر اجرای حکم- اما با تحول عظیمی که در پرتو انقلاب اسلامی ایران در تشکیلات محاکم قضایی و نحوه رسیدگی به بخشداری و صدور و اجرای حکم به عمل آمده مخصوصاً با تصویب و اجرای قانون تشکیل دادگاه‌های حقوقی یک و دو مصوب ۱۳۶۴ و قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاه‌ها و نحوه رسیدگی آنها مصوب ۱۳۶۷ و قانون تشکیل دادگاه‌های کیفری یک و دو و شعب دیوان عالی کشور مصوب تیرماه ۱۳۶۸ دیگر ماده ۵۴۲ قانون آیین دادرسی مدنی در تشکیلات قضایی

کنونی جایگاهی ندارد.

بنابراین دستور اجرای حکم دادگاه حقوقی که در مرحله نخستین صادر شده و مورد درخواست تجدیدنظر محکوم علیه واقع و غیرقطعی می باشد مجوز قانونی نخواهد داشت و لازم است که مسئولین دادگاه‌ها حقوقی به این موضوع توجه داشته باشند تا برای اصحاب دعوی مشکلاتی ایجاد نشود:

مرتضی مقتدایی

رییس دیوان عالی کشور

اداره کل منابع طبیعی منطقه ساری

شماره: ۵۰/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۴/۱/۲۰

سلام علیکم، عطف به رونوشت شماره ۷۶۹۶۴/۲۰ - ۷۳/۱۱/۲۳ در خصوص رای مورخه ۷۳/۸/۲۱ کمیسیون ماده واحده اراضی اختلافی مستقر در جنگلداری آمل مربوط به مرتع چال بیشه پلاک ۵۳ اصلی واقع در بخش ۵ شهرستان آمل به استحضار می‌رساند که طبق قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی زارعین صاحب نسق و مالکین و صاحبان باغات و تاسیسات و... که به اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور اعتراض داشته باشند می‌توانند به هیأت پیش بینی شده در آن قانون مراجعه نمایند و در تبصره ۳ هم آمده است که چنانچه سازمان‌ها، موسسات دولتی به اجرای ماده ۵۶ معترض بوده و این اعتراض از سوی هیات ماده واحده به جا تشخیص داده شود با توجه به موقعیت و شرایط زمین نسبت به خلع ید از متصرفین اقدام به عمل می‌آید. بنابر سوابق فوق شروع به رسیدگی هیات مستلزم اعتراض به اجرای ماده ۵۶ می‌باشد و غیر از مورد مذکور صلاحیتی برای هیأت ماده واحده پیش بینی نشده است و اتخاذ هرگونه تصمیمی که خارج از وصول اعتراض باشد فاقد ضمانت اجرا بوده و هیچگونه حق و یا تکلیفی برای هیچ شخص حقیقی یا حقوقی ایجاد نمی‌کند و موضوع مطروحه در کمیسیون ماده واحده آمل و موارد مشابه هیچگونه تشبیتی در مالکیت دولت ایجاد نکرده و مزیت خاصی بر موارد طرح نشده در کمیسیون ماده واحده ندارد و طرح مسایل مشابه تنها موجب اتلاف وقت و هزینه بوده و خارج از صلاحیت هیات ماده واحده نیز می‌باشد و ادارات ثبت بدون وجود رای مذکور نیز مکلف به صدور سند مالکیت طبق ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی مصوب ۱۳۷۱ پس از انقضای مهلت مقرر در صورت نبودن معترض می‌باشند و نیازی به طرح پرونده تشخیص در هیأت ماده واحده نمی‌باشد و برای سایر تشخیص‌ها که قبل از تصویب قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی به عمل آمده است طبق مقررات سابق مثل ماده ۳۹ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع و ماده ۱۳ آیین‌نامه

اجرائی قانون ملی شدن جنگل های کشور مصوب ۱۳۴۲ باید توسط ادارات ثبت سند مالکیت صادر گردد. بنا به مراتب فوق در صورت عدم وصول اعتراض طرح پرونده تشخیص در هیات ماده واحده ضرورتی نداشته و امر عبثی می باشد.

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیات های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

رونوشت:

- معاونت محترم امور اراضی سازمان به انضمام سوابق فوق الذکر جهت استحضار.
- مدیرکل محترم دفتر حقوقی و بازرسی سازمان به انضمام سوابق فوق الذکر جهت استحضار.
- مدیرکل محترم دفتر ممیزی اراضی به انضمام سوابق فوق الذکر جهت استحضار.
- مدیرکل محترم منابع طبیعی به انضمام سوابق فوق الذکر جهت استحضار و ابلاغ به هیات های تابعه اداره کل از نظر اطلاع و اقدام در موارد مشابه.

هیأت رسیدگی موضوع قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل ها و مراتع شهرستان آمل

صورتجلسه گواهی عدم اعتراض

برابر گزارش شماره ۴۱۶/۱۰۰-۷۳/۸/۱۱ دبیرخانه کمیسیون ماده واحده و بررسی های به عمل آمده از بند ۳ آگهی شماره ۸۳۶۹۰-۶۹/۱۲/۳۰ اداره کل منابع طبیعی منطقه ساری و پرونده کلاسه ۱۱-۲۴-۶۹ در تاریخ ۷۳/۸/۲۱ اعضا هیئت مقرر در ماده واحده اراضی اختلافی تشکیل جلسه داده و مبادرت به صدور رأی به شرح زیر نموده است.

رأی کمیسیون

با توجه به بررسی های به عمل آمده و گزارش دبیر کمیسیون چون در مهلت مقرر اعتراضی در آن بند ۳ آگهی شماره ۸۳۶۹۰-۶۹/۱۲/۲۰ اداره کل منابع طبیعی منطقه ساری مربوط به مرتع چال بید پلاک ۵۳ اصلی واقع در بخش ۵ بهرستاق شهرستان آمل به عمل نیامده است لذا ضمن تأیید نظریه مامورین مجری مقررات ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور (ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی مصوب ۱۳۷۱/۷/۵ مجلس شورای اسلامی که در تاریخ ۷۱/۷/۱۲ به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است) پلاک فوق را به مساحت ۱۲۰ یکصد و بیست هکتار برابر نقشه تفکیک انفال ارائه شده سال ۶۹ توسط جنگلداری آمل را منطبق با بند ۹ از ماده یک قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی ملی تشخیص داده و متعلق به دولت اعلام می دارد بدینوسیله مقرر می دارد اداره کل منابع طبیعی منطقه ساری در رابطه با اخذ سند مالکیت منابع ملی موصوف طبق مقررات اقدام لازم به عمل آورد.

اعضاء کمیسیون ماده واحده اراضی اختلافی مستقر در جنگلداری آمل

عضو کمیسیون	نادعلی احمدی	قاضی دادگستری آمل
عضو کمیسیون	علی اکبر خورشیدی	مسئول جهاد سازندگی آمل
عضو کمیسیون	سیدحسین میر تبریزیان	نماینده اداره کشاورزی
عضو کمیسیون	نعمت اله باقری	نماینده هیأت واگذاری زمین آمل
عضو کمیسیون	مختار ابراهیمی	جنگلدار آمل

اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان آمل

اداره کل منابع طبیعی منطقه ساری

شماره: ۷۶۹۶۴/۲۰۰

تاریخ: ۷۳/۱۱/۲۳

باسلام

پیرو نامه شماره ۴۱۵۷۰-۷۰/۷/۸ در خصوص پلاک ۵۳ اصلی بخش ۵ بهرستاق حدود ثبتی آمل موسوم به چال بیشه به پیوست فتوکپی رای مورخ ۷۳/۸/۲۱ کمیسیون ماده واحده جهت استحضار ایفاد، خواهشمند است با عنایت به مدارک ارسالی موضوع نامه شماره فوق نسبت به صدور سند مالکیت بنام دولت جمهوری اسلامی با نمایندگی سازمان جنگلها و مراتع کشور اقدام و نتیجه را به اداره کل اعلام فرمائید. /مق

شکراله نوری

مدیر کل منابع طبیعی منطقه ساری

گیرندگان

- ۱- دبیرخانه تعیین تکلیف اراضی اختلافی مستقر در سازمان جنگلها و مراتع کشور به انضمام فتوکپی و صورت جلسه ۷۲/۸/۲۱ کمیسیون ماده واحده جهت استحضار.
- ۲- مدیریت ممیزی اراضی سازمان جنگلها پیرو نامه شماره ۴۱۵۷-۷۰/۷/۸ کشور به انضمام فتوکپی و صورت جلسه ۷۲/۸/۲۱ کمیسیون ماده واحده جهت استحضار.
- ۳- دبیرخانه اراضی اختلافی مستقر در اداره کل بانضمام فتوکپی و صورت جلسه ۷۲/۸/۲۱ کمیسیون ماده واحده جهت استحضار.
- ۴- دبیرخانه اراضی اختلافی مستقر در جنگلدار آمل بازگشت به نامه شماره ۲۶۱/۱۰۰-۷۳/۹/۱۰ کشور به انضمام فتوکپی و صورت جلسه ۷۲/۸/۲۱ کمیسیون ماده واحده جهت استحضار.
- ۵- اداره ممیزی اراضی جهت اطلاع.
- ۶- جنگلدار آمل بازگشت به نامه شماره ۱۰۳۶۷/۱۴-۷۳/۹/۱۰ جهت اطلاع.

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان / منطقه

شماره: ۵۰۰/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۴/۲/۲۳

سلام علیکم

تصویر رای شماره ۵- ۷۴/۱/۳۱ دادستان محترم و قاضی عضو هیات ماده واحده شهرستان نوشهر در ارتباط با رسیدگی به اعتراض آقای عبدالعظیم دانشفر نسبت به اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل ها در اراضی پلاک سینوا جزء حوزه اداره منابع طبیعی کلارآباد ایفاد، نظر به اینکه قاضی محترم مذکور با درایت کامل و مذاقه در اعمال و اجرای صحیح کلیه شرایط و ضوابط قانونی مربوط به قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی و آیین نامه اجرایی مربوطه را مورد عنایت و توجه لازم قرار داده، لذا برای بهره گیری مطلوب و توجهاً به دقت نظر معموله در امر رسیدگی به اختلاف مطروحه در سایر دبیرخانه ها، خواهشمند است به نحو مقتضی مراتب را به همراه رای مورد بحث در اولین جلسه کمیسیون های ماده واحده شهرستان های تابعه مطرح و نتیجه را اعلام دارند. /ع

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیات های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

رای کمیسیون ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی نوشهر و چالوس موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور

شماره: ۵۰

تاریخ: ۷۴/۱/۳۱

در خصوص اعتراض آقای عبدالعظیم دانشفر فرزند علی متولد ۱۳۰۴ اهل و مقیم روستای سینوا چالوس نسبت به رای مورخ ۴۸/۲/۲۱ و ۵۲/۲/۴ کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور موضوع پرونده های کلاسه ۱۸-۲-۴۳ و ۶۸-۵-۴۶-۷ سرچنگلداری کل منطقه نوشهر به میزان ۱۵۲۰۰ مترمربع از اراضی روستای سینوا واقع در حوزه اداره منابع طبیعی کلارآباد که اعضای محترم کمیسیون تشخیص حریم طی نامه شماره ۳۱۲۵-۷۳/۸/۲۶ رقم مورد اعتراض را خارج از حریم روستا اعلام نمود با عنایت به دفاعیات موجه نماینده اداره کل منابع طبیعی غرب مازندران به شرح لایحه شماره ۲۸۲-۷۳/۲/۱۸ مصنوبه در پرونده و مفاد صورت مجلس معاینه محل مورخ ۱۰/۱۱/۷۲ اعضای کمیسیون و مشاهده شیب ده الی هشتاد درصد عرصه و پوشش علوفه های مرتعی از نوع خودرو از خانواده گرامینه ها و گراسها و بوته های تمشک و عدم وجود آثار احیای مربوط به قبل از تاریخ اصدار آرای مذکور و

داشتن شش فقره سابقه تخلف و تجاوز به اراضی ملی و جنگلی در خلال سالهای ۴۲ و ۴۳ و ۴۴ و با توجه به اتفاق نظر کارشناسان کمیسیون مبنی بر این که: «نظر به اینکه سند استرداد اداری اموال سابق و سایر مدارک دیگر به صورت مشاعی بوده و قابلیت انطباق در طبیعت را دارا نمی باشد و از طرفی برابر رسیدگی کمیسیون ماده ۵۶ سابق مقدار ۸۱۰ مترمربع به نفع مشارالیه مستثنی گردیده و ادعای وی در همین حد مورد تایید واقع شده و دلیل و مدرک دیگری دال بر مالکیت خویش ارایه ننموده و تصرفات از نیز بعد از تصویب قانون ملی شدن جنگل ها می باشد و مقداری از زمین شالیزاری نیز از سوی کمیسیون ماده واحده مستثنی گردیده لذا اعتراض مشارالیه نسبت به اراضی موصوف موجه ندانسته و اعتقاد به ملی بودن آن داریم» علیهذا نظریه کارشناسان کمیسیون را به لحاظ عدم میانیت با اوضاع و احوال مسلم قضیه دارد تشخیص و به استناد ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۶۷/۶/۲۲ و موکول مادتين ۶ و ۷ آیین نامه اجرائی اخيرالتصویب از سوی وزارت جهاد سازندگی اعتراض معترض را مردود دانسته و رای به رد اعتراض صادر و اعلام می نماید. رأی صادره طبق قانون تجدید نظر آراء دادگاهها ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ طبق اعتراض و تجدید نظر در دادگاه حقوقی یک شهرستان نوشهر خواهد بود. /ح

دادستان عمومی نوشهر و قاضی کمیسیون ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی نوشهر و چالوس موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور

مدیرکل محترم منابع طبیعی

شماره: ۱۱۵۰/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۴/۴/۳۱

سلام علیکم

به پیوست تصویر نظریه شماره ۸۱۳ مورخ ۷۴/۲/۲ معاونت محترم قضایی دادگستری شهرستان میانه در ارتباط با نحوه اجرای آراء صادره از سوی قضات محترم عضو هیات ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع کشور مصوب ۶۷/۶/۲۲ مجلس محترم شورای اسلامی که به ضمیمه نامه شماره ۲۴۹۸/۹ - ۷۴/۳/۳۰ اداره کل منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی به این دبیرخانه ارسال گردیده است جهت استحضار و بهره برداری لازم ایفاد می گردد مزیداً لازم به توضیح است با توجه به امکان اعتراض نسبت به رأی توسط اداره کل نباید متعارض با صدور گواهی از سوی جنگلداری ها باشد به عبارت دیگر ادارات منابع طبیعی مکلفند پس از اعلام نظر ادارات کل منابع طبیعی در خصوص تجدید نظر

خواهی و یا عدم آن نسبت به آراء صادره اطمینان حاصل نموده سپس مبادرت به ابلاغ رای نمایند. /ع

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیأت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

فرماندهی محترم منطقه انتظامی میانه

شماره: ۸۱۳

تاریخ: ۷۴/۲/۲

موضوع: اجرای آراء صادره قاضی عضو هیأت ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی

سلام علیکم

عطف به شماره ۷۳/۱۱/۲۷ - ۷۳/۰۴/۶۹ - ۱۶۰۳/۰۴/۶۹ اشعار می دارد به موجب صورت جلسه مورخ ۷۳/۹/۱۵ پاسگاه انتظامی آچاچی که تصویر آن به پیوست ارسال می گردد حکم صادره به مرحله اجرا درآمده بنابراین مورد اعلامی موضوعاً منتفی است من باب توضیح و تذکر اعلام می گردد که مستنداً به منطوق صریح ماده واحده مذکور و ماده ۷ آیین نامه اصلاحی مصوب ۷۳/۷/۱۶ آیین نامه اجرایی آن رای قاضی عضو هیأت به محض ابلاغ به اشخاص ذی نفع لازم الاجراست و جود پرونده کیفری در مراجع قضایی نیز مانعی برای اجرای حکم محل متنازع فیه نمی تواند باشد چرا که به موجب ماده واحده یاد شده را با مرجع صالح برای تشخیص ملی بودن مراتع پس از اداره منابع طبیعی هیأت موضوع بشرح یاد شده و مرجع تجدیدنظر آن می باشد و حتی به موجب ماده ۹ آیین نامه مارالذکر درخواست تجدید نظر تثبیت به آراء هیأت مذکور مانع اجرای آراء آنان نخواهد شد. از طرفی نظر به مفاد تبصره ۴ ماده واحده مذکور و ماده ۲۱ آیین نامه فوق الاشعار و ماده ۹ آیین نامه اجرایی ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی که حاکی از الزام به تکلیف قوای انتظامی پس از اعلام واحد ذیربط در سازمان جنگلها و مراتع کشور به خلع ید از تصرفات غیر مجاز در محدوده انفال و منابع ملی شده می باشد لذا مقتضی است به کلیه نیروهای انتظامی تحت الامر ذیربط ابلاغ فرمایند به محض درخواست و اعلام اداره منابع طبیعی سریعاً وفق مقررات نسبت به اجرای مفاد آراء هیأت اقدام نمایند. بدیهی است عدم حضور محکوم علیه در محل یا عدم تمکین و تسلیم وی به مفاد رای صادره مانع از اجرای حکم و انجام وظیفه مأمورین محترم انتظامی نخواهد بود و هرگونه مقاومت از سوی اشخاص نسبت به مأمورین یا ممانعت از انجام وظیفه آنان در اجرای مواد ۱۶ و ۱۷ قانون اجرای احکام مدنی و ماده ۸۴ قانون تعزیرات فوراً صورت مجلس و جهت تعقیب کیفری متخلفین به این دادگستری گزارش گردد و آنرا بعد از اجرای حکم مجدداً مورد حکم را عدواناً تصرف یا تخریب یا مزاحمت نمایند به محض اعلام مأمورین و گزارش اداره محترم منابع طبیعی طبق ماده ۱۳۶ قانون تعزیرات وفق مقررات علاوه بر رفع تجاوز متخلفین مورد پیگیری قرار خواهند گرفت.

معاون قضایی دادگستری شهرستان میانه - منصوری

رونوشت:

به اداره محترم منابع طبیعی میانه عطف به شماره ۷۳/۹/۲۳-۴۹۲۶ جهت استحضار و پیگیری

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۳۵/۱۰۰/۹۱

تاریخ: ۷۴/۸/۲۷

سلام علیکم

عطف به فاکس شماره ۱۵۸۷۰-۷۴/۸/۹ اشعار می دارد بر طبق قاعده کلی حقوقی نسبت به یک موضوع بیش از یک بار نمی توان رسیدگی کرد و در موضوع ما نحن فیه نسبت به کل پلاک متعاقب اعتراض عده ای از مالکین مشاعی رسیدگی شده و اعتبار امر مختوم را پیدا کرده است لذا رسیدگی مجدد به اعتراضات وارده به پلاک موصوف موجه نبوده و اگر آقای محمود صفری و شرکاء نسبت به رای معترض می باشند باید پرونده در مرجع تجدیدنظر مورد رسیدگی قرار می گرفت و قاضی هیأت مجاز به رسیدگی مجدد نسبت به پلاک مورد نظر نبوده است، لذا با توجه به مراتب فوق، خواهشمند است سریعاً نسبت به تجدیدنظر خواهی از رای صادره مورخ ۷۴/۷/۳ به اعتبار امر مختوم اقدام و نتیجه را به این دفتر نیز اعلام فرمایند. /ع

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیأت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

دبیرخانه محترم مرکزی هیأت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

شماره: ۱۵۸۷۰

تاریخ: ۷۴/۸/۹

با سلام

به استحضار می رساند مورخ ۷۳/۳/۷ رای نهایی پلاک ۲۴۶۳ موسوم به عامری پس از بررسی اعتراضات اهالی به صورت جمعی نسبت به آگهی اعلام ملی رقبه فوق توسط قاضی کمیسیون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع ماده ۵۶ شهرستان تنگستان صادر گردیده مجدداً شخصی به نام محمود صابری در تاریخ ۷۴/۴/۲۰ نسبت به رأی صادره معترض (توضیح به اینکه نامبرده قبلاً نسبت به آگهی و در زمان صدور رای کلی پلاک فوق در زمره معترضین نبوده) اعضاء هیات پس از معاینه محلی و نهایتاً قاضی مقرر در هیات مذکور در تاریخ ۷۴/۷/۳ اقدام به صدور رای مجدد مبنی بر تلقی شدن مساحت ۲/۶ هکتار از

اراضی ملی مورد اعتراض به عنوان مستثنیات قانونی به نام معترض می نمایند که برای این اداره کل مشخص نیست که آیا همان دبیرخانه کمیسیون صالح به پذیرش این گونه اعتراضات و در نتیجه قاضی کمیسیون صالح به صدور این گونه آرا می باشد یا خیر لهذا ضمن ارسال تصویر آراء صدرالذکر خواهشمند است رهنمود لازم را در این مورد و موارد مشابه ارائه فرمایند. /ج ۹

سیدمحمسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت به:

- اداره ممیزی اراضی جهت اطلاع.
- واحد نظارت و پیگیری ارائه جهت اطلاع.
- اداره منابع طبیعی تنگستان بازگشت به شماره ۲۴۲۶-۷۴/۷/۱۱ جهت اطلاع، شایسته است تا اخذ پاسخ در دبیرخانه مرکزی از طرح اینگونه اعتراضات در کمیسیون فعلاً خودداری شود.

بخشنامه

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۲۹۲۹/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۷/۲/۲۳

باسلام

باعطف توجه به این که در تشکیلات جدید دبیرخانه تعیین تکلیف اراضی اختلافی و وظایف آن نیز به دفتر ممیزی اراضی محول و ادغام شده است و از آنجایی که سیر حرکت اجرایی قانون تا نتیجه نهایی برای هر پلاک وسیله کارشناسان معین تعقیب و پیگیری می گردد لذا خواهشمند است دستور فرمایید آراء مربوط به هر یک از پلاک ها را مستقلاً به همراه نظرات کارشناسی هیأت به این واحد ارسال دارند و از فرستادن تجمیعی آراء که در پلاک ها و شهرستان های مختلف صادر شده است پرهیز نمایند از توجه مسئولان ای که مبذول خواهند داشت تشکر می گردد.

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

گیرنده رونوشت:

برادر آقای کارشناس محترم معین استان جهت اطلاع و تعقیب و پیگیری مورد خواسته.

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۶۱۲۵/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۷/۵/۲۴

باسلام

بدینوسیله به پیوست تصویرنامه شماره ۱۹۰۲/۱۰۰/۳۴ - ۷۷/۴/۳۰ دفتر حقوقی و بازرسی سازمان به انضمام تصویر رای وحدت رویه شماره ۶۰۱ - ۷۴/۷/۲۵ هیأت عمومی دیوان عالی کشور دایر به قابل اعتراض بودن آراء کمیسیون ماده واحده ارسال می گردد بنابراین عدم محدودیت مهلت ۲۰ روزه در زمینه اعتراض به آراء صادره را اعلام می دارد خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به همین نحو به کلیه ادارات منابع طبیعی استان (کمیسیون ماده واحده) ابلاغ فرمایند. ۲/

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

مدیرکل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۱۹۰۲/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۷/۴/۳۰

باسلام

عطف به نامه شماره ۷۷/۴/۱۰ - ۴۴۲۳/۱۰۰/۲۲ به پیوست تصویر رای وحدت رویه شماره ۷۴/۷/۲۵ - ۶۰۱ هیأت عمومی دیوان عالی کشور دایر بر قابل اعتراض بودن آراء صادره از کمیسیون هیأت ماده واحده ارسال ضمناً متذکر می گردد قابلیت اعتراض آراء فوق مطلق بوده و به مهلت ۲۰ روز محدود نمی گردند.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیرکل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۴۴۲۳/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۷/۴/۱۰

باسلام

به پیوست تصویر نامه شماره ۷۷/۳/۱۸ - ۵۹۲۹ اداره کل منابع طبیعی استان کرمانشاه و تصویر نظریه ریاست اداره حقوقی قوه قضایی مرتبط با مورد مستعلم واحد صدرالذکر در ارتباط با اعتراض ادارات کل منابع طبیعی به آراء

صادره معارض با قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی با عنایت به فرجه زمانی تعیین و محدود در آراء ارسال می گردد خواهشمند است دستور فرمایند رهنمود لازم را در مقابل با این گونه موارد به این دفتر ارائه فرمایند. ز/۲۷

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

اداره کل منابع طبیعی استان/ منطقه

شماره: ۹۵۵۱/۵۱

تاریخ: ۷۷/۸/۴

سلام علیکم

نظر به سؤالات مکرر برادران در خصوص افرادی که به استناد اسناد مشاعی در چند نوبت به هیأت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی مراجعه و اقدام به اقامه دعوی می نمایند بدین وسیله نمونه ای قرار صادره توسط قاضی محترم عضو هیأت شهرستان تنگستان جهت اطلاع به پیوست ارسال می گردد. ز/۲۷ - ۱۳۳

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

هیات تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع رای ماده ۵۶ قانون حفاظت

و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور

کلاس پرونده ۱/۹ ۷۷ شماره رای ۱۸۲ تاریخ صدور رای ۷۷/۶/۱۷

مرجع رسیدگی کننده: هیات تعیین تکلیف اراضی اختلافی ماده ۵۶ شهرستان تنگستان

خواهان: آقای احمد خلیلی فرزند حسین ساکن روستای آباد

خوانده: اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

خواسته: اعتراض به تصمیمات کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور

نسبت به قسمتی از اراضی ملی شده روستای آباد.

«رای قاضی»

درخصوص اعتراض خواهان بر علیه اداره خوانده مبنی بر اعتراض به رای کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور نسبت به قسمتی از اراضی ملی روستای آباد در استان بوشهر شهرستان تنگستان تشکیل پرونده نموده چون نامبرده سند مورد ارائه را قبلاً در پرونده اعتراضی کلاس ۷۳/۱/۴ ارائه نموده

بنابراین نمی‌توان با همان سند در جای دیگری اعتراض نمود فلذا قرار رد اعتراض خواهان صادر می‌گردد این رای قابل تجدیدنظر در دادگستری شهرستان تنگستان می‌باشد. % ز قاضی عضو هیأت تعیین تکلیف اراضی اختلافی ماده ۵۶ شهرستان تنگستان

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۱۱۴۰۳/۵۱

تاریخ: ۷۷/۹/۲۱

باسلام

به پیوست تصویرنامه شماره ۲۷/۲۷۹۹۷-۲۷۹۹۷/۸/۱۷ اداره کل منابع طبیعی استان گیلان و تصویر ضمیمه جهت آگاهی و بهره برداری به موقع ارسال می‌گردد. ۲/

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

معاونت محترم امور اراضی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور اداره کل منابع طبیعی استان گیلان

شماره: ۲۷۹۹۷/۲۷

تاریخ: ۷۷/۸/۱۷

باسلام احتراماً پیرو نامه شماره ۳۰۱۱۹/۲۷ - ۷۶/۷/۱۸ در خصوص استخر سیاهکلده به پیوست تصویر رأی شماره ۱۱۵۹ - ۷۷/۶/۷ صادره از شعبه دهم دیوان عدالت اداری مبنی بر اعتراض اهالی سیاهکلده لنگرود از نظر استحضار ایفاد می‌گردد. ش. م.

محمدرضا رضائی خواه

مدیرکل منابع طبیعی استان گیلان

کلاس پرونده ۱۴۳۱/۷۴

تاریخ ۷۲/۶/۲

شماره دادنامه ۱۱۵۹

مرجع رسیدگی شعبه دهم دیوان عالی اداری مرکز آقایان صادق طاعتی: رییس و مهدی پور مشاور
شاکی: آقایان ۱- عباس ۲- غلامحسین ۳- عبدالمجید ۴- موسی ۵- موسی نام خانوادگی همگی جنت پور
۶- مسلم باقریان ۷- فرامرز باقریان ۸- میرزاآقا باقری ۹- رحمت قلی روحی ۱۰- حسین شعبان پور ۱۱- علی
عیسی ۱۲- بانو گل‌بار بزرگی ۱۳- بانو زهرا بزرگی تماماً قریه سیاهکلده و کوشان حومه شهرستان لنگرود

خیابان شریعتی و خواربار فروشی عباس کارگر

طرف شکایت: اداره منابع طبیعی لنگرود- بخشرداری لنگرود

موضوع شکایت و خواسته: تجاوز و تعدی و تخریب اراضی و استخرهای موجود متصرفی واقع در طالش

محل لنگرود

گردش کار: شکایت طی دادخواست تقدیمی به دیوان عدالت اداری به خواسته فوق ضمن شرح سابقه امر و توضیحاتی در زمینه شکایت مطروحه رسیدگی و صدور حکم را درخواست نموده اند که با ارجاع پرونده به این شعبه و اجرای تشریفات قانونی و وصول لایحه جوابه وارده به شماره ۲۵۵ مورخ ۷۵/۲/۲ و مطالعه و بررسی سوابق امر سرانجام در تاریخ فوق شعبه دهم دیوان عدالت اداری به تصدی امضاء کننده فوق تشکیل است با مطالعه مصوبات پرونده و اظهار نظر مشاورین محترم دیوان عدالت اداری مبنی بر رد شکایت و انجام مشاوره ختم رسیدگی اعلام و به شرح آتی مبادرت به صدور رای می نماید.

«رای دیوان»

باتوجه به محتویات پرونده هر چند شکات به شرح دادخواست تقدیمی تحت عناوین تجاوز و تعدی و تخریب اراضی و استخرهای متصرفی واقع در طالش محل لنگرود سنگ ۴ بخش ۱۵ گیلان مبادرت به طرح شکایت نموده که از مصادیق ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در باب صلاحیت خارج می باشد اصولاً چون حسب اعلام اداره منابع طبیعی شهرستان لنگرود به شرح نامه وارده به شماره، ۲۵۵ مورخ ۷۵/۲/۲ مندرجات صورتمجلس تشخیص شماره ۲ مورخ ۷۵/۱/۶ اداره کل منابع طبیعی استان گیلان اراضی و استخرهای طبیعی بوده نظر به هر تغییر به عنوان منابع ملی و متعلق به دولت جمهوری اسلامی تشخیص داده شده و نتیجتاً چنان چه نامبردگان نسبت به نظریه مزبور معترض باشند مستلزم مراجعه و طرح موضوع در هیأت مقرر در ماده واحده قانون تعیین تکلیف قطعی اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل ها و مراتع مصوب سال ۱۳۶۷ می باشد و از طرفی در فرض تعیین تکلیف قطعی از این حیث رای قاضی عضو و هیات مزبور اصولاً قابل اعتراض و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی باشد علیهذا به کیفیت مطروحه قرار رد شکایت صادر و اعلام می شود.

رییس شعبه دهم دیوان عدالت اداری: صادق طاعتی

اداره کل منابع طبیعی استان/ منطقه

شماره: ۱۱۰۶۳/۵۱

تاریخ: ۷۸/۱۰/۱۳

باسلام

نظر به استعلام‌های مکرر ادارت کل در خصوص مرجع و نحوه اجرای آراء ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی بدین وسیله استعلام شماره ۷۸/۹/۸ - ۲۴۰۸۷۶/۷۸ اداره کل منابع طبیعی استان کردستان و پاسخ شماره ۷۸/۹/۲۷ - ۷۰۶۷/۱۸ دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جهت اطلاع و بهره برداری به پیوست ارسال می‌گردد. ۱/۰

سیدمحمد هاشمی

مدیر کل دفتر فنی ممیزی اراضی

و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۲۴۰۸۶/۷۸

تاریخ: ۷۸/۹/۸

باسلام

به استحضار می‌رساند برابر ماده ۷ و ۹ آیین‌نامه اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۶۷/۶/۲۲ رای قاضی لازم‌الاجرا بوده و درخواست تجدیدنظر مانع اجرای رای قاضی نخواهد بود لذا خواهشمند است دستور فرمایید ضمن بررسی موضوع چنان چه در مواردی رای بر علیه دولت صادر شود نحوه عمل چگونه خواهد بود.

علی چنانه

مدیر کل منابع طبیعی استان کردستان

رونوشت

- مدیر کل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور جهت استحضار

اداره کل منابع طبیعی استان کردستان

شماره: ۷۰۶۷/۱۸

تاریخ: ۷۸/۹/۲۷

باسلام

عطف به نامه شماره ۷۸/۹/۸ - ۲۴۰۸۶/۷۸ اعلام می‌دارد:

مستند به تبصره ۱ قانون تعیین تکلیف اراضی اجرای رای هیأت ماده واحده و اصلاح اسناد مربوطه توسط

ادارات ثبت اسناد و املاک موکول به صدور رای نهایی از مراجع قضایی است. لذا چنانچه آرای به ضرر منابع طبیعی صادر و نسبت به آن اعتراض گردیده تا صدور رای نهایی تغییر در اجرای مقررات ملی شدن ممنوع تلقی می گردد.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر محترم ممیزی اراضی و دبیرخانه تعیین تکلیف اراضی اختلافی جهت استحضار.

اداره کل منابع طبیعی استان/ منطقه

شماره: ۴۷۹۷/۵۱

تاریخ: ۸۰/۴/۲۶

سلام علیکم

با توجه به عدم ضرورت ارسال قرارها و آراء صادره منتج به رد اعتراض اشخاص از سوی قضات محترم عضو هیات تعیین تکلیف اراضی اختلافی شهرستانها به دفتر ستادی ممیزی اراضی، خواهشمند است دستور فرمائید به منظور جلوگیری از هدر رفتن اوقات پرتلاش همکاران و استفاده بهینه از اوقات کاری آنها، از ارسال آراء و قرارهای عنوان شده فوق الذکر به این دفتر خودداری فرمایند.

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

- معاونت محترم حفاظت و امور اراضی سازمان جهت استحضار.

اداره کل منابع طبیعی

شماره: ۶۳۲۶/۵۱

تاریخ: ۸۰/۶/۱۰

سلام علیکم

به پیوست تصویر نامه شماره ۱۸۶۳/۱۸ - ۸۰/۵/۳۱ - مدیرکل محترم دفتر حقوقی و بازرسی که پیرو جلسه مشترک مورخ ۸۰/۴/۳ صادر گردیده در خصوص نحوه اقدام در رابطه با آراء صادره کمیسیون ماده واحده

اراضی اختلافی جهت ملاحظه اختلافی جهت ملاحظه و بهره برداری ارسال می گردد.

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

- معاونت محترم حفاظت و امور اراضی به انضمام تصویر نامه فوق الذکر جهت استحضار.

- برادر مهندس - کارشناس معین استان‌های جهت اطلاع.

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

شماره: ۱۸۶۳/۱۸

تاریخ: ۸۰/۵/۳۱

باسلام

پیرو جلسه مورخ ۱۳۸۰/۴/۳ مسئولین و کارشناسان محترم آن دفتر و اعضاء شورای حقوقی دفتر حقوقی و بازرسی پیرامون این سؤال که:

آیا نسبت به تمام آراء صادره کمیسیون ماده واحده که علیه منابع طبیعی اصدار یافته می بایست اعتراض شود یا خیر؟ با توجه به مذاکرات انجام شده و بررسی حقوقی به عمل آمده نظر این دفتر به شرح زیر اعلام می گردد:

چنانچه پس از بررسی پرونده مطروحه در کمیسیون، نظر کارشناسی جنگلدار بر ملی بودن عرصه بوده در این صورت تمام آراء صادره علیه منابع طبیعی در مهلت قانونی می بایست توسط جنگلدار مورد اعتراض قرار گرفته و دادخواست ابطال رای کمیسیون به مرجع قضایی ارسال شود لکن اگر عرصه مورد اعتراض طبق نظر کارشناسی جنگلدار از مصادیق تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها و ایجاد شده قبل از ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ باشد لازم است بدو موضوع به شورای فنی ممیزی استان اعلام تا مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تایید مدیرکل محترم منابع طبیعی استان از اعتراض خودداری شود.

سیر اقدام باید به نحوی باشد که اگر نظر مدیرکل محترم استان مبنی بر اعتراض نسبت به رأی قاضی کمیسیون بود فرصت قانونی از دست نرفته باشد. /ع ۵/۱۶

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۲۳۶۲/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۳/۴/۲۷

باسلام، عطف به شماره فاکس ۶۵۶۹ - ۷۳/۴/۹ درخصوص این که آیا کمیسیون ماده واحده می تواند به دعای افراد واقع در حوزه استحفاظی شهرها رسیدگی نماید یا خیر؟
به حسب موازین و مقررات جاریه سازمان جنگل ها و مراتع کشور هیأت های مذکور مجازند در خارج از محدوده قانونی شهرها موردها را بررسی نموده و حل اختلاف نمایند. /م

سیدمحمد تقی مدنی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت کل محترم دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جنگل ها و مراتع کشور

شماره: ۶۵۶۹

تاریخ: ۷۳/۴/۹

سلام علیکم

احتراماً به استحضار می رساند مطابق آیین نامه قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی ماده ۵۶ اراضی خارج از محدوده قانونی شهرها قابل طرح و رسیدگی است، حال با توجه به این که حوزه استحفاظی شهرها فراتر از محدوده قانونی (خارج از محدوده قانونی) شهرها می باشد و این اراضی نیز در قلمرو قوانین و مقررات زمین شهری قرار گرفته، آیا مورد عمل هیأت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی ماده ۵۶ واقع می گردد یا خیر؟ /م
سیدمحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت به:

- واحد نظارت و پیگیری جهت اطلاع.

- اداره حقوقی جهت اطلاع.

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۶۵۷۷/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۳/۱۱/۲۴

با سلام عطف به نامه شماره ۱۹۴۸۸ - ۷۳/۹/۲۱ اشعار می‌دارد: چون ادارات کل منابع طبیعی در محدوده قانونی شهرها از لحاظ اجرای قانون اراضی اختلافی تکلیفی ندارند لذا موردی برای مداخله وجود ندارد تا برای کسانی که قصد اعتراض دارند ارائه طریق شود علی‌احال معترضین می‌توانند به مراجع ذیصلاح قضایی مراجعه نمایند.

سیدمحمد تقی مدنی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت کل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۱۹۴۸۸

تاریخ: ۷۳/۹/۲۱

باسلام

احتراماً چنانچه مستحضرید کمیسیونهای ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ صلاحیت رسیدگی به اعتراضات اشخاص بر روی اراضی خارج از محدوده قانونی شهرها و حریم روستاها را دارد. علیهذا خواهشمند است دستور فرمایند در پاسخ اعلام دارند رسیدگی به اعتراضات واقع در محدوده قانونی شهرها و حریم روستاها در صلاحیت چه مرجعی می‌باشد؟/ج ۱۹

سیدمحمدحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت:

- دبیرخانه مرکزی محترم هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی جهت استحضار
- اداره حقوقی (اقدام کننده) جهت اطلاع
- اخذ نظارت و پیگیری جهت اطلاع
- اداره ممیزی جهت اطلاع

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۳۶۲۹/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۴/۷/۱۹

با سلام عطف به نامه شماره ۱۳۴۴۹ - ۷۴/۷/۱۰ اشعار می‌دارد:

علی‌رغم وجود اعتراض در اثر اجرای ماده ۵۶ و طرح شکایت در کمیسیون ماده واحده تا صدور رای لازم و قطعیت آن مالکیت دولت نفی نمی‌گردد ولی اصلح است تا رسیدگی به اعتراض توسط کمیسیون مذکور بر روی

این اراضی هیچ گونه اقدامی صورت نپذیرد. م.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مشاور عالی سازمان و سرپرست محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۱۳۴۴۹

تاریخ: ۷۴/۷/۱۰

باسلام

احتراماً به استحضار می‌رساند بعضاً مشاهده می‌گردد عده‌ای از متقاضیان واگذاری اراضی برای طرح‌های مشارکت مردم و یا کمیسیون‌های مادتین ۳۱ و ۳۲ پس از صرف وقت و هزینه‌های زیادی موفق به اخذ مجوز از این اداره کل می‌گردند لکن در مراحل نهایی واگذاری و تحویل و تحول عده‌ای به عنوان مدعی اراضی مورد واگذاری نسبت به واگذاری اراضی مورد ادعای خود به کمیسیون ماده واحده و این اداره کل اعتراض می‌نمایند. از آن جایی که قبل از صدور مجوز از این اداره کل نظر کمیسیون‌های ماده واحده مبنی بر عدم وجود معارض بر روی اراضی مورد نظر کسب می‌گردد. حالیه خواهشمند است دستور فرمایند این اداره کل را ارشاد فرمایند در قبال این گونه معترضین تکلیف چیست؟ و آیا این اداره کل بایستی نسبت به واگذاری‌های مذکور اقدام و یا اینکه واگذاری اراضی را تارفع معارض بلا اقدام گذارد. م/۱۰

سیدمحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت:

- معاونت محترم امور اراضی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور جهت استحضار.
- اداره حقوقی (اقدام کننده) جهت اطلاع.
- اداره ترویج و مشارکت مردمی جهت اطلاع.
- اداره واگذاری جهت اطلاع.

مدیرکل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۴۶۱۸/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۴/۹/۴

باسلام عطف به نامه شماره ۷۴۲۴/۱۰۰/۲۲ - ۷۴/۸/۲۰ به استحضار می‌رساند:

بنا به صراحت بند ۷ ماده ۲۰۸ قانون آیین نامه دادرسی مدنی، چنان چه دادرسی سابقاً در موضوع دعوی اقامه شده به عنوان دادرس اظهار عقیده کرده باشد، حق رسیدگی مجدد را نداشته و این مورد از جهات رد دادرسان محسوب می‌گردد.

بنابراین قاضی کمیسیون ماده واحده نمی‌تواند در مقام تجدیدنظر (ریاست دادگاه عمومی) مجدداً به موضوع رسیدگی نماید و اصحاب دعوی حق رد ایشان را دارد.

بدیهی است اظهار رد کتبا یا شفاهی بوده و مهلت قانونی آن تا پایان جلسه اول دادرسی خواهد بود. م/

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۶/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۳/۲۰

باسلام عطف به نامه شماره ۳۳۴۴-۷۵/۲/۲۵ اشعار می‌دارد:

تاییدات اعضاء هیأت‌ها از جمله جنگلدار که متأسفانه بدون استناد به مدارک رسمی و مستندات مندرج در قانون از قبیل نسق زراعی و یا سند مالکیت و یا احکام رسمی دادگاه‌ها مبنی بر زارعی بودن اراضی ملی که قبلاً ملی بودن آن محرز و آراء کمیسیون‌های ماده ۵۶ نیز بر روی آن صادر گردیده مانع از تجدیدنظر خواهی آن اداره کل نمی‌تواند باشد کما این که در ذیل آراء کمیسیون ماده واحده پیوستی نیز تاکید بر حق اعتراض به آراء صادره شده است مع الوصف نکته‌ای که قابل توجه می‌باشد آن است که مامورین منابع طبیعی (جنگلداری) موظف به دفاع از برگ تشخیص اولیه و حقوق دولت در خصوص اراضی ملی مورد ادعای اشخاص می‌باشد حال آن که متأسفانه جنگلداری به جای هرگونه دفاعی یا مطالبه حداقل مدارک معتبر از معترضین صرفاً به گواهی افراد غیرمسئول بسنده کرده و مبادرت به صدور نظریه‌ای مغایر با وظیفه قانونی خود نموده است به هر حال ضمن تجدیدنظر خواهی از آراء صادره نتیجه نهایی را به این دفتر نیز اعلام فرمایید. م/

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- معاونت محترم امور اراضی جهت استحضار

مدیریت کل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۳۳۴۴

تاریخ: ۷۵/۲/۲۵

با سلام

احتراماً به پیوست تصویر نامه شماره ۱۲۱۸۱-۷۴/۶/۲۳ این اداره کل و تصویر جوابیه شماره ۸۳۱۳/۱۰/۱۹-۷۴/۹/۱۱ دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی منضم به تصاویر:

۱- آراء شماره ۲۶۳-۷۳/۱۰/۲۲ و نظریه مورخ ۷۳/۱۰/۱۸ اعضاء کمیسیون ماده واحده

۲- رای شماره ۲۶۱-۷۳/۱۰/۲۰ و نظریه مورخ ۷۳/۹/۲ اعضاء کمیسیون ماده واحده و تحقیقات محلی

مورخ ۷۳/۹/۲ انجام شده از معتمدین محلی

ارسال و به استحضار می‌رساند از آن جایی که حسب مدارک فوق‌الاشاره و نظرات هیأت تعیین تکلیف اراضی اختلافی که جنگلدار نیز عضو آن بوده و زراعی بودن کلیه اراضی فوق را تایید نموده است خواهشمند است دستور فرمایید در پاسخ اعلام فرمایند آیا حسب نامه فوق‌الاشاره دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی این اداره کل علی‌رغم تأییدات جنگلدار مبنی بر زراعی بودن اراضی مورد نظر مکلف به اعتراض به آراء مذکور و آراء مشابه می‌باشد یا خیر؟ م/۲۳

سید محسن شاه امیریان

مدیر کل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت به:

- اداره حقوقی «اقدام کننده» جهت اطلاع

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۶/۲۰۷۷/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۵/۹

باسلام عطف به نامه شماره ۵۶۱۳-۷۵/۴/۱۳ برابر نظریه مشاورین محترم حقوقی این دفتر جنگلدار یا نماینده اداره کل منابع طبیعی استان در هیأت ماده واحده به عنوان کارشناس مداخله داشته و اظهار نظر نامبرده صرفاً یک نظر کارشناسی بوده و ظهور در بیان عقیده سازمان ندارد لهذا در حدود مقررات نسبت به تجدیدنظر خواهی از دادنامه‌های صادره علیه سازمان سریعاً اقدام و نتیجه را اعلام فرمائید. م/

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت کل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۵۶۱۳

تاریخ: ۷۵/۴/۱۳

باسلام

احتراماً عطف به شماره ۱۳۸۶/۱۰۰/۳۴ - ۷۵/۳/۲۰ موضوع اعتراض نسبت به آراء کمیسیونهای ماده واحده که جنگلدار مربوطه به موجب آن اقرار به زراعی بودن اراضی مورد نظر را نموده است چنانچه مستحضرید به استناد ماده ۱۲۷۵ قانون مدنی باب دوم در آثار اقرار «هرکس اقرار به حقی برای غیر کند ملزم به اقرار خود خواهد بود.» مضافاً به استناد ماده ۳۶۵ قانون آیین دادرسی مدنی «هرکس اقرار به امری نماید که دلیل حقانیت طرف است خواستن دلیل دیگر برای ثبوت آن لازم نیست.»

علی ایحال از آن جایی که جنگلدار به عنوان نماینده قانونی این اداره کل در کمیسیونهای ماده واحده شرکت و صراحتاً اقرار و اعتراف به زراعی بودن اراضی مورد بحث نموده و حسب ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ رای قاضی به جز در موارد سه گانه لازم الاجرا است، لذا چنان چه تجربه نشان داده است اعتراض به این گونه آراء نتیجه‌ای جزء اتلاف وقت و هزینه و امکانات در بر نخواهد داشت لذا خواهشمند است دستور فرمایند موضوع در شورای حقوقی مطرح و از برآیند آن این اداره کل را مطلع فرمایند. ۹/م
سیدمحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

رونوشت به:

- اداره حقوقی به انضمام تصویر استعلام شماره ۳۳۴۴ - ۷۵/۲/۲۵ این اداره کل و تصویر جوابیه شماره ۱۲۸۶/۱۰۰/۳۴ -
۷۵/۳/۲۰ دفتر حقوقی سازمان متبوع جهت اطلاع

اداره کل منابع طبیعی استان خوزستان

شماره: ۶۸/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۶/۳/۱۳

باسلام عطف به نامه شماره ۲۰۰/۸۳۹/ح ۷۶/۱/۱۹ و یا ارسال استعلام شماره ۱/۴۷۹۵ - ۷۴/۱۱/۱ - دادرسی محترم محاکم بیرجند و قاضی کمیسیون ماده واحده و پاسخ شماره ۷/۸۲۲۱ - ۷۴/۱۲/۱۹ اداره حقوقی قوه قضائیه که اشعار می دارد:

پرونده‌های مربوط به اراضی اختلافی که در موقع اعمال قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۶۷/۶/۲۹ خارج از محدوده شهری واقع شده

باشد و در تاریخ رسیدگی در هیات ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ در محدوده شهری و یا حریم استحفاظی قرار گرفته باشد کماکان قابل رسیدگی در هیأت مذکور است. م/ فروغی
مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان
به انضمام تصویر استعلام و نظریه اداره حقوقی قوه قضائیه جهت استحضار و بهره برداری لازم.

جناب آقای صیدی نژاد

مسئول محترم دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

شماره: ۲۴۶۲/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۶/۶/۲۳

باسلام عطف به نامه شماره ۲۹۱۹/۱۰۰/۹۱ - ک - ۷۶/۴/۱۱ به اطلاع می‌رساند:
با توجه به ظاهر قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع کشور مصوب ۱۳۶۷ نظریه‌های تشخیص اراضی ملی و آراء کمیسیون ماده ۵۶ مرقوم راجع به اراضی واقع در محدوده قانونی شهرها قطعی و غیر قابل اعتراض بوده و پذیرش اعتراض صرفا در مورد اراضی خارج از محدوده قانونی شهر امکان پذیر به نظر می‌رسد. در این خصوص به پیوست تصویر نظریه اداره حقوقی قوه قضائیه ارسال می‌گردد. ۶/۱۷/ فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

برادر مهندس فروغی

مدیر کل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۲۹۱۹/۱۰۰/۹۱/ک

تاریخ: ۷۶/۴/۱۱

باسلام

عطف به نامه شماره ۶۸/۱۰۰/۳۲ - ۶۸/۱۰۰/۳۲ - ۷۶/۳/۱۳ در خصوص چگونگی رسیدگی هیات تعیین تکلیف اراضی اختلافی نسبت به اراضی واقع در محدوده شهری و یا حریم استحفاظی با عنایت به اینکه صلاحیت هیأت‌ها در صدور قانون تعیین تکلیف اراضی مصوب ۶۹/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی محدود و منحصر به اراضی خارج

از محدوده قانونی شهرها و حریم و روستاها می باشد و نظریه آن دفتر موجبات دخالت هیات ها را در اراضی ملی شده داخل محدوده قانونی و استحفاظی شهرها که قانوناً در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی می باشد را فراهم مینماید لذا ضمن تاکید بر مفاد بخشنامه شماره ۶۰۰/۱۰۰/۹۰ - ۷۳/۲/۲۶ معاونت محترم امور اراضی (که در تهیه پیش نویس آن با مشاور محترم حقوقی سازمان جناب آقای اعتمادی نیز هماهنگی به عمل آمده است) خواهشمند است مجدداً موضوع مورد بررسی و اقدام لازم قرار گیرد. /۱۰

صیدی نژاد

مسئول دبیرخانه مرکزی هیات های تعیین تکلیف اراضی اختلافی

رونوشت:

- معاونت محترم امور اراضی سازمان جهت استحضار و اقدام لازم.

اداره کل منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی

شماره: ۱۷۶۶/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۷/۴/۱۵

باسلام

عطف به نامه شماره ۷۷/۳/۹ - ۵۷۳۳/۱۸ مستنبط از مدلول رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری، اعتراض معترضین به اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور صرفنظر از محل وقوع فقط از نظر شکلی به هیات ماده واحده ارسال می گردد و نهایتاً قاضی کمیسیون مربوطه با ملاحظه مستندات و نظریه کارشناسان در این خصوص ماهیتاً اتخاذ تصمیم خواهد کرد. به بیان دیگر به مجرد اعتراض معترض به اجرای مقررات مذکور و بدون ملاحظه وضعیت فعلی رقبه از حیث خارج یا داخل محدوده بودن، وظیفه هیات آغاز خواهد شد النهایه رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری ناظر به تکلیف ارسال اعتراضات به هیات مذکور بوده و نظارتی درخصوص تکلیف به رسیدگی ماهیتی در مورد رقبات داخل محدوده ندارد. /۱۰

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان جهت استحضار

- دفتر فنی ممیزی

- امور مشاوره

مدیرکل محترم دفتر حقوقی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۵۷۳۳/۱۸

تاریخ: ۷۷/۳/۹

با سلام و دعای خیر، بدینوسیله به استحضار می‌رساند با توجه به نظریه وحدت رویه اخیر از دیوان عدالت اداری که مقرر شده که معترضین داخل محدوده شهرها نیز می‌توانند اعتراض خود را به دبیرخانه ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ تحویل و تحت رسیدگی قرار گیرند که این عمل باعث شده که این اداره کل با مشکلات عدیده‌ای مواجه باشد و از طرفی برابر قانون ماده واحده تعیین تکلیف اراضی مصوب سال ۶۷ فقط معترضین خارج از محدوده شهرها و حریم روستاها می‌توانند به کمیسیون مراجعه و نسبت به تشکیل پرونده اقدام نمایند فلذا مستدعی است دستور فرمایند که این اداره کل آیا با نظریه وحدت رویه دیوان عدالت اداری و یا طبق ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی به پرونده‌های معترضین رسیدگی نمایند. به هر حال از چگونگی و نحوه اقدام این اداره کل را مطلع فرمایند./ج

امیرمحمدزاده

مدیرکل منابع طبیعی آذربایجان شرقی

رونوشت:

- مدیرکل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی ماده واحده تعیین تکلیف اراضی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور جهت استحضار صدور اوامر مقتضی
- دبیرخانه ماده واحده استان جهت اطلاع و پیگیری لازم

دفتر فنی مرتع سازمان

شماره: ۵۳۵۱/۱۸

تاریخ: ۷۷/۹/۸

باسلام

عطف به نامه شماره ۶۶۶۳/۴۱ - ۷۷/۹/۱ اعلام می‌دارد:

بنابر نص صریح ماده ۹ آیین نامه اجرائی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع، درخواست تجدیدنظر (اعتراض) مانع اجرای رای قاضی کمیسیون ماده واحده نخواهد بود. لذا با عنایت به مراتب مذکور اداره کل منابع طبیعی استان مکلف به پیگیری پرونده به منظور

تسریع در رسیدگی و در صورت اقتضاء درخواست توقف عملیات از مرجع قضایی ذیصلاح می باشد. م/۴/۹
فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان خراسان

شماره: ۷۰۶۱/۱۸

تاریخ: ۷۷/۱۱/۱۷

باسلام

عطف به نامه شماره ۳/۳۷۷۱۸ - ۷۷/۱۰/۸ به اطلاع می رساند:

به نظر می رسد قانون گذار با قید «خارج از محدوده قانونی شهرها و حریم روستاها» اجرای ماده ۵۶ در این محدوده را قطعی تلقی نموده باشد لذا چنانچه قبل از قرار گرفتن اراضی ملی در محدوده شهرها، اعتراضی نسبت به ملی شدن اراضی در هیات های تعیین تکلیف اراضی اختلافی مطرح شده و در جریان رسیدگی باشد ادامه رسیدگی در هیات مزبور انجام می گیرد. لیکن اگر پس از وقوع اراضی در محدوده شهر اعتراضی وجود داشته باشد قاعدتاً قاضی هیأت قرار عدم صلاحیت صادر خواهد نمود. از آن جا که دادگستری مرجع عام رسیدگی به تظلمات می باشد شاکی ممکن است شکایت تعرض علیه منابع طبیعی و دستگاه تحویل گیرنده زمین در مراجع عمومی قضائی، مطرح و در صورت تشخیص صلاحیت توسط قاضی مربوطه رسیدگی گردد. م/۱۰/۱۱

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان کرمان

شماره: ۴۶/۱۸

تاریخ: ۷۸/۲/۱۳

باسلام

درخصوص نامه شماره ۱۰۱۰ - ۷۸/۱/۱۹ اعلام می دارد:

مراتعی که در حریم روستا واقع می شود از حیث تعلق به عرصه های منابع طبیعی جزو اموال عمومی محسوب و اداره و حفاظت آن به عهده سازمان جنگل ها و مراتع کشور است و چنان چه شخصی نسبت به تشخیص منابع طبیعی واقع در حریم معترض باشد مرجع رسیدگی هیات تعیین تکلیف اراضی اختلافی است. م/

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان اصفهان

شماره: ۹۰۰۶/۱۸

تاریخ: ۷۸/۴/۷

باسلام

عطف به نامه شماره ۳۳۸۶۶-۷۷/۱۱/۲۱ اعلام می دارد:

نظر به اینکه به صراحت تبصره ۵ ذیل ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی قوانین مغایر صرفاً در موارد مغایرت از قبیل ترکیب اعضاء کمیسیون و تشریفات رسیدگی به اعتراضات و موارد اعتراض لغو شده اند، لذا عدم پیش بینی مفاد تبصره ۲ ذیل ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی مانع درخواست آن اداره کل از کمیسیون مبنی بر رسیدگی و اظهار نظر نسبت به تمامی محدوده ملی اعلام شده نمی باشد نهایتاً پس از اظهار نظر کمیسیون نسبت به کل محدوده تشخیص این که اعتراضات مجدد نسبت به قسمت های دیگر محدوده قابل رسیدگی می باشد یا خیر با قاضی کمیسیون می باشد. م/۴/۱۷

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر ممیزی سازمان جهت استحضار و ابلاغ به استان ها

- گروه های سه گانه و امور مشاوره

مدیرکل محترم ثبت اسناد و املاک استان کردستان

شماره: ۲۸۷۴/۱۸

تاریخ: ۷۸/۵/۱۶

باسلام

پیرو نامه شماره ۶۱۹۱/۷۸-۷۸/۳/۱۲ اداره کل منابع طبیعی استان کردستان درخصوص صدور سند مالکیت ملی شده قریه گاو دانه زار پلاک ۲۰ اصلی بخش چهار خسروآباد ضمن بذل توجه به مراتب مندرج در نامه فوق الاشاره توجه آن مدیریت محترم را به تبصره ۳ ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری جلب می نماید.

به موجب تبصره مزبور چنانچه سازمانها و موسسات دولتی به اجرای ماده ۵۶ معترض باشند می توانند اعتراض خود را ذکر دلیل به هیات ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی تسلیم نمایند. بنابراین چنانچه سازمان اوقاف استان به اجرای مقررات ملی شدن در پلاک مزبور معترض باشد حق تسلیم اعتراض خود به هیات ماده واحده شهرستان مربوطه

را دارد. ادارات ثبت نیز به موجب ماده ۳۹ قانون حفاظت و بهره‌برداری موظف می‌باشند گواهی سازمان جنگلها و مراتع کشور و نقشه‌های منضم به آن را ملاک عمل در صدور اسناد اراضی منابع ملی قرار دهند. بدین ترتیب قانونگذار با پیش‌بینی حق اعتراض به تشخیص مامورین منابع طبیعی برای اشخاص و سازمان‌های دولتی (مانند اوقاف) تکلیف ادارات ثبت را نیز در صدور سند معین نموده و لذا احتمال تضییع حق از موقوفه منتفی تلقی می‌گردد. م/۵/۱۲

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان کردستان عطف به نامه شماره ۹۹۷۹/۷۸ - ۷۸/۴/۲۲ جهت اطلاع و پیگیری موضوع از ثبت محل خواهشمند است سازمان اوقاف را جهت تسلیم اعتراض به هیات ماده واحده راهنمایی فرمایند.

اداره کل منابع طبیعی استان تهران

شماره: ۴۰۷۹/۱۸

تاریخ: ۷۸/۶/۲۲

باسلام

عطف به نامه شماره ۱۴۳۲۰/۶۷ - ۷۸/۵/۲۴ به استحضار می‌رساند:

با توجه به ماده ۸ آیین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی که رای قاضی می‌بایست طبق آیین‌نامه دادرسی مدنی به اشخاص ذی‌نفع ابلاغ شود و نظر به ماده ۱۶۲ قانون آیین‌نامه دادرسی مدنی که اعلام داشته طبقه ابلاغ دادنامه مطابق قواعدی است که برای ابلاغ دادخواست و سایر برگ‌ها مقرر است لذا در صورتی که محل اقامت مدعی علیه یا اشخاص ذینفع مشخص نباشد ابلاغ رای کمیسیون می‌بایست از طریق دبیرخانه ماده واحده با رعایت ماده ۱۰۰ قانون دادرسی مدنی صورت پذیرد. م/۸-۶

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- امور مشاوره

مدیر کل محترم دفتر ممیزی اراضی

شماره: ۸۹۸۵/۱۸/۴

تاریخ: ۷۹/۱۲/۲۷

باسلام

عطف به نامه شماره ۱۶۰۲۰/۵۱ - ۷۶/۱۲/۶ به استحضار می‌رساند:

«مطابق ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره‌برداری در مواردی که اجرای مقررات ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری یا ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از ذخایر جنگلی و منابع طبیعی شده باشد در خارج از محدوده مستثنیات، هرگونه فعالیت بدون مجوز باید رفع تجاوز شود. مجازات متخلف در صورتی که طبق مقررات به تشخیص منابع طبیعی و مستثنیات اعتراض نموده باشد تا حصول نتیجه امر توسط قاضی ماده واحده، متوقف می‌گردد که این امر را اصطلاحاً قرار اناطه گویند. قوه قضائیه نیز در بخشنامه‌های صادره خود در جهت جلوگیری از تثبیت موقعیت متصرفین غیر مجاز در عرصه‌های منابع طبیعی بر همین امر تاکید نموده‌اند. بدیهی است بهره‌گیری از این امکان قانونی در مواردی است که مامورین در کوتاه‌ترین زمان ممکن در محل تخلف حضور یافته و مستندات ملی شدن عرصه و مشاهدات و چگونگی تخلف را در اسرع وقت به مرجع قضایی ارائه نموده و دستور رفع تصرف را درخواست نمایند.

در مواردی که در اثر ضعف و کوتاهی مامورین ما متخلفی سالها در عرصه‌های منابع طبیعی مستقر شده باشد مطابق ماده واحده اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری (ماده ۳۴ اصلاحی) در صورت شمول، امکان واگذاری وجود دارد و در صورت عدم شمول مقررات ارفاقی فوق، مطابق تبصره ۳ همان قانون باید خلع ید گردد. م/۱۲/۶۱

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

برادر آقای فروغی

مدیر کل محترم دفتر حقوقی و بازرسی

شماره: ۱۶۰۲۰/۵۱

تاریخ: ۷۹/۱۲/۶

باسلام

بر اساس گزارش برادر نجفی معاون دفتر ستادی که در ماموریت اخیر جهت چگونگی وضعیت اقدامات انجام شده و بررسی مشکلات به شهرستان نوشهر و مناطق تابعه عزیمت نمود از جمله معضلاتی که مبتلا به برخی ادارات منابع طبیعی مطرح است در ارتباط با عملکرد قضات دادگاه‌های عمومی نسبت به تجاوزات و تخلفات بر عرصه منابع ملی شده است بدین منظور که متخلف با پرونده تنظیمی جهت رفع تصرف و خلع ید به دادگاه معرفی و همزمان متخلف به عنوان معترض اعتراض خود را به دبیرخانه کمیسیون ماده واحده ارائه و پس از ثبت دفتر در نوبت رسیدگی هیأت قرار می‌گیرد و به تبع آن قاضی دادگاه به جای خلع ید یا دستور توقف متأسفانه پرونده تنظیمی را نافذ به رسیدگی ندانسته و موکول به رای قاضی ماده واحده می‌نماید که این موضوع موجب تشویق

متخلفین و تشدید دامنه تخریب به عرصه منابع ملی می‌گردد و واحدهای اجرایی نیز مدام با مشکل مواجه هستند خواهشمند است ضمن رسیدگی تدابیری اتخاذ فرمائید تا به نحو مقتضی مشکل مرتفع گردد. ۷۵۹-۱۱/۳۰

فرید صیدی نژاد

مدیر کل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

معاونت محترم حفاظت و امور اراضی جهت استحضار

اداره کل منابع طبیعی استان همدان

شماره: ۶۰۳۷/۱۸/۴

تاریخ: ۸۱/۲/۲۸

باسلام

بازگشت به نامه شماره ۸۹/۳۳۰۰۹۶ - ۸۰/۱۱/۱۱ اشعار می‌دارد:

جنگلدار در مقام اعمال حق حاکمیت دولت می‌بایست در چارچوب ضوابط مقرر در ماده ۲ قانون ملی شدن نظریه کارشناسی خود را در مورد پلاک مورد نظر اعلام نماید.

با توجه به این که مستند اقدام جنگلدار در هر حال قانون ملی شدن و ضوابط مقرر در آن می‌باشد و قانون و ضوابط تشخیص و ممیزی نیز تغییری ننموده است لذا اصولاً باید نظرات جنگلدار در هر مقام و موقعیتی واحد باشد.

ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی اجازه بررسی مجدد سوابق تشخیص پلاک‌های مورد اعتراض را داده است. در این رابطه اگر جنگلدار ضمن بررسی مجدد سوابق امر در چارچوب همان ضوابط قانونی مواجهه با ایراد و اشتباهی شده باشد ضمن تشریح ایرادات وارده بر تشخیص اولیه باید مستنداً به همان ضوابط قانونی؛ تشخیص قانونی خود را اعلام دارد. چون جنگلدار به لحاظ تخصص فنی مسئولیت قانونی یافته در اعلام نظر خود در مقابل اداره متبوع خود مسئول پاسخگویی و توضیح است.

بدیهی است در صورتی که تغییر نظریه جنگلدار مستند به ضوابط قانونی نباشد تخلف محسوب می‌شود و قابل

تعقیب خواهد بود. ع ۱۰

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر ممیزی سازمان جهت اطلاع

- امور مشاوره

مدیرکل محترم دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۸۹/۳۳۰۰۹۶

تاریخ: ۸۰/۱۱/۲۲

باسلام و دعای خیر

احتراماً خواهشمند است دستور فرمائید نظریه ارشادی آن مدیریت محترم را در رابطه با این مورد که اگر جنگلداری نسبت به اجرای مقررات در پلاکی اقدام کرده باشد و قسمتی از آن پلاک را به عنوان اراضی منابع ملی تشخیص داده باشد و متعاقب آن به نحوه اجرای مقررات اعتراض شده و همان جنگلدار عضو هیات ماده واحده باشد چنان چه نظر فعلی جنگلدار مغایر نظر قبلی وی و تأیید اراضی به عنوان مستثنیات باشد آیا در صورت پیش آمدن این گونه موارد می توان از وجود جنگلدار دیگری استفاده نمود یا خیر لذا خواهشمند است نحوه برخورد با موضوع را به صورت شفاف به این اداره کل اعلام فرمایند. % (۱۱/۱۰)

موسی امیرخانی

مدیرکل منابع طبیعی استان همدان

اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۵۹۹۱/۱۸/۷

تاریخ: ۸۱/۳/۱۲

باسلام

عطف به نامه شماره ۲۷۹۹۵/۶۶/۱۳ - ۸۰/۱۱/۱۳ راجع به صلاحیت هیأت های ماده واحده در داخل محدوده شهرها و حریم روستاها اشعار می دارد:

تا تصویب بند ۲ ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰/۱۱/۴ آراء کمیسیون های ماده ۵۶ قطعی و لازم الاجرا بودند و از آن زمان تا تصویب ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ مرجع صالح رسیدگی به اعتراضات راجع به نحوه اجرای ماده ۵۶ در مورد کل عرصه های منابع طبیعی و مستثنیات دیوان مذکور شناخته می شد.

با تصویب ماده واحده مذکور و تبصره های ۲ و ۵ آن تنها مرجع رسیدگی به اعتراضات راجع به تشخیص منابع طبیعی و مستثنیات هیأت ماده واحده مذکور در این قانون شناخته شد اما از آنجا که صدور ماده واحده صلاحیت هیأت را ناظر به خارج از محدوده قانونی شهرها و حریم روستاها تعیین نموده بود تصور می شد که این هیئت به اعتراضات راجع به خارج از محدوده و حریم روستاها رسیدگی خواهد نمود و اعتراضات مربوط به داخل محدوده شهرها و حریم روستا کماکان در صلاحیت دیوان عدالت اداری باقی مانده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با صدور رای وحدت رویه شماره ۳۷۶-۱۰/۱۰/۱۳۷۶ خود (ص ۷۳۲ مجموعه قوانین منابع طبیعی) صراحتاً اعلام نمود که صلاحیت دیوان عدالت اداری در باب رسیدگی به این قبیل اعتراضات نسخ شده و تنها مرجع صالح برای رسیدگی به مطلق اعتراضات به اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع هیأت مزبور شناخته شده است.

با صدور رای مذکور از طرفی دیوان عدالت اداری خود را فارغ از رسیدگی به این گونه اعتراضات در داخل محدوده شهرها و حریم روستاها می‌دانست و از طرف دیگر هیأت‌های ماده واحده نیز مطابق صدر ماده واحده صرفاً حق اعتراض را برای مالکین خارج از محدوده شهرها و حریم و روستاها قایل بودند و به اعتراضات داخل محدوده‌های مذکور رسیدگی نمی‌نمودند و این امر شکایات و اعتراضات مختلفی را به مراجع رسمی کشور از جمله کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ مجلس محترم شورای اسلامی موجب شده بود.

برهمن اساس در یکی از جلساتی که کمیسیون برای رسیدگی به اعتراضات فوق با حضور شکات و نمایندگان وزارتخانه‌های جهاد سازندگی؛ کشاورزی، مسکن و شهرسازی ترتیب داده بود. نماینده وزارت مسکن و شهرسازی اعلام داشت چون اغلب اراضی منابع طبیعی داخل محدوده شهرها در اختیار سازمان زمین شهری قرار گرفته و از آن طریق به مردم واگذار شده و با عنایت به سیاست‌هایی که مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام در مورد تثبیت موقعیت این گونه واگذاری‌ها اتخاذ نموده در زمان طرح ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ با پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی و کمیسیونهای ذی ربط مجلس محترم شورای اسلامی؛ حق اعتراض به اجرای ماده ۵۶ در داخل محدوده شهرها و حریم روستاها از شمول آن خارج شد.

استدلال مذکور با منطوق قانون نیز منطبق بود لذا کمیسیون پذیرفت که حق اعتراض به اجرای ماده ۵۶ منحصر به محدوده تعیین شده در صدر قانون بوده و هیأت‌های ماده واحده به عنوان تنها مرجع رسیدگی به این گونه اعتراضات صلاحیتی برای رسیدگی به موارد مربوط به داخل محدوده شهرها و حریم روستاها ندارند و در واقع تشخیص راجع به این محدوده‌ها کماکان قطعی و لازم الاجراست.

لازم به یادآوری است پس از وصول اعتراض دبیرخانه کمیسیون باید ضمن گزارش وضعیت اجرای مقررات در محدوده مورد اعتراض نسبت به محل وقوع آن اعم از داخل یا خارج از محدوده شهر و حریم روستا مستنداً به مدارک معتبر اعلام نظر نماید. اعضاء و قاضی محترم هیأت فقط می‌توانند پس از حراز صلاحیت وارد رسیدگی ماهوی شوند والا مستند به صدر ماده واحده تشخیص کمیسیون ماده ۵۶ در محدوده و حریم شهرها را غیرقابل اعتراض اعلام دارند. ع/۸۰

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- ۱- دفتر فنی ممیزی سازمان جهت استحضار و نظارت لازم.
- ۲- اداره کل منابع طبیعی استان جهت اطلاع.
- ۳- دفتر حقوقی وزارت مسکن و شهرسازی جهت اطلاع.
- ۴- امور مشاوره آرشيو نظرات.

دفتر ممیزی اراضی

شماره: ۸۳۲/۱۸/۴

تاریخ: ۸۱/۵/۱۳

باسلام

عطف به شماره ۱۷۷۵/۵۱ - ۸۱/۳/۱۱ از نظر قانونی ایراد و اشکالی جهت تنظیم دادخواست و طرح دعوی ابطال رای کمیسیون ماده واحده توسط اداره کل وجود ندارد. ۸ع/

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

اداره کل منابع طبیعی استان کهگیلویه و بویراحمد

شماره: ۱۵۴۸/۱۸/۳

تاریخ: ۸۱/۶/۲۰

باسلام

عطف به نامه شماره ۳۰۶۶/۷۹ - ۸۱/۲/۲۲ عنوان مدیر کل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی در پاسخ به سوالات مطروحه اعلام می دارد:

۱- به صراحت ماده ۶ آئین نامه اصلاحی آئین نامه اجرائی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی مشخصات معترض و موارد اعتراض بدون اجمال و ابهام در مقدمه صورت جلسه نوشته و جهت صدور رای در اختیار قاضی هیأت قرار می گیرد. حال چنان چه کل اراضی ملی پلاک، مورد اعتراض باشد و تمامی پلاک مورد بررسی و اظهار نظر کاشناسان عضو هیأت قرار گیرد و بر همین اساس رای قاضی هیأت ماده واحده نسبت به کل برگ تشخیص اعم از محدوده منابع طبیعی و مستثنیات صادر شده باشد. دبیرخانه هیئت در پاسخ به اعتراض واصله تصویری از رای صادره را جهت رویت و اطلاع معترض به وی ابلاغ می نماید.

۲- در صورتی که تشخیص منابع طبیعی و مستثنیات براساس مقررات موضوع ماده ۲ قانون حفظ و حمایت صورت گرفته و در مهلت مقرر اعتراضی واصل نشده باشد و نیز اعمال مقررات ماده ۳۹ صورت پذیرفته باشد

پذیرش اعتراض و طرح آن در کمیسیون ماده واحده بلاشکال است.

۳- در صورتی که بعد از اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و یا ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی نسبت به بخشی از پلاک اعتراض شده باشد پس از بررسی کارشناسان قاضی محترم عضو هیأت فقط در مورد همان محدوده مورد ادعا رسیدگی و رای صادر نموده باشد. این امر مانع اعتراض و رسیدگی هیأت محترم واحده در مورد بقیه پلاک نخواهد بود. لهذا اصلاح است اداره کل پیگیری نماید در زمان رسیدگی کمیسیون ماده واحده به قسمتی از پلاک قاضی ماده واحده کل پلاک را مورد بررسی قرار داده و نسبت به کلیه پلاک اعلام نظر نماید. ۵۶/

فروغی

مدیر کل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- مدیر کل محترم دفتر ممیزی اراضی عطف به شماره ۳۶۸۹/۵۱ - ۸۱/۵/۵ جهت اطلاع

مدیر کل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۳۰۶۶/۷۹

تاریخ: ۸۱/۲/۲۲

سلام علیکم

احتراماً خواهشمند است دستور فرمائید سوالات زیر بطور واضح و مشروح پاسخ داده شود تا این اداره کل در راستای وظایف خویش دچار شک و تردید نگردد.

۱- آیا پلاک‌هایی که توسط کمیسیون‌های ماده واحده قطعیت یافته مجدداً توسط اشخاص حقیقی و حقوقی قابل اعتراض و طرح در کمیسیون‌های ماده واحده بوده یا خیر؟ و یا اعتراضات واصله (بعد از قطعیت پلاک) دبیران کمیسیون‌های ماده واحده به چه صورت عملی نمایند؟

۲- آیا پلاک‌هایی که اجرای مواد ۱۳ و ۳۹ اعمال و منتهی به صدور سند مالکیت رسمی شده به نام دولت گردیده نحوه رسیدگی به اعتراضات واصله به چه صورت بوده و اصولاً اعتراض قابل طرح در کمیسیون‌ها می‌باشد یا خیر؟ در مورد سوال دوم فرض بر این است که مشمول آراء قطعی کمیسیون‌های ماده واحده قطعی ماده ۵۶ (سابق) نیز گردیده باشد. در هر صورت پاسخ مستند و قانونی مورد درخواست این اداره کل بوده و ارشاد و راهنمایی شما کمال قدردانی می‌نماید.

سیدحبيب... جهانگیری

مدیر کل منابع طبیعی استان کهگیلویه و بویراحمد

آقای رضا جعفری عضو هیات تعیین تکلیف اراضی اختلافی بوشهر

شماره: ۶۶۱۷

تاریخ: ۷۰/۱۱/۲۰

عطف به استعلام شماره ۴۷۳۳ - ۷۰/۱۰/۹ نظر مشورتی اداره حقوقی به شرح ذیل اعلام می گردد: هر چند در ذیل ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع ماده ۵۶ قانون جنگل ها و مراتع رای قاضی لازم الاجرا شناخته شده مگر در موارد سه گانه مذکور در مواد ۲۸۴ و ۲۸۴ مکرر قانون آئین دادرسی کیفری. لکن با عنایت به این که با فسخ دو ماده مذکور و یا وضع قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام در سال ۶۷ بندهای الف و ب و ج ماده ۶ قانون اخیر الذکر جایگزین آن شده است. باید گفت آراء هیأت در موارد مذکور در همان بندهای الف، ب و ج ماده ۶ قابل تجدیدنظر می باشد. مرجع تجدیدنظر با عنایت به عموماً قانون دادگاه حقوقی یک است که کمیسیون مربوطه در حوزه آن انجام وظیفه می نماید. در رابطه با تخلف اعضاء هیأت، چنان چه متخلف قاضی باشد در دادرسی انتظامی قضات چنان چه کارمندان عضو هیئت باشند در هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری به تخلف آنان رسیدگی خواهد شد در مورد معتمدین محلی مرجعی برای رسیدگی به تخلف اداری و انتظامی آنان نیست فقط میتوان از انتخاب مجدد آنان خودداری نمود. بدیهی است چنانچه از تخلف آنان ضرر و زیانی به اشخاص وارد گردد مسئولیت مدنی خواهد داشت.

رییس اداره حقوقی قوه قضاییه - غلامرضا شهری

ریاست محترم اداره حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۴۷۳۳

تاریخ: ۷۰/۱۰/۹

باسلام

با عنایت به این که در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل ها و مراتع مصوب ۶۷/۶/۲۲ آراء صادره این هیأت ها جزء در موارد سه گانه شرعی قطعی و لازم الاجرا اعلام شده چنان چه (عملاً یا سهواً) اشتباه بارزی مشهود باشد تغییر یا بررسی مجدد رای توسط چه مرجعی انجام می شود و در صورتی که قاضی عضو هیأت متوجه اشتباه خود شود پس از اعلام اشتباه آیا رأساً می تواند رای را تغییر دهد یا این که پرونده را باید به هیأت هم عرض ارسال نماید همچنین آیا معترض به این آراء می تواند دادخواست تجدیدنظر به دیوان عدالت اداری تسلیم نماید یا خیر و چنانچه کسی مدعی تخلف در صدور رای باشد مرجع رسیدگی کننده موضوع ماده ۱۲ آئین نامه اجرائی این قانون در خصوص تخلفات مامورین مربوطه (اعضای اداری و قضایی و معتمدین مجلس عضو هیئت) چه مرجعی می باشد؟

باتشکر رضا جعفری

قاضی عضو هیأت تعیین تکلیف اراضی اختلافی در بوشهر

دادگستری جمهوری اسلامی ایران

دادنامه

دادگاه

ریاست محترم اداره حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۷۰/۹۱/ب

تاریخ: ۷۰/۸/۲۲

پس از سلام به چند سؤال ذیل پاسخ فرمائید

۱- هیئت مذکور در قانون ماده واحده مصوب ۶۷/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی جایگزین کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع است یا مرجع تجدیدنظر نسبت به آراء کمیسیون فوق الذکر است؟ در هر صورت آیا رأی کمیسیون ماده واحده مصوب سال ۶۷ قطعی است یا قابل تجدیدنظر و اگر قطعی نیست مرجع تجدیدنظر خواهی کدام است.

۲- امحاء اثر مهر بسیج اقتصادی یا سایر مهرهای مراجع ذیصلاح دولت جمهوری اسلامی از روی شناسنامه با فرض صدق جعل از نظر تعیین مجازات کدامیک از مواد قانونی منطبق است؟

۳- معرفی نمودن شخصی خود را بجای شخص دیگر مثل اینکه شاگرد راننده خود را به جای راننده مقصر معرفی نماید یا شخص اجنبی با حضور در محضر طلاق خود را به جای شوهر زن معرفی می نماید و... آیا جرم است یا خیر و اگر جرم است مجازات آن طبق چه ماده قانونی تعیین می شود.

۴- مزاحمت تلفنی طبق کدام ماده قانونی قابل تعقیب است.

۵- آیا رأی وحدت رویه ۵۲۸-۶۹/۱۲/۷ دیوانعالی کشور با بند ۷ ماده ۷ قانون تشکیل دادگاههای کیفری

۱ و ۲ و شعب دیوانعالی کشور منافات ندارد؟

توضیح اینکه رأی وحدت رویه نقص عضو را علی الاطلاق در صلاحیت دادگاه کیفری یک قرارداد در صورتیکه مستفاد از بند ۷ ماده ۷ این است که جرمی که مجازات و کیفر آن نقص عضو باشد در صلاحیت کیفری یک است بدیهی است که در بعضی از نقص اعضا امکان قصاص نیست و بایستی دیه اخذ گردد.

رئیس دادگاه کیفری یک خرم آباد

تقی بهرام

ریاست محترم دادگاه کیفری یک خرم آباد

شماره: ۷/۵۴۸۵

تاریخ: ۷۰/۱۲/۲۵

عطف به نامه شماره ۹۱/ب / - ۷۰ / ۸ / ۲۲ نظریه مشورتی اداره حقوقی به شرح زیر است:

۱- هیات مذکور در دیوان ماده واحده مصوب ۶۷/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی جایگزین کمیسیون ماده

۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع می باشد.

۲- این هیأت مرجع تجدیدنظر مستند اعتراضاتی است که قبلاً کمیسیون ماده ۵۶ در باره آن اتخاذ تصمیم نموده است اعم از این که اعتراضات مذکوره در دیوان عدالت مطرح شده باشد یا نشده باشد.

۳- رأی صادره از هیأت ماده واحده به جز در موارد سه گانه مندرج در ماده ۲۸۲ و ۲۸۲ مکرر قانون آئین دادرسی کیفری قطعی می باشد و در موارد سه گانه قابل تجدیدنظر در دادگاه حقوقی یک است.

۴- اعضاء امر شهر بسیج اقتصادی با سایر شهرهای مراجع ذیصلاح ... با فرض صدق جعل از نظر تعیین مجازات مانع مقررات ماده ۲۱ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) ناظر به بند ۷ آن میباشد.

۵- چنانچه جرمی اتفاق افتاده و شخص دیگری خود را بجای مجرم معرفی کرده باشد مجازات او مشمول ماده ۴۳ قانون مقررات است.

۶- در صورتی که شخصی غیر از شوهر در محضر حاضر شده و خود را بجای شوهر معرفی نماید و موجب طلاق زن شود مجازات او منطبق با ماده ۲۶ قانون تعزیرات ناظر به ماده ۲۵ میباشد اما اگر اقدام شخص اجنبی منتهی بطلاق مجازات شروع مجرم را داشته و برابر مقررات ماده ۴۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۸ مردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد مجازات خواهد شد.

۷- مزاحمت تلفنی جرم کیفری نداشته و شرکت مخابرات برابر مقررات تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون تأسیس شرکت مخابرات اجرای مصوب سال ۱۳۵۰ انجام خواهد نمود مگر اینکه مزاحمت تلفنی منتهی به یکی از جرایم قانونی شود که در این صورت بر طبق همان قانون عمل خواهد شد.

۸- با توجه به ماده ۷ قانون تشکیل دادگاههای کیفری ۱ و ۲ و شعب دیوان عالی کشور نقص عضو اگر عمدی باشد چون مجازات آن قصاص است مشمول بند ب ماده ۷ قانون مذکور است و اگر عمدی نباشد یا مجازات آن قصاص نباشد باید به میزان دیه توجه شود. چنانچه دیه آن نصف دیه کامله یا بیشتر باشد مشمول بند ه ماده مذکور است و الا مشمول ماده ۸ آن قانون خواهد بود.

اداره حقوقی قوه قضائیه

آقای فرماندار محترم شهرستان بروجرد

شماره: ۱۲۶۱

تاریخ: ۷۱/۲/۲۷

بازگشت به شماره ۸۶۶۱ مورخه ۷۰/۱۱/۳ نظر مشورتی اداره حقوقی بشرح زیر است:

۱- با تصویب و اجرای قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع و تشکیل کمیسیون موضوع ماده واحده قانون یاد شده تشکیل کمیسیون مذکور در ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع منتهی است.

۲- تشکیل کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها قبل از تصویب و اجرای قانون تعیین تکلیف اراضی بوده است با توجه به تبصره ۳ ذیل ماده واحده قانون اخیر سازمانها و موسسات دولتی می‌تواند با اجرای ماده ۵۶ اعتراض نمایند و کمیسیون موضوع ماده واحده باید به اعتراضات وارده رسیدگی و اتخاذ تصمیم نماید.

رییس اداره حقوقی قوه قضائیه

غلامرضا شهری

رونوشت:

- پیرو شماره ۸۶۶۱-۱۳۷۰/۱۱/۳ جهت اطلاع و اقدام لازم به مدیریت محترم اداره کل منابع طبیعی استان لرستان ارسال می‌گردد.

محمد بهاروند

فرماندار شهرستان بروجرد

آقای امیری دادرس محترم دادگاه حقوقی یک بوشهر

شماره: ۷/۵۸۲۴

تاریخ: ۷۱/۷/۱۵

عطف به استعلام شماره ۱۱۷۰- مورخ ۷۱/۵/۱۹ نظر مشورتی اداره حقوقی بشرح زیر اعلام می‌گردد:

۱- همانظوری که در صدر ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۶۷ عنوان شده است صلاحیت هیأت هفت نفره مذکور در این ماده فقط رسیدگی به اعتراض معترض اعم از شخص حقیقی یا حقوقی در مورد اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۶ اصلاحیه‌های بعدی آن می‌باشد و به ترتیبی که در مفاد و مندرجات ماده و تبصره‌های آن آمده است نسبت به ملی بودن یا نبودن محل مورد بحث اعلام نظر خواهد کرد و به اعتراض اشخاص در این حد اتخاذ تصمیم مینماید و چنانچه اشخاص نسبت به مالکیت یا تصرفات خود بر علیه یکدیگر در مورد اراضی ادعائی داشته باشند باید به مرجع صلاحیتدار قضائی مراجعه نمایند و هیأت هفت نفره در این زمینه هیچگونه صلاحیتی ندارند.

۲- کمیسیون سه نفره مذکور در ماده ۵۶ اصلاحی مورخ ۱۳۴۸/۱/۲۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع به موجب ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۲ به هیأت هفت نفره تبدیل شده است و طبق تبصره ۵ ماده واحده اخیرالذکر، کلیه قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌های مغایر از تاریخ تصویب ماده واحده مزبور لغو شده است و هیأت هفت نفره مندرج در قانون باید به اعتراضات رسیدگی و اعلام نظر نماید.

۳- در مورد استفاده کردن از اعضای شورای اسلامی یا عشایر محل در روستاهائیکه فاقد شورای اسلامی یا عشایر است با توجه به بند شش ماده واحده، قانون تعیین تکلیف... مصوب ۱۳۶۷... ظاهراً نباید استفاده شود،

زیرا منظور قانونگذار این بوده است که اعضای مورد نظر در بند ۶ از افرادی باشند که به اوضاع و احوال محل وقوع ملک آشنایی کامل داشته و بتوانند نظرات صحیح و قانونی اعلام نمایند و بهتر آن است که در محل‌هایی که شورای اسلامی تشکیل نشده است نسبت به تشکیل آن مطابق قانون اقدام گردد تا رفع مشکل به عمل آید.

۴- نسبت به اراضی که اطراف روستا قرار گرفته و جزء آن روستا باشد و تاکنون تجدید حدود نشده باشد بررسی موضوع از طرف کمیسیون ماده واحده بلا اشکال خواهد بود و عنوان این مطلب در استعلام که تعیین حریم نشده است مبهم به نظر می‌رسد زیرا مسأله حریم در اینگونه موارد نباید مطرح گردد.

رییس اداره حقوقی قوه قضاییه

غلامرضا شهری

ریاست محترم اداره حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۱۱۷۰

تاریخ: ۷۱/۵/۱۹

سلام علیکم

احتراماً در اجرای قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب ۶۷/۶/۲۹ ابهاماتی وجود دارد درخواست اعلام نظر و ارشاد را دارد:

۱- تعداد زیادی از معترضین به اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۶ دارای نسق زراعتی و سند مالکیت نبوده ذینفع بودن خود را بر مبنای تصرف ممتد و یا توارث که با استشهاده محلی که بتأیید تعدادی از اهالی محل و شورای اسلامی محل رسیده و بلامعارض نیز می‌باشند اعلام می‌دارند با توجه به اینکه این هیأت در اجرای مصوبه موصوف تنها به وضعیت زمین از نظر زراعی و یا منابع ملی بودن اظهار نظر می‌نماید و در مورد مالکیت اظهار نظری نمی‌کند آیا به اعتراض معترضی که با استفاده از اماره مندرج در ماده ۳۵ قانون مدنی به صرف تصرف ممتد و توارث خود را ذینفع و اعلام اعتراض می‌نماید این هیأت مجاز به رسیدگی می‌باشد یا خیر؟

۲- در اراضی مختلفی بعضاً در یک روستا آگهی ماده ۵۶ انتشار یافته و یا مشمول تبصره ۱ ماده ۵۶ می‌باشند ولی کمیسیون مقرر در ماده مرقوم تشکیل نشده با در نظر گرفتن نظر فقها، محترم شورای نگهبان به تاریخ ۱۳۶۷/۸/۴ و اینکه با تصویب قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ مصوب ۶۷/۶/۲۹ کمیسیون مرقوم در ماده ۵۶ ملغی تلقی می‌گردد آیا کمیسیون مندرج در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب ۶۷/۶/۲۹ صلاحیت رسیدگی به اینگونه اعتراضات را دارد یا خیر؟

تکلیف این گونه اراضی که کمیسیون مندرج در ماده ۵۶ در مورد آنان تشکیل نشده و یا مشمول تبصره ۱ ماده

۵۶ گردیده‌اند چیست؟

- ۳- در مواردی که روستا فاقد شورای اسلامی یا عشایر است آیا می‌شود از اعضای شورای اسلامی و یا عشایر روستاهای مجاور استفاده کرد یا خیر؟
- ۴- در مورد اراضی که اطراف روستاها قرار گرفته و روستا تاکنون تعیین حریم نگردیده آیا کمیسیون در مورد زراعی و یا ملی بودن اظهار نظر بنماید یا خیر.
- دادرس دادگاه حقوقی یک بوشهر - قاضی عضو هیأت تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع ماده ۵۶ در بوشهر و دیروکنگان و خور موج و اهرم. امیری

نظریه‌های مشورتی اداره حقوقی

شماره: ۷/۵۵۲۷

تاریخ: ۷۲/۸/۵

شماره نظریه ۷/۵۵۲۷ - ۷۲/۸/۵

کلاس پرونده ۷۲/۸۸۱/۸۴

آراء کمیسیون موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع قابل تجدیدنظر است.

سؤال- آیا رای قاضی هیات موضوع ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع، اصولاً با عنایت به ذیل ماده واحده مذکور مطابق قانون تجدیدنظر آراء دادگاهها، قابل تجدیدنظر می‌باشد یا خیر؟ در صورتیکه جواب مثبت است مرجع تجدیدنظر تعیین شود. نظریه مشورتی اداره حقوقی بشرح زیر است:

جواب- هر چند مواد ۲۸۴ و ۲۸۴ مکرر قانون آئین دادرسی کیفری به موجب قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام مصوب ۱۳۶۷ منسوخ شده است و این قانون نیز به موجب قانون تجدیدنظر آراء دادگاهها مصوب (۱) ۱۳۷۲ نسخ شده است. لیکن چون موارد سه گانه شرعی در بندهای ماده ۸ قانون اخیرالتصویب آمده است لذا آراء کمیسیون در موارد مذکور قابل تجدیدنظر می‌باشد و مرجع تجدیدنظر آن بنا به عمومات قانون، دادگاه حقوقی یکی می‌باشد که کمیسیون مربوطه در آن انجام وظیفه می‌نماید.

۱- روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۲۱ مورخ ۱۳۷۲/۶/۱۱

دبیرخانه محترم قوه قضاییه

شماره: ۷/۷۲۲۲

تاریخ: ۷۲/۱۰/۱۳

در پاسخ ماده شماره ۱/۱۵۵۹۹ - ۷۲/۹/۲۸ نظر مشورتی اداره حقوقی در مورد سؤال سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور به شرح ذیل است:

رای کمیسیون ماده ۵۶ جنگل‌ها و مراتع در حکم احکام دادگاهها است و پس از قطعیت دارای قدرت اجرائی می‌باشد و مرجع تجدیدنظر از آراء کمیسیون هفت نفره موضوع ماده مذکور بنا بعمومات قانون دادگاه حقوقی یکی است که کمیسیون مذکور در حوزه قضائی آن دادگاه انجام وظیفه مینماید ضمناً چنانچه منظور استعمال کننده این باشد که آیا مهلت ۲۰ روزه در مورد آراء کمیسیون رعایت میشود یا نه پاسخ منفی است زیرا قانون تجدیدنظر آراء دادگاهها ارتباطی به آراء غیردادگاهها اعم از کمیسیون‌ها و غیر کمیسیون‌ها ندارد.

رییس اداره حقوقی قوه قضائیه
غلامرضا شهری

آقای صیفی دادرس محترم شعبه اول دادگاههای عمومی شهرستان بیرجند

شماره: ۷/۸۲۲۹

تاریخ: ۷۴/۱۲/۱۹

بازگشت به استعلام شماره ۱/۴۷۹۵ - ۷۴/۱۱/۱ - نظر مشورتی اداره حقوقی به شرح زیر اعلام می‌شود:

۱- محدوده قانونی شهر مندرج در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب سال ۶۷ همان است که در بند یک ماده یک آئین‌نامه مربوط به استفاده از اراضی احداث بنا به تأسیسات خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها، مصوب سال ۵۵، بیان شده است.

۲- ملاک صلاحیت کمیسیون موضوع ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور تاریخ وصول اعتراض معترض به کمیسیون است نه تاریخ رسیدگی کمیسیون، بنابراین چنانچه اراضی مشمول ماده ۵۶ که در زمان اعتراض جزء محدوده خارج شهر بوده و در زمان رسیدگی داخل در محدوده قانون شهر شده باشد، رسیدگی آن کماکان با کمیسیون است.

رییس اداره حقوقی قوه قضائیه
غلامرضا شهری

آقای غفوری

رییس محترم اداره حقوقی اداره کل منابع طبیعی خراسان

شماره: ۷/۱۷۶۴

تاریخ: ۷۹/۳/۸

بازگشت به استعلام شماره ۳/۴۳۷۳ - ۷۹/۲/۸ - نظریه مشورتی اداره کل حقوقی و تدوین قوانین قوه قضائیه به شرح زیر اعلام می‌شود:

هرچند قاضی تحقیق در مراجع قضائی حق صدور رای ندارد لیکن در مراجع غیرقضائی به اعتبار ماموریتی که به او محول شده است (مانند کمیسیون ۷ نفره مورد بحث) حق صدور رای را دارا می‌باشد. به عبارت دیگر با توجه به عبارت (یک نفر قاضی دادگستری) مذکور در بند ۵ ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب سال ۱۳۶۷ و توجهاً به اینکه قاضی تحقیق هم، قاضی دادگستری است. بنابراین صدور ابلاغ برای قاضی تحقیق به عنوان قاضی عضو هیأت فاقد منع قانون است. مدیرکل حقوقی و تدوین قوانین قوه قضائیه

غلامرضا شهری

بخشنامه به کلیه دادگستری‌ها دادسرا و دادگاههای انقلاب اسلامی سراسر کشور

شماره: ۱/۷۷/۲۳

تاریخ: ۶۸/۱۲/۲

نظر به اینکه مطابق ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۲ زارعین صاحب نسق و مالکین و صاحبان باغات و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی شهرها و حریم روستاها، سازمان‌ها و موسسات دولتی که به اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن اعتراض داشته باشند می‌توانند به هیأتی مرکب از

۱- مسئول اداره کشاورزی

۲- مسئول اداره جنگلداری

۳- عضو جهاد سازندگی

۴- عضو هیات واگذاری زمین

۵- یک نفر قاضی دادگستری

۶- برحسب مورد دو نفر از اعضاء شورای اسلامی روستا یا عشایر محل مربوطه مراجعه نمایند لذا تشکیل کمیسیون مذکور در ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۶ منتفی است. هیأت رسیدگی به اعتراضات طبق ماده واحده قانون فوق‌الذکر تشکیل خواهد شد.

محمد یزدی - رییس قوه قضائیه

رونوشت با اصل برابر است.

بخش سوم
سند مالکیت

اداره کل منابع طبیعی

شماره: ۱۱۹۲/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۵/۵/۳

باسلام

به پیوست بخشنامه مشترک موضوع جلسه مورخ ۷۴/۱۱/۳۰ در محل حوزه معاونت محترم طرح و برنامه فی مابین دفتر فنی ممیزی اراضی و دفتر مهندسی جنگل و مرتع در رابطه با اجرای مادتين ۱۳ و ۳۹ آئين نامه اجرائی قانون ملی شدن جنگل‌ها و قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع در چارچوب وظایف محوله سازمانی واحدهای تحت امر آن اداره کل ارسال می‌گردد. ۱/

ربیع فلاح

معاون وزیر و رئیس سازمان جنگلها و مراتع و کشور

بخشنامه مشترک

با توجه به جلسه مورخ ۷۴/۱۱/۳۰ در محل حوزه معاونت محترم طرح و برنامه پیرامون بررسی و رفع مسائل و مشکلات امور اجرائی ممیزی اراضی و تفکیک مستثنیات حاصل جمع بندی موضوع گزارش‌های گروه نظارت و ارزشیابی سازمان، از جمله مواردی که مقرر شد مورد پیگیری مشترک دفاتر ممیزی اراضی و مهندسی جنگل و مرتع قرار گیرد وحدت رویه در رابطه با اجرای مادتين ۱۳ و ۳۹ می باشد گرچه با توجه به شرح وظائف محوله سازمانی هیچگونه ابهامی در اجرا منظور نیست و واحدهای تابعه (ممیزی اراضی و مهندسی) میباید با هماهنگی اقدامات قانونی لازم معمول دارند، مع الوصف توافق گردید به منظور تاکید مجدد موارد ذیل جهت جلوگیری از تداخل وظائف و اجرای صحیح قانون ابلاغ گردد:

۱- ادارات مهندسی مستقر در ادارات کل مکلفند با هماهنگی ادارات ممیزی اراضی و نمایندگان ادارات ثبت اسناد محل نسبت به پیاده کردن نقشه‌های منابع ملی شده محل وقوع و عنداللزوم اصلاح نقشه‌های مورد بحث به منظور افراز و تهیه صورتجلسه تفکیکی اقدام نموده متعاقباً نتیجه اقدامات در قالب آمار عملکرد پروژه شماره ۲ به دفتر مهندسی جنگل و مرتع ارسال دارند.

۲- ادارات ممیزی اراضی مستقر در ادارات کل با رعایت کامل بند یک مکلفند متعاقباً پیگیریهای مستمر نسبت به صدور، اخذ و ارسال اسناد مالکیت منابع ملی شده به دفتر ممیزی اراضی اقدام و عملکرد بعنوان آمار پروژه شماره یک نیز ارائه گردد.

سیدمحمد هاشمی

مدیر کل دفتر فنی ممیزی اراضی

کاظم نصرتی نصرآبادی

مدیر کل دفتر مهندسی جنگل و مرتع

بخشنامه

اداره کل منابع طبیعی استان / منطقه

شماره: ۶/۵

تاریخ: ۷۹/۱/۱۰

[آنی - مهم]

باسلام و دعای خیر و تبریک سال نو

به پیوست تصویر بخشنامه شماره ۱/۴۱/۲۴۸۴۳ - ۷۸/۱۲/۲۵ ریاست محترم سازمان ثبت اسناد و املاک کشور که پیرو توافق انجام شده فیما بین تنظیم گردیده است جهت اجرا و همکاری همه جانبه با واحدهای ثبتی ابلاغ میگردد. ضمناً با توجه به اهمیت موضوع پیگیری جدی بخشنامه مورد انتظار بوده و موارد ذیل نیز جهت تسریع در اجرا اضافه می گردد:

۱- به منظور ایجاد هماهنگی کامل گردهمائی مشترک مسئولین مرکزی و مدیران کل محترم استانی سازمانهای ثبت اسناد و املاک و منابع طبیعی کشور بزودی تشکیل و حسب ضرورت مباحث مختلف مطرح خواهد گردید.

۲- نمایندگان تام الاختیار طرفین، موضوع بندهای ۷ و ۹ بخشنامه متعاقباً معرفی و پیگیری و حل و فصل موارد مطروحه را بعهدہ خواهند داشت.

۳- با توجه به مهلت یکماهه موضوع بند ۵ بخشنامه، مقتضی است ادارات منابع طبیعی شهرستانها در اسرع وقت (حداکثر ظرف یکماه) سیاهه اراضی ملی شده از بدو اجرای قانون ملی شدن جنگلها و مراتع تاکنون در حوزه استحفاظی مربوطه را به ادارات ثبت اسناد و املاک محل وقوع مطابق مشخصات مندرج در دفاتر ثبت مراحل اجرایی تفکیک منابع ملی از مستثنیات قانونی اشخاص ارسال و تصویری از سیاهه مورد عمل را به دفتر ممیزی اراضی ارسال دارند. /ج ۱/۹

سیدحمید کلاتری

معاون وزیر و رئیس سازمان

بخشنامه

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان

شماره: ۱/۴۱/۲۴۸۴۳

تاریخ: ۷۸/۱۲/۲۵

نظر به اهمیت طرح ممیزی منابع ملی و تفکیک آن از مستثنیات قانونی (اراضی زراعتی باغات و مستحدثات) مالکین مربوط که موجب می گردد از طرفی منابع ملی که جزء ذخائر کشور می باشد مشخص و از تخریب آنها

جلوگیری و دولت با اعمال حاکمیت در آنها در جهت حفظ و نگهداری اینگونه اراضی اقدام نماید و از طرف دیگر تعیین حدود و مشخصات مستثنیات مالکین تثبیت مالکیت قطعی آنها را موجب شده و در نتیجه میزان اختلافات ملکی و دعاوی مطروحه در محاکم قضائی کاهش می‌یابد لذا با توجه به اینکه هرچند کارکنان سازمان ثبت تاکنون با فعالیت چشمگیر در جهت صدور اسناد مالکیت منابع ملی اقدام نموده‌اند ولی به لحاظ اهمیت موضوع و اینکه تاخیر در صدور اسناد مالکیت اینگونه اراضی در عمل موجب خسارت جبران ناپذیر به منابع ملی خواهد شد ضرورت مساعی بیشتر و در اولویت قرار دادن صدور اسناد مالکیت اراضی ملی شده محسوس می‌باشد لذا جهت اتخاذ رویه واحد منطبق با موازین قانونی و نظربه نامه شماره ۵۲۵۵۱ - ۷۸/۱۰/۰۵ معاون محترم اجرائی ریاست جمهوری اسلامی ایران:

۱- با توجه به صراحت ماده ۲۹ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور و تبصره ۲ ماده ۴ آئین‌نامه اجرائی ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی کشور و بند س ماده یک قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین هزینه مقدماتی مندرج در ماده اول معافیت ادارات دولتی از پرداخت حق الثبت که قانون مقدم است موضوعیت ندارد و منتفی است و در نتیجه سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور از پرداخت حق الثبت (بقایای ثبتی) معاف می‌باشد لذا اخذ هزینه مقدماتی از سازمان مذکور موقعیت قانونی ندارد.

۲- در اجرای ماده ۳۹ قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور ادارات ثبت و اسناد و املاک حسب گواهی ادارات منابع طبیعی مستند به سوابق اجرائی (گواهی - آگهی - نقشه) وفق مقررات نسبت به صدور سند مالکیت اقدام می‌نمایند لذا ضرورتی به اخذ مدارک دیگر نمی‌باشد.

۳- با توجه به مفاد بند ۲ که نقشه‌های اجرائی منابع طبیعی ملاک عمل واحدهای ثبتی می‌باشد لذا مطالبه نقشه‌های کاداستر از واحدهای منابع طبیعی ضرورتی ندارد و ادارات ثبت براساس نقشه‌های اجرائی منابع طبیعی با رعایت ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کشور و ماده ۳۹ قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع اقدام خواهند نمود و همچنین در مواردی که تشخیص منابع ملی به جهت عدم وصول اعتراضات در مدت مقرر قانونی به مرحله قطعیت رسیده یا بعلت اعتراض به تشخیص مذکور حسب مورد موضوع در کمیسیون موضوع ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع یا هیات حل اختلاف قطعیت یافته است ادارات ثبت مکلف به صدور اسناد مالکیت قسمتهای ملی شده میباشند و در نتیجه تصرفات اشخاص بعد از اجرای مقررات مزبور به استناد مقررات فوق الذکر و فراز ۳۴۸ مجموعه بخشنامه‌های ثبتی مانع صدور اسناد مالکیت بنام سازمان جنگل‌ها و مراتع نیست.

۴- گواهی‌های صادره مبنی بر عدم وصول اعتراض به آگهی‌های تشخیص منابع ملی شده از سوی ادارات

منابع طبیعی ملاک عمل واحدهای ثبتی قرار می‌گیرد و به منزله قطعیت تشخیص تلقی می‌گردد.

۵- نظر به صراحت ماده واحده قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن مصوب ۱۳۶۵/۱۰/۱۰ مجلس شورای اسلامی محدوده عمل هیات متشکل در امور اراضی محدود به اراضی غیردولتی است چون برابر مقررات ادارات ثبت اسناد و املاک کشور مکلفند در پاسخ استعلامیه‌های مربوطه طبق سوابق ثبتی اقدام به پاسخ نمایند لذا سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور باید ادارات منابع طبیعی تابعه خود را مکلف نماید از تاریخ وصول این دستورالعمل ظرف مدت یکماه با توجه به سوابق امر از کلیه پلاک‌هایی که مشمول مقررات منابع طبیعی شده‌اند صورت برداری نموده و به ضمیمه مدارک و آراء مربوطه به واحدهای ثبتی ذیربط ارسال نمایند. بدیهی است واحدهای ثبتی در پاسخ استعلامیه به سازمانهای امور اراضی به لحاظ مراتب مذکور اقدام خواهند نمود.

۶- نظر به اینکه ماده ۱۰ قانون زمین شهری و ماده ۲۰ آئین‌نامه آن صرفاً ناظر به زمینهای داخل محدوده شهر و حریم استحفاظی شهرها می‌باشد و زمینهایی که در آنها اعیانی وجود داشته باشد شامل نمی‌گردد فلذا در صورتی که اراضی منابع طبیعی به صورت جنگل، نهالستان، ایستگاههای تحقیقاتی تولید بذر و نهال، واحدهای تولیدی و خدماتی و نظائر آنها در آمده باشد ادارات ثبت نباید سند مالکیت آنها را صرفاً به استناد مقررات مذکور به نام وزارت مسکن و شهرسازی صادر نمایند.

۷- در راستای تحقق اجرای این دستورالعمل مقرر گردید نمایندگان روسای سازمانهای ثبت اسناد و املاک و جنگلها و مراتع کشور ماهی یکبار جلساتی تشکیل و گزارش پیشرفت امور مربوطه را به روسای سازمانهای مذکور اعلام دارند.

۸- باتوجه به این که عرصه‌های منابع ملی شامل جنگلها و مراتع جزء ذخائر ملی بوده و حفاظت و حراست از آنها بر همگان خصوصاً ادارات و نهادهای دولتی لازم است و تاخیر در صدور اسناد مالکیت اینگونه املاک ممکن است باعث تخریب آنها و بالمال تجاوز به منابع ملی گردد، لذا روسای واحدهای ثبتی با احساس مسئولیت شرعی و قانونی در حد امکانات پرسنلی اداره، صدور اسناد مالکیت منابع طبیعی را در اولویت قرار دهند.

۹- مقرر گردید برای رفع اختلافات و ابهامات اجرائی و ایجاد هماهنگی قانون فی مابین ادارات ثبت و منابع طبیعی نمایندگان تام‌الاختیار روسای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور معرفی و در جلسات متشکله به موضوعات اعلام شده رسیدگی و هدایت‌های قانونی به عمل آورند. / ۷۸۱-۲۳

محمد رضا علیزاده

معاون قوه قضائیه و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

رونوشت:

- جهت استحضار به سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور ایفاد میگردد.

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۵۱۱۴/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۲/۸/۱۶

باسلام، به پیوست نامه شماره ۵۵/۹/۲۷۶۷ - ۷۲/۶/۲۲ معاونت محترم امور مجلس و حقوقی وزارت جهادسازندگی به عنوان ریاست محترم سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در اعتراض به عملکرد غیرقانونی واحدهای سازمان اراضی شهری نسبت به صدور اسناد مالکیت اراضی ملی جهت استحضار و بهره‌برداری ارسال می‌گردد. ۱/

پسیان

معاون امور اراضی سازمان

ریاست محترم سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره: ۵۵/۹/۲۷۶۷

تاریخ: ۷۷/۶/۲۲

باسلام

احتراماً به استحضار می‌رساند در اجرای تبصره یک ماده ۲۰ آئین‌نامه اجرائی قانون زمین شهری مصوب ۷۲/۳/۲۴ هیات محترم وزیران در خصوص صدور سند مالکیت زمینهای ملی شده واقع در محدوده مورد عمل قانون زمین شهری کراراً مشاهده شده که ادارات زمین شهری بدون وجود طرحهای جامع و هادی شهری مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی ادعای وقوع اراضی منابع طبیعی را در داخل محدوده و یا حوزه استحفاظی شهرها نموده و متأسفانه با همکاری ادارات ثبت بطور غیرقانونی اقدام به اخذ سند مالکیت بنام زمین شهری می‌نمایند در حالی که وقوع اراضی داخل محدوده قانونی شهرها مستلزم احراز تصویب محدوده قانونی و حریم استحفاظی شهرها از طریق مراجع ذیصلاح است. در این خصوص مراتب ذیل قابل امعان نظر است:

۱- ماده ۲ قانون زمین شهری مصوب سال ۱۳۶۶ اراضی شهری را شامل زمینهایی که در محدوده قانونی و حریم استحفاظی شهرها قرار گرفته اند میدانند.

۲- مطابق تصویب نامه راجع به تعاریف محدوده قانونی و حریم استحفاظی شهرها مورد عمل قانون زمین شهری مصوب ۱۳۶۷ محدوده قانونی شهرها و حریم استحفاظی بشرح ذیل تعریف شده اند:

الف- محدوده قانونی: محدوده قانونی شهرها مورد عمل قانون زمین شهری محدوده‌ای است که مطابق تبصره یک ماده ۴ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب ۱۳۶۲ تعیین گردیده است. بدیهی است در تصویب محدوده مزبور طرحهای جامع معتبر شهرها لحاظ خواهد شد که طبق مفاد تبصره یک ماده ۴ قانون

فوق تعیین محدوده شهری به پیشنهاد شورای شهر و تصویب وزارتین کشور و مسکن و شهرسازی خواهد بود. بنابراین در حال حاضر ادعای وقوع اراضی منابع طبیعی در محدوده قانونی شهر در صورتی معتبر است که: اولاً وزیر کشور به جانبین شورای شهر (مطابق قانون الحاق یک تبصره به ماده ۵۳ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشور) طرح را پیشنهاد و وزارتین کشور و مسکن و شهرسازی آنرا تصویب نمایند. ثانیاً مطابق ماده ۹۹ قانون شهرداریها جهت اطلاع عمومی آگهی گردد.

ب- حریم استحقاقی: موضوع ماده ۲ قانون زمین شهری عبارتست از حریم مصوب شهرها که بزرگتر و در برگیرنده محدوده قانونی بوده و در اجرای ماده ۹۹ قانون شهرداریها تعیین شده یا میشود و مطابق بند ۲ ماده ۲ قانون تاسیس شوراییعالی معماری و شهرسازی حریم استحقاقی باید به تصویب شورای عالی معماری و شهرسازی برسد. با عنایت به مراتب فوق خواهشمند است دستور فرمائید ادارات ثبت در مقابل ادعای سازمان زمین شهری در خصوص صدور سند مالکیت اراضی منابع طبیعی بنام ادارات زمین شهری قبل از احراز تصویب طرح توسط شورای عالی معماری و شهرسازی و اعلان آن به وسیله آگهی عمومی اکیداً خودداری فرمایند.

امانپور

معاون امور مجلس و حقوقی

رونوشت:

برادر ارجمند جناب آقای فروزش وزیر محترم جهاد سازندگی پیرو نامه شماره ۵۸۲۴ - ح/ق مورخ ۷۱/۱۱/۱۰ اداره کل امور حقوقی جهت استحضار و صدور دستور مقتضی.

- معاون محترم وزیر و رئیس سازمان جنگلها و مراتع کشور جهت استحضار

- سازمان جهاد سازندگی کلیه استانها

- اداره کل امور حقوقی جهت اطلاع و پیگیری

اداره کل منابع طبیعی استان چهارمحال و بختیاری

شماره: ۳۴۰/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۴/۱/۲۹

باسلام و دعای خیر عطف به رونوشت نامه شماره ۳۷۱۴۰ - ۷۳/۱۲/۱۰ در خصوص دعوت از ادارات کل منابع طبیعی جهت شرکت در جلسات هیاتهای مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون اصلاح ثبت اسناد و املاک کشور به استحضار میرساند که چنانچه مورد تقاضای ثبت و صدور سند مالکیت از اراضی دولت یا شهرداری یا موقوفه باشد، دبیر هیات وفق ماده ۲۷ آئین نامه اجرائی قانون اصلاح مواد یک و دو و سه قانون اصلاح و

حذف موادی از قانون ثبت مصوب ۱۹ فروردین ۱۳۷۱ مکلف است مراتب را به مراجع مربوط ابلاغ نموده تا نسبت به معرفی نماینده خود جهت شرکت در جلسه یا ابراز نظریه اقدام نماید و در غیر مورد مذکور نیز طبق ماده ۲۱ همان آئین نامه در صورتی که رئیس ثبت یا هیات حل اختلاف حضور سایر اشخاص غیر از طرفین ذینفع را ضروری بداند یا دعوتنامه کتبی و تعیین وقت رسیدگی از آنها دعوت به عمل می‌آید و از آنجائی که طبق بخشنامه‌های ثبتی قبول تقاضای ثبت اراضی منابع ملی ممنوع بوده و به واحدهای ثبتی ابلاغ گردیده است و نیز در تحدید حدود املاک نیز دعوت از نمایندگان ادارات منابع طبیعی را لازم دانسته است لذا جهت حفظ منابع طبیعی با هماهنگی مدیران کل ثبت ترتیب شرکت نمایندگان ادارات منابع طبیعی در هیأت‌های مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ لازم می‌باشد. و طی رونوشت همین نامه مراتب جهت هماهنگی و پیگیری به دفتر مدیریت ممیزی ارسال می‌گردد.

احمدبوعلی

معاون امور اراضی سازمان

رونوشت:

اداره کل منابع طبیعی استان

جهت استحضار (کلیه استانها)

اداره کل منابع طبیعی استان فارس

شماره: ۴۸۶۸۶/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۵/۱۰/۲۲

باسلام، عطف به نامه شماره ۴۲۸۸۸-۷۵/۹/۱ پاسخ سئوالات مطروحه آن اداره کل را به ترتیب و به شرح زیر اعلام می‌دارد.

۱- انتقال قطعی اراضی ملی شده‌ای که قبل از تنظیم توافقنامه ۷۲/۴/۱۹ بین آن اداره کل و سازمان مسکن و شهرسازی تحویل و تحول گردیده نیاز به اخذ وجه ندارد.

۲- انتقال قطعی اینگونه اراضی و اصولاً کلیه نقل و انتقالات قطعی ملزم به کسب موافقت وزیر محترم می‌باشد. ضمناً در خصوص اجرای ماده ۲۰ چنانچه تعقیب موارد موضوع ماده ۳۸ آئین نامه می‌باشد با توجه به هماهنگی‌هایی که فیما بین وزارتین جهاد و مسکن و شهرسازی وجود دارد این قبیل اقدامات مورد نظر هیچیک از وزارتین نبود، و چنانچه اقدامی در این خصوص صورت گرفته است سریعاً منعکس فرمائید تا با مسئولین وزارتخانه مطرح و حل و فصل گردد.

۳- در اینگونه اراضی در صورتی که منابع طبیعی دنباله اقدامات نقشه برداری و اجرای ماده ۱۳ را پیگیری و

اراضی را پس از اخذ سند یا هنگام آماده شدن سند انتقال می دهد میبایست وجوه مربوطه اخذ گردد.ع

احمدبوعلی

معاون امور اراضی سازمان

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی به انضمام تصویر نامه شماره ۴۲۸۸۸ - ۷۵/۹/۱ اداره کل منابع طبیعی فارس جهت استحضار و اقدام مشابه.
- دفتر واگذاری اراضی به انضمام تصویر نامه شماره ۴۲۸۸۸ - ۷۵/۹/۱ اداره کل منابع طبیعی فارس جهت استحضار

معاونت محترم امور اراضی سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۴۲۸۸۸

تاریخ: ۷۵/۹/۱

باسلام و دعای خیر ،

احتراماً، پیرو مذاکره تلفنی با برادر مهندس حیدرنیا قائم مقام محترم معاونت امور اراضی، خواهشمند است در پاسخ به سئوالات ذیل این اداره کل را ارشاد فرمایند.

- ۱- آیا انتقال قطعی اسناد اراضی که قبل از توافقنامه مورخه ۷۲/۴/۱۹ با مسکن و شهرسازی تحویل و تحویل گردیده محتاج اخذ وجه هست یا خیر؟
- ۲- آیا انتقال قطعی اینگونه اراضی محتاج مجوز مقام عالی وزارت هست یا خیر و آیا مسکن و شهرسازی می تواند پس از اتخاذ سند اجرای ماده ۲۰ کند؟

۳- در مواردی که اراضی قبل از توافقنامه تحویل و تحول شده ولی نقشه برداری و اجرای ماده ۱۳ به عمل نیامده در زمان انتقال قطعی هزینه های مربوطه به نقشه برداری و اجرای ماده ۱۳ با چه ارگانی است؟ ۸/۲۴

حمیدرضا محسنی

مدیرکل منابع طبیعی استان فارس

اداره کل منابع طبیعی استان/ منطقه

شماره: ۱۲۵۷۶/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۵/۱۰/۲۳

با سلام به پیوست تصویر نامه شماره ۴۱/۴۶۱۴ - ۷۵/۷/۱۲ مدیرکل محترم امور املاک سازمان ثبت اسناد

و املاک کشور نیز جوابیه‌های شماره ۶۷۱۷/۱۰۰/۲۲ - ۷۵/۷/۲۸ و ۱/۴۶۸۸/۱۰۰/۳۴ مورخ ۷۵/۸/۱۹ دفتر فنی ممیزی اراضی و دفتر حقوقی و بازرسی سازمان متبوع در خصوص محتوای مواد قانونی ۱۴۸ و ۳۴ جهت استحضار و بهره‌برداری ایفاد می‌گردد. ۱۰/۱۶

احمدبوعلی

معاون امور اراضی

اداره کل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور

شماره: ۴۱/۴۶۱۴

تاریخ: ۷۵/۷/۱۲

احتراماً بازگشت به شماره‌های ۷۸۵۳/۱۰۰/۲۲ - ۷۴/۸/۲۰ و ۶۸۰۲/۱۰۰/۲۲ - ۷۴/۷/۱۶ در مورد نامه شماره ۲۹۷۴/۱۰۰/۲۲ - ۷۴/۵/۲۱ آن دفتر محترم عنوان اداره کل منابع طبیعی استان گیلان که مسبوق به سابقه بوده و قبلاً نیز از طریق اداره کل ثبت استان زنجان مبنی بر اینکه «با تصویب قانون اصلاح ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۷۳/۷/۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام صدور آراء ماده ۱۴۸ محمل قانونی ندارد» مطرح و برای بررسی موضوع در کمیسیون مشورتی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مطرح و حسب بند ۳ صورتجلسه مورخ ۷۵/۵/۱۷ به شرح بین‌الهالین اتخاذ تصمیم گردید: «... چون در قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳... (ماده ۱۴۸) استثنائی برای زمین‌های دولتی پیش‌بینی نشده بنابراین اراضی متعلق به سازمان جنگل‌ها و مراتع را نمی‌توان از شمول ماده مذکور خارج دانست بدیهی است سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور می‌تواند طبق مقررات قانون مرقوم از حق اعتراض خود استفاده نماید.» / الف

ذکائی

مدیرکل امور املاک سازمان ثبت

جناب آقای ذکائی

مدیرکل محترم امور املاک سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره: ۱/۴۶۸۸/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۸/۱۹

باسلام عطف به نامه شماره ۴۱/۴۶۱۴ - ۷۵/۷/۱۲ و پیرو نامه شماره ۶۲۱۷/۱۰۰/۲۲ - ۷۵/۷/۱۸

دفتر فنی ممیزی به استحضار می‌رساند:

در صورتی که سازمان جنگلها و مراتع زمینی، ملکی در اختیار داشته و مورد تصرف قرار گرفته نظر کمیسیون مشورتی درست است اما منابع طبیعی ملک سازمان نیست. سازمان مأموریت حفظ، توسعه، اصلاح و احیاء و بهره برداری از این منابع را داشته و هرگونه بهره برداری از این منابع صرفا در قالب قوانین و مقررات مربوطه می بایست صورت گیرد. در مورد تصرفات منابع طبیعی ماده ۳۴ قانون حفاظت و ماده ۳۴ اصلاحی مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام شروطی از جمله اینکه:

۱- تصرفات مربوط به قبل از سال ۶۵ باشد.

۲- کمیسیون فنی ادامه تصرفات را بلا مانع بداند.

۳- متصرف در مهلت مقرر ادارات منابع طبیعی تقاضای واگذاری نموده باشد.

به صورت اجاره و یا انتقال قطعی (به تشخیص کمیسیون) اجازه واگذاری داده است و از تصرفات بعد از سال ۱۳۶۵ کلا باید خلع ید به عمل آید. علیهذا همانگونه که از آن سازمان در جهت حفاظت از انفال و ثروتهای خصوصی انتظار می رود توقع داریم که با تکمیل نظر مشورتی کمیسیون مانع خرابکاری در عرصه های منابع طبیعی کشور شوند.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- معاونت محترم امور اراضی سازمان جهت استحضار
- ستاد محترم رفع تصرفات از اراضی ملی و دولتی در جهت بررسی و در صورت صلاحدید گزارش به ریاست محترم قوه قضائیه
- اداره کل حقوقی ریاست جمهوری جهت اظهار نظر
- اداره کل امور حقوقی وزارت جهاد سازندگی
- دبیر محترم کمیسیون زیربنائی و صنعت پیرونامه شماره ۴۲۸/ج/م - ۷۵/۲/۲۳ وزارت جهادسازندگی درخصوص پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی مبنی بر اصلاح ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت

اداره کل محترم امور املاک سازمان ثبت

شماره: ۶۷۱۷/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۵/۵/۲۸

باسلام عطف به نامه شماره ۴۱/۴۶۱۴ - ۷۵/۷/۱۲ انتظار این بود که اعضاء محترم کمیسیون مشورتی سازمان ثبت قبل از اظهار نظر و یکسویه نگرستن به ماده ۱۴۸ به محتوای ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری توجه بیشتری می نمودند چه آنکه مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام با تصویب و اصلاح این ماده تکلیف منابع

ملی شده را که بخشی از اراضی دولتی میباشد در چارچوب این ماده قانونی (۳۴) محدود و قابل اجرا دانسته و ادارات ثبت مجاز نمی‌باشد، ماده ۱۴۸ قانون ثبت را فارغ از ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت مورد عمل قرار دهند. ۷/۲۵
سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی

رونوشت:

- معاونت محترم امور اراضی سازمان به انضمام فتوکپی نامه شماره ۲۱/۲۶۱۴ مورخ ۷۵/۷/۱۲ جهت استحضار و دستور اقدام و پیگیری امر

- مدیریت محترم دفتر حقوقی و بازرسی به انضمام فتوکپی نامه شماره فوق جهت استحضار و دستور اقدام لازم

- اداره کل منابع طبیعی استان به انضمام فتوکپی نامه مذکور جهت استحضار و اقدام قانونی

اداره کل منابع طبیعی استان / منطقه

شماره: ۳۸۷۹/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۰/۸/۲۱

باسلام و دعا، براساس ماده ۸۲ قانون محاسبات عمومی مقرر میدارد که کلیه اسناد مالکیت اموال غیرمنقول از جمله (اسناد مالکیت رقبات ملی شده) بایستی در خزانه دولت که متولی آن اداره کل اموال غیرمنقول وزارت دارائی و امور اقتصادی میباشد ثبت و نگهداری گردد.

از آنجایی که آن اداره کل بعضی از اسناد مالکیت را نگهداری و در ارسال آن کوتاهی می‌نمایند و قبل از ارسال آن به واحد مذکور از طریق این دفتر اسناد مذکور را تحویل سازمان زمین شهری و سایر ارگانها و نهادها مینمایند خلاف مقررات ماده یاد شده می‌باشد تاکید می‌گردد اسناد مربوط به رقبات ملی شده را با توجه به وظیفه قانون قبل از هر نوع فعل و انفعال به این دفتر ارسال دارند، وصول این بخشنامه را اعلام دارید.

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۳۰۵/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۲/۹

پیرو نامه شماره ۴۱۴۵/۱۰۰/۲۲ - ۷۰/۹/۱۱ با ارسال یک برگ نامه شماره ۸۰۷/۱۰۰/۴۰ -

۱۳۷۱/۱/۲۶ ریاست محترم سازمان جنگلها و مراتع کشور به عنوان معاونت وزیر مسکن و شهرسازی خواهشمند است دستور فرمائید ضمن رعایت مفاد نامه مذکور الزاماً نسبت به ارسال کلیه اسناد مالکیت رقبات ملی که اخذ شده و یا خواهد شد قبل از هر نوع فعل و انفعالی به این مدیریت اقدام گردد. ب ۲/۷

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

گیرنده رونوشت:

- کارشناس معین استانهای
جهت اطلاع و پیگیری لازم

جناب آقای اسداله عسگری طباطبائی

معاونت محترم وزیر مسکن و شهرسازی و مدیرعامل

شماره: ۸۰۷/۱۰۰/۴۰

تاریخ: ۷۱/۱/۲۶

عطف به نامه شماره ۴۰۸۱۶ / ل - ۷۰/۱۱/۲۷ در ارتباط با نامه شماره ۴۱۴۵/۱۰۰/۲۲ - ۷۰/۹/۱۱

دفتر ممیزی اراضی و امور زمین سازمان جنگلها و مراتع کشور.

با ایفاد یک نسخه تصویر دستورالعمل اجرائی شماره ۲۲۸۸۳ - ۴/۳۲۸۹ مورخ ۶۹/۸/۲۸ وزارت محترم امور اقتصادی و دارائی در ارتباط با اسناد- سهام، تضمین نامه و سایر اوراق بهادار موضوع ماده ۱۲۳ قانون محاسبات عمومی، عطف توجه خواهند داشت که نامه یاد شده هیچ نوع مغایرتی با ماده ۱۰ قانون زمین شهری نداشته است، اضافه می گردد در صورتی که مشخص شود رقبه ای از رقبات منابع ملی شده در محدوده قانونی شهر قرار داشته باشد، با ارسال صورت مجلس تحویل و تحویل فیما بین زمین شهری و ادارات کل منابع طبیعی عین سند از اداره کل اموال دولتی برای اصلاح سند اعاده خواهد شد و نگرانی در این خصوص وجود نخواهد داشت.

ربیع فلاح

معاون وزارت جهاد و رئیس سازمان جنگلها و مراتع کشور

رونوشت به:

- دفتر ممیزی اراضی و امور زمین جهت اطلاع و اقدام بعدی برحسب مورد

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۱۰۵۷/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۳/۲

باسلام

به پیوست یک برگ فتوکپی نامه شماره ۸۱۹/۵۱ - ۷۱/۲/۲۰ اداره کل اموال دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی متضمن پی نوشت مورخ ۷۱/۲/۲۱ ریاست محترم سازمان متبوع ارسال می گردد خواهشمند است با رعایت مفادنامه مذکور مدارک و مستندات قانونی لازم را به همراه درخواست اعاده سند به این مدیریت ارسال دارند تا امکان اقدام بعدی فراهم آید. ب. ۲/۳۰

سیدمحمد هاشمی

مدیر کل دفتر ممیزی اراضی و امور اراضی

گیرنده رونوشت:

۱- برادر جناب آقای مهندس مشتاقیان معاونت محترم فنی سازمان در امور مراتع عطف به پی نوشت مورخ ۷۱/۲/۲۲ ذیل نامه

فوق جهت استحضار

۲- اداره کل امور مالی به انضمام تصویرنامه فوق جهت استحضار و اقدام لازم

۳- واحد امور زمین به انضمام یک برگ فتوکپی نامه فوق جهت اطلاع و اقدام بعدی به منظور بررسی مدارک مستند قانونی واصله

از واحدهای تابعه

۴- کارشناس معین استان جهت اطلاع و اقدام لازم

سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۸۱۹/۵۱

تاریخ: ۷۱/۲/۲۰

برخی از اسناد اراضی ملی شده در اجرای ماده «۱۲۳» قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۶۶/۶/۱ جهت نگهداری به این اداره کل ارسال می گردد لیکن اغلب پس از مدت کوتاه و در پاره‌ای اوقات هنوز وضعیت ثبت و کدگذاری و دیگر مراحل آن به اتمام نرسیده است که با معرفی نماینده تقاضای اعاده سند به منظور واگذاری ملک میشود. خواهشمند است دستور فرمائید تا برای روشن شدن وضعیت انجام ارائه خدمات این اداره کل مستندات قانونی واگذاری املاک مورد بحث ارسال تا موضوع با توجه به حجم بالای مکاتبات مربوط به سندهای یاد شده مورد بررسی قرار گیرد. ب.

محسن پاشا تبریزی

مدیر کل اموال دولتی

ذیحسابی و اداره کل امور مالی سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۱۶۷۶/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۴/۳

عطف به شماره ۴۴/۱۰۰/۱۴۰۴ - ۱۹/۳/۷۱ به استحضار می‌رساند بخشنامه شماره ۲۲/۱۰۰/۱۵۶۰۹ - ۱۰/۹/۷۰ ریاست محترم سازمان جنگلها و مراتع کشور در ارتباط با نحوه اعاده اصل اسناد مالکیت منابع ملی شده به عنوان یک دستورالعمل اجرائی در کلیه موارد قابل اجرا می‌باشد منتهی در ارتباط با مشکل اعاده اصل اسناد مالکیت منابع ملی واقع در محدوده قانونی شهرها مقرراتی بر آن حاکم است که در ابتدا با رعایت قانون در صورت یقین از محدوده شهر و استقرار اراضی ملی شده در محدوده قانونی شهرها فی مابین اداره منابع طبیعی (جنگلداری) و اداره زمین شهری تحویل و تحول گردیده و به ماخذ اجرای مقررات، ادارات کل منابع طبیعی می‌توانند همانند دیگر اسناد منابع ملی شده مراتب را اعاده اصل اسناد مالکیت و انتقال عین ملک را درخواست نمایند.

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان خوزستان

شماره: ۲۴۳۸/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۵/۱۱

بازگشت به نامه شماره ۳۰/۳۹۶۱ - ۱۶/۴/۷۱ پیوست یک برگ دستورالعمل اجرائی ۲۲۸۸۳ - ۲۸۹/۳۲۸۹ مورخ ۲۸/۸/۶۹ وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال می‌گردد. /س ۵/۶

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

گیرنده رونوشت:

پیرو بخشنامه شماره ۲۲/۱۰۰/۳۰۵ - ۹/۲/۷۱ یک نسخه فتوکپی از دستورالعمل

- اداره کل منابع طبیعی استان

فوق جهت استحضار

«دستورالعمل اجرائی ماده (۱۲۳) قانون محاسبات عمومی کشور»

شماره: ۴/۳۲۸۹/۲۲۸۸۳

تاریخ: ۶۹/۸/۲۸

وزارت

موسسه دولتی

یک نسخه «دستورالعمل اجرائی ماده ۱۱۳ (قانون محاسبات عمومی کشور)» به انضمام نمونه‌های مندرج در بند (ب) ماده ۲ و همچنین ماده ۲ دستورالعمل مذکور جهت اطلاع و اقدام لازم به پیوست ارسال می‌گردد، خواهشمند است دستور فرمائید در اجرای مقررات موضوع دستورالعمل مزبور، اطلاعات خواسته شده را بشرح نمونه‌های ضمیمه، تکمیل و حسب مورد به ادارات کل ذیربط در وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال نمایند. ماده ۱) سهام و اسناد و تضمین نامه‌ها و سایر اوراق بهادار از مشمول این دستورالعمل عبارتند از:

۱- سهام دولت در شرکتها اعم از اینکه سهام مذکور به نام وزارتخانه‌ها یا موسسات دولتی و یا مستقیماً بنام دولت باشد.

۲- اسناد مالکیت اموال غیرمنقول اعم از اینکه به صورت دفترچه پلمپ شده صادره از سازمان ثبت اسناد و املاک کل کشور باشد و یا هر نوع اسناد دیگری که دلالت بر مالکیت دولت داشته باشد.

۳- تضمین نامه‌ها اعم از ضمانتنامه‌های بانکی و هر نوع تضمین نامه اشخاص از جمله سفته و سایر اسناد و مدارک که به نفع دولت یا وزارتخانه و یا موسسه دولتی اخذ میشود.

۴- سایر اوراق بهادار که به تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارائی بلحاظ ارزش ذاتی و عینی و یا تبعی آن از مصادیق ماده (۱۲۳) قانون محاسبات عمومی کشور شناخته شود.

ماده ۲) اوراق سهام متعلق به دولت در شرکتهای دولتی و شرکتهای غیردولتی باید نزد ذیحساب وزارتخانه ذیربط نگهداری و مشخصات آنها جهت ثبت مشخصات سهام مذکور طبق نمونه پیوست تکمیل و به وزارت امور اقتصادی و دارائی (اداره کل اوراق بهادار) ارسال شود.

تبصره: اوراق سهام متعلق به دولت در شرکتهای وابسته به موسسات دولتی که تابع هیچ یک از وزارتخانه‌ها نمی‌باشد نزد ذیحساب موسسه دولتی ذیربط نگهداری خواهد شد.

ماده ۳) وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی مکلفند در مورد اسناد مالکیت اموال غیرمنقول متعلق به دولت در اختیار خود بشرح زیر اقدام نمایند:

الف- تهیه تصویر و نگهداری آن در دستگاه مربوط.

ب- ارسال اصل سند مالکیت همراه با مشخصات آن طبق نمونه پیوست به وزارت امور اقتصادی و دارائی اداره کل اموال دولتی.

تبصره ۱: مالکیت دولت اعم از اینکه در اسناد مربوط نام مالک، دولت یا وزارتخانه یا موسسه دولتی قید شده باشد.

تبصره ۲: آندسته از وزارتخانه ها و موسسات دولتی که در اجرای مقررات قبلی اسناد مالکیت اموال غیر منقول در اختیار خود را به وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال داشته اند صرفاً نسبت به تنظیم و ارسال نمونه موضوع بند «ب» این ماده اقدام خواهد نمود.

ماده ۴) وزارتخانه ها و موسسات دولتی در مواردیکه به هر علت برای اموال غیر منقول متعلق به دولت که در اختیار آنها می باشد سند مالکیت صادر نشده است پس از رفع اشکالات احتمالی و اخذ سند مالکیت بر طبق ماده ۳ این دستورالعمل اقدام خواهند نمود.

ماده ۵) اداره کل اموال دولتی مکلف است چنانچه وزارتخانه ها و موسسات دولتی نیاز به اصل سند مالکیت داشته باشند اسناد مذکور را بطور موقت در اختیار آنان قرار دهد.

ماده ۶) انواع تضمین نامه ها اعم از بانکی و شخصی و تمدیدنامه های مربوط به هر یک از وزارتخانه ها و موسسات دولتی و واحدهای تابعه آنها در محل های مناسب و مطمئن زیر نظر ذیحساب ذیربط نگهداری خواهد شد.

تبصره ۱: وظیفه و مسئولیت فوق در مواردی که برای انجام امور مالی واحدی، عامل ذیحساب تعیین شده باشد، از طرف ذیحساب قابل تفویض به عامل ذیحساب مربوط خواهد بود.

تبصره ۲: مشخصات تضمین نامه ها و تمدیدنامه های مربوط به آنها باید در دفتر مخصوص ثبت و نگهداری شود.

ماده ۷) ایجاد هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در مورد اموال غیر منقول بعهدہ اداره کل اموال دولتی و در مورد اوراق بهادار موضوع بند ۴ ماده ۱ بعهدہ اداره کل اوراق بهادار میباشد.

وزیر امور اقتصادی و دارائی

سیدابوالفضل فاطمی زاده

اداره کل منابع طبیعی استان لرستان

شماره: ۲۶۱۳/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۵/۲۱

عطف به شماره ۲۴۷۷ - ۷۱/۴/۲۹ اشعار می دارد:

باتوجه به اینکه مشخصات ثبتی هر رقبه باید از پرونده ثبتی تبعیت داشته باشد لذا هر گونه معضلی در این ارتباط و رفع آن معضل با همکاری مامورین ثبت مقدور می باشد لذا پیشنهاد می نماید ضمن تماس با اداره کل ثبت منطقه و با توجه به نکات مطروحه در نامه صدرالاشعار در رفع مشکل تبادل نظر و راهگشایی گردد و به این

نکته مصر باشند که براساس مواد ۳۹ قانون و هم چنین ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی قانون ملی شدن جنگلها و مراتع سازمان ثبت و واحدهای تابعه مستقر در استان و شهرستانها مکلفند درخواست مامورین سازمان جنگلها و مراتع کشور نسبت به صدور سند منابع ملی اقدام فرمایند و این امر در صورتی دارای وجاهت قانونی است که مشخصات یک پلاک اعم از شماره پلاک- حدودات اربعه کاملاً و بطور وضوح اعلام گردد. نهایتاً اینکه هر پلاکی فاقد مشخصات مذکور باشد می باید در طی تنظیم صورتجلسات لازم موارد مذکور با همکاری مامورین ذی‌مدخل ثبت و سازمان جنگلها مشخص و اقدامات بعدی بر پایه آن انجام گیرد. / س ۵/۱۹

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی و امور زمین

اداره کل منابع طبیعی استان خراسان

شماره: ۵۹۰۵/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۱/۱۰/۶

با عطف توجه به نامه ۱۰/۳۰۳۹۸-۷۱/۹/۵ نظر به اینکه هیأت مقرر در ماده ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون اصلاحی می نماید لذا لازمه اش این است که نظریه اداره حقوقی وزارت دادگستری (قوه قضائیه) به ادارات منابع طبیعی ابلاغ و از آن طریق از ادارات ثبت خواسته شود که در مورد اراضی مورد درخواست اشخاص مستند به مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ بدو از طریق مالکیت از ادارات منابع طبیعی استفسار نمایند بدیهی است در هر موردی که نتیجه اجرای مقدمات ماده ۵۶ به ادارات ثبت اعلام شده باشد ادارات مذکور مکلفند در چهارچوب ماده مذکور عمل نمایند. ۹/۲۹

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۲۶۵/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۳/۲/۱۰

یک برگ فتوکپی نامه شماره ۵۱/۱۰۰۶۳/۴۱۶۹۱ مورخ ۷۲/۱۱/۲۷ وزارت امور اقتصادی دارائی جهت اطلاع و رعایت مفاد بندهای یک الی ۳ ارسال خواهشمند است وصول آنرا اعلام دارند. / ب ۲/۵

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

گیرنده رونوشت:

- کارشناس معین استان به انضمام یک برگ فتوکپی نامه شماره فوق جهت اطلاع و بررسی لازم در جهت رعایت مفادنامه در متن

اسناد ارسالی استانها

سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۵۱/۱۰۰۶۳/۴۱۶۹۱

تاریخ: ۷۲/۱۱/۲۷

باسلام

پیرو بخشنامه شماره ۱۹۲۶۳/۴۲۶۲/۵۱ مورخ ۱۳۷۱/۶/۱ در مورد اجرای ماده ۱۲۳ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی و همچنین بخشنامه شماره ۱۳۸۱۳/۲۳۸۱۳/۵۱/۶ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۱ در اجرای ماده ۱۴ آئین نامه امول دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۰۴۲۴/ت/۲۱۲ هـ مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۱ هیأت محترم وزیران، خواهشمند است مقرر فرمائید قبل از ارسال اسناد مالکیت املاک دولت به اداره کل اموال دولتی این وزارتخانه، مطابق ماده ۲۶ آئین نامه اموال دولتی و بند الف آن اسناد مالکیت مربوطه بنام دولت جمهوری اسلامی ایران و با قید وزارتخانه، موسسه دولتی استفاده کننده، صادر و یا اصلاح و سپس نسبت به ارسال آنها اقدام گردد. در این راستا به منظور ایجاد وحدت رو به اجرای دقیق مقررات تقاضا دارد موارد ذیل زیر نظر گرفته شد.

- ۱) بهنگام دریافت اسناد مالکیت جدید نام و مشخصات مالک را در صفحه مربوطه با عنایت به مراتب فوق درج نمایند.
- ۲) نسبت به آندسته از اسناد مالکیت که سابقاً بنام وزارتخانه و مؤسسات دولتی و یا بنام دولت رژیم منحوس شاهنشاهی سند صادر شده است اصلاحات لازم در صفحه ملاحظات برابر مفاد بند الف ماده مذکور منعکس گردد.
- ۳) در خصوص ثبت اسناد در دفاتر اسناد رسمی در حالیکه انتقال گیرنده دولت باشد، نام مالک برابر ماده یاد شده در ستون متعامل درج گردد. ب.

وزیر امور اقتصادی و دارائی

سیدابوالفضل فاطمی زاده

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۲۳۱۷/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۳/۴/۱۴

باسلام

پیرو نامه شماره ۲۶۵/۱۰۰/۲۲ - ۱۳۷۳/۲/۱۰ و با توجه به نامه شماره ۵۱/۱۰۰۶۳/۴۱۶۹۱ -

۷۲/۱۱/۲۷ وزیر محترم امور اقتصادی و دارائی و با در نظر گرفتن بند ۳ ماده ۲۳ فصل چهارم قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع خواهشمند است در اسناد صادره و اسنادی که جهت اصلاح به آن واحد اعاده میشود در صفحه دوم سند در مقابل بند مربوط به اسم و نام خانوادگی منحصرأ عنوان «دولت جمهوری اسلامی ایران بنماینده سازی سازمان جنگلها و مراتع کشور» قید شود و لاغیر و به استناد تفویض اختیار شماره ۲۹۷۲/ص / ۱۰ / و - ۷۲/۶/۲۹ مقام عالی وزارت متبوع نیازی به ذکر وزارت جهاد سازندگی نمیباشد. ب/۴/۱۴

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت به:

- اداره کل امور مالی سازمان جهت استحضار

سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۲۹۷۴/ص/۱۰/و

تاریخ: ۷۲/۶/۲۹

سلام علیکم، بدینوسیله اختیارات قسمت مؤخر ماده ۴ آئین نامه اجرائی ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۱۶ هیأت محترم وزیران، به آن سازمان تفویض می گردد تا وفق قانون نسبت به اخذ سند مالکیت بنماینده سازی دولت جمهوری اسلام ایران اقدام نمائید.

غلامرضا فروزش

وزیر جهاد سازندگی

اداره کل منابع طبیعی استان/ منطقه

شماره: ۷۸۶۰/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۳/۸/۲۳

باسلام

به پیوست نامه شماره ۷۸۹۲/۵۱ - ۷۳/۷/۲۲ اداره کل اموال دولتی وزارت امور اقتصادی و دارائی مبنی بر رعایت مفاد ماده ۱۱۳ قانون محاسبات عمومی و ماده ۲۶ آئین نامه اموال دولتی مصوب هیئت محترم وزیران و بندهای مربوطه جهت اقدام لازم ارسال می گردد. دستور فرمائید وصول آنرا اعلام دارند.

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

مجری محترم طرح ممیزی اراضی و تفکیک مستثنیات سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۷۸۹۲/۵۱

تاریخ: ۷۳/۷/۲۳

به طبقه بندی ۴۰۱۰۲۲۲۳

با عنایت به مفاد ماده ۱۱۳ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی که مقرر می‌دارد: کلیه اموال منقول و غیرمنقول طرحهای عمرانی (سرمایه‌گذاری ثابت) متعلق به دولت می‌باشد. خواهشمند است دستور فرمائید در اجرای ماده ۱۲۳ قانون یاد شده و دستورالعمل اجرائی آن و نیز مفاد بخشنامه ۵۱/۳۰۴۵/۶۲۲۳ مورخ ۷۳/۲/۲۹ وزارت امور اقتصادی و دارائی ضمن رعایت ماده ۲۶ آئین نامه اموال دولتی موضوع تصویبنامه ۱۰۴۲۴/ت ۲۱۲ هـ مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۱ هیأت محترم وزیران و بندهای مربوطه (مالک دولت جمهوری اسلامی ایران - در اختیار سازمان جنگلها و مراتع کشور جهت اجرای فوق‌الاشاره) اصل کلیه اسناد مالکیت اموال غیرمنقول طرح را جهت حفظ و نگهداری و همچنین صورتحساب رسیده و فرستاده اموال منقول آنرا به منظور اقدامات لازم به این اداره کل ارسال دارند. بدیهی است در مورد کلیه اموال طرح از نظر حفظ و حراست می‌بایستی سایر مقررات مرتبط و مقرر در آئین نامه موصوف را رعایت نمایند.

محسن پاشا تبریزی

مدیرکل اموال دولتی

اداره کل منابع طبیعی استان گیلان

شماره: ۱۰۵۷۲/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۴/۱۱/۱

باسلام

پیرو نامه شماره ۲۹۷۴/۱۰۰/۲۲ - ۷۴/۵/۲۱ دفتر فنی ممیزی اراضی با توجه به اینکه هیئت حل اختلاف موضوع مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی ثبت در رای مورخ ۷۴/۱۰/۴ خود توجه داشته‌اند که مورد از اراضی منابع ملی است و با توجه به تبصره ۱ ماده ۱۴۸ اصلاحی مبنی بر لزوم تشخیص هیئت دولت در ضرورت یا عدم ضرورت حفظ ملک و خصوصاً با امعان نظر به اینکه ماده ۳۴ اصلاحی که وارد بر ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت میباید نظریه دفتر فنی ممیزی اراضی مورد تأیید است. ۱٪

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر فنی ممیزی اراضی عطف به نامه شماره ۶۸۰۲/۱۰۰/۲۲-۷۴/۷/۱۶ جهت استحضار.

- جهت اطلاع به اداره کل منابع طبیعی استان ارسال میگردد

سیدمحمدهاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۹۸۹۶/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۴/۱۱/۱۵

سلام علیکم

با عطف توجه به مکاتبات قبلی و تأکید بر اینکه ماده ۱۴۸- اصلاحی قانون ثبت به منابع ملی تسری نداشته و صدور سند مالکیت از طریق ادارات ثبت در این نوع عرصه فاقد جاهت است مگر از طریق ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام که در ارتباط با این مسئله اداره کل منابع طبیعی استان گیلان، ضمن پژوهش خواهی از نامه صادره و پیگیری مجددانه موفق گردید نسبت به ابطال آراء و سند مالکیت صادره حکم لازم را از دادگاه عمومی اخذ نماید که یک نسخه تصویر دادنامه مذکور برای آگاهی و برحسب مورد جهت استفاده بهینه ارسال می گردد. ۱/

سیدمحمدهاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

ریاست محترم اداره ثبت اسناد بندر انزلی

شماره: ۳۴۰۲۲/۲۷

تاریخ: ۷۴/۹/۲۰

سلام علیکم

احتراماً به پیوست تصویر دادنامه شماره ۹۷۵-۷۴/۷/۱۵ صادره از سوی ریاست محترم شعبه دوم دادگاه عمومی رشت که در مقام تجدیدنظر خواهی این اداره کل نسبت به دادنامه شماره ۸۶۶-۱۳۷۰/۹/۵ دادگاه حقوقی دو سابق بندر انزلی صادر گردیده و قطعیت یافته است ایفاد می گردد لذا با عنایت به مفاد رای صادره که حکایت از وارد بودن اعتراضات مدلل و موجه این اداره کل در خصوص غیرقابل تسری بودن مقررات مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی ثبت نسبت به اراضی ملی با توجه به وضعیت خاص آنها و نیز ابطال سند مالکیت شماره ۱۹۶۲۵۹ سری ب صادره از سوی آن اداره را دارد لذا خواهشمند است دستور فرمائید اقدامات مقتضی در

جهت اجرای دادنامه مذکور مبذول و در موارد مشابه در خصوص بررسی تقاضای افراد نسبت به ثبت اراضی ملی بنام خودشان مورد عنایت اعضای محترم هیات مستقر در آن اداره قرار گیرد. م/

سیدنصیر سیدمحمدی

مدیرکل منابع طبیعی استان گیلان

گیرنده رونوشت:

- معاونت محترم امور اراضی سازمان متبوع به انضمام تصویر دادنامه مزبور جهت استحضار
- ریاست محترم دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جنگلها و مراتع کشور به انضمام تصویر رای پیوست جهت استحضار

کلاس پرونده ۷۴/۲-۴۳۲ رأی ۹۷۵-۷۲/۷/۱۵

خواهان: اداره کل منابع طبیعی استان گیلان

خواننده: اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان بندرانزلی

خواسته: پژوهش از رای شماره ۳۶۳-۷۴/۲/۲۵

رای دادگاه

در خصوص تجدیدنظر خواهی از اداره کل منابع طبیعی استان گیلان نسبت به دادنامه اداری - شماره ۸۶۶-۱۳۷۰/۹/۵ دادگاه حقوقی یک سابق بندر انزلی (قائم مقام حقوقی دو سابق انزلی با عنایت به مندرجات پرونده و ملاحظه لوایح تقدیمی اداره تجدیدنظر خواه اگر چه در تبصره ۳ ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت مصوب سال ۱۳۷۰ نسبت به اعیان احداث شده در اراضی تعیین تکلیف شده است لیکن منظور از اراضی دولت مذکور در تبصره یاد شده اراضی است. که قانوناً قابل تملک خصوصی می باشد. و چون عرصه و اعیان جنگلها و مراتع و بیشه های طبیعی و اراضی جنگلی کشور از سال ۱۳۴۱ ملی شده و جزء اموال عمومی و متعلق به احاد ملت بوده و در اختیار دولت می باشد و مستفاد از مادتهای ۱ و ۲ لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری- احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۵ و آئین نامه اجرائی آن قدر مسلم اراضی منابع طبیعی هر یک دارای مفهوم جداگانه و شرایط خاص میباشند و فرق عمده آن در این است که اراضی دولتی قابل تملک خصوصی است لیکن اراضی منابع طبیعی با عنایت به اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مقررات مدنی از جمله ماده ۲۶ اصلاحی ۱۳۶۱/۱۰/۸ قانون مدنی قابل تملک خصوصی نبوده بلکه اینگونه اموال در اختیار دولت است که نظریه شماره ۷/۵۵۴۱-۱۳۷۹/۱۰/۲-۷۵۵۴۱ اداره حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی ایران گواه این امر میباشد. علیهذا بنا به مراتب بالا و توجه به پاسخ استعلامیه واصله از اداره ثبت اسناد و املاک بندر انزلی وارده به شماره ۲/۷۶۹-۷۳/۲/۲۸ و تصمیم مورخ ۶۸/۳/۳۱ هیأت سه نفره موضوع قانون اصلاح و حذف موادی از قانون

ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ و اصلاحات بعدی آن نظر به اینکه ششدانگ یک قطعه زمین به مساحت ۲۰۲۹۷۳ مترمربع پلاک ۷۵۹ واقع در قریه بسم سنگ ۱۳ بخش ۷ به استثناء یک باب خانه و محوطه به مساحت ۵۶۰۰ مترمربع پلاک ۷۶۰ که در محدود مورد ثبت واقع شده ملی و به نام سرچنگلبانی بندر انزلی به نمایندگی از طرف دولت جمهوری اسلامی سند مالکیت صادر و تسلیم گردیده است و یک باب خانه و محوطه پلاک ۷۸۹ مجزی شده از پلاک ۷۵۹ واقع در قریه مذکور سنگ ۱۳ بخش ۷ گیلان موضوع سند مالکیت اصداری بنام آقای علی عبداللهی در محدوده اراضی ملی اعلام شده بوده و اراضی مزبور از شمول اراضی در مالکیت دولت موضوع تبصره ۳ ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت مصوب سال ۱۳۷۰ خارج بوده لذا صدور سند مالکیت بنام متصرف فاقد محمل قانونی بوده بنابراین اعتراض اداره کل منابع طبیعی استان گیلان ثابت و مدلل بوده دادگاه ضمن نقض دادنامه تجدید نظر خواسته حکم به ابطال سند مالکیت شماره ۱۹۶۲۵۹ سری ب صادره از اداره ثبت اسناد و املاک بندر انزلی مربوط به قسمتی از پلاک ۷۸۹ مجزی شده از پلاک ۷۵۹ سنگ اصلی ۱۳ بخش ۷ گیلان به مساحت ۱۸۴ مترمربع و پنجاه دسیمتر صادر و اعلام می‌گردد. رای صادره حضوری و قطعی است.

ملاحظه

رئیس شعبه دو دادگاه عمومی - دفتر قائم مقام محاکم تجدیدنظر

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۷۱۳۰/۵۱

تاریخ: ۷۷/۷/۱۳

باسلام

به پیوست تصویر نامه شماره ۹۲۱۰/۷۲/۲ - ۷۷/۵/۲۲ سرپرست معاونت امور اراضی اداره کل منابع طبیعی استان زنجان و تصویر ضمیمه دادنامه تجدیدنظر استان جهت آگاهی و بهره‌برداری به موقع ارسال می‌گردد. ۴۲۱۰ - ۷/۱۱

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

ریاست محترم اداره ثبت اسناد و املاک زنجان

شماره: ۹۲۱۰/۷۲/۲

تاریخ: ۷۷/۵/۲۲

باسلام و دعای خیر

به پیوست یک نسخه تصویر دادنامه شماره ۲/۱۷۷/۷۷ - ۷۷/۲/۲۹ صادره از شعبه سوم دادگاه تجدیدنظر

استان زنجان در خصوص ابطال رای شماره ۸۱۴۶-۷۵/۷/۹ هیأت حل اختلاف موضوع ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت در خصوص اراضی ملی شده رقبه گیلوان پلاک ۱۰۰ اصلی بخش ثبتی ۸ زنجان تقدیم خواهشمند است با عنایت به کلیه مدارک تقدیمی دستور فرمایند نسبت به صدور اسناد اراضی ملی شده پلاک موصوف اقدام و چگونگی را اعلام فرمایند ضمناً برادر ابوالفضل تقیلو بعنوان نقشه بردار و مجری مادتين ۱۳ و ۳۹ جهت هرگونه همکاری لازم معرفی میگردد.

داود تیماسی

سرپرست معاونت امور اراضی

رونوشت به:

- معاونت محترم امور اراضی سازمان جنگلها و مراتع کشور به انضمام یک نسخه تصویر دادنامه مورد اشاره جهت استحضار و

بهره برداری

- دبیرخانه ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی شهرستان

به انضمام یک نسخه تصویر دادنامه مورد اشاره جهت

اطلاع و رعایت مفاد آن

- اداره منابع طبیعی طارم به انضمام یک نسخه دادنامه صادره جهت اطلاع و تعقیب موضوع با توجه به مفاد آن تاحصول نتیجه

- برادر ابوالفضل تقیلو جهت اطلاع و تسریع در پیگیری صدور اسناد اراضی ملی شده پلاک موصوف و اعلام نتیجه

- اداره ممیزی اراضی (دبیرخانه ماده) استان به انضمام یک نسخه تصویر رای صادره جهت اطلاع و رعایت مفاد آن

دادنامه

شماره دادنامه: ۲/۱۷۷/۷۷

شماره پرونده: ۳/۱۴۲/۷۷

بتاریخ: ۷۷/۲/۲۹

مرجع رسیدگی: شعبه سوم دادگاه تجدیدنظر استان زنجان

هیأت شعبه: آقایان سیدحسین ناصری رئیس - علی اصغر محاورى مستشار دادگاه

تجدیدنظر خواه: اداره کل منابع طبیعی استان زنجان

تجدیدنظر خوانده: غلامحسین رضائی مطلب به آدرس روستای گیلوان جاده آبر

تجدیدنظر خواسته: از دادنامه شماره ۵۴۵/۷۶ صادره از شعبه: ۶ زنجان

به تاریخ فوق جلسه شعبه سوم دادگاه تجدیدنظر استان زنجان بتصدی امضاء کنندگان ذیل تشکیل است با

بررسی محتویات پرونده و ملاحظه دادخواست تجدیدنظر خواه و مشاوره ختم رسیدگی اعلام و به شرح آتی

مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأی دادگاه:

در پرونده مطروحه اداره منابع طبیعی استان زنجان دادخواستی به ظرفیت هیأت ماده ۱۴۸ اصلاحی

قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک (۲) آقای غلامحسین رضائی بخواسته ابطال رای شماره ۸۱۴۶ - ۷۵/۷/۹ هیأت به استناد فتوکپی رای مذکور، کروکی زمین، نظریه کارشناس و فتوکپی نامه شماره ۷۶/۷/۱۶ - ۱۹۹۳۵۲ هیأت حل اختلاف تقدیم و هیأت حل اختلاف طی نامه شماره ۱۹۳۵۱ - ۷۶/۷/۱۶ ایراد عدم توجه دعوی نموده و دادگاه طی دادنامه شماره ۵۴۵/۷۶ - ۷۶/۱۱/۱ در پرونده ۱۹۰/۶/۷۶ به علت فقد ادله اثباتی به استناد ماده ۳۵۶ ق.آ.د.م رای بر رد دعوی خواهان صادر کرده است در مرحله تجدیدنظر، اداره منابع طبیعی با تقدیم نامه شماره ۷/۵۵۴۱ - ۷۰/۱۰/۲ اداره حقوقی دادگستری و نامه معاون قضائی و رای کمیسیون ماده ۵۶ تقاضای نقض دادنامه صادره کرده است با توجه به نظر معاون قضائی دادستان کل کشور که اعلام داشته مادتين ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت منصرف از اموال عمومی است و شامل اراضی و منابع طبیعی و مراتع و جنگلها نمی گردد و اداره حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی نیز اراضی دولت را زمینهای که قانوناً قابل تملک خصوصی باشد دانسته و عرصه و اعیان جنگلها، مراتع بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی کشور را که از سال ۱۳۴۱ ملی شده جزء اموال عمومی محسوب و اعلام نموده است به لحاظ تعلق آن به ملت در اختیار دولت میباشد و طبق اصل ۴۵ قانون اساسی و ماده ۲۶ قانون مدنی قابل تملک خصوصی نیست و در نتیجه منابع ملی را قابل تملک خصوصی ندانسته است فلذا اعتراض وارد و صادره نقض میگردد و اولاً در مورد طرح دعوی به طرفیت هیأت موضوع ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت چون هیأت مجری قانون است و نفع و ضرری در دعوی مطروحه ندارد فلذا به استناد بند ۲ ماده ۱۹۸ ق.آ.د.م در این مورد قرار رد دعوی خواهان بدوی را صادر و اعلام می دارد ثانیاً در مورد آقای غلامحسین رضائی که هیأت رای به مالکیت او صادر کرده است با توجه به مراتب مندرجه در فوق که اراضی ملی قابل تملک خصوصی نیست و با لحاظ نظریه کارشناسان که اعلام نموده اند عرصه از اراضی ملی شده قریه گیلوان است دعوی اداره منابع طبیعی وارد تشخیص و حکم به ابطال رای شماره ۸۱۴۶ - ۷۵/۲/۹ هیأت موضوع ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت صادر و اعلام می گردد این رای قطعی است.

مستشار دادگاه علی اصغر حاوری

رئیس دادگاه ناصری

اداره کل منابع طبیعی استان / منطقه

شماره: ۸۶۲۹/۵۱

تاریخ: ۷۷/۸/۵

باسلام

با عطف توجه به اینکه بعضی از قوانین مواردی از نظر شکلی با قوانین ملی شدن جنگلها و قانون حفاظت و بهره‌برداری به منظور جلوگیری از تش‌های اجتماعی وسیله مجلس شورای اسلامی تصویب و برای اجرا به

واحدهای زیربط ابلاغ می گردد و دستگاههای مذکور نیز تعابیر و تفاسیری در جهت منابع درون سازمانی خود می نمایند و اصرار در اجرای آن براساس برداشتهای خود دارند از جمله این قوانین اصلاحی قانون ثبت اسناد و املاک و هم چنین قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ اصلاحی برخی از مقررات ثبت می باشد که واحدهای ثبتی مشمول این قوانین را در منابع طبیعی می شده تسری داده و می دهند که با پی گیری به عمل آمده و مکاتبات استنادی به قوانین موضوع در کمیسیون حقوقی دادستانی کل کشور مطرح و به شرح نامه شماره ۲۷۵/۲۷۵۲/۷۶/۱۴۰ - ۷۶/۷/۹ عدم تسری مواد یاد شده را در اراضی منابع طبیعی ملی شده مورد تاکید قرار دادند که یک نسخه فتوکپی نامه مذکور به انضمام شماره ۳۴/۱۰۰/۳۴ - ۷۶/۵/۱۹ جهت آگاهی و بهره برداری ارسال می گردد. ز. ۱۰۸ / سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

اداره کل منابع طبیعی استان / منطقه

شماره: ۸۹۰۵/۵۱

تاریخ: ۷۷/۸/۶

باسلام

به پیوست تصویر نامه شماره ۴۱/۳۰۱۵ - ۷۷/۷/۹ مدیرکل امور املاک سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در خصوص معافیت سازمان جنگلها و مراتع کشور از پرداخت حق الثبت و هزینه های مقدماتی ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایند جهت خاتمه دادن به معضل یاد شده ضمن تماس مستقیم با مدیران و مسئولین ثبت اسناد و املاک تصویری از نامه یاد شده را نیز به ادارات کل ثبت ارسال نموده و چنانچه با رؤیت این نامه و دادنامه شماره ۸۶ - ۷۲/۸/۷ دیوان عدالت اداری باز هم بعضی از واحدها کارشکنی نمودند مراتب را سریعاً به این دفتر اعلام تا اقدامات قانونی مقتضی به عمل آید. ز. ۸/۲ - ۱۴۴

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان آذربایجان شرقی

شماره: ۴۱/۳۰۱۵

تاریخ: ۷۷/۷/۹

عطف به نامه شماره ۱۰۴/۱۱۷۹۰ - ۷۶/۱۰/۱۶ عنوان اداره ثبت اهر اشعار می دارد:

ماده ۲۹ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ و تبصره ۲ ماده ۴ آئین نامه اجرائی ماده ۲ قانون

حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور مصوب ۷۱/۱۲/۱۶ هیأت وزیران در خصوص معافیت سازمان جنگلها و مراتع کشور از پرداخت حق الثبت و هزینه مقدماتی تعیین تکلیف نموده است و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه ۸۶-۷۲/۸/۷ تبصره مزبور را مغایر قانون ندانسته است لذا ابهامی از این حیث به نظر نمی‌رسد ضمناً توجه آن اداره کل را به فزاینده‌های س و ف قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳ معطوف می‌دارد دستور فرمائید واحد ثبتی مربوطه با رعایت سایر مقررات به وظایف قانونی عمل نمایند.

عبدالملکی

مدیر کل امور املاک سازمان ثبت

گیرنده رونوشت:

سازمان جنگلها و مراتع کشور بازگشت به نامه شماره ۱۳۳۶/۱۰۰/۲۲ - ۷۷/۳/۹ جهت استحضار

اداره کل منابع طبیعی استان/منطقه

شماره: ۱۳۴۶۰/۵۱

تاریخ: ۷۷/۱۰/۲۹

موضوع: دادنامه شماره ۰۸-۶-۷۷/۷/۱۶ شعبه سوم

دادگاه عمومی دماوند

باسلام

بدینوسیله تصویر دادنامه شماره مذکور در خصوص دعوی مطروحه اداره کل منابع طبیعی استان تهران به طرفیت اداره زمین شهری دماوند به خواسته ابطال سند مالکیت پلاک ۵۶ موسوم به مشاء جهت بهره برداری به پیوست ارسال می‌گردد. ۱۰/۲۶ - ۱۰۱۰

سیدمحمد هاشمی

مدیر کل دفتر فنی ممیزی اراضی و دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان تهران عطف به نامه شماره ۲۷۴۴۶/۶۷ - ۷۷/۱۰/۵ و ضمن تشکر خواهشمند است دستور فرمائید همکاران مؤثر در اخذ نتیجه را به این دفتر معرفی نمایند.

دادنامه شماره ۰۸-۶-۷۷/۷/۱۶ پرونده کلاسه ۱۶۴۷-۷۵ ع ۴

تاریخ صدور ۷۷/۷/۱۶ مرجع رسیدگی - شعبه ۳ دادگاه عمومی دماوند

خواهان: اداره کل منابع طبیعی استان تهران با نمایندگی آقای علی اکبر رحیم زاده به نشانی تهران انتهای خ شهید مطهری اداره کل منابع طبیعی استان تهران

خوانده: اداره زمین شهری شهرستان دماوند به نشانی دماوند خ مصلی

خواسته: ابطال سند پلاک ثبتی ۵۶ اصلی دماوند مرسوم به مشاء

گردش کار: پس از وصول پرونده و ثبت به کلاس بالا و جری تشریفات قانونی در وقت احتیاطی دادگاه عمومی دماوند به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است دادگاه با بررسی محتویات پرونده به شرح زیر مبادرت به صدور رای می نماید.

رای دادگاه: در خصوص دعوی خواهان، اداره کل منابع طبیعی استان تهران با نمایندگی علی اکبر رحیم زاده به طرفیت خوانده اداره زمین شهری شهرستان دماوند بخواسته ابطال اسناد مالکیت پلاک ثبتی ۵۶ - اصلی دماوند مرسوم به مشاء و در توضیح اعلام نموده که اراضی پلاک یاد شده با انجام تشریفات قانونی و به موجب آگهی تشخیص منابع ملی منتشره در روزنامه رستاخیز شماره ۲۴۴۶ مورخ ۲۵۳۷/۳/۲ ملی اعلام و این تشخیص به واسطه انقضای مهلت مقرر قانونی و عدم اعتراض، قطعی گردیده است و با این وصف اداره ثبت اسناد، دماوند بدون توجه به این امر و مقررات مربوطه اقدام به صدور سند مالکیت اراضی مذکور به نام اداره زمین شهری کرده است در حالی که آن اداره موظف بود به استناد ماده ۲ آئین نامه اجرائی دولت جمهوری اسلامی ایران و به تصدی وزارت جهاد سازندگی تنظیم نماید بنا علیهذا با توجه به مراتب مذکور و با عنایت به اسناد و مدارک پیوست صدور حکم مبنی بر ابطال سند مالکیت بنام اداره زمین شهری دماوند مورد تقاضا است خوانده در مقام دفاع اعلام داشته مطابق ماده ۱۰ قانون زمین شهری و ماده ۲۰ آئین نامه اجرائی آن اراضی ملی داخل محدوده قانونی و حریم استحقاقی شهرها و شهرکها در اختیار و متعلق به وزارت مسکن و شهرسازی است و ادارات ثبت اسناد باید اسناد مالکیت این گونه اراضی را بنام وزارت مسکن و شهرسازی صادر نمایند و ادعای خواهان مبنی بر خارج بودن این اراضی از محدوده شهر دماوند با توجه به نامه های شماره ۱۲۳۴۸/ش - ۷۴/۱۲/۳ و ۱۱۶۸۲/الف - ۷۴/۱۱/۲۸ شهرداری دماوند و با عنایت به تبصره یک ماده ۴ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب ۶۲/۴/۱۵ غیر مدلل و غیر موجه است و جریان صدور سند مالکیت پلاک مورد دعوی با اثبات به اینکه ملک داخل محدوده قانونی قرار دارد صورت گرفته است دادگاه از آنجائی که محدوده های قانونی و حریم شهرها به استناد تبصره ۱ ماده ۴ قانون تعاریف و ضوابط کشوری باید به تصویب وزارتین کشور و مسکن و شهرسازی برسد و این وزارتخانه در نامه شماره ۳۴۴۱۳ / ترم - ۷۶/۷/۲۰ مجری طرحهای هادی شهرها را دفتر فنی استانداری تهران معرفی نموده است و این دفتر در پاسخ استعلام دادگاه و در نامه شماره ۷/۱۹۷۰۱۰۵۹۳ - ۱۳۷۷/۴/۴ اعلام نموده که شهر دماوند در حال حاضر فاقد محدوده قانونی و حریم شهر است و صورتجلسه شورای شهرستان فاقد وجهت قانونی است بنابراین با توجه به موارد فوق الذکر پلاک ۵۶ - اصلی قریه مشاء در هیچ یک از دو محدوده نماید علیهذا دعوی اداره خواهان محصول بر صحت تشخیص و حکم به ابطال سند مالکیت ثبتی ۵۶ - اصلی دماوند مرسوم به مشاء صادر و اعلام می گردد

و این رأی حضوری و ظرف ۲۰ روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر استان است.

رئیس شعبه سوم دادگاه عمومی دماوند نوری فر

اداره کل منابع طبیعی استان کرمان

شماره: ۲۲۷۰/۵۱

تاریخ: ۷۹/۲/۲۱

باسلام

عطف به رونوشت نامه شماره ۳۸۱۴۶-۷۸/۱۲/۱۷ عنوان مدیریت محترم اداره ثبت اسناد و املاک استان کرمان درخصوص اجرای مقررات مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت اسناد به پیوست تصویرنامه شماره ۴۵۶۳۹ / و - ۷۸/۱۲/۱۴ وزیر محترم جهاد سازندگی عنوان ریاست محترم سازمان اسناد و املاک کشور و لزوم استعلام ادارات ثبت از ادارات کل منابع طبیعی ارسال می‌گردد. ۶۵۱۰-۲/۱۳

سیدمحمد هاشمی

مدیر کل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

به پیوست تصاویر نامه‌های شماره ۴۵۶۳۹ / و - ۷۸/۱۲/۱۷ اداره کل منابع طبیعی

- اداره کل منابع طبیعی استان

استان کرمان جهت اطلاع و اقدام

برادر گرامی جناب آقای علیزاده

معاون محترم قوه قضائیه و رییس سازمان اسناد و املاک کشور

شماره: ۴۵۶۳۹ / و

تاریخ: ۷۸/۱۲/۱۴

سلام علیکم

بازگشت به نامه شماره ۱/۴۱/۱۷۹۰۳ مورخ ۷۸/۱۰/۲۵ درخصوص تمدید زمان مهلت پذیرش تقاضاهای متقاضیان اسناد عادی، به استحضار می‌رساند نظر به این که در جهت اجرای اصلاحیه موادی از قوانین مصوب سال ۱۳۷۰ (مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت) احتمال سوء استفاده بسیاری از متخلفین و متجاوزین به عرصه‌های جنگلی و مرتعی منابع طبیعی تجدید شونده در رابطه با اخذ اسناد مالکیت این گونه عرصه‌ها همچون گذشته وجود دارد و این امر لطمات زیادی رابه عرصه‌های منابع طبیعی و اکوسیستم‌های مربوطه وارد می‌نماید، لذا خواهشمند است به منظور حفظ منابع فوق‌الذکر و نیز جلوگیری از هرگونه سوء استفاده‌های خلاف واقع، موکداً دستور فرمایید واحدهای ثبتی هنگام پذیرش تقاضاهای مربوطه، وضعیت عرصه‌های مورد تقاضا را از

واحدهای منابع طبیعی محل استعلام نمایند تا بدین طریق حقی از دولت ترضیع نگردد. ۱۲/۹۵/۱

به امید پیروزی نهایی اسلام بر کفر جهانی

محمد سعیدی کیا

وزیر جهاد سازندگی

رونوشت:

- معاون محترم و رئیس سازمان جنگلها و مراتع کشور جهت پیگیری و اقدام لازم

اداره کل منابع طبیعی استان/منطقه

شماره: ۷۳۹۶/۵۱

تاریخ: ۷۹/۵/۲۳

باسلام

پیرو تذاکرات مکرر این دفتر و بخشنامه های صادره توسط ریاست محترم سازمان متبوع مبنی بر عدم معرفی افراد جهت تحویل اسناد مالکیت و یا ارسال اسناد مالکیت توسط افراد به سازمان، به منظور جلوگیری از پی آمدهای منفی ناشی از مفقود شدن مدارک مجدداً تأکید می شود نسبت به ارسال مکاتبات خصوصاً اسناد مالکیت طبق مقررات از طریق واحدهای پستی که اصلاح است به صورت سفارشی باشد اقدام گردد. ۱۰۸۹-۵/۱۶

سیدمحمد هاشمی

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان/منطقه

شماره: ۱۱۲۷۹/۵۱

تاریخ: ۷۹/۸/۱۱

باسلام

به پیوست یک برگ تصویر صورتجلسه مورخ ۷۹/۸/۳ در رابطه با کاهش گردش کار و چگونگی پیگیری اسناد مالکیت به منظور بهره برداری به موقع در چهارچوب قوانین و مقررات جهت استحضار ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایند منبعداً با توجه به مفاد بندهای چهارگانه صورتجلسه مذکور اقدام لازم

مبذول دارند. / ۱۷/۱

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

صورتجلسه

به موجب دعوتنامه شماره ۱۰۷۱۷/۵۱ - ۷۹/۷/۳۰ دفتر ممیزی اراضی جلسه مورخ ۷۹/۸/۳ در دفتر مذکور به منظور چگونگی گردش کار اسناد مالکیت جهت بهره‌برداری از اسناد اخذ شده به نام دولت که با حضور برادران آقای عاقلی مدیرکل محترم امور مالی، آقای ابراهیمی مدیرکل محترم دفتر واگذاری اراضی، آقای صیدی نژاد مدیرکل محترم دفتر ممیزی اراضی، آقای شایسته کارشناس امور مالی، آقای نجفی معاون دفتر ممیزی اراضی تشکیل گردید. پس از بحث و تبادل نظر و توجیهات لازم در چهارچوب ضوابط قانونی و وظایف سازمانی، مقرر شد به شرح موارد ذیل اقدامات لازم به عمل آید.

۱- به منظور جلوگیری از مکاتبات و تسریع در دستیابی به اسناد مالکیت مقرر شد برادر آقای عاقلی ضمن جلب موافقت اداره کل اموال دولتی وزارت اقتصاد و امور دارائی ترتیبی اتخاذ شود که اسناد مالکیت منابع ملی در ادارات کل اقتصاد و امور دارائی استانها متمرکز گردد.

۲- با توجه به شرح وظایف سازمانی دفتر ممیزی اراضی که حسب موازین قانونی از مرحله شناسائی و تشخیص منابع ملی تا اخذ سند مالکیت میباشد لذا چگونگی اقدامات بعدی صرفاً نسبت به اصلاح اسناد صادره براساس آراء کمیسیون‌های قانونی و یا اصلاح حدود و ثغور حسب اعلام واحدهای ثبتی خواهد بود.

۳- هرگونه بهره‌برداری بعدی نسبت به اسناد مالکیت منابع ملی شامل: اجاره و انتقال قطعی اراضی براساس مادتين ۳۱ و ۳۲ و همچنین ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها در ارتباط با وظایف دفتر واگذاری اراضی و اداره کل امور مالی است و دفتر ممیزی اراضی منبهد هیچگونه دخالتی نخواهد داشت و ادارات کل منابع طبیعی می‌بایست جهت اعاده اسناد مالکیت مستقیماً با دفتر واگذاری اراضی مکاتبه نمایند.

۴- چنانچه مجوزات قانونی نقل و انتقال اراضی ملی به صورت اجاره و انتقال قطعی قبل از اخذ سند مالکیت صادر گردیده و تشریفات واگذاری انجام شده باشد ادارات کل منابع طبیعی مجاز هستند نسبت به واگذاری اقدام و متعاقباً اسناد مذکور را به دفتر ممیزی اراضی ارسال نمایند. بدیهی است مدت نگهداری اینگونه اسناد نزد ادارات کل منابع طبیعی حداکثر به مدت دو ماه از تاریخ صدور خواهد بود. ۳۰ / ۷۷ -

صیدی نژاد	عاقلی	ابراهیمی
مدیرکل دفتر ممیزی اراضی	مدیرکل امور مالی	مدیرکل دفتر واگذاری اراضی
نجفی		شایسته
معاون دفتر ممیزی اراضی		کارشناس

مدیریت محترم ممیزی اراضی

شماره: ۳۱۹/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۱/۲۶

باسلام عطف به نامه شماره ۳۲/۱۰۰/۹۶۵۵ - ۷۴/۱۱/۱۴ راجع به عرصه‌های مشمول ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری تصویر صورتجلسه مورخ ۷۴/۱۲/۱۵ کارشناسان مربوطه و مشاوران حقوقی و تصویرنامه شماره ۳۴/۱۰۰/۴۱۸۱ - ۷۴/۹/۵ این دفتر ارسال و اضافه می‌نماید موضوع مطروحه اساساً مبتنی بر ضرورت توجه به ماده ۳۴ اصلاحی است بنابراین با توجه به اینکه نظریه شماره ۲۲/۱۰۰/۲۹۷۴ - ۷۴/۵/۲۱ آن دفتر طبق نامه شماره ۳۹۱۷ - ۷۴/۱۰/۱ این دفتر مورد تأیید قرار گرفته است اضافه می‌نماید که ادارات ثبت اسناد در اینگونه موارد وظیفه دارند از ادارات دولتی (از جمله منابع طبیعی) دعوت نمایند لذا اداره کل منابع طبیعی در مواقعی که حسب تبصره ۳ ماده ۱۴۸ دعوت می‌شود یا به نحوی از انحاء از مداخله اشخاص در این مورد مطلع می‌گردد می‌توانند مراتب را با ذکر مستندات به هیأت حل اختلاف ثبتی (از طریق اداره ثبت اسناد و املاک) متذکر شوند. /م

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

معاونت محترم امور اراضی سازمان

شماره: ۴۱۸۱/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۴/۹/۵

باسلام عطف به نامه شماره ۶۹۱۶/۱۰۰/۹۰ - ۷۴/۷/۲۰ موضوع بهای اراضی موضوع ماده ۱۴۸ قانون ثبت به استحضار می‌رساند:

«برابر نظریه مشاورین محترم حقوقی اگر چه ماده ۲۰ آئین نامه زمین شهری اجازه تصرف اراضی ملی شده را به سازمان زمین شهری داده است ولی با توجه به نکات زیر:

اولاً: بحث منشاء قانونی ماده ۲۰ آئین نامه زمین شهری مبنی بر اینکه آیا شامل عرصه‌های طبیعی موضوع اصل ۴۵ قانون اساسی است یا نه، حل نشده است به ویژه این که اراضی ملی تعریف قانونی ندارد بدو باید تعریف دقیق بدست داده شود.

ثانیاً: با فرض اعتبار اجرایی ماده ۲۰ همانطوریکه این ماده صراحت دارد سازمان زمین شهری مجاز به تصرف اراضی ملی شده است بدون تحویل و تحول اما اراضی موضوع ماده ۱۴۸ که تحت تصرف اشخاص قرار گرفته

در آن احداث بنا یا بنحوی عمران شده است قابل تصرف سازمان زمین شهری نیست و سازمان مذکور نمی تواند آن را تصرف کند و بنابراین مالی را که نه مالکیت نسبت به آن دارد و نه تصرف، نمی تواند بهای آنرا تصرف کند. ثالثاً: قانون تفسیری راجع به اراضی دولتی و ملی مصوب ۱۳۷۲ وارد بر قانون و آئین نامه اراضی شهری است و مقررات دیگر از جمله قانون بودجه و قانون اصول برخی از درآمدهای دولت و ...

رباعاً: ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری حکم خاص ناظر به اینگونه اراضی و قانون ناسخ است بنابراین و با توجه به مواد ۱۱۴ و ۱۱۵ قانون محاسبات عمومی اراضی مورد نظر مشمول قوانین راجع به وزارت جهادسازندگی است و هرگونه وجهی از این بابت باید از طریق وزارت جهادسازندگی به خزانه دولت وارد شود. م/ فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

مدیریت محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۱۹/۴۴۶۳/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۸/۸

باسلام

در خصوص نامه شماره ۵۲۰۴/۱۰۰/۲۲ راجع به نامه شماره ۱۵۱۸۲-۷۵/۵/۳۰ اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر اشعار می دارد:

۱- اجرای مقررات ملی شدن هرگونه مالکیت بر اراضی ملی شده را زائل و اجرای عملیات ثبتی راجع به آن را باطل می سازد. (مستفاد از ماده ۱ قانون ملی شدن جنگلها مصوب ۱۳۴۱)

۲- به موجب ماده ۱۳ آئین نامه اجرایی قانون ملی شدن جنگلها و ماده ۳۹ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور، گواهی سازمان جنگلها و مراتع کشور راجع به تشخیص اراضی ملی برای مراکز ثبت اسناد ملاک عمل خواهد بود بنابراین ادارات ثبت مکلفند به صرف صدور گواهی از ادارات منابع طبیعی در خصوص صدور سند مالکیت برای اراضی ملی اقدام کرده و در این زمینه ارائه سایر مدارک تشخیص نظیر آگهی به اداره ثبت ضرورت ندارد.

لذا در صورت بروز اشتباه در صدور گواهی با تصحیح آن ادامه عملیات ثبتی بلااشکال خواهد بود.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر در پاسخ به نامه فوق‌الاشاره

- امور مشاورین

اداره کل منابع طبیعی استان تهران

شماره: ۲۶۹۱/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۶/۴/۳۱

باسلام احتراماً بازگشت به نامه شماره ۱۱۳۰۷ - ۷۶/۴/۹ اعلام می‌دارد:

نظر به اینکه اراضی منابع طبیعی جزء اموال عمومی محسوب و به لحاظ تعلق آنها به ملت در اختیار دولت قرار دارد تا وفق اصل چهل و پنجم قانون اساسی و سایر مقررات مربوطه در جهت مصالح عامه مصرف شود و مطابق این اصل و ماده ۲۶ اصلاحی ۱/۱۰/۸ قانون مدنی اساساً قابل تملک خصوصی نیستند از شمول تبصره ۳ ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت خارج می‌باشند. لذا منظور از اراضی دولت مذکور در تبصره یاد شده اراضی است که قانوناً قابل تملک خصوصی باشد. بنابراین مقتضی است آن اداره کل و ادارات تابعه ابطال اسنادی که برخلاف مراتب فوق‌الاصدار یافته است را از مراجع ذیصلاح درخواست نموده و از نتیجه اقدامات این دفتر را مطلع نمایند. ضمناً تصاویری از نامه شماره ۱۲۴۷/۱۰۰/۳۴ - ۷۶/۳/۶ سازمان جنگلها و مراتع کشور خطاب به آقای زواره‌ای رئیس سازمان ثبت و نظریه مشورتی شماره ۷/۵۵۴۱ - ۷۰/۱۰/۲ اداره حقوقی دادگستری جهت بهره‌برداری به پیوست ارسال می‌گردد. م/

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- امور مشاورین

- رئیس سازمان ثبت - جناب آقای زواره‌ای پیر و شماره ۱۳۴۷/۱۰۰/۳۴ - ۷۶/۳/۶ به انضمام تصویر نامه‌های شماره ۸۲۶ -

۷۶/۲/۳ و ۱۱۳۰۷ - ۷۶/۴/۹ ادارات منابع طبیعی قزوین و تهران به منظور صدور دستور شایسته.

مدیریت کل منابع طبیعی منطقه ساری

شماره: ۹۵۷۵/۱۰۰/۳۴

تاریخ: ۷۷/۲/۱۳

موضوع: سند مالکیت منابع ملی در موقوفه

سابقه: عطف به شماره ۶۸۳۱۲/۱۹ - ۶۶/۱۱/۶۹

باسلام، در مورد پلاک ۴ تا ۷ اصلی بخش ۷ بابل، اگر چه، منظور از ثلث موبد در نامه اداره ثبت بابل توضیح داده نشده و چگونگی اراضی ملی شده (از لحاظ نوع طبیعی و جریان اجرائی) نیز مسکوت است اما به طور کلی، تفکیک منابع طبیعی در یک مجموعه مشاعی به میزان چهار دانگ از شش دانگ مشاع نه تنها ممکن نیست بلکه منطقی و عملی هم نمی باشد زیرا اگر چهار دانگ از شش دانگ مشاع واجد تعریف قانونی منابع طبیعی است طبعاً کل شش دانگ نیز همان تعریف را دارد به عبارت دیگر تشخیص منابع طبیعی براساس خصوصیات عینی است ولی مالکیت ثبتی مبنای حقوقی دارد. تکلیف اداره کل منابع طبیعی تقعیب اقدامات قانونی و حفاظتی براساس وضعیت عین است ولو اینکه سند مالکیت صادر نشده باشد. اما برای تعیین تکلیف نهائی، جریان ثبتی پلاکها و نیز جریان اجرای مقررات تشخیص منابع طبیعی به طور دقیق مورد نیاز است.

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- مدیریت کل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی عطف به شماره ۱۹۴۲۶/۱۰۰/۲۴ - ۷۶/۱۲/۲۵ جهت استحضار ضمناً اضافه می شود موضوع مطروحه اختلاف در مساحت نیست.

- امور مشاوره دفتر حقوقی

مدیریت محترم دفتر حقوقی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره: ۲۶۲۹/۱۸/۲

تاریخ: ۸۰/۸/۱۳

باسلام

پیرو نامه شماره ۱۰۸/۵۹۷۸ - ۸۰/۶/۵ اداره کل ثبت اسناد و املاک استان گیلان منضم به نظریه اداره کل منابع طبیعی استان گیلان در مورد تبصره ۳ ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت مصوب ۱۳۷۰ به استحضار می رساند: مطابق بندهای ۷ و ۱۰ ماده ۱ آئین نامه اجرائی لایحه اصلاحی نحوه واگذاری و احیاء اراضی در حکومت اسلامی مصوب ۵۹/۲/۳۱ اراضی دولتی و اراضی منابع طبیعی صراحتاً تعریف شده اند. منظور از اراضی دولتی، آن بخش از اراضی است که امکان تملک خصوصی آنها بوده اما در اجرای قوانین و مقررات مربوطه به تملک دولت درآمده اند. اما اراضی منابع طبیعی به لحاظ آنکه اسباب تملک مطابق کتاب دوم قانون مدنی و شرع

مقدس در مورد آنها محقق نشده است تحت اراده دولت اسلامی قرار دارند.

علیهذا همانگونه که در مکاتبات قبلی این سازمان به عرض رسیده اراضی منابع طبیعی که در اجرای ماده یکم قانون ملی شدن جنگلها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۱ ملی اعلام گردیده اند مشمول تبصره ۳ اصلاحی ماده ۱۴۸ قانون ثبت اسناد و املاک نمی گردند. چه اینکه تبصره مزبور که حکمی استثنایی است صراحت در اراضی دولتی دارد تصدیق می فرمائید که تفکیک بین اموال دولتی و عمومی امری است که مورد پذیرش قاطع حقوقدانان نیز قرار گرفته است. اراضی و اموال عمومی که اصل ۴۵ قانون اساسی از آن به عنوان انفال و ماده ۲۶ قانون مدنی از آن تحت عنوان مشترکات عمومی یاد می نماید هر چند عرفاً (اموال دولتی) نامیده می شوند (به واسطه اینکه در حیظه تملک خصوصی اشخاص قرار نمی گیرند) اما این تعبیر عرفی هیچگونه تغییری در ماهیت حقوقی این دو نوع از اموال ایجاد نخواهد کرد و عرف حقوقدانان نیز به عنوان عرف خاص، بین دو نوع اموال عمومی و دولتی تمایز روشنی قائل است. بدین ترتیب که اموال عمومی را اموالی می دانند که دولت به عنوان نماینده منافع عمومی جامعه صرفاً به نمایندگی از جامعه نسبت به آن اعمال نمایندگی نموده و حیظه اختیارات دولت در اعمال این نمایندگی نیز محدود به حفظ مصلحت عمومی جامعه است. به عنوان مثال عرف عمومی جامعه اراضی منابع طبیعی و یا معادن و منابع زیرزمینی و... را در زمره اموال دولتی می داند اما نیک می دانیم که هیچ حقوقدانی چنین منابع و اموالی را در حیظه اموال دولتی قرار نمی دهد بلکه آن را جزء اموال عمومی و سرمایه‌هایی قلمداد می نماید که ذخیره نسل‌های آینده بشری است. این در حالی است که اموال دولتی در عرف حقوقدانان آن دسته از اموالی است که در مالکیت منجز و مسلم یکی از دستگاهها و اجزاء زیر مجموعه حکومت است، همانند ماشین‌آلات، ساختمان‌ها و آن دسته از اراضی که دستگاه‌های دولتی به عنوان مالک خاص نسبت به آنها مالکیت دارند. قانون محاسبات عمومی نیز در فصل پنجم خود ضوابط خاصی را در مورد اداره اموال دولتی پیش بینی نموده که پیش بینی این ضابطه از تمایز بین اموال دولتی و اموال عمومی حکایت می کند. تفسیر فوق در مورد تفکیک اراضی ملی به عنوان اموال عمومی و اراضی دولتی به عنوان ملک اختصاصی دستگاه اجرایی خصوصاً آنجایی آشکار می شود که در بسیاری از قوانین پراکنده که بر امر زمین حکومت می نمایند اراضی دولتی را از اراضی ملی به عنوان اموال عمومی تفکیک نموده‌اند. به عنوان مثال ماده ۶ لایحه قانون نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی و عمرانی دولت مصوب ۱۳۵۸ صراحتاً اراضی ملی را از اراضی دولتی تفکیک نموده است. علاوه بر این آیین‌نامه اجرایی لایحه قانون واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب نیز در بحث تعریف اقسام اراضی و نیز در مواد ۳۱ و ۳۲ صراحتاً اراضی دولتی را از اراضی ملی تفکیک نموده است.

تصدیق می فرمایند که ذکر عبارات زاید از قانون‌نگزار قبیح است و به همین منظور افزودن قید اراضی دولتی در

کنار اراضی ملی به مقصود خاص بوده است که همان تفکیک بین این دو دسته از اراضی است. مضافاً به این که همانگونه که پیش تر گفته شد تبصره ۳ اصلاحی ماده ۱۴۸ قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت درخصوص جواز صدور سند بنام اشخاص در اراضی دولتی حکمی است استثنایی که در تفسیر آن می بایست از تسری این حکم به موارد مشکوک خودداری و به مورد نص که همان اراضی دولتی است اکتفا نمود.

تمام مراتب مزبور عیناً توسط کمیسیون حقوقی دادستانی کل کشور تایید و به کلیه ادارات منابع طبیعی جهت ابلاغ آن به هیأت‌های مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ نیز ارسال گردیده است که متأسفانه رعایت نمی گردد. علیهذا پیر و نامه شماره ۱۰۸/۵۹۷۸ - ۸۰/۶/۵ مدیرکل محترم ثبت اسناد و املاک استان گیلان خواهشمند است موضوع را با لحاظ مراتب فوق بررسی و ابلاغ فرمائید. /ع ۷/۲۲

دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- ریاست محترم سازمان جهت استحضار
- معاونت محترم حفاظت و امور اراضی جهت استحضار
- اداره کل منابع طبیعی استان گیلان عطف به نامه شماره ۸۰/۶/۲۴ - ۲۹۷۲۹۸۳/۱
- اداره کل منابع طبیعی استان جهت اطلاع

به: اداره کل محترم دفتر حقوقی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از: اداره کل ثبت استان گیلان

شماره: ۱۰۸/۵۹۷۸

تاریخ: ۸۰/۶/۵

احتراماً عطف به مرقومه شماره ۱۱/۳۰۷۴ - ۷۲/۴/۲۹ با ایفاد به تصویر نامه شماره ۵۳۳۴۸/۸۳/۱ - ۷۹/۱۰/۲۰ و ۱۸۸۳۷/۸۳/۱ - ۸۰/۴/۲۶ اداره کل منابع طبیعی استان گیلان منضم به نامه شماره ۷/۵۵۴۱ - ۷۰/۱۰/۲ - اداره حقوقی دادگستری جمهوری اسلامی ایران و شماره‌های ۱۴۰/۷۶/۲۷۳۵۲/۱۷۳۵ - ۷۶/۷/۹ و ۱۵۱ / ۴۰/۷۷/۴۸۴۴۸ - ۷۷/۷/۲۹ معاونت قضائی و نیز دادستانی کل کشور به استحضار می‌رساند همانطوری که اداره کل منابع طبیعی مستنداً به نامه‌های فوق‌الذکر اعلام داشته اراضی ملی را جزء انفال و بیت‌المال متعلق به عموم مردم دانسته و از شمول ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت خارج می‌داند لیکن به موجب بند ۵ صورتمجلس تنظیمی مورخ ۷۳/۴/۱۳ کمیسیون مشورتی سازمان ثبت که مورد عمل واحدهای ثبتی می‌باشد مقرر میدارد چون در تبصره ۳ از ماده ۲ (۱۴۸) قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون اصلاح و حذف موادی

از قانون ثبت استثنائی برای زمینهای دولتی پیش بینی نشده است لذا اراضی متعلق به سازمان جنگلها و مراتع کشور را نمی توان از شمول ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت خارج نمود چنانچه نظریه ابرازی مورد تأیید میباشد اعلام در غیر اینصورت نظریه ارشادی را مرقوم فرمایند. /ح

احمد زنگانه

مدیرکل ثبت اسناد استان گیلان

رونوشت:

- عطف به نامه شماره ۱۸۸۳۷/۸۳/۱ - ۸۰/۴/۲۶ جهت استحضار به اداره کل محترم منابع طبیعی استان گیلان ارسال می گردد. /ح

مدیرکل محترم دفتر ممیزی اراضی

شماره: ۵۵۰۵/۱۸/۴

تاریخ: ۸۰/۱۱/۱۳

باسلام

عطف به شماره ۹۹۹۷/۵۱ - ۱۳۸۰/۱۰/۱۲ درخصوص نامه شماره ۲۸۶۶۹/۶ - ۸۰/۹/۱۷ اداره کل منابع طبیعی استان چهارمحال و بختیاری همانگونه که قبلاً نیز در پاسخ اعلام گردیده با توجه به استعلام اولیه اداره کل مبنی بر «درج موضوع وام در سند مالکیت» به استحضار می رساند:

- ۱- علی الاصول در قرارداد ترهین، ضرورتی در «درج موضوع وام در سند مالکیت» نیست.
- ۲- چنانچه منظور نظر اداره کل «درج موضوع رهن در ستون نقل و انتقالات سند مالکیت» باشد بدیهی است با توجه به قوانین و مقررات ثبتی در صورتی که محل واگذاری دارای سند مالکیت باشد «درج موضوع رهن در سند مالکیت عرصه» بلامانع است. /ع ۱۱/۴۰

فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

جناب آقای زواره ای

معاونت محترم ریاست قوه و ریاست سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

شماره: ۷۷/۴۸۴۴۸/۱۵۱

تاریخ: ۷۷/۷/۲۹

سلام علیکم

به پیوست تصویرنامه شماره ۱۴۰/۷۶/۲۷۳۵۲/۱۷۵ - ۷۶/۷/۹ معاونت محترم قضائی دادستان کل کشور موضوع اعلام نظر کمیسیون حقوقی این مرجع در خصوص ماهیت حقوقی اراضی دولتی و اراضی منابع طبیعی که مورد تایید اداره حقوقی قوه قضائیه نیز می باشد ارسال می گردد.

نظر به این که نحوه رسیدگی به پرونده‌های تصرفات اشخاص حقیقی و حقوقی در اراضی منابع طبیعی به موجب ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۷۴/۷/۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام مشخص شده است، خواهشمند است به ادارات تابعه ابلاغ گردد که عنوان اراضی دولتی موضوع تبصره ۳ ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت شامل اراضی منابع طبیعی نبوده لازم است کمیسیونهای مربوطه از پذیرش درخواست متصرفین در اراضی منابع طبیعی و رسیدگی به آنها خودداری نمایند.

بدیهی است این اقدام موجب خواهد شد تا حدودی از دامنه تخریب و تجاوز به منابع طبیعی کاسته شده و امکان برخورد محاکم را با متخلفین فراهم آورد. خواهشمند است نتیجه اقدامات را اعلام فرمایند.

عیسی مقتدائی

معاون قضائی دادستان کل کشور

مدیرکل محترم دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۴۰/۷۶/۲۷۲۵۲/۲۷۵

تاریخ: ۷۶/۷/۹

سلام علیکم

استعلام شماره ۳۴/۱۰۰/۳۴۵۵ - ۷۶/۵/۱۹ آن سازمان در کمیسیون حقوقی مطرح، اعضاء کمیسیون پس از تبادل نظر و یا استفاده از قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ و اصلاح بعدی آن و نیز قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۶۵ و الصاق موادی به آن، همچنین قانون ملی شدن جنگلهای کشور مصوب ۱۳۴۱ و قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ و اصلاحات بعدی و نیز ماده ۱۱۵ قانون محاسبات عمومی کشور علی‌الخصوص اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مفهوم و منطوق مواد ۲۲ تا ۲۸ قانون مدنی نظریه خود را به شرح ذیل اعلام می‌دارد: نظر به اینکه عنوان اراضی عمومی (انفال) یا اراضی دولتی دو مفهوم متمایز و متفاوت می‌باشند، زیرا نوع اول متعلق به عموم بوده و فاقد مالکیت خصوصی است در حالیکه در نوع دوم دولت به عنوان شخصیت حقوقی مالک آن شناخته می‌شود فلذا مفاد مادتين ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت که منصرف از اموال عمومی است شامل اراضی و

منابع طبیعی و مراتع و جنگلها نمی گردد. / ف. م.

غلامحسین صادقی قهاره

معاون قضایی دادستان کل کشور

اقدام کننده: دفتر حقوقی

اداره کل منابع طبیعی استان یزد

شماره: ۷/۱۵۷

تاریخ: ۷۱/۴/۲۳

عطف به استعلام شماره ۱۹۷۰۶ مورخ ۷۰/۱۲/۲۴ نظریه مشورتی اداره حقوقی به شرح زیر اعلام می گردد با توجه به صدر ماده ۲۹ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها مصوب سال ۱۳۴۶ که سازمان جنگلبانی را از پرداخت کلیه اقدامات مثبتی معاف نموده و با توجه به اینکه کلیه اقدامات مثبتی شامل کلیه هزینه ها و از جمله هزینه های مقدماتی مثبت هم میشود و با توجه به اینکه هزینه های قابل پرداخت از طرف سازمان جنگلبانی ماده مذکور احصاء شده است و با توجه به اینکه قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها نسبت به قانون معافیت ادارات دولتی از پرداخت حق الثبت و نیمعشر اجرائی مصوب سال ۱۳۲۴ قانون خاص است با توجه به مراتب فوق سازمان جنگلبانی از پرداخت کلیه هزینه های مثبت معاف است و آنچه می بایست از طرف سازمان پرداخت گردد حقوقی است که به سردفتران اسناد رسمی تعلق می گیرد که مورد حکم قانون گذار قرار گرفته است.

رئیس اداره حقوقی قوه قضائیه

غلامرضا شهری

ریاست محترم سازمان جنگلها و مراتع کشور

شماره: ۷/۵۱۶۰

تاریخ: ۷۲/۷/۲۰

در مورد نامه شماره ۸۸۲/۱۰۰/۹۰۰ - ۷۲/۵/۲۷ عنوان ریاست محترم قوه قضائیه که جهت بررسی و پاسخ به این اداره ارجاع شده است نظر مشورتی این اداره به شرح زیر اعلام می گردد:

با توجه به صدور ماده ۲۹ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها مصوب ۱۳۴۶ که سازمان جنگلبانی از پرداخت کلیه هزینه های مثبتی از جمله هزینه مقدماتی معاف نموده و نظر به اینکه قانون مذکور نسبت به قانون معافیت ادارات دولتی از پرداخت حق الثبت و نیمعشر اجرائی مصوب ۱۳۳۴ قانون خاص می باشد، به خصوص با توجه به

تبصره ۲ ماده ۴ آئین‌نامه اجرائی ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۲۸ هیات وزیران، سازمان جنگلها و مراتع کشور در انجام مقررات ثبتی و صدور سند مالکیت جهت منابع ملی مورد تشخیص به جز حقوقی که به سردفتران اسناد رسمی تعلق می‌گیرد از پرداخت کلیه هزینه‌های ثبتی اعم از حق الثبت و هزینه مقدماتی معاف می‌باشد.

رئیس اداره حقوقی قوه قضائیه

غلامرضا شهری

آقای رضا انجم شجاع

مدیرکل منابع طبیعی استان کرمان

شماره: ۷/۳۶۶۰

تاریخ: ۷۴/۷/۲۶

بازگشت به استعلام شماره ۶۵۰/م - ۷۴/۶/۷ نظریه مشورتی اداره حقوقی به شرح زیر اعلام می‌شود:
تشخیص کمیسیون ماده ۵۶ درخواست ثبت وزارت تعاون و روستاها را منتفی و بلا اثر می‌سازد و اداره ثبت مکلف است حسب اعلام وزارت جهاد سازندگی سند مالکیت به نام دولت صادر کند.

رئیس اداره حقوقی قوه قضائیه

غلامرضا شهری

آقای سیدمحسن شاه امیریان

مدیرکل منابع طبیعی استان بوشهر

شماره: ۷/۸۳۹۶

تاریخ: ۷۶/۱/۱۹

عطف به استعلام شماره ۲۳۱۰۸ - ۷۵/۱۱/۲۷ نظر مشورتی اداره حقوقی به شرح زیر اعلام می‌گردد:
با صدور آراء قطعی مربوط به اجرای ماده ۲ قانون حفاظت و حمایت ... مصوب ۱۳۷۱ نیازی به رجوع به محاکم نیست و ادارات ثبت به درخواست وزارت جهاد سازندگی نسبت به صدور سند دولتی اقدام خواهند کرد و تبعاً اسناد مالکیت ما قبل ابطال می‌گردد. ن

رئیس اداره حقوقی قوه قضائیه

غلامرضا شهری

بخش چهارم

ضمائم

ضمیمه شماره ۱ موضوع: اراضی ساحلی و مستحدث

دربابان علی شمشانی
وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

شماره: ۲۸/۷۳۸۳/۰۱۱

تاریخ: ۸۰/۴/۱۰

سلام علیکم

بازگشت به نامه شماره ۳۴۱۵/۴۷۴۳/۱۴۶ - ۷۹/۷/۲ در خصوص مستحدث و ساحلی خلیج فارس و دریای عمان موضوع قانون اراضی مستحدث و ساحلی نکات ذیل باستحضار جنابعالی می‌رسد: ۱- در خصوص رابطه قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۵۴ با لایحه قانونی نحوه خرید و تملک ... مصوب ۵۸ به نظر می‌رسد قانون اراضی مستحدث و ساحلی قانون خاص بوده که در آن ضمن تعریف اراضی مستحدث و ساحلی و بیان مساحت و حریم آن و سایر احکام و ضوابط مربوطه، صرفاً مقررات خاصی را در باب اینگونه اراضی وضع نموده است در حالی که لایحه قانونی نحوه خرید و تملک ... اطلاق داشته و ناظر بر اراضی خاصی نمی‌باشد و بهمین جهت قانون عام محسوب می‌گردد و همانطوریکه مستحضرید قانون عام‌الحق نمی‌تواند. قانون خاص سابق را نسخ نموده و بهمین جهت قانون اراضی مستحدث و ساحلی به قوت خود باقی بوده و واگذاری یا تخصیص اینگونه اراضی نیز طبق ضوابط مندرج در قانون خاص خود بعمل می‌آید.

۲- چنانچه مجموع مواد قانون اراضی مستحدث و ساحلی مورد توجه و مدافع قرار گیرد ملاحظه خواهد فرمود که قانونگذار پس از تعریف و بیان عرض اراضی ساحلی و مستحدث وزارت کشاورزی و منابع طبیعی (در حال حاضر وزارت جهاد کشاورزی جانشین آن می‌باشد از مکلف به تعیین حدود اراضی مذکور و حریم آن نموده و در سایر مواد از جمله مواد ۳ و ۴ و ۶ و تبصره ماده ۷ و ماده ۹ و دیگر مواد این قانون تصدی و تولى نظارت بر اینگونه اراضی اعم از حفظ و یا بهره برداری از آن در اختیار (سازمان جنگلها و مراتع) قرار داده است.

۳- با توجه به بند ۲ فوق‌الذکر، اراضی مستحدث و ساحلی مذکور در این قانون بنحو اطلاق بیان گردیده و شامل کلیه اراضی اعم از داخل یا خارج محدوده شهر را شامل گردیده و براین اساس وظیفه تصدی بر این اراضی بصراحت مفاد مواد قانون یاد شده با وزارت کشاورزی و منابع طبیعی (وزارت جهاد کشاورزی) بوده و نمی‌توان اراضی مستحدث و ساحلی داخل محدوده شهر را منصرف قانون مذکور و خارج از حدود اختیارات و وظایف این وزارت دانست.

۴- متعاقب آن قانون فقط اراضی متعلق به وزارت خانه‌ها و سازمانهای دولتی، واقع در محدوده قانونی شهر

را تصریح داشته و شامل اراضی مستحدث و ساحلی نمی گردد و بهمین جهت منصرف از قوانین اراضی شهری یا زمین شهری علی ایحال با عنایت به مراتب پیش گفته در خصوص تصرفات فعلی آن وزارت خواهشمند است دستور فرمایید گزارش کامل و جامعی از موضوع و محدوده تصرفات و... اعلام تا توسط نمایندگان دو وزارت در جلسات مشترک بررسی و اتخاذ تصمیم شایسته بعمل آید. ح / ۴

محمود حجتی

وزیر جهاد کشاورزی

رونوشت:

- جناب آقای کلاتری معاون وزیر و رییس سازمان جنگل ها و مراتع برای اطلاع و پی گیری

ضمیمه شماره ۲ * موضوع: شرح وظایف شورای فنی ممیزی اراضی

اداره کل منابع طبیعی استان / منطقه

شماره: ۱۱۱۰/۱۰۰/۹۰

تاریخ: ۷۵/۴/۱۹

پیرو نامه شماره ۲۴۵۳/۱۰۰/۹۰ - ۷۴/۱۰/۲ با توجه به پیشنهادات واصله و بازنگری در شرح وظایف شورای فنی ممیزی اراضی و امور زمین، اینک یک فقره در ۵ برگ شرح وظایف اصلاحی مصوب شورای فنی سازمان ارسال، خواهشمند است با ملحوظ نظر قراردادادن مفاد آن، موارد مطروحه زیر نیز در چهارچوب وظایف محوله مدنظر قرار گرفته و مجری داشته و از برآیند اقدامات و فعالیت شورای فنی استان دبیرخانه مرکزی شورای فنی سازمان را آگاه سازید.

۱- شورای فنی استان رافع مسئولیتهای متصدیان واحدهای اجرائی نمیباشد.

۲- ترکیب اصلی شورای فنی استان ترکیبی خواهد بود که در این دستورالعمل مورد نظر گرفته است.

۳- مشکلات و معضلات مشابه که در اجرا و پی آمدهای حقوقی آن، روند پیگیری عملی پرونده را متوقف یا کند نموده، جمع آوری و طبقه بندی نموده، چنانچه در شورای استان قابل حل نباشد مراتب به دبیرخانه شورا در مرکز ارسال گردد تا پس از بررسی ارائه طریق گردد.

۴- کلیه مسائل و مشکلات و معضلات اجرائی یا حقوقی ناشی از اجرای ممیزی اراضی که مستقلاً توسط واحدهای اجرائی تحت نظارت اداره کل قابل حل و فصل نباشد پس از گزارش مسئول اداره یا واحد مربوطه و تأیید مدیر کل جهت ارائه طریق و اعلام نظر مشورتی به شورای فنی استان ارجاع گردد.

* شرح وظایف شورای فنی ممیزی اراضی در دست اصلاح می باشد.

- ۵- نظریه شورای فنی باید با اتفاق نظر باشد، در صورت اختلاف آراء اعضاء مراتب به شورای فنی مرکز ارجاع گردد.
- ۶- شورای فنی استان یک مرجع مشورتی برای مدیریت کل استان است و نظرات آن به عنوان نظریه مشورتی تلقی میگردد و مسئولیت اجرای نظرات شورا منحصراً با مدیریت کل استان خواهد بود.
- ۷- مسائل مربوط به اجرای مقررات ماده ۶۴ و ماده ۳۶ قانون حفاظت و بهره برداری (ده هکتاریها) و همچنین مسائل مربوط به اراضی مستحدث ساحلی و سایر مواردی که ضروری تشخیص داده شود منحصراً در شورای فنی مرکز مطرح و اتخاذ تصمیم میگردد.
- ۸- صورتجلسات شورا ضمن دارا بودن شماره و تاریخ باید دارای مقدمه و شرح خلاصه موارد اجرائی و امضاء اعضاء بوده و در دفتر ثبت نظرات، ثبت گردد و نسخه ای از آن رابه دبیرخانه شورای مرکزی ارسال دارند.
- ۹- کلیه مسائل و مشکلات و معضلات اجرائی حقوقی زمین از طریق شورای فنی استان مورد بررسی قرار گرفته و نظر اجمالی خود را اعلام داشته باشد. ۱/

ربیع فلاح

معاون وزیر و رییس سازمان جنگلها و مراتع

«اصلاح شرح وظایف شورای فنی ممیزی اراضی و امور زمین»

باتوجه به مشکلات و معضلات اجرائی، در پرونده‌های سنواتی ممیزی اراضی و همچنین معضلات مبتلا به بخش امور اراضی سازمان جنگلها و مراتع کشور، با پیشنهاد و تصویب معاونین امور اراضی ادارات کل منابع طبیعی و موافقت معاونت امور اراضی سازمان و تأییدیه شماره ۳۲۰/۱۰۰/۱۰ مورخ ۷۴/۱/۲۷ مقام ریاست سازمان جنگلها و مراتع کشور، شورای فنی ممیزی اراضی و امور زمین که منبهد به اختصار شورای فنی خوانده میشود در ادارات کل منابع طبیعی و سازمان جنگلها و مراتع تشکیل و وظایف و تشکل این شورای فنی بشرح زیر اعلام میگردد:

الف: تشکل و وظایف شورای فنی ادارات کل منابع

۱- تشکل:

با توجه به شرح وظایف و تقسیم کاری انجام شده «واحدهای زیرمجموعه» در بخش امور اراضی، اعضاء شورای فنی استان با صدور حکم از جانب مدیرکل منابع طبیعی برای شاغلین پست‌های سازمانی زیر «یا افراد جایگزین» تشکیل میگردد:

۱-۱- معاون امور اراضی اداره کل منابع طبیعی بعنوان رئیس شورای فنی استان.

۱-۲- رئیس اداره ممیزی اراضی اداره کل منابع طبیعی بعنوان عضو اصلی.

۱-۳- رئیس اداره مهندسی جنگل و مرتع اداره کل منابع طبیعی بعنوان عضو اصلی.

۱-۴- رئیس اداره حقوقی و بازرسی اداره کل منابع طبیعی بعنوان عضو اصلی.

۱-۵- رئیس اداره و اگذاری اداره کل منابع طبیعی بر حسب مورد.

۱-۶- مسئول هماهنگی دبیرخانه‌های تعیین تکلیف استان بر حسب مورد.

توجه ۱: از آنجائیکه شورای فنی استان به کلیه مسائل و معضلات اجرائی و حقوقی مربوط به بخش امور اراضی، اداره کل رسیدگی می نماید، در مواردی خاص رئیس شورای فنی با رعایت کلیه مسائل ذیربط از وجود اعضا ردیف ۵ و ۶ و یا دیگر کارشناسان خبره در جهت حضور در جلسات متشکله دعوت بعمل خواهد آورد.

۲- وظایف شورای فنی ادارات کل منابع طبیعی استان:

۲-۱- طبقه بندی مشکلات و معضلات پرونده‌های سنواتی ممیزی اراضی ناشی از عدم اعتراض به

آگهی‌های اجرائی مقررات.

۲-۱-۱- انطباق دقیق، «حدود برگ تشخیص و کروکی با حدود اربعه نقشه ترسیمی.

۲-۱-۲- انطباق دقیق موقعیت مستثنیات مذکور در برگ تشخیص و کروکی با موقعیت و مساحت مستثنیات

مذکور در نقشه ترسیمی.

۲-۱-۳- انطباق حدود اربعه برگ تشخیص و نقشه با مشخصات ثبتی.

۲-۱-۴- بررسی نمودن حدود نقشه هر پلاک یا محدوده طبیعی عرصه مورد اجرای قانون با نقشه پلاکهای

مجاور از نظر یقین به عدم تداخل حدود پلاکها در یکدیگر موزائیک نمودن نقشه ها.

۲-۱-۵- مطابقت محدوده مورد تشخیص با سوابق ثبتی «نقشه - تحدید حدود- اظهارنامه».

۲-۱-۶- بررسی موقعیت تبدیل کروکی به نقشه و تثبیت مستثنیات زمان قطعیت.

۲-۱-۷- بررسی گواهی صادره مبنی بر عدم بروز تصرفات عدوانی و دیگر مسائل مرتبط با تجاوز و تخریب.

۲-۳- طبقه بندی مشکلات و معضلات پرونده‌های سنواتی که با رای کمیسیون قطعیت یافته.

۲-۲-۱- با رعایت مفاد ۱-۱-۲ الی ۷-۱-۲ از جانب شورای فنی موارد زیر بعنوان مکمل بررسی می

بایستی مورد توجه قرار گیرد:

۲-۲-۲- مفاد رای کمیسیون به دقت مورد توجه قرار گرفته و در صورت تائید نظریه مجری قسمت اول

انطباق نقشه تهیه شده با رای صادره ضروریست.

۲-۲-۳- در بسیاری از موارد تصمیمات کمیسیون ماده ۵۶، توصیه به نقشه برداری و ارائه به کمیسیون گردیده

تا متعاقب رای لازم صادر گردد، در اینگونه موارد پرونده مجموعاً بصورت دسته بندی مورد مذاقه قرار گیرد.

۲-۲-۴- طبقه بندی دیگر معضلات مربوط به قطعیت قانونی ناشی از آراء کمیسیونهای مقرر و بررسی

موردی و ارائه طریق اجرائی.

توجه ۱: علاوه بر موارد طبقه‌بندی مشکلات مذکور در بندهای ۱-۲ و ۲-۲ چنانچه موارد اشکالی در پرونده‌های متشکله مشاهده شود شورای فنی موارد را دقیقاً مورد بررسی قرار داده و در نهایت کلیه موارد اشکال طبقه‌بندی شده را مشخص و مراتب را مورد بحث و تبادل نظر قرار داده و خط مشی اجرائی را وفق موازین قانونی تعیین و موضوع را مورد به مورد صورتمجلس نموده تا در صورت تأیید مدیرکل استان، به اخذ تصمیمات نسبت به حل مشکل و معضل اقدام نماید.

توجه ۲: در صورتیکه شورای فنی استان موفق به تعیین خطوط اجرایی واحد نگردید یا بنا به مصلحت شورای فنی خطوط اجرائی تعیین شده نیاز به بررسی نهایی باشد اینگونه مشکلات اجرائی به صورت موردی همراه با پرونده ذیربط در شورای فنی مرکزی مستقر در سازمان مورد بررسی قرار گرفته و خط مشی اجرائی لازم ارائه خواهد شد.

توجه ۳: با تشکیل شورای فنی استان و ظایف کمیته‌های فنی بررسی نقشه‌های سنواتی و برگهای تشخیص و آراء هیئت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی در شورای مذکور ادغام می‌گردد.

تذکر ۱: کارشناس معین دفاتر ستادی بر حسب مورد و در صورت درخواست ادارات کل در شورای فنی استان شرکت و نظر خود را اعلام میدارد.

تذکر ۲: نظریه شورای فنی استان بعنوان یک نظر مشورتی تلقی میشود و مسئولیت اجرای نظرات شورا منحصرأباً مدیریت کل استان می باشد.

ب: شورای فنی ممیزی اراضی و امور زمین سازمان

با توجه اهمیت و ضرورت بررسی دقیق و همه جانبه مربوط به معضلات اجرائی پرونده‌های سنواتی و دستیابی به راه حل قانونی شورای فنی مرکزی که محل استقرار آن در حوزه معاونت امور اراضی سازمان است تشکیل و شورای مذکور با صدور احکام مربوطه از طریق مقام ریاست سازمان رسمیت یافته است.

۱- تشکیل شورای فنی سازمان:

۱-۱- معاون امور اراضی سازمان جنگلها و مراتع کشور یا قائم مقام معاونت امور اراضی بعنوان ریاست شورای فنی.

۱-۲- مدیرکل دفتر فنی ممیزی اراضی سازمان جنگلها و مراتع کشور به عنوان عضو اصلی.

۱-۳- مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی سازمان جنگلها و مراتع کشور به عنوان عضو اصلی.

۱-۴- مدیرکل دفتر واگذاری اراضی سازمان جنگلها و مراتع کشور بر حسب مورد.

۱-۵- سرپرست دبیرخانه تعیین تکلیف اراضی اختلافی سازمان جنگلها و مراتع کشور بر حسب مورد.

۱-۶- یک نفر کارشناس دفتر ممیزی اراضی با معرفی مدیرکل دفتر به عنوان عضو اصلی.

- ۱-۷- یک نفر کارشناس دفتر مهندسی جنگل و مرتع با معرفی مدیرکل دفتر به عنوان عضو اصلی.
- ۱-۸- یک نفر کارشناس عضو دبیرخانه مرکزی تعیین تکلیف اراضی اختلافی به عنوان عضو اصلی.
- ۱-۹- مشاور حقوقی سازمان جنگل ها و مراتع کشور به عنوان عضو اصلی.
- ۱-۱۰- مشاور امور ثبتی معاونت امور اراضی سازمان جنگل ها و مراتع کشور به عنوان عضو اصلی.

۲- وظایف شورای فنی مرکزی:

- ۲-۱- شورای فنی مرکزی با وصول گزارشات مربوطه از ادارات کل منابع طبیعی مناطق موارد اشکال و معضلات اجرائی پرونده ها را دقیقاً مورد بررسی قرار داده «عنداللزوم با حضور در محل» خطوط اجرائی قانونی را تعیین و صورت مجلس می نماید.
- ۲-۲- تنظیم دستورالعمل های مربوط به قوانین و آئین نامه های اجرائی و بررسی پیش نویس قوانین و آئین نامه های پیشنهادی مرتبط با امور اراضی با نظر معاونت امور اراضی سازمان، منبهد در شورای فنی مرکزی مورد بررسی قرار می گیرد.
- ۲-۳- تصمیمات متخذه در شورای فنی مرکزی از طریق معاونت امور اراضی و عنداللزوم ریاست سازمان جهت اجرا به ادارات کل منابع طبیعی مناطق ابلاغ و مراتب پیگیری می گردد.
- ۲-۴- مسائل مربوط به اراضی (مراتع) مشمول ماده ۶۴ و قطعات ۱۰ هکتاری شمال و اراضی مستحدث ساحلی و سایر موارد که ضروری تشخیص داده شود منحصراً در شورای فنی مرکز مطرح و اتخاذ تصمیم می گردد.
- توجه ۱: شورای فنی مرکزی در جهت گردش کاری و تنظیم صورتمجالس و دیگر اقدامات ذیربط یک نفر از اعضاء اصلی را به عنوان دبیر شورا تعیین تا امور محوله با سرعت لازم پیگیری گردد.
- توجه ۲: شورای فنی سازمان اجازه یا اصلاح تمام یا قسمتی از نظر و تصمیمات شورای فنی استان را دارد.

ضمیمه شماره ۳

موضوع: اراضی ماده ۶۴ و اراضی حریم

(۱) بنیاد علوی

شماره: ۱۵۳۹۲/۴۰۶

تاریخ: ۷۵/۷/۱۱

عطف به نامه های شماره ح- ۹۴/۱۱/۶۸۹۲ مورخ ۷۴/۱۰/۲۵ و شماره ح- ۹۴/۱۱/۱۱۶۴۴ مورخ

۷۵/۴/۲۴ در خصوص استعلام از اعتبار ماده (۶۴) قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع، اعلام می دارد:

نظر به اینکه بنا به تصریح اصل (۴۵) قانون اساسی، مطلق مراتعی که حریم نباشد جزء انفال و ثروتهای عمومی و در اختیار حکومت اسلامی اعلام گردیده است و قانون اساسی حاکم به قوانین عادی است. بنابراین بند (ب) ماده (۴) قانون ملی کردن جنگلها مصوب ۱۳۴۱ و بالتبقیجه ماده (۶۴) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع (که ناظر به تعیین مساحت مراتع مستثنی شده موضوع بند «ب» ماده «۴» قانون ملی شدن جنگلهاست) صرفاً تا آنجا که با حکم اصل (۴۵) قانون اساسی در مورد مراتع مغایرت ندارد معتبر بوده و در آن قسمت از مراتع مزبور که حریم باشند قابل استناد می‌باشد.

ضمناً ماده (۲) قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی حکمی در مورد اعتبار یا تنفیذ بند «ب» ماده (۴) قانون ملی شدن جنگلها و ماده (۶۴) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع در مورد مراتع غیر حریم ندارد و صرفاً ناظر به تعیین مرجع تشخیص است که طبقاً جهاد سازندگی مجاز خواهد بود در حدودیکه بند ب ماده (۴) قانون ملی شدن جنگلها و ماده (۶۴) قانون حفاظت به موجب قانون اساسی نسخ نشده تصمیم‌گیری نماید.

سعید تقدسیان

قائم‌مقام معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس‌جمهور

رونوشت:

- وزارت جهاد سازندگی
- دفتر معاونت حقوقی و امور مجلس
- اداره کل حقوقی - آرشیو نظرات - ۵۲۸۷ - ۵۶۱۱ - ۷۸۰۷

(۲) صورتجلسه کمیسیون حقوقی سازمان

شماره: ۳۱۳۴/۱۸

تاریخ: ۷۸/۱۱/۲

ابلاغ جهت اجرا به:

- معاونت محترم
- شورای عالی جنگل و مرتع و خاک
- دفتر ستادی
- اداره کل منابع طبیعی استان

موضوع بحث و بررسی: در ساعت ۱۵ مورخ ۷۸/۸/۱۱ دومین جلسه کمیسیون حقوقی سازمان پیرامون نامه شماره ۵۰۱۸/۵ - ۷۸/۵/۲۶ و شماره ۵۴۷۰/۵ - ۷۸/۶/۶ معاونت حفاظت و امور اراضی با حضور

رئیس
اعضاء و قائم مقام سازمان تشکیل و پس از بحث و بررسی با رعایت مقررات مربوطه بشرح زیر تصمیم گیری شد.
اعضاء حاضر جلسه: برادران کلاتتری، صمدی، بوعلی، فروغی، صیدی نژاد، مرجانی، سعیدی، نجاتی در
این جلسه پیرامون نامه های فوق بحث و بررسی صورت گرفت و نتیجتاً بدین شرح تصمیم گیری شد:

بخش اول- اراضی ملی و دولتی قابل واگذاری که قبل از تفکیک وظایف و صدور دستورالعمل واگذاری سال ۱۳۷۳ واگذار شده اند.

در مورد واگذاریهای صورت گرفته به دستگاههای عمومی و دولتی که براساس صورتجلسه کمیسیونهای مواد
۳۱ و ۳۲ آئین نامه لایحه قانونی واگذاری و در زمان وزارت کشاورزی و تا زمان تفکیک وظایف بدون دریافت
اجاره تخصیص داده شده باشد. با توجه به دستورالعمل ضوابط و شرایط واگذاری ابلاغی سال ۷۳ وزیر محترم
جهاد که واگذاریها را به صورت اجاره مجاز دانسته به صورت زیر تعیین تکلیف می گردد:

۱- نسبت به واگذاریهای سابق به دستگاههای عمومی و دولتی جهت اجرای طرحهای موضوع مواد ۳۱ و
۳۲ آئین نامه واگذاری اراضی (تا تاریخ ابلاغ دستورالعمل واگذاری اراضی سال ۱۳۷۳) که با رعایت سایر
مقررات بدون دریافت اجاره صورت گرفته باشد از سال ۱۳۷۳ به بعد تا زمان ابلاغ این صورتجلسه اجرت
المثل ایام تصرف بر مبنای قیمت منطقه ای زمین قابل واگذاری برآورد و اخذ می گردد.

۲- از زمان ابلاغ این صورتجلسه برای طرحهای موضوع بند ۱ فوق الذکر قرارداد اجاره در چارچوب
دستورالعمل واگذاری اراضی سال ۷۳ منعقد می گردد.

۳- پس از انعقاد قرارداد اجاره چنانچه طرح مربوط به بهره برداری رسیده باشد اعمال ماده ۸۴ قانون نحوه
وصول برخی از درآمدهای دولت با رعایت تشریفات قانونی مربوطه امکان پذیر است.

۴- در صورتی که از زمان واگذاری ظرف دو سال طرح به مرحله اجرا در نیامده باشد واگذاری اولیه منتفی
است و باید اراضی در اختیار اداره منابع طبیعی قرار گیرد.

۵- اراضی که به شرح بند ۴ واگذاری آنها منتفی شده و مجدداً دستگاه مربوطه اصرار بر اجرای طرح داشته
باشد در صورتی که مدارک مورد نیاز (طرح مصوب دستگاه مربوط - مدارک تامین اعتبار و سایر مدارک) را ارائه
و کمیسیون ماده ۳۲ با واگذاری موافقت داشته باشد واگذاری مجدد عرصه طبق دستورالعمل سال ۷۳ به
صورت اجاره بلامانع است و در صورتی که آن دستگاه نسبت به درخواست واگذاری و ارائه مدارک اقدام
ننماید، اداره منابع طبیعی اراضی را در اختیار گرفته و نسبت به حفاظت آنها و اجرای طرح های منابع طبیعی و یا
واگذاری طبق مقررات از طریق کمیسیونهای مربوطه اقدام خواهد نمود.

بخش دوم - مراتع موضوع ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری

جهت بررسی نحوه اعمال مقررات ماده ۶۴ ق. حفاظت با رعایت دقیق شرایط و ضوابط مذکور در بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن جنگل‌های بایست مدارک زیر وجود داشته باشد:

الف- صورتجلسه اختصاص مرتع در سهم مالک در اجرای قانون اصلاحات ارضی مصوب ۱۳۴۰ که تا زمان تصویب قانون ملی شدن (۴۱/۱۰/۲۷) تنظیم شده باشد.

ب- یکی از مدارک زیر:

- سند مالکیت صادره به نام ذینفع که مرتع در محدوده املاک زراعی وی قرار گرفته باشد.

- حکم قطعی دادگاه بنفع مدعی که مرتع را در محدوده املاک زراعی وی قرار داده باشد.

- لیست یا گواهی هیأت رسیدگی املاک و اگذاری به نفع مدعی که مرتع را در محدوده املاک زراعی وی قرار داده باشد.

ج- در زمان تصویب قانون ملی شدن خارج از محدوده و یا حریم روستا قرار نداشته باشد.

پس از بررسی موضوع که اعتبار مدارک و محدوده وقوع مرتع به تائید معاونین فنی و حفاظت و امور اراضی اداره کل رسیده باشد بشرح زیر اقدام می‌گردد:

۱- چنانچه مراتع موصوف با رعایت مقررات و مستندات مقرر در بندهای «الف» و «ب» فوق‌الذکر و محدوده وقوع بشرح بند «ج» در اختیار شخص قرار گرفته و تا قبل از تیرماه ۱۳۵۴ در اجرای ماده ۶۴ ق. حفاظت به عنوان مستثنیات قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع گواهی شده و تا آن تاریخ (تیرماه ۵۴) از حالت مرتعی خارج شده باشد صدور گواهی مبنی بر اینکه مرتع طبق بند «ب» ماده ۴ قانون ملی شدن در اختیار شخص قرار گرفته بلامانع است. ارائه مدارک مثبت و اثبات تبدیل قبل از ۵۴ جهت بررسی معاونین فنی و حفاظت امور اراضی بعهد متقاضی و تائید آن به عهده مدیرکل منابع طبیعی منطقه خواهد بود. در صورت تردید حکم دادگاه صالحه مناط اعتبار خواهد بود.

۲- در صورتی که مراتع با شرایط مقرر در بندهای «الف» و «ب» و «ج» موصوف قبل یا بعد از تیرماه ۵۴ تا پیروزی انقلاب اسلامی در اجرای بند «ب» ماده ۴ قانون ملی شدن و ماده ۶۴ ق. حفاظت جزء مستثنیات قانون ملی شدن شناخته شده و آن مرتع بعد از تیرماه ۱۳۵۴ تبدیل شده باشد وفق مقررات موضوع تبصره ۲ ماده ۵۵ این قانون میبایست اقدامات قانونی در جهت ابطال سند مالکیت و اعاده مالکیت دولت انجام گیرد مگر آنکه مدعی ارائه نماید که نشان دهد تبدیل آن طبق طرحی صورت گرفته که به تصویب وزارت کشاورزی رسیده و صحت آن مدارک پس از بررسی معاونین مذکور به تائید مدیرکل منابع طبیعی رسیده باشد.

۳- چنانچه مراتع فوق به صورت مرتعی باقی مانده باشد و صحت مدارک و مستندات و محل وقوع مرتع بشرح بندهای «الف» و «ب» و «ج» فوق‌الذکر احراز و تائید شده باشد آن مرتع مطابق تبصره ۲ ماده ۵۵ میبایست

تحت نظارت ادارات کل منابع طبیعی فقط برای تعلیف دام استفاده شود. در صدور هر گونه گواهی لزوم حفظ کاربری مرتعی و ضمانت اجرای مقرر در تبصره ۲ ماده ۵۵ قید شود.

۴- تبدیل اینگونه مراتع منحصراً براساس طرحی امکان پذیر است که به تصویب شورای عالی جنگل و مراتع و خاک سازمان برسد.

۵- تشخیص تبدیل مراتع فوق صرفنظر از زمان آن برای اعمال بند ۲ این مبحث بعهدہ کمیسیون ماده ۳۳ قانون حفاظت خواهد بود.

۶- در صورتی که مدعی مدارک دولتی ارائه کند که حکایت از تبدیل مرتع به سایر کاربریها نماید و این مدارک از سوی وزارت کشاورزی در چارچوب طرح مصوب صادر نشده باشد تنفیذ مجوزهای تبدیل صادره از سوی ادارات منابع طبیعی شهرستانها و سایر مراجع غیر صلاحیتدار دولتی با موافقت مدیرکل منابع طبیعی استان و پس از تنظیم گردشکار توسط معاونت حفاظت و امور اراضی سازمان صرفاً از سوی رئیس سازمان صورت می گیرد.

۷- در صورتیکه بدون وجود مدارک مقرر در بندهای «الف» و «ب» و یا خارج از محدوده اراضی زراعی و بند «ج» فوق مقررات بند ۴ ماده ۴ ملی شدن جنگلها و مراتع و ماده ۶۴ حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع اجرا و یا گواهی گردیده باشد کلیه اقدامات انجام شده فاقد اعتبار قانونی بوده و مراتع ملی میباشند و میبایست نسبت به ابطال هر گونه سند و گواهی صادره اقدام شود. متصرفین اینگونه مراتع در صورتیکه اقدام به تبدیل آنها قبل از سال ۱۳۶۵ نموده باشند پس از تنظیم اقرارنامه رسمی مبنی بر بطلان مدارک صادره بنام آنها در صورت تمدید مهلت اجرای ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع می توانند متقاضی واگذاری (اجاره یا فروش) اراضی موصوف شوند.

۸- واگذاری مراتع موضوع بند ۷ به متصرفین پس از تنظیم اقرارنامه رسمی و در اجرای مواد ۳۱ و ۳۲ آئین نامه واگذاری اراضی ملی و دولتی و یا تبصره ۵ ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری و دستورالعملهای مربوطه جهت اجرای طرح بلامانع است.

بخش سوم- واگذاری اراضی ملی و دولتی قابل واگذاری به متصرفین غیر مجاز

درخصوص تقاضای متصرفین برای واگذاری اراضی تصرفی اصلح آن است که به منظور جلوگیری از تجری افراد هیچگونه واگذاری به متجاوزین و متصرفین اراضی ملی صورت نگیرد مع الوصف در صورتی که از اراضی تصرفی خلع ید شود و متصرف، نسبت به پرداخت خسارات وارده به مرتع و اجرت المثل ایام تصرف اقدام نماید و واگذاری زمین به مشارالیه براساس ضوابط و شرایط واگذاری اراضی ملی و دولتی با تصویب کمیسیون مربوطه بلاشکال است. م/ ۸/۸۷

سیدحمید کلاتری

معاون وزیر و رییس سازمان

(۳) «صورتجلسه کمیسیون حقوقی سازمان»

شماره: ۱۸۹۷/۱۸

تاریخ: ۷۹/۲/۳۱

ابلاغ جهت اجرا به:

- معاونت محترم
- شورای عالی جنگل و مرتع و خاک
- دفتر ستادی
- اداره کل منابع طبیعی استان
- جلسه: سوم

اعضاء حاضر جلسه: برادران کلانتری، بهرامی، فروغی، مرجانی، ابوالحسن نیا، نجاتی، معین‌الدین، سعیدی

تاریخ جلسه: ساعت ۱۴ مورخ ۷۸/۱۰/۱

موضوع بحث و بررسی: «مقررات راجع به حریم روستا و نحوه عمل سازمان در مدیریت مراتع واقع در حریم»
*مقدمه

«نظر به حدوث مشکلات عدیده در اجرای مقررات راجع به حفاظت و بهره‌برداری از منابع طبیعی در مراتع واقع در حریم روستا، پس از بررسی جامع نظام حقوقی حاکم بر منابع طبیعی و قوانین و مقررات موجود در این زمینه، نتایج مفیدی بدست آمد که تصمیمات متخذه بشرح زیر اعلام می‌گردد:

الف- مستندات

- ۱- طبق اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مراتعی که حریم نیست جزء انفال شمرده شده است.
- ۲- مطابق ماده ۲ آئین‌نامه اجرائی قانون واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی مصوب ۵۹/۱/۲۶ شورای انقلاب کلیه مراتع در اختیار حکومت اسلامی است.
- ۳- مطابق ماده ۱ قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۱ عرصه و اعیانی کلیه جنگل‌ها و مراتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی کشور جزء اموال عمومی محسوب و متعلق به دولت است و لو اینکه قبل از این تاریخ افراد آنرا متصرف شده و سند مالکیت گرفته باشند.
- ۴- به موجب ماده ۲ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور حفظ، احیاء توسعه و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور بعهد سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور می‌باشد.
- ۵- طبق ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری (ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از ذخایر جنگلی) تشخیص منابع

ملی و مستثنیات برعهده وزارت جهاد سازندگی (سازمان جنگل‌ها و مراتع) می‌باشد.

۶- مطابق نظریه حضرت امام خمینی در تحریر الوسیله ذیل مساله ۱۱ در خصوص حریم روستا فرموده‌اند: «قریه‌ای که در زمین موات ساخته شده است دارای حریم می‌باشد که کسی حق احیاء آن را ندارد...» و در مساله ۱۵ تصریح شده است: «آنچه که از حریم بعضی املاک گذشت فقط در جائی است که در زمین موات ابتکار و احداث شود.»

۷- مطابق بند ۱۲ ماده ۱ آئین‌نامه اجرائی قانون واگذاری و احیاء، حریم روستا مقدار زمینی است که در اطراف و جوانب اراضی احیاء شده (تاسیسات، ده و غیره) مورد نیاز عادی استفاده از اراضی احیاء شده باشد و مقدار آن به تناسب عنوان ذی‌الحریم متفاوت است.

۸- ماده ۱ دستورالعمل مقررات و ضوابط نحوه تشخیص حریم روستا، «حریم روستا عبارت از مقدار زمین موات اطراف روستا است که عرفاً به مصالح و منافع آن وابسته بوده و جهت کمال انتفاع و رفع نیازهای طبیعی مورد استفاده اهالی قرار می‌گیرد به نحوی که اگر از استفاده آن منع شوند عادتاً به زحمت افتاده و دچار مشکل گردند.

۹- مطابق ماده ۵ قانون نحوه واگذاری و احیاء اراضی مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب، اشخاصی که علاوه بر زمینهای زراعی خود و مستثنیات به صورت مزورانه و غیر مشروع نسبت به اراضی موات سند مالکیت اخذ نمودند با اعمال قانون تشخیص اراضی موات، اسناد مالکیت آنها نسبت به اراضی موات ابطال می‌گردد.

۱۰- به استناد ماده ۹ آئین‌نامه ماده واحده قانون تشخیص اراضی موات... و بند ۱ مصوبه ۶۸/۵/۳۰ ستاد مرکزی هیات هفت نفره، تشخیص داخل حریم بودن اراضی موات از نظر اجرای این قانون برعهده هیات هفت نفره می‌باشد.

۱۱- موافق تبصره ۳ قانون مرجع تشخیص اراضی موات... زمینهایی که اسناد آنها باطل میشوند چنانچه حریم روستا باشد جهت کارهای عام‌المنفعه و سایر خدمات مورد لزوم برای روستا بر حسب مورد اختصاص داده خواهد شد.

ب- نتیجه گیری

با توجه به مجموع مواد قانونی و مقررات یاد شده نتایج زیر حاصل می‌گردد:

۱- هرچند در اصل ۴۵ قانون اساسی مراتعی که حریم نیست جزء انفال شمرده شده است مع الوصف منظور از حریم خصوصاً ذی‌الحریم در این اصل مشخص نشده است ولیکن استنباط اولیه این است که مراتع واقع در حریم روستا مشمول این اصل قرار می‌گیرد.

۲- نظر به اینکه مطابق ماده ۲ آئین‌نامه اجرائی قانون واگذاری و احیاء... مطلق مراتع اعم از داخل یا خارج حریم در اختیار حکومت اسلامی است و مطابق ماده ۲ قانون حفاظت و بهره‌برداری حفظ و احیاء و توسعه و بهره‌برداری از آن برعهده سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور می‌باشد بنابراین اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری (ماده ۲ قانون حفظ و حمایت) جهت تشخیص منابع ملی و مستثنیات مطلقاً قابل اعمال بوده و

مراتع واقع در حریم نیز مشمول اجرای مقررات ملی شدن میباشد.

۳- با عنایت به ماده ۲ آئین نامه اجرائی قانون واگذاری و احیاء... مدیریت بر «مطلق مراتع» با حکومت اسلامی است و بدین ترتیب کلیه مراتع اعم از اینکه داخل حریم باشد یا خارج آن بعنوان اراضی ملی تلقی شده و مدیریت آن به استناد به ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها و ماده ۲ قانون حفاظت و بهره برداری بعهدده سازمان جنگلها و مراتع میباشد.

۴- بعد از مراتع، داخل حریم روستا، مراتع عمومی قرار دارد. بنابراین عنوان علیحده و مجزائی تحت عنوان مرتع حریم که خارج از حریم باشد مستقلا وجود ندارد.

۵- ماهیت مراتع واقع در حریم روستا با مراتع عمومی از لحاظ نحوه حفاظت و اداره و نیز بهره برداری تفاوتی ندارد. تنها نکته اینکه نسبت به مراتع واقع در حریم، اهالی روستا برای بهره برداری اولویت دارند.

۶- با توجه به مفاد ماده واحده قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ماده ۹ آئین نامه آن وظیفه هیات هفت نفره در تشخیص حریم روستا تنها در جائی که روستا محاط در اراضی موات باشد پس از اعلان موات و آگهی آن امکان پذیر میباشد.

۷- تعیین حریم برای روستاهائی که محاط در اراضی محیات و مراتع است به وسیله وزارت جهاد سازندگی

(سازمان جنگل‌ها و مراتع) صورت میگیرد و در اینصورت به استناد بند «ب» ماده ۲ آئین نامه اجرائی قانون واگذاری و احیاء مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب و سایر مقررات قانونی و شرعی و با توجه به دستورالعمل شرایط و ضوابط نحوه چرای دام اینگونه مراتع صرفا جهت تعلیف دام در اختیار اهالی (غیر دامدار) روستا قرار میگیرد.

«همانگونه که در مسئله ۱۲ تحریر الوسیله حضرت امام (ره) در مورد حد مراتع روستائی آمده است حد چراگاه که حریم قریه است... مقداری است که اهالی آن به حسب عادتشان نیازمند آن میباشند... و این به زیادی اهالی و کمی آنان و زیادی دامها و چارپاها و کمی آنها مختلف میباشد.»

۸- با توجه به مجموع بندهای فوق الاشعار، بند ۴ فصل اول دستورالعمل ضوابط و شرایط بهره برداری صحیح از مراتع به منظور چرای دام به شرح زیر اصلاح میگردد:

«بند ۴ فصل اول - عنوان مراتع حریم بعنوان مراتع روستائی اصلاح و تعیین نیاز مراتع روستائی جهت بهره برداری دام دامدارانی که در روستا ساکن بوده و شغل اصلی آنها دامداری نبوده وزیر چند راس دام در منزل نگهداری مینمایند با توجه وضعیت مرتع و تعداد دام با رعایت به عرف محل به عهده هیاتهای ممیزی مراتع میباشد» تصمیمات فوق توسط ادارات کل منابع طبیعی و دفاتر ستادی مناط اعتبار بوده و میبایست براساس آن اقدام شود. م/ ۱۲/۴

سیدحمید کلاتری - معاون وزیر و رئیس کلاتری

(۴) «صورتجلسه کمیسیون حقوقی سازمان»

تاریخ: ۱۳۸۱/۱۰/۷

شماره: ۹۶۶۶/۱۸

ابلاغ جهت اجرا:

- معاونت محترم

شورای عالی جنگل و مرتع خاک

- دفتر ستادی

- اداره کل منابع طبیعی استان

اعضاء حاضر در جلسه: مهندس صمدی، صادقی، بوعلی، عبدی نژاد، فروغی، مرجانی، نجاتی

تاریخ جلسه: دوشنبه ۱۱/۹/۸۱

موضوع بحث و بررسی: اراضی موضوع بند ب ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره برداری

مقدمه:

جلسه کمیسیون حقوقی سازمان با حضور اعضای فوق پیرامون رسیدگی به اراضی موضوع ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره برداری و نیز اشکالاتی که در روند اجرای بخشنامه شماره ۳۱۳۴/۱۸ - ۱۳۷۸/۱۱/۲ سازمان ایجاد گردیده خاصه عدم امکان تهیه و تامین تمامی مدارک مذکور در بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن جنگل ها توسط مدعیان، مورد بحث و بررسی قرار گرفت و مقرر گردید در تکمیل نحوه اجرای بخشنامه شماره ۳۱۳۴/۱۸ - ۱۳۷۸/۱۱/۲ راجع به اراضی ماده ۶۴ بشرح زیر عمل گردد:

با توجه به ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع که مساحت اراضی بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن جنگل ها را حداکثر تا دو برابر مساحت اراضی مزروعی و آیش و باغات و قلمستان در نظر گرفته و با عنایت به تبصره ۲ ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره برداری مصوب تیرماه ۱۳۵۴ که لزوم استفاده مرتعی اینگونه اراضی را تبیین و تبدیل آن را صرفاً براساس طرحی دانسته که به تصویب وزارت متبوع (سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری) رسیده باشد علیهذا مقرر گردید:

۱) مراتع موضوع بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن و ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور اصولاً باید بشرح تبصره ۲ ماده ۵۵ تحت نظارت سازمان و ادارات کل منابع طبیعی مورد حفاظت و بهره برداری قرار داشته و در صورت مواجه شدن با هرگونه تخلف از طریق کمیسیون موضوع ماده ۳۳ قانون حفاظت و بهره برداری پیگیری و تعیین تکلیف شود.

۲) مراتعی که در اجرای ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور جزء مستثنیات مالکین شناخته شده و قبل از سال ۱۳۵۴ تبدیل گردیده و این امر با معاینه محل و رؤیت عکسهای هوایی بشرح بند «د» بخشنامه شماره ۳۱۳۴/۱۸ - ۱۳۷۸/۱۱/۲ مورد تأیید قرار گرفته باشد در صورتی که اشخاص دارای سند مالکیت باشند صدور گواهی بلااشکال خواهد بود.

۳) در مورد نحوه رسیدگی به تقاضای دارندگان اسناد مالکیت مراتع موضوع بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن (ماده ۶۴ قانون حفاظت) که تقاضای تبدیل مرتع به طرحهای موضوع تبصره ۲ ماده ۵۵ را دارند و یا تعیین تکلیف دارندگان سند مالکیت مراتع فوق که بدون رعایت تشریفات مقرر در تبصره اخیر اقدام به تبدیل مرتع نموده اند مقرر شد بشرح زیر عمل گردد:

الف- ضوابط مربوط به پذیرش تقاضای اجرای طرحهای موضوع تبصره ۲ ماده ۵۵ که مستلزم تبدیل مراتع فوق باشند می بایست توسط سازمان تهیه و با تصویب وزیر محترم و یا نماینده ایشان در چارچوب تفویض اختیار صادره ابلاغ گردد. در تنظیم دستورالعمل مذکور باید بنحوی عمل شود که ارزش افزوده ناشی از تبدیل مرتع به اراضی دارای کاربری مورد تقاضای مجری طرح دریافت و جهت احیاء و توسعه منابع طبیعی مورد بهره برداری قرار گیرد و موجب دارا شدن غیر عادلانه اشخاص نگردد.

ب- از طریق تهیه پیش نویس ماده واحده قانونی و یا تبصره الحاقی به قانون بودجه سنوای پیشنهاد لازم بمنظور تعیین تکلیف دارندگان اسناد مالکیت مراتع مذکور که بدون اخذ مجوز قانونی و داشتن طرح مصوب اقدام به تبدیل مراتع نموده اند بنحوی ارائه گردد که افراد ذینفع علاوه بر پرداخت بهای زمین براساس کاربری فعلی حداقل جریمه‌ای معادل ۱ یا ۲ برابر آن را به خزانه دولت واریز نمایند تا اعتبار حاصله در جهت احیاء و توسعه مراتع و همچنین ایجاد منابع جایگزین استفاده گردد.

دفتر طرح و برنامه موظف است با هماهنگی دفتر حقوقی و بازرسی و معاونت حفاظت و امور اراضی پیگیریهای لازم را در اینخصوص را به عمل آورد. اقدام به شرح بند «ب» فوق تا زمانی که مورد تصویب مراجع ذیربط قرار نگرفته و به صورت قانون ابلاغ نشده باشد رافع مسئولیتهای ادارات کل در پیگیری موضوع در چارچوب مقررات مصوب و لازم الاجرای فعلی نخواهد بود. ۹/۱۵ ع/۱

محمدصمدی

معاون وزیر و ریاست سازمان

ضمیمه شماره ۴

موضوع: چگونگی هماهنگی فعالیت واحدهای سازمان امور اراضی در سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان

شماره: ۲۴۷۹/۵

تاریخ: ۸۰/۳/۹

سلام علیکم

در اجرای تفویض اختیار شماره ۶۱۳۰/۰۱۱ - ۲۶ مورخ ۷۹/۱۲/۱۵ وزیر محترم جهاد کشاورزی و پیرو

تشکیل جلسات هماهنگی فیمابین مدیران ذیربط این سازمان و سازمان امور اراضی بدینوسیله موارد زیر در دو بخش «میزی اراضی» و «واگذاری اراضی و انتقال قطعی» جهت اجرا ابلاغ میگردد. با عنایت به ضرورت ایجاد هماهنگی بیشتر فیمابین ادارات کل منابع طبیعی و مدیریت های امور اراضی استانها در موضوع اراضی در راستای حفظ منابع پایه و بهره برداری اصولی از عرصه ها و تامین اراضی مورد نیاز سایر بخش ها مقتضی است با جدیت مفاد بخشنامه را اجرا و نتیجه اقدامات انجام شده را به طور مرتب به اینجانب و معاونت محترم حفاظت و امور اراضی گزارش فرمائید.

الف: مبحث ممیزی اراضی

- ۱- اراضی موضوع این بخشنامه عبارت است از اراضی منابع ملی و انواع اراضی دولتی شامل اراضی موات، اراضی خالصه و اراضی ناشی از اجرای قانون و مقررات اصلاحات ارضی و غیره
- ۲- کلیه دعاوی مطروحه در محاکم قضائی یا هیئت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور در مورد اراضی موضوع بند ۱ این بخشنامه که از واحدهای تابعه استانی سازمانهای فوق در محاکم قضائی و هیأت های مذکور مطرح گردیده و تاکنون به هر دلیلی مسترد نشده است و در هر مرحله رسیدگی که قرار دارد سریعاً مسترد گردد.
- ۳- در مورد پرونده های استرداد یا سایر پرونده های اجرائی موجود در واحدهای فوق مقرر گردید پرونده های مربوطه توسط کمیته ای مرکب از کارشناسان واحدهای ذیربط (یک نفر از هر دستگاه) با تنظیم صورت جلسه ای حاوی گردش پرونده شامل مشخصات اراضی و جریان عملیات انجام شده بررسی و طبق نظر کمیته مذکور نتیجه اقدامات انجام شده از طرف هر کدام از واحدها که برای دریافت سند مالکیت به نام دولت سهل تر، سریعتر و عملی تر تشخیص گردد اقدامات بعدی توسط همان واحد تا اتمام مراحل اجرائی و دریافت سند به نام دولت انجام شود.
- ۴- در کلیه مواردی که اسناد اراضی یاد شده توسط واحدهای ذیربط دریافت گردیده و به علت اعتراض یکی از واحدها، پرونده امر در محاکم قضائی مطرح بوده ولو اینکه رأی از طرف محاکم مذکور در مورد ابطال اسناد صادر و لیکن تاکنون اسناد مربوطه توسط اداره ثبت ابطال نگردیده، طرفین مکلفند از اجرای رای صادره خودداری و گواهی لازم نیز از طرف واحد معترض به عنوان اداره ثبت اسناد و املاک منطقه درباره ابقاء سند مالکیت اراضی صادر شود.
- ۵- کلیه اسناد دریافتی در مورد اراضی موضوع بند ۳ این بخشنامه باید به نام دولت به نمایندگی وزارت جهاد کشاورزی صادر و در صورتی که این عرصه ها سابقه بهره برداری مرتعی دارد در اختیار ادارات کل منابع طبیعی قرار گیرد تا مطابق قوانین و مقررات مربوطه منجمله قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع و در صورت داشتن استعداد واگذاری برای طرحهای کشاورزی و غیر کشاورزی مطابق قوانین و مقررات مربوطه منجمله لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی اقدام گردد.
- ۶- در خصوص نحوه اقدامات جدید و اجرای قوانین و مقررات پیش بینی شده در مورد اراضی موات، منابع

ملی و سایر اراضی یاد شده، هر کدام از واحدهای ذیربط قبل از شروع عملیات اجرائی درباره آنها نسبت به چگونگی اقدامات انجام شده از طرف دیگر استعلام و تبادل اطلاعات نمایند و طرفین موظفند براساس سوابق اجرائی موجود اطلاعات پرونده را با ارائه برگ تشخیص یا رای صادره یا سابقه بهره‌برداری از مراتع پاسخ استعلام یکدیگر را اعلام نمایند و متعاقباً و برطبق موارد اعلامی بایستی اقدامات لازم به شرح زیر انجام شود:

۱-۶- در صورتی که اقداماتی از طرف یکی از واحدهای مربوطه انجام و طرف دیگر هیچگونه اقدامی در مورد تشخیص یا سایر عملیات اجرائی انجام نداده از هر گونه اقدام موازی در عرصه مورد نظر خودداری و بالتبع واحدی که اقداماتی از طرف آن انجام گرفته نسبت به ادامه عملیات در عرصه مورد نظر تا مرحله دریافت سند مالکیت به نام دولت اقدام نماید.

۲-۶- در مواردی که هیچگونه اقدامی اعم از تشخیص و صدور رای و غیره از سوی طرفین انجام نگرفته باشد کمیته کارشناسی مرکب از یک نفر از هر واحد به معرفی مدیر استان تشکیل و ضمن بازدید از اراضی مورد نظر نسبت به تعیین نوع اراضی اعم از موات و مرتع و سایر انواع اراضی اعلام نظر نماید و سپس طبق تشخیص کمیته برحسب مورد اقدامات بعدی توسط واحد ذیربط انجام پذیرد.

ب: مبحث واگذاری و انتقال قطعی

۱- در خصوص کلیه واگذاریهای که تا تاریخ ابلاغ این بخشنامه و در اجرای قوانین و مقررات مربوطه توسط هر یک از طرفین واگذار گردیده با درخواست واحد مربوطه و ضمن تأیید اعمال مقررات و اجرای طرح به یکی از صور زیر اقدام گردد:

۱-۱- صدور مجوز توسط واحد صاحب سند به نام واحد واگذار کننده (حسب مورد) جهت امضاء اسناد انتقال اراضی به مجری طرح یا بهره بردار.

۲-۱- تغییر نمایندگی جهت امضاء اسناد انتقال توسط واحد دارنده سند به واحد واگذار کننده.

۲- در صورتی که نسبت به واگذاریهای انجام شده در اجرای مقررات مذکور توسط هر یک از طرفین علیه متصرفین (مجریان طرحها یا بهره برداران) در محاکم قضائی طرح دعوی شده باشد طرفین موظفند با تفاهم لازم نسبت به استرداد دعوی اقدام نمایند.

۳- به منظور تحقق اهداف برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی،... و در اجرای طرح احیاء و توسعه و همچنین برنامه ابلاغی سال جاری جهت واگذاری زمین به بهره برداران و مجریان داوطلب احیاء اراضی پس از ارائه فهرست کامل اراضی مربوط به منابع ملی توسط سازمان امور اراضی یا واحدهای استانی بررسی لازم معمول و در صورت عدم وجود موانع قانونی نسبت به تحویل اراضی فوق به سازمان مذکور اقدام و در غیر این صورت از سایر اراضی بلاعارض موجود در منطقه تأمین گردد.

ج- نسبت به مسائلی که در این بخشنامه پیش بینی نشده است واحدهای اجرایی استانی موظفند اینگونه مسائل را حتی الامکان با الهام از مفاد این بخشنامه با توافق و تفاهم حل و فصل نمایند و در غیر این صورت نیز مراتب را

به صورت موردی و همراه با گردشکار جامع به سازمانهای مرکزی ذیربط ارسال تا موضوع در جلسه مشترک دو سازمان رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ گردد.

د- به منظور حسن نظارت بر اجرای راهکارهای مندرج در این بخشنامه لازم است مدیران بخشهای مربوطه در مرکز مرتباً گزارش پیشرفت عملیات را تعقیب و اقدامات لازم را به عمل آورند.

سیدحمید کلاتری

معاون وزیر و رئیس سازمان

اداره کل منابع طبیعی استان/منطقه

شماره: ۱۴۱۸۱/۵

تاریخ: ۸۰/۱۱/۲۷

باسلام

از آنجائی که هدف از صدور بخشنامه شماره ۲۴۷۹/۵ مورخ ۸۰/۳/۹ موضوع بندهای ۳، ۴ و ۵ بخش «الف»، تسری به پروندههای متشکله اجرائی دارد که به نحوی از انحاء مورد اختلاف و احدی منابع طبیعی و امور اراضی بوده، ولو اینکه در محاکم قضائی و یا کمیسیونهای ماده واحده طرح موضوع نشده باشد. لذا ضمن تأکید مجدد بر اجرای مفاد بخشنامه فوق الذکر، در سایر موارد چنانچه اختلافی وجود ندارد کمافی السابق اسناد مالکیت حسب مورد، به نام دولت جمهوری اسلامی ایران به نمایندگی سازمان جنگلها و مراتع کشور یا سازمان امور اراضی پیگیری و صادر شود. بنابراین به منظور رفع ابهام جمله مندرج در بند ۳ بخش «الف» به شرح بین الهالین (یا سایر پروندههای اجرائی موجود در واحدها) حذف می گردد. لذا لازم است ترتیبی اتخاذ نمائید با هماهنگی مدیریت امور اراضی مشکل اراضی اختلافی هرچه سریعتر حل شود.

محمد صمدی

معاون وزیر و رئیس سازمان

ضمیمه شماره ۵

موضوع: دستورالعمل نحوه اجرای غیرامانی پروژههای ممیزی اراضی

برادر مهندس

مدیرکل محترم منابع طبیعی استان

شماره: ۶۵۰۰/۵

تاریخ: ۸۱/۶/۲۵

سلام علیکم

پیرو مکاتبات قبلی، با عنایت به اینکه به موجب تغییرات نظام بودجه ریزی، در سال ۸۱ سهم زیادی از اعتبارات

طرح‌ها به صورت تملک و دارائی (سرمایه‌ای) می‌باشد و علاوه بر آن در طی دهه گذشته تعداد زیادی از نیروهای شاغل در بخش حفاظت و امور اراضی بدلائل بازنشستگی و بازخریدی و غیره از سیستم اداری خارج شده و مجوز جذب نیروی جایگزین نیز وجود نداشته و علیرغم محدودیت‌های فوق، ناگزیر به انجام فعالیت‌های بیشتر در امور محوله می‌باشیم لذا بدینوسیله دستورالعمل نحوه اجرائی پروژه‌های ممیزی اراضی، نقشه برداری، حفاظت و حمایت و واگذاری اراضی بصورت غیرامانی جهت اجرا ابلاغ و نکاتی را بشرح ذیل یادآوری می‌نماید:

۱- با برگزاری جلسات آموزشی و توجیهی، ضرورت انجام امور بصورت غیرامانی را برای نیروهای اداره کل بیان نموده و در جهت هماهنگی بخش‌های اجرائی و برنامه‌ریزی و پشتیبانی و پذیرش فرهنگ کار به شیوه پیمانی اقدامات لازم را معمول دارید در همین راستا و در صورت ضرورت همکاری سایر ادارات استانی، با توجه به فرصت باقیمانده سال، هماهنگی‌های لازم ایجاد شود.

۲- به جهت حساسیت فعالیتهای بخش حفاظت و امور اراضی و جبران ناپذیر بودن خطاهای احتمالی و سابقه و تجربه اندک کار به شیوه غیر امانی، مراقبت‌های لازم و نظارت مستمر را معمول و یک نسخه از قراردادهای منعقد ر ا به دفاتر ذیربط ستادی ارسال نمائید.

۳- در دستورالعمل پیوست سعی شده کلیه فعالیت‌هایی که توسط بخش غیردولتی قابل انجام است احصاء گردد لذا با توجه به مقتضیات محلی و بررسی‌های لازم، در هر سطح و در هر فعالیت که امکان اجرای کار فراهم باشد برنامه‌ریزی و اقدام لازم بعمل آید.

۴- در صورت محدود بودن و یا فقدان اشخاص حقیقی و یا حقوقی دارای صلاحیت در سطح استان، از امکانات و توانمندیهای سایر استانها بهره برداری شود.

۵- اجرای دستورالعمل به پیوست در سال ۸۱ به صورت آزمایشی است و چنانچه در عرصه عمل، اصلاحاتی مورد نظر باشد مراتب را به این معاونت منعکس نمائید. ر ۳۰۵/

احمدبوعلی

معاون حفاظت و امور اراضی

رونوشت:

- ریاست محترم سازمان جهت استحضار.
- معاون محترم برنامه‌ریزی و پشتیبانی جهت استحضار و همکاری لازم.
- دفتر حفاظت و حمایت جهت اطلاع و پیگیری لازم.
- دفتر واگذاری اراضی جهت اطلاع و پیگیری لازم.
- دفتر مهندسی جهت اطلاع و پیگیری لازم.
- دفتر ممیزی اراضی جهت اطلاع و پیگیری لازم.
- دفتر امور مالی جهت اطلاع و پیگیری لازم.
- دفتر حقوقی و بازرسی جهت اطلاع و پیگیری لازم.

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جنگلها و مراتع کشور
معاونت حفاظت و امور اراضی

**دستورالعمل تعیین شاخص
فعالیت‌ها و ضوابط، خط‌مشی احراز، انتخاب،
جذب پیمانکاران و مشاوران**

دفتر ممیزی اراضی - مهندسی - حفاظت و حمایت
دفتر واگذاری اراضی

فهرست موضوعات

عنوان موضوع

پیشگفتار

مقدمه

فصل اول

تعاریف و کلیات

انواع مشاوران و پیمانکاران

عملیات اجرائی قابل واگذاری به بخش خصوصی

ممیزی اراضی

نقشه برداری

حفاظت و حمایت

واگذاری اراضی

فصل دوم

شاخص های واگذاری امور به بخش خصوصی

الف: ممیزی اراضی شامل:

شناسائی و تشخیص

انتشار آگهی

ماده واحده

صدور سند مالکیت

مکانیزه کردن پرونده ها

نظارت

تحويل موضوع قرارداد

تحويل موقت

ب: حفاظت و حمایت

د: واگذاری اراضی:

استعداد و مکانیابی اراضی

نقشه برداری

نظارت

مکانیزه نمودن پرونده‌ها

فصل سوم

نحوه تعیین و انتخاب مشاوران و پیمانکاران

فصل چهارم

نحوه ارجاع کار به مشاوران و پیمانکاران

الف: ممیزی اراضی

شناسائی و نقشه برداری

انتشار آگهی

ماده واحده

صدور سند مالکیت

مکانیزه نمودن و امور رایانه‌ای

ب: حفاظت و حمایت

د: واگذاری اراضی

فصل پنجم

تاییدات و تعهدات مشاوران و پیمانکاران و کارفرما

تعهدات مشاوران و پیمانکاران

تعهدات کارفرما

تحویل موضوع قرارداد

تحویل قرارداد

فصل ششم

فسخ - تعلیق - تسویه حساب و حل اختلاف

اقدامات بعد از فسخ قرارداد

صورت حساب قطعی قرارداد

مرجع حل اختلاف

پیشگفتار:

با عنایت به مدلها، تئوری‌ها و تحول تغییر یافته در روش‌های اجرایی نظام بودجه‌ریزی در اجرای برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که به منظور توسعه و تکامل و تحول سازمانی طراحی و با تغییر روند روابط تعریف شده بین هزینه‌های سرمایه‌ای (عملیاتی) و هزینه‌های جاری که تنها تغییر بین متغیرها را معین و توصیف می‌نماید و برای اجرا به تصویب مراجع قانونگذاری رسیده است و از طرفی با افزایش بودجه‌های عمرانی و سرمایه‌ای که باید بدست نیروهای اصلی میدان انجام شود تا هزینه‌های عمرانی با صحت، سرعت و دقت برای انتقال نقطه موجود به نقطه تعادل بودجه هزینه و از نقطه تعادل. بهینه و به حالت پویایی برسد. با توجه به کمبود امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی این تغییر نگرش در جهت هزینه‌های عمرانی که برآیند این اقدام فقط با تغییر روش بکارگیری امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی موجود امکان‌پذیر است تا به تعادل درآید.

برای دوری جستن از روش‌ها و نگرش‌های گذشته باید اعمال و رفتار گذشته را ترک و یا اصلاح و راهی را برای حرکت به سطح جدید و یا از نقطه تعادلی به نقطه تعادلی دیگر طراحی و پیش‌بینی نمود که نه تنها راهی ماندگار، بلکه حالت‌های پویایی خود را داشته باشد. بدین منظور بر آن شدیم تا چارچوبی برای اجرایی شدن اندیشه و تفکر فوق در قالب ضوابط، خط مشی احراز، انتخاب، جذب پیمانکاران یا مشاوران و شاخص فعالیت‌ها و پروژه‌ها با تهیه و در این مجموعه ارائه نمائیم. امید است با حول و قوه الهی و عنایات بقیه الله اعظم و همکاری، همدلی دست اندرکاران این مهم را از طریق مجاری و مراحل پیش‌بینی شده بانجام برسانیم.

اللهم وفقنا لما تحب و ترضی

احمدبوعلی

معاون حفاظت و امور اراضی

مقدمه

سیاستهای ناظر بر توسعه اقتصادی بر این اصل استوار است که دولت بتواند ضمن فراهم کردن بستر اصلی توسعه، زمینه رشد جامعه انسانی را مهیا نماید تا امکان بروز و شکوفائی استعدادها فراهم شود ولی به جهات گوناگون از جمله گسترش بیش از حد وظایف دستگاههای دولتی، توان دولت را در فراهم ساختن این بستر کاهش داده است بدین جهت واگذاری آن بخش از وظایف دولت که در قالب اعمال حاکمیت قرار نمی‌گیرد به بخشهای غیردولتی از جمله تمهیداتی است که در این راستا ضرورت آن تشخیص داده شده و بعنوان خط مشی دولت در این زمینه مشخص شده است.

واگذاری بخشی از وظایف دولت به بخش خصوصی محاسنی را در بردارد که بشرح ذیل میباید:

- افزایش امکان مشارکت عامه مردم در تعیین سرنوشت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خویش

- تبدیل نظام اجرائی به نظام نظارتی.
- ایجاد تحرک و پویایی در بازار کار و فراهم شدن فرصتهای شغلی مناسب برای تمامی افراد جامعه
- افزایش مسئولیت پذیری و احساس وظیفه در مردم نسبت به امور اجتماعی
- ایجاد زمینه مساعد برای کاهش مشاغل کاذب
- کاهش تورم موجود نیروی انسانی و هزینه‌ها در بخش دولتی
- شناسایی عوامل تسهیل کننده برای استفاده بهینه از منابع (مشارکت و سرمایه مردم، مهارتها، زمان و امکانات و اعتبارات، تسهیلات...) به عنوان یک اصل در نگرش سیستمی قلمداد می شود و همواره بایستی در صدد اصلاح و بهبود فرآیندها و جریانهای کار بوده تا بیشترین خدمات از نظر کمی و کیفی ارائه گردد.

ضوابط و خط مشی احراز، انتخاب، جذب پیمانکاران و مشاوران و شاخص فعالیت‌ها

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱ تعاریف:

- ۱- قرارداد: مراد از قرارداد مجموعه اسناد و مدارکی است که با توجه به مقررات موضوعه تهیه و به امضاء طرفین خواهد رسید.
- ۲- مشاوره: طرف دیگر امضاء کننده قرارداد است که انجام خدمات موضوع قرارداد را تعهد میکند جانشینان قانونی و نمایندگان مجاز مشاور در حکم مشاور هستند.
- ۳- پیمانکار: عبارت است از شخصیت حقوقی یا حقیقی که طرف دیگر امضاء کننده پیمان بوده و اجرای عملیات موضوع پیمان را به عهده گرفته است.
- ۴- کارفرما: عبارت است از شخصیت حقوقی (مدیرکل استان) که قرارداد را امضاء می کند و انجام خدمات موضوع قرارداد را به مشاور یا پیمانکار واگذار می نماید. جانشینان قانونی و نمایندگان مجاز کارفرما در حکم کارفرما هستند.
- ۵- مدیر طرح: شخص حقوقی است که تمام یا بخشی از اختیارهای قابل واگذاری کارفرما با عنوان مدیریت طرح به وی واگذار می شود.
- ۶- مبلغ قرارداد:
- الف- مبلغ کل قرارداد عبارت است از مبلغ بهاء اولیه قرارداد به اضافه بهای تغییرات مقادیر کارها و کارهای جدید براساس مفاد قرارداد
- ب- مبلغ پیش پرداخت قرارداد عبارت است از مبلغ مورد توافق طرفین حداکثر تا ۲۵٪ مبلغ کل قرارداد.
- ۷- مشخصات فنی، اجرائی: مراد از مشخصات فنی، اجرائی عبارت است از کلیه نقشه‌ها و مدارک و دستور

کارها و صورت مجلس‌ها و بطور کلی تمام مدارک و اسنادی که ضوابط اجرایی کار را مشخص نموده و به تأیید مراجع مندرج در این دستورالعمل رسیده است.

ماده ۲: انواع مشاوران و پیمانکاران:

الف- اشخاص حقوقی حقوق خصوصی:

تمامی شرکتهایی که به موجب قانون تجارت برای انجام فعالیت موضوع دستورالعمل مطابق تشریفات قانونی به ثبت رسیده باشد.

ب- اشخاص حقوقی حقوق عمومی:

۱- تمامی شرکتهای یا موسساتی که بیش از ۵۰٪ سرمایه آن به دولت یا موسسات وابسته به دولت تعلق دارد و به موجب قانون برای انجام کارهای موضوع این دستورالعمل تشکیل گردیده و بطور کلی انجام کارهای مذکور توسط آنها منع قانونی نداشته باشد (ماده ۳ و ۴ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۶۶)

۲- موسسات عمومی مستقل (نهادهای و موسسات عمومی غیردولتی): واحدهای سازمانی مشخصی است که به منظور انجام وظایف و خدماتی که جنبه عمومی دارد تشکیل شده یا می‌شود، بنحوی که مالکیت موسسات وابسته به این نهادهای متعلق به یک یا چند موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی باشد و شرایط لازم برای انجام فعالیتهای این دستورالعمل را دارا باشند (موضوع ماده ۵ قانون محاسبات عمومی و تبصره آن و قانون فهرست نهادهای و موسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳ و الحاقیه‌های آنها)

ج- اشخاص حقیقی:

منظور شخص حقیقی تعیین صلاحیت شده می‌باشد که شرایط لازم برای پذیرش امور وفق دستورالعمل را دارد.

ماده ۳- عملیات و فعالیتهای اجرایی قابل واگذاری به بخش خصوصی

(الف: ممیزی اراضی)

۱- انجام بخشی از پروژه شناسائی و تشخیص منابع ملی شامل: اخذ مشخصات و مدارک ثبتی، اصلاحات ارضی و سایر استعلامات مورد نیاز و تحویل به موقع به مسؤل منابع طبیعی شهرستان محل وقوع پلاک
۲- انتشار آگهی تشخیص در روزنامه‌های کثیرالتشعار و محلی و الصاق در معابر عمومی محل وقوع پلاک و تنظیم صورتجلسه مرتبط وفق مقررات

۳- اجرای بخشی از قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی شامل: تحویل فرم اعتراض به معترضین و تحویل فرمهای تکمیل شده به مسؤل دبیرخانه ماده واحده و پرداخت حق الزحمه اعضاء کمیسیون و سایر افراد مرتبط (مطابق دستورالعمل نحوه پرداخت حق الزحمه)

۴- اخذ تأییدیه شورای فنی ممیزی دال بر صحت تشخیص و بررسی آراء کمیسیون ماده واحده و پرداخت

حق الزحمه اعضاء مطابق دستورالعمل سازمان جنگل ها و مراتع کشور

۵- پیگیری کلیه امور ثبتی و اخذ اسناد مالکیت منابع طبیعی ملی شده به نام دولت

۶- انجام امور مکانیزاسیون و تامین تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری

(ب: نقشه برداری)

۱- تهیه نقشه تفکیک انفال (اجرای ماده ۲)

۲- موزائیک نمودن نقشه جات اجرای قانون

۳- نقشه برداری در اجرای مواد ۱۳ و ۳۹

۴- رقومی کردن نقشه های سنواتی

۵- نقشه برداری در اجرای آراء ماده واحده، ماده ۳۴ و واگذاری اراضی در اجرای مواد ۳۱، ۳۲ و ...

۶- تهیه نقشه های موضوعی منابع طبیعی

(ج: حفاظت و حمایت)

۱- حفاظت از عرصه های منابع طبیعی

۱-۱: عرصه های دارای مجری

۲-۱: عرصه های فاقد مجری

۱-۲-۱: عرصه های بحرانی (در مرحله اول به صورت دولتی و تدریجاً پیمانی خواهد شد)

۲-۲-۱: در عرصه های غیر بحرانی

۲- ایجاد شبکه رادیویی

۱-۲: طراحی شبکه

۲-۲: تهیه، نصب و راه اندازی شبکه

۳-۲: نگهداری شبکه

۳- تجهیزات و ماشین آلات

۴- جایگزینی سوخت مناسب

۱-۴: مطالعه و تهیه طرح

۲-۴: اجرای طرحها

۵- ایجاد کمر بند حفاظتی

۱-۵: اجرای طرح

۱-۱-۵: داخل محدوده طرح

۵-۱-۲: خارج از محدوده طرح

۶- ایجاد یگان حفاظت

۶-۱: تهیه طرح

۷- احداث، تکمیل، مرمت ساختمانهای حفاظتی

۸- پیشگیری و کنترل آفات و امراض

۸-۱: پیشگیری

۸-۲: کنترل

۹- اطفاء حریق

۹-۱: کشف و شناسائی (پیمانی، امانی)

۹-۲: گشت و مراقبت

۹-۲-۱: گشت و مراقبت در عرصه‌های دارای مجری

۹-۲-۲: گشت و مراقبت در عرصه‌های فاقد مجری (پیمانی - امانی)

۹-۳: عملیات اطفاء (امانی - پیمانی)

۹-۴: عملیات بعد از اطفاء (پیمانی - امانی - بخشهای درون سازمانی)

(د: واگذاری اراضی)

۱- شناسائی، استعدادیابی اراضی، مکانیابی، تفکیک قطعات و واگذاری و جانمایی برای اجرای طرح‌های

تجمع و واگذاری‌ها

۲- نقشه برداری و تهیه نقشه از عرصه مورد تقاضا

۳- تفکیک و پیاده نمودن نقشه اراضی مورد نظر در طبیعت پس از تصویب کمیسیون و انعقاد قرارداد به منظور

تحويل به مجری

۴- پیاده کردن نقشه اراضی تحويل شده به مجری بر روی نقشه ممیزی پلاک با حضور مدیر طرح

۵- پیاده کردن نقشه اراضی تحويل شده به مجری بر روی نقشه کالک ممیزی در زمان انتقال قطعی

۶- اطلس کردن نقشه شهرستانها و جانمایی اراضی تحويل شده به مجریان طرحها

۷- انجام امور رایانه‌ای پرونده و استمرار آن تا پایان تشریفات انتقال قطعی

۸- بازدید مقطعی از طرحهای اجرائی در اراضی تحويلی براساس دستورالعمل نظارتی ابلاغی به شماره

۷۵۰/۵ - ۸۱/۱/۲۸

۹- بررسی و ارزیابی اقتصادی اجتماعی اراضی واگذاری سنواتی

تبصره: کلیه کارهائی که در این دستورالعمل ذکر نشده اند با توجه به موقعیت و شرایط کار با پیشنهاد اداره کل منابع طبیعی استان و تأیید سازمان جنگل ها و مراتع میتوانند جزء هریک از کارهای موضوع این دستورالعمل قرار گیرند.

فصل دوم:

ماده ۴: شاخص های واگذاری امور به بخش خصوصی

الف: ممیزی اراضی و نقشه برداری:

۱- شناسایی و تشخیص

۱-۱- برنامه ریزی جهت تعیین و انتخاب عرصه برحسب اولویتهائی از جمله طرحهای زیربنائی حفاظتی و احیائی، عرصه های باارزش در حاشیه شهرها و روستاها و عرصه هائی که به نحوی در معرض تخریب و تجاوز قرار دارند و اراضی ای که در جهت روند توسعه اجتماعی و اقتصادی دولت در ابعاد طرحهای کلان ملی اجرا می گردد.

۱-۲- بررسی و شناسائی و تعیین موقعیت محلی و طبیعی عرصه مورد اجرا

۱-۳- استعلام از واحد ثبتی و اخذ چگونگی جریان ثبتی در محدوده کلی پلاک و همچنین فروعات محاط

در پلاک اصلی

۱-۴- بررسی وضعیت مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی ذینفع در پرونده های ثبتی.

۱-۵- استعلام از واحدهای امور اراضی (اصلاحات ارضی) از نظر چگونگی نسق زارعانه و تصرفات خرده

مالکین و همچنین تعیین مرز محدوده روستاها.

۱-۶- بررسی پرونده تخلفات و تعیین موقعیت و میزان سطوح تخریب شده و تصرفات عنوانی توسط اشخاص.

۱-۷- مطالعه و بررسی عکسهای هوائی تهیه شده قبل از تاریخ ملی شدن جنگل ها و مراتع از نظر اوضاع و

شواهد اراضی مزروعی و مستحدثات.

۱-۸- بررسی اوضاع منابع طبیعی از نقطه نظر پوشش گیاهی منطبق با تعاریف قانونی مندرج در ماده یک

قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور.

۱-۹- تهیه کروکی منطبق با طبیعت و سوابق ثبتی و مشخص نمودن جایگاه مستثنیات و مستحدثات و سایر

عوارض طبیعی و مصنوعی مانند تپه ماهور، رودخانه، پل، خط الراس، خط القعر، جاده و...

۱-۱۰- نقشه برداری و تهیه نقشه مسطحاتی با توجه به مطالعات و سوابق اخذ شده جهت تنظیم گزارش

تشخیص اجرای قسمت اول ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی.

۲- انتشار آگهی

۱-۲- جمع بندی و جمع آوری گزارشات تشخیص و تنظیم فرم انتشار آگهی منطبق با موارد مندرج در اوراق

تشخیص پس از تأیید مدیر کل منابع طبیعی استان.

۲-۲- تنظیم و ارسال فرم انتشار آگهی ثبت شده به اداره کل ارشاد اسلامی استان جهت انتشار در روزنامه‌های کثیرالانتشار و محلی.

۲-۳- تکثیر فرم انتشار آگهی ثبت شده به تعداد مورد نیاز جهت اطلاع اهالی محل وقوع پلاک و الصاق در معابر و اماکن عمومی توسط مامورین نیروی انتظامی منطقه مورد اجرا.

۲-۴- ارسال گواهی الصاق آگهی ظرف مدت یک هفته توسط نیروی انتظامی به اداره منابع طبیعی محل وقوع پلاک.

۲-۵- انتشار آگهی در روزنامه کثیرالانتشار و محلی جهت آگاهی عموم و اعتراض اشخاص ذینفع به آگهی تشخیص در فرجه زمانی ۶ ماه پس از تاریخ انتشار آگهی کثیرالانتشار.

۳- قطعیت قانونی و ماده واحده تعیین تکلیف اراضی

۳-۱- صدور گواهی عدم اعتراض به آگهی تشخیص پس از سپری شدن ۶ ماه از تاریخ انتشار آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار توسط مسئول دبیرخانه ماده واحده تعیین تکلیف اراضی مستقر در شهرستان محل وقوع پلاک.

۳-۲- قطعیت قانونی پلاک مندرج در آگهی تشخیص به استناد گواهی عدم اعتراض صادره توسط مسئول دبیرخانه، ماده واحده شهرستان محل وقوع.

۳-۳- ارسال نقشه و سایر سوابق اجرائی پلاک قطعیت یافته توسط اداره کل منابع طبیعی استان به واحد ثبتی محل وقوع جهت اجرای مادتين ۱۳ و ۳۹ آیین نامه اجرائی قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع و قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل‌ها و مراتع.

۳-۴- جمع آوری و جمع‌بندی اعتراضات اشخاص توسط دبیرخانه ماده واحده شهرستان محل.

۳-۵- بررسی اعتراضنامه‌ها و مستندات ارائه شده توسط مسئول دبیرخانه ماده واحده در صورت کامل بودن ثبت در دفتر اعتراضنامه براساس تاریخ دریافت اعتراض.

۳-۶- تعیین وقت رسیدگی با رعایت نوبت در هیئت ماده واحده توسط مسئول دبیرخانه شهرستان محل وقوع.

۳-۷- رسیدگی به اعتراضات واصله نسبت به اجرای ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی ماده ۵۶ حفاظت و بهره برداری از جنگل‌ها و مراتع در هیئت ماده واحده.

۳-۸- تشکیل جلسات هیئت ماده واحده به منظور بررسی کلیه مدارک ارائه شده توسط معترض و سوابق اجرائی موجود در اداره کل منابع طبیعی و معاینه محل و عنداللزوم تحقیق از مطلعین و سایر موارد

۳-۹- صدور رای لازم الاجرا توسط قاضی هیئت پس از اعلام نظر کارشناسان هیئت.

۳-۱۰- ابلاغ رای قاضی هیئت توسط مامورین دادگستری و نیروی انتظامی و یا دبیرخانه هیئت به اشخاص ذینفع

۱۱-۳- ارسال رای صادره و نقشه و سایر سوابق اجرائی به اداره ثبت اسناد و املاک محل جهت اجرای مادتین ۱۳ و ۳۹

۱۲-۳- پرداخت حق الزحمه مناسب به هر یک از اعضاء هیئت و سایر کارکنان متناسب با پیشرفت کار مطابق با دستورالعمل سازمان جنگل ها و مراتع و تأیید کارفرما.

۴- صدور سند مالکیت

۱-۴- براساس گواهی اداره کل منابع طبیعی استان مستند به نقشه و سوابق اجرائی و ثبتی پلاک، عرصه ملی شده مورد بازدید و بررسی نماینده ثبت اسناد و املاک محل و مامورین اداره منابع طبیعی قرار گرفته و با رعایت مقررات مربوطه نسبت به تفکیک عرصه ملی شده از مستثنیات قانونی اقدام می گردد.

۲-۴- نتایج اقدامات انجام شده در محل وقوع طی صورتجلسه تفکیکی تنظیم و به اداره ثبت اسناد و املاک ارائه می گردد.

۳-۴- به استناد صورتجلسه تفکیکی اداره ثبت اسناد و املاک محل پس از ثبت مشخصات از نظر حدود و مساحت در دفتر املاک نسبت به صدور دفترچه سند مالکیت به نام دولت جمهوری اسلامی ایران با نمایندگی سازمان جنگل ها و مراتع کشور اقدام می نماید.

۴-۴- سند مالکیت صادره به اداره منابع طبیعی محل ارسال و واحد ذیربط پس از بررسی و انطباق با سوابق اجرائی و تأیید صحت مندرجات آن عیناً به اداره کل منابع طبیعی ارسال می دارد.

۵-۴- اداره کل منابع طبیعی استان پس از بررسی مجدد، سند مالکیت صادره را به دفتر ممیزی اراضی ارجاع و پس از تأیید نهائی در دفتر ستادی از طریق اداره کل امور مالی به اداره کل دولتی وزارت امور اقتصاد و دارائی جهت ضبط و نگهداری ارسال می گردد.

۵- مکانیزه و امور رایانه ای

۱-۵- مطالعه پرونده اجرائی و استخراج اطلاعات مورد نیاز در فرم های مربوطه

۲-۵- اسکن کردن اطلاعات مورد نیاز با نظر کارفرما

۳-۵- انتقال اطلاعات فرم های تنظیم شده به سیستم رایانه ای

۴-۵- اخذ خروجی اطلاعات و گزارشات سیستم و استفاده به روز از اطلاعات

۵-۵- بازنگری و به روز نگهداشتن اطلاعات سیستم رایانه ای

۶- نظارت

۱-۶- بررسی و نظارت بر چگونگی اجرای قسمت اول ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر

جنگلی توسط شورای فنی ممیزی اراضی استان.

- ۲-۶- بررسی آراء صادره هیئت‌های ماده واحده توسط شورای فنی ممیزی اراضی استان
 ۳-۶- رسیدگی به چگونگی آمار عملکرد اقدامات انجام شده هر سه ماه
 ۴-۶- نظارت کامل بر حسن اجرای کار توسط مدیرکل منابع طبیعی استان
 ۵-۶- نظارت نهائی نسبت به روند اجرای پروژه‌های ممیزی اراضی و تعیین تکلیف اراضی در سطح کشور
 توسط دفتر ستادی ممیزی اراضی.

ب: حفاظت و حمایت:

۱- انجام مطالعات (پایه- کاربردی) در زمینه‌های زیر:

- ۱-۱- شناسائی عرصه‌های منابع طبیعی براساس موارد حائز اهمیت در حفاظت و حمایت نظیر نوع پوشش، نقاط بحرانی (تصرف، تخریب، آتش سوزی، آفات و امراض) فصول بحرانی، تغییرات صورت گرفته در عرصه‌ها نظیر واگذاریها و بهره برداری معادن و سایر طرحهای عمرانی ... نوع مالکیت عرصه، جمعیت‌های ساکن، امکانات موجود، ...

۲-۱- بررسی میزان مصرف سوخت خانواده‌های ساکن جهت جایگزینی سوخت‌های مناسب

۳-۱- بررسی جمعیت آفات و امراض، تعیین پراکنش و نحوه مبارزه با آنها

۴-۱- پیش آگاهی، پیشگیری و اطفاء حریق جنگل و مرتع

۵-۱- تعیین نقاط بحرانی جهت ایجاد کمربند حفاظتی

۶-۱- بررسی سیستم‌های مناسب جهت ایجاد ارتباط در مناطق مختلف

۲- تدوین طرحهای اجرایی حفاظت و حمایت براساس مطالعات صورت گرفته

۳- تدوین برنامه‌های جامع حفاظت و حمایت.

۴- اجرای طرحهای مذکور با مشارکت بخش‌های خصوصی (حقوقی - حقیقی) و استفاده از

تسهیلات بانکی

۵- جذب نیرو و امکانات مورد نیاز اعم از خودرو، موتور سیکلت .. جهت گشت مراقبت و سرکشی

در عرصه‌ها

۶- تهیه نقشه عرصه‌های تخریب شده

۷- تشکیل و تکمیل پرونده‌های حفاظت جهت ارجاع به مراجع قضایی

۸- رسیدگی و دفاع از پرونده‌های متشکله در مراجع قضایی

تبصره: کلیه اقدامات در خصوص مطالعات، تهیه طرح و اجرای آن براساس شرح خدمات مربوطه صورت

خواهد پذیرفت.

ج: واگذاری اراضی

۱- تعیین استعداد اراضی و مکانیابی

- ۱-۱- تهیه و جمع‌آوری مطالعات انجام شده توسط دستگاه‌های ذیربط
- ۱-۲- استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی GIS و سایر منابع موجود
- ۱-۳- جمع‌آوری اطلاعات موقعیت جغرافیایی، بافت خاک، نوع پوشش، وضعیت بهره‌برداران عرفی، وضعیت حقوقی، بررسی حریم‌های قانونی، وضعیت اجتماعی و زیست‌بوم، اقلیم و توپوگرافی، نقشه حوزه شهرستان، وضعیت زیست‌محیطی و اثرات آن.

۱-۴- انطباق اطلاعات با طبیعت و با نقطه نظرات کارشناسی و اصلاحات احتمالی

۱-۵- رعایت مسائل زیست‌بوم با توجه به فرهنگ‌ها و پراکندگی آن

۱-۶- شناسایی و امکان‌سنجی برای اجرای تعادل دام و مرتع در عرصه‌های منابع طبیعی

- ۱-۷- شناسایی قابلیت‌های مختلف و جایگاه هر طرح در عرصه اعم از کشاورزی، دامداری، طیور و آبیان، مناطق مسکونی، قطب‌های صنعتی، اسکان عشایر، ایجاد مجتمع‌های تفریحی و توریستی، ایجاد فضای سبز و غیره.
- ۱-۸- شناسایی و مشخص نمودن عرصه‌های غیرقابل واگذاری و اراضی که در محدوده طرح‌های مصوب مرتعداری- جنگلداری- جنگلکاری- بیابان‌زدائی- آبخیزداری و سایر طرح‌های مرتبط با وظایف وزارت جهاد کشاورزی قرار دارد.

- ۱-۹- شناسایی استعدادهای بالقوه و بالفعل و امکانات موجود قابل بهره‌برداری از امکانات و سرمایه‌گذاریهای دولت اعم از برق، راه، تلفن، گاز، و غیره.

- ۱-۱۰- موزائیک نمودن اراضی قابل واگذاری به منظور کاهش و به حداقل رساندن ضایعات و پرت اراضی بمنظور حفاظت بهینه از اراضی منابع ملی و رعایت اصول فنی حفاظت.

۲: نقشه برداری

- ۲-۱- تهیه نقشه اراضی مورد واگذاری با در نظر گرفتن نقاط ثابت به طوری که در هر زمان بتوان آن را در طبیعت پیاده نمود.

۲-۲- تعیین مساحت دقیق نقشه با مقیاس مشخص

۲-۳- مشخص نمودن علائم طبیعی موجود در عرصه واگذاری

۲-۴- مشخص نمودن موقعیت قطعه مورد واگذاری تا اولین روستا یا شهر

۲-۵- پیاده کردن نقشه اراضی واگذار شده در طبیعت پس از تفکیک به منظور تحویل به مستاجر

۲-۶- پیاده کردن نقشه اراضی واگذاری در نقشه پلاک (نقشه مادر)

۷-۲- پیگیری تهیه نقشه تفکیکی جهت انجام انتقال قطعی

۸-۲- بررسی و تطبیق مجدد اراضی واگذاری برابر نقشه تفکیکی در زمان تهیه گزارش نظارتی مورد نیاز جهت

انتقال قطعی

۳- نظارت

- ۱-۳- تنظیم برنامه نظارتی براساس دستورالعمل شماره ۷۵۰/۵-۸۱/۱/۲۸ سازمان جنگل‌ها و مراتع با رعایت مقاطع شش ماهه و دو ماهه بازدید (در صورت اخطار) برای کلیه طرح‌های حوزه هر شهرستان
- ۲-۳- ارائه برنامه نظارتی، جدول زمانبندی اجرای طرح، فهرست عملیاتی اجرائی طرح به مشاور
- ۳-۳- صدور معرفی نامه برای مشاور بمنظور همکاری مجریان طرحها
- ۴-۳- ارزیابی عملکرد مجریان توسط مشاور در مقاطع زمانی مشخص شده در برنامه نظارتی
- ۵-۳- ارائه گزارشهای مربوطه توسط مشاور به کارفرما.

۴- مکانیزه نمودن پرونده‌ها

- ۱-۴- بازبینی پرونده‌های واگذاری اراضی و مرتب نمودن اوراق پرونده‌ها برابر قوانین و مقررات جاری
- ۲-۴- ورود اطلاعات پرونده‌ها اعم از فرم قرارداد اجاره، درآمد اجاره، انتقال قطعی، عوامل نظارتی و... بر روی فرمهای ورودی به رایانه
- ۳-۴- ثبت اطلاعات فرمهای تکمیلی (۱۰ فقره فرم) به رایانه
- ۴-۴- تهیه فرمهای گزارش گیری برابر نیازهای کارفرما
- ۵-۴- ارائه گزارشهای تحلیلی برحسب درخواست کارفرما
- ۶-۴- اسکن کردن اطلاعات

فصل سوم: ضوابط، انتخاب و واگذاری امور به مشاوران و پیمانکاران

ماده ۵- نحوه تعیین اولویت مشاوران و پیمانکاران حقیقی و حقوقی:

- منظور از اولویت شرايطی است که توان فنی، اجرائی، تحقیقاتی و مدیریتی مشاور یا پیمانکار را نشان میدهد عدد اولویت بر حسب صلاحیت، توان و قدرت اجرائی، انتخاب و تعیین میگردد که به شرح ذیل می باشد:
- ۱- مشاوران و پیمانکاران حقوقی که توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی توان تحقیقی و اجرائی آنان تایید و معرفی میگردد.
- ۲- اشخاص حقیقی که توان تحقیقی و اجرائی آنان مورد تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی بوده و ضمن تعیین درجه، دارای کارت صادره از سازمان مدیریت و برنامه ریزی می باشند.

۳- مشاور یا پیمانکار طرف قرارداد نمی تواند تمام یا قسمتی از کل موضوع قرارداد را به مشاور یا پیمانکار دست دوم واگذار نماید.

۴- مشاوران یا پیمانکاران حقوقی که حداقل پنجاه درصد اعضاء یا سهام آن از بازنشستگان و فارغ التحصیلان منابع طبیعی و بخش کشاورزی بوده و دارای توان تجربه و تخصص باشند در اولویت می باشند و در مورد مشاوران حقیقی حق تقدیم با مشاوره است که بازنشسته واجد شرایط منابع طبیعی باشد.

فصل چهارم:

ماده ۶: نحوه ارجاع کار به مشاوران یا پیمانکاران:

کلیه فعالیت های اجرائی تعریف شده در ماده ۳ این دستورالعمل که میتوان به مشاوران یا پیمانکاران حقیقی و حقوقی ارجاع نمود به یکی از طرق زیر قابل واگذاری است:

الف: ممیزی اراضی

۱- شناسایی و نقشه برداری:

۱-۱- صدور معرفی نامه از سوی کارفرما یا نماینده وی در شهرستان (رئیس اداره منابع طبیعی) جهت مراجعه به اداره ثبت و املاک، مدیریت امور اراضی و عنداللزوم زمین شهری، اوقاف، آب منطقه ای محل وقوع و سایر مراجع ذیربط به منظور اخذ استعلامهای ضروری و مورد نیاز توسط مشاور یا پیمانکار.

۱-۲- مراجعه مشاور یا پیمانکار به اداره ثبت اسناد و املاک و اخذ جریان ثبتی پلاک مورد نظیر شامل رونوشت اسناد مالکیت، نقشه های ثبتی و صورت مجالس تحدید حدود و در صورت نیاز مطالعه پرونده ثبتی نسبت به آن چه که طبق قانون ملی شدن جنگل ها مستثنی است همچنین وضعیت محدوده منابع طبیعی ملی شده را تهیه و در اختیار کارفرما یا نماینده وی قرار دهد.

۱-۳- اخذ میزان نسق های زارعانه از امور اراضی (اصلاحات ارضی) و ارائه به کارفرما یا نماینده وی

۱-۴- تفسیر و گویاسازی عکسهای هوایی پلاک مورد نظر و تهیه نقشه طبق نظر کارفرما

۱-۵- نقشه برداری محدوده کل پلاک و همچنین تفکیک منابع ملی از مستثنیات قانونی با نظر ارائه دهنده و نهایتاً تهیه نقشه برابر با دستورالعمل فنی طبق نظر کارفرما.

۱-۶- ارائه نقشه تهیه شده به کارفرما منظم به دفتر چه برداشت، صورت مجلس نقشه برداری، اورژینال نقشه برابر دستورالعمل فنی.

۱-۷- ارائه کالک نقشه تهیه شده و پنج نسخه اوزالید پس از تأیید کارفرما.

تبصره: چنانچه کارفرما یا نماینده وی نظر اصلاحی نسبت به نقشه تهیه شده داشته باشد پیمانکار موظف به

همکاری و تأمین نظر ایشان می‌باشد.

۱-۸- تأمین امکانات مورد نیاز و پرداخت کلیه هزینه‌های متعلقه موضوع بندهای فوق‌الذکر.

۴-۵- اخذ خروجی اطلاعات و گزارشات سیستم و استفاده به روز از اطلاعات

۵-۵- بازنگری و به روز نگهداشتن اطلاعات سیستم رایانه‌ای

۵-۶- انجام کلیه خدمات و تأمین هزینه تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری

ب: حفاظت و حمایت:

۱- اجرای پروژه براساس شرح خدمات خاص که توسط اداره کل منابع طبیعی تهیه و به تأیید دفتر حفاظت و

حمایت خواهد رسید صورت می‌گیرد.

تبصره: تجدید و تکمیل شرح خدمات در صورت نیاز به پیشنهاد استان و تأیید دفتر حفاظت و حمایت

انجام پذیر خواهد بود.

۲- پروژه مذکور بایستی براساس نوع و اهمیت عرصه از جهت حفاظت و حمایت طراحی گردد.

۳- سطوح اجرایی پروژه‌ها توسط بخش خصوصی براساس جدول ذیل با تصویب کمیته پشتیبانی حفاظت

اداره کل و بیش از آن با تصویب کمیته اجرایی ستاد پشتیبانی حفاظت سازمان انجام پذیر خواهد بود.

رقم به هکتار

مناطق			نوع پوشش
شمال و ارسباران	زاگرس	سایر مناطق	
۱-۵۰۰	۱-۱۵۰۰	۱-۵۰۰۰	جنگل
۱-۱۰۰۰	۱-۵۰۰۰	۱-۱۰۰۰۰	مرتع
-	-	۱-۵۰۰۰۰	بیابان

تبصره: سطوح اجرایی پروژه‌ها در جنگلهای مناطق بیابانی از یک تا ده هزار هکتار با تصویب کمیته پشتیبانی

اداره کل و بیش از آن با تصویب کمیته اجرایی ستاد پشتیبانی حفاظت قابل اجرا می‌باشد.

۴- بهره‌برداری فصلی از عرصه‌های منابع طبیعی توسط پیمانکاران بکار گرفته شده با رعایت ضوابط فنی

تأیید اداره کل - داشتن طرح و غیره) و رعایت حقوق عرفی بلامانع است.

۵- عقد قرارداد مجدد با پیمانکاران متخلف در این زمینه به طور کلی ممنوع است.

۶- اجرای طرحهای حفاظت و حمایت در عرصه‌های دارای مدیریت منابع جنگلی، مرتعداری، بیابانزدایی،

بهره‌برداری، جنگل‌داری و واگذاریهای صورت گرفته و از این قبیل، الزاماً توسط مجریان مربوط صورت می‌گیرد.

ج- واگذاری اراضی

- ۱- عملیات شناسائی استعدادیابی و مکانیابی بر مبنای مطالعات انجام شده و نقشه های مربوط می باشد که در این حالت حدود وظایف مشاور یا پیمانکار محدود به اجرای عملیات طبق مدارک فوق می باشد.
- ۲- در صورت عدم وجود مطالعه و یا کافی نبودن مطالعات موجود و نقشه های تخصصی مربوطه بعنوان یک مورد خاص تلقی شده و کارهای مطالعاتی و تهیه نقشه مورد نیاز پس از تأیید کمیته فنی اداره کل با شرح خدمات مشخص به مشاور واجد شرایط واگذار می شود.
- ۳- انجام عملیات اجرائی موضوع طرحهای تجمیعی براساس طرح و مشخصاتی که به تصویب شورای فنی ممیزی اداره کل رسیده باشد.
- ۴- کلیه فعالیتهای مرتبط با نقشه برداری، تهیه نقشه، اطلس واگذاری تفکیک و پیاده کردن نقشه واگذاری عرصه و نقشه پلاک اصلی براساس ضوابطی است که به تأیید شورای فنی و ممیزی استان رسیده باشد.
- ۵- انجام امور رایانه ای پرونده های اراضی تحویل شده به مستأجران و مجریان طرحها براساس ضوابط اعلام شده سازمان و تأیید معاونت برنامه ریزی و پشتیبانی استان می باشد.
- ۶- انجام امور نظارتی موضوع دستورالعمل شماره ۷۵۰/۵ - ۱۱/۲۸ / ۱۳۸۰ ابلاغی از سازمان براساس ضوابط و شاخص هائی است که توسط دفتر واگذاری تعیین و ابلاغ میگردد.
- ۷- انجام امور مشاوره ای مربوط به بررسی و ارزیابی اقتصادی اجتماعی اراضی واگذاری سنواتی براساس پرسشنامه ارسال از سازمان و ضوابطی است که به تأیید شورای فنی ممیزی استان و تصویب کمیته فنی برسد.
- ماده ۷: کلیه فعالیتهای قابل واگذاری مندرج در ماده ۳ از طریق مناقصه انجام و ادارات کل منابع طبیعی مکلفند منحصرأ از آخرین فهرستهای کلی و یا فهرستهای خاص مربوط که سازمان مدیریت برنامه ریزی استان تهیه و ابلاغ می نماید استفاده نمایند.
- تبصره ۱: کلیه فعالیتهای قابل واگذاری به بخش خصوصی که مبلغ قرارداد آنها تا سقف تعیین شده در بخشنامه های ابلاغی وزارت متبوعه از طریق استعلام قابل اقدام است.
- تبصره ۲: هرگاه ماهیت نوع کار مورد مناقصه از نظر نوع و یا رشته تخصصی در فهرست بهاء سازمان مدیریت و برنامه ریزی پیش بینی نشده و یا آنچنان باشد که به تعداد کافی مشاور واجد شرایط برای دعوت به مناقصه در جداول فهرست بهاء منتشره موجود نباشد در این حالت برای تهیه فهرست خاص و مورد عمل، اداره کل موظف است مقدمات موضوع، مشخصات شرایط کار، شرایط احراز صلاحیت مشاوران و سایر اطلاعات لازم را با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تهیه و در روزنامه آگهی نماید.
- تبصره ۳: در شرایط مساوی ضوابط مربوط به مناقصه لحاظ گردد.

فصل پنجم:

ماده ۸- تاییدات و تعهدات مشاور یا پیمانکار و کارفرما:

الف: تعهدات مشاور یا پیمانکار

- ۱- مشاور یا پیمانکار اعلام می نماید کلیه اسناد، مدارک، نقشه‌های و... موضوع قرارداد را کاملاً مطالعه و از مفاد آن اطلاع حاصل کرده است.
- ۲- مشاور یا پیمانکار تایید می نماید که هنگام تسلیم پیشنهاد مطالعات کافی بعمل آورده و هیچ نکته‌ای مبهم باقی نمانده است که بعداً بتواند در مورد آن مستند به جهل خود نماید.
- ۳- مشاور یا پیمانکار اعلام می نماید که کلیه وظایف و مقررات مربوط به مشاوره اعم از اطلاع رسانی و ارسال گزارش‌ها به سازمان مدیریت برنامه ریزی، کارفرما و سایر دستگاههای ذیربط را به موقع انجام دهد.
- ۴- مشاور یا پیمانکار مسئولیت کامل حسن اجرای کارهای موضوع قرارداد را براساس مشخصات فنی اجرایی مربوط و دستورات کتبی کارفرما در مدت زمان معین در قرارداد را عهده دار است.
- تبصره:** هرگاه مشاور یا پیمانکار نسبت به صحت بعضی از موارد مشخصات فنی اجرائی و یا دستورات کتبی ایرادی داشته باشد باید بلافاصله مراتب را با ذکر دلایل به اطلاع مدیر طرح و کارفرما برساند و در صورتی که مورد فوق مورد تایید کارفرما قرار گرفت اجرای آن را کتبا به مشاور اعلام و مشاور موظف است آنها را بر همان اساس اجرا نماید.
- ۵- در صورتیکه در حین اجرای کار مشاور یا پیمانکار تشخیص دهد که تغییراتی در برنامه اجرائی موضوع قرارداد ضروری است موظف است قبل از رسیدن موعد انجام کاری که به نظر او باید در برنامه تغییر داده شود مراتب را کتبا به کارفرما و مدیر طرح ابلاغ نماید. کارفرما پس از بررسی چگونگی انجام کار را اعلام نماید.
- ۶- هرگاه در حین اجرای عملیات موضوع قرارداد محدودیت‌های جدیدی برای طرفین قرارداد پیش آید مراتب با ذکر دلیل به اطلاع طرف مقابل رسیده تا با توجه به برنامه پیشرفت کار و مدت اجرای عملیات موضوع قرارداد با تراضی طرفین ترتیبی برای نحوه حل و فصل و انجام آن اتخاذ شود.

تعهدات کارفرما

- کارفرما تدابیر و مساعدتهای لازم برای تسهیل کار مشاور یا پیمانکار در مورد خدمات موضوع قرارداد را به ویژه در موارد ذیل براساس درخواست مشاور با پیمانکار فراهم می‌کند.
- ۱- در اختیار قرار دادن اطلاعات مربوطه طبق مندرجات شرایط خصوصی و به صورت رایگان
 - ۲- مجوز ورود کارکنان مشاور یا پیمانکار به مناطق ممنوعه در رابطه با طرح
 - ۳- ارتباط یا تشریک مساعی با وزارتخانه‌ها و سازمانهای و سایر موسسات

ماده ۹- تحویل موضوع قرارداد:

۱- ضمانت نامه انجام تعهدات: در امضاء قرارداد برای تضمین انجام تعهدات، مشاور یا پیمانکار باید ضمانت نامه ای، طبق ضوابط قانونی مربوط به مناقصه، صادره از طرف بانک مورد قبول کارفرما تسلیم نماید. ضمانت نامه مذکور باید تا تاریخ صورتمجلس تحویل موقت موضوع قرارداد معتبر باشد. مادام که تحویل موقت انجام نشده است مشاور یا پیمانکار مکلف است به دستور کارفرما ضمانت نامه را تمدید کند.

۲- از مبلغ ناخالص صورت وضعیت قرارداد: معادل ۱۰٪ بعنوان تضمین حسن اجرای کار کسر و در حساب جداگانه ای نزد کارفرما نگهداری می شود. نصف این مبلغ پس از تصویب صورت وضعیت قطعی و نصف دیگر آن بلافاصله پس از تصویب صورت مجلس تحویل قطعی؛ از طرف کارفرما به مشاور پرداخت می گردد. تبصره: مرجع تصویب تحویل قطعی کار بعهد هیئتی مرکب از معاون حفاظت و امور اراضی، رئیس اداره مرتبط با طرح و ذیحساب و رئیس امور مالی و مدیر طرح مربوطه می باشد.

۱- تحویل موقت: پس از آنکه مشاور یا پیمانکار حداقل ۹۵ درصد عملیات موضوع قرارداد را طبق مشخصات فنی و اجرایی انجام داد (مشروط بر آنکه باقیمانده و یا نقایص کار را تقبل نماید) با تائید مدیر طرح و تصویب هیئت موضوع تبصره ذیل بند ۲ ماده ۱۱ و با حضور مشاور مربوطه آماده تحویل موقت می باشد.

۲- صورت وضعیت قطعی: به محض آنکه تحویل موقت کلیه کارهای موضوع قرارداد انجام گرفت قرارداد با حضور مدیر طرح اقدام به اندازه گیری و تهیه صورت وضعیت قطعی کارهای انجام شده خواهد کرد و مراتب را با ضمائم و اوراق محاسبه طی نامه به کارفرما تسلیم می نماید.

۳- تحویل قطعی: در پایان دوره تضمین: کارفرما به تقاضای مشاور یا پیمانکار فعالیتهای موضوع قرارداد را به صورت قطعی تحویل خواهد گرفت و صورت مجلس مربوط به آن را امضاء و به مشاور ابلاغ می نماید.

فصل ششم:

ماده ۱۰- موارد مربوط به فسخ، تعلیق، تسویه حساب و حل اختلاف

در موارد زیر قرارداد از طرف کارفرما قابل فسخ می باشد.

الف: مشاور یا پیمانکار اعلام می دارد که در موقع عقد قرارداد مشمول ممنوعیت اصل ۱۴۱ قانون اساسی و قانون منع مداخله کارکنان دولت مصوبه ۱۰/۲۲/۱۳۳۷ نمی باشد و در صورتیکه خلاف آن برای کارفرما محرز شود قرارداد فسخ می گردد.

ب- تاخیر در شروع عملیات اجرایی موضوع قرارداد

ج- تاخیر در اتمام عملیات اجرایی موضوع قرارداد

- د- رها کردن یا تعطیل کردن کار بدون اجازه کارفرما
- ه- انتقال قرارداد به شخص ثالث بدون اجازه کارفرما
- و- عدم توانایی مالی یا فنی مشاور یا پیمانکار برای انجام کار طبق برنامه پیشرفت عملیات اجرایی موضوع قرارداد براساس گزارش مدیر طرح و رئیس اداره منابع طبیعی شهرستان مربوطه.
- ز- عدم اجرای هر یک از مواد قرارداد و یا عدم انجام دستورات مدیر طرح و یا کارفرما برای رفع نقایص و یا اصلاح کارهای انجام شده معیوب.
- ح- اثبات این مطلب که مشاور برای گرفتن کار یا اجرای آن به کارکنان کارفرما دستمزد، پاداش یا هدایایی داده است.

ماده ۱۱- اقدامات پس از فسخ قرارداد:

الف- هرگاه کارفرما قرارداد را بنا به یکی از علل مشورحه در ماده ۱۰ فسخ کند مراتب را کتبا به اطلاع مشاوره یا پیمانکار میرساند و بدون احتیاج به انجام تشریفات قضایی یا اداری مبالغ ضمانت نامه انجام تعهدات و ۱۰٪ کسور وجه الضمان را به سود خود وصول و ضبط می نماید.

ب- کارفرما ضمن اعلام فسخ قرارداد از مشاور دعوت می کند که سریعا نسبت به تنظیم صورت وضعیت کارهای انجام شده تا تاریخ فسخ قرارداد را تهیه و پس از تایید مدیر طرح ظرف دو هفته تسلیم نماید و کارفرما موظف است ظرف یک هفته توسط هیئت موضوع تبصره ذیل بند ۲ ماده ۹ عملیات تأیید شده را تقویم و ارزیابی و تسویه نماید.

ماده ۱۲- صورت حساب قطعی قرارداد:

عبارت است از مبلغ صورت وضعیت قطعی عملیات که براساس مواد قرارداد و سایر اسناد منضم به قرارداد برآورده و به کارفرما ارائه میگردد. این صورت حساب پس از بررسی و تأیید مآخذ تسویه حساب نهائی مشاور یا پیمانکار خواهد بود که پس از امضاء طرفین قطعی و هرگونه اعتراضی نسبت به آن بلا اثر خواهد بود.

ماده ۱۳- مرجع حل اختلاف:

در صورتیکه اختلافاتی بین کارفرما و مشاور یا پیمانکار پیش آمد کند اعم از اینکه مربوط به اجرای عملیات موضوع قرارداد و یا مربوط به تفسیر و تعبیر هر یک از مواد قرارداد و سایر اسناد و مدارک پیوست قرارداد باشد چنانچه طرفین نتوانند موضوع اختلاف را از راه قوانین رفع نمایند از طریق هیئتی مرکب از: نماینده تام‌الاختیار اداره کل منابع طبیعی نماینده تام‌الاختیار مشاور یا پیمانکار و یک نفر نماینده مرضی الطرفین ظرف ده روز حل و فصل خواهد شد و در صورت عدم حصول توافق هر یک از طرفها می توانند درخواست ارجاع موضوع با موضوعات مورد اختلاف به داوری را به رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ارائه نمایند.

مدیران کل محترم منابع طبیعی

شماره: ۳۹۴۷/۱۶

تاریخ: ۸۱/۸/۱۶

باسلام

از آنجائیکه در سال جاری اجرای بخشی از فعالیتهای طرح ممیزی و تفکیک مستثنیات می بایست به صورت غیرامانی اجرا گردد لذا بمنظور اجرای پروژه (تکمیل عملیات شناسایی نقشه برداری و ممیزی اراضی منابع ملی در شمال کشور) موضوع اصلاحیه موافقتنامه طرح شماره ۴۱۳۰۱۲۰۳ با عنوان «صیانت از جنگلهای شمال کشور» و موافقتنامه ۴۱۳۰۴۲۰۱ با عنوان ممیزی اراضی و تفکیک مستثنیات و لزوم دستیابی به سطح عملیات مندرج در موافقتنامه ضروری است تا ضمن بهره گیری از ظرفیتهای موجود آن اداره کل با ایجاد انگیزه های مناسب نسبت به انجام بخشی از تعهدات برابر مقررات بشرح ذیل اقدام فرمائید:

۱- عقد پیمان با شرکتهای مشاورین و افراد حقیقی صاحب صلاحیت مورد تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان.

۲- عقد پیمان با شرکتهای متشکله از کارکنان ذیربط بازنشسته سازمان متبوع

۳- عقد پیمان با افراد حقیقی دارای تخصص موضوعه مرتبط با عملیات

۴- عقد پیمان با اعضاء هیئت علمی آموزشی دانشگاهها دارای تخصص موضوعه مرتبط با عملیات

۵- استفاده از ظرفیتهای پیمانکاری (حقوقی - حقیقی) سایر استانها

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

ناصر مقدسی

مدیرکل دفتر فنی مهندسی

ضمیمه شماره ۶

موضوع: پاسخ به سؤالات معاونین حفاظت و امور اراضی شرکت کننده

در گردهمایی سراسری

اداره کل منابع طبیعی استان

شماره: ۷۶۳۱/۱۰۰/۲۲

تاریخ: ۷۲/۱۲/۲۵

با سلام و تحیت به استحضار میرساند: در گردهم آئی مورخه ۱۹ و ۲۰ بهمن ماه سال جاری معاونین امور

اراضی ادارات کل با حضور مدیران کل ستادی تحت پوشش حوزه معاونت امور زمین و برادر مهندس بوعلی و افتتاح گردهم آیی وسیله ریاست محترم سازمان سوالات و مسائلی در ارتباط با ممیزی اراضی مطرح شد که به بعضی از آنها در جلسه پاسخ داده شد ولی با توجه به اینکه فرصت کافی برای پاسخگویی کلیه سوالات وجود نداشت لذا بشرح زیر ابتدا خلاصه نکات برجسته درج می‌گردد، سپس پاسخ لازم داده خواهد شد:

۱- باروش فعلی نمی‌توان در ارتباط با ممیزی اراضی سریع کارکرد و نیاز به تکنولوژی و وسایل مدرن همانند هلیکوپتر و عکس هوایی دارد.

۲- اجرای مقررات ماده ۱۳ در اراضی محدوده شهری با مشکلاتی مواجه می‌باشد، علت آن همکاری نزدیک ادارات زمین شهری و ادارات ثبت برای صدور سند این نوع محدوده هاست که براساس محدوده مصوبه شورای عالی شهرسازی و ماده ۱۰ قانون زمین شهری بنام زمین شهری سند صادر مینمایند.

۳- اعتراض مردم نسبت به اجرای مقررات ماده ۵۶ (طرح در کمیسیون ماده واحده) باعث جلوگیری از صدور سند میگردد برای چنین مواردی چگونه باید عمل نمود؟

۴- زمان اصلاحات ارضی مردم مقدار واقعی خود را بیان نمودند بعضی ها کم و بعضی ها بیش از واقعیت بیان نمودند هنگام اجرای ماده ۵۶، براساس نسق قسمتی از اراضی مسطح و مجاور روستا را جدا و مابقی را ملی اعلام کرده که این موضوع باعث اعتراض شدید مردم و مسئولین می‌شود.

خواهشمند است درخصوص مشخص شدن اراضی هر فرد زارع چه قانونی موجود و چه کسی مسئول تفکیک است چون مردم حق فردی خود را می‌خواهند که ما به طور جمعی اجرای ماده ۵۶ می‌نمائیم؟

۵- در پلاک‌هایی که اراضی مساعد زراعی آنها بیش از نسق زارعین است چه باید کرد؟ توضیح اینکه بعضاً چاه زده و موتور آب نصب کرده اند.

۶- درباره کسانی که نسق زراعی آنها بیش از میزان زراعت موجود در طبیعت میباشد چه باید کرد؟

۷- آیا پس از تعیین حدود استان چنانچه قبلاً استان اول اجرای ماده ۵۶ در پلاک‌ها را نموده و آگهی کرده است نیازی به تشخیص و آگهی استان دوم میباشد؟ یا نه؟ ((توضیح اینکه پلاک‌های مذکور در محدوده استان دوم قرار گرفته اند))

۸- درباره معوض نمودن زمین (ملی با زراعی) آیا تنها استفاده از ماده ۶۴ مکرر کافی است یا به مجوز دیگری نیاز میباشد؟

۹- چنانچه نسق آنها بیش از زراعت موجود در طبیعت باشد آیا معادل نسق باید معوض نمود؟

۱۰- امکان استفاده از کروکی دقیق در مرحله تشخیص نه برای همه زمانها بلکه با اعمال محدودیت و ظرافت و دقت حتماً باید عنوان یک راه حل مقطعی مدنظر باشد چرا که منع قانونی هم در این راه وجود ندارد.

۱۱- چگونگی پاسخ به استعلاماتی که مربوط به رقباتی است که اجرای مقررات ماده ۵۶ هنوز عملی نشده است؟

مسائل اجتماعی سیاسی مصالح عامه مردم و نظارت و توقف امورات مردم بشمار می رود.

- ۱۲- نحوه پاسخ به استعلامات ثبتی و سایر مراجع و صدور مجوز بمنظور صدور سند مالکیت مستثنیات مالکین چگونه خواهد بود؟
- ۱۳- آیا در مراتع داخل محدوده قانونی و استحفاظی شهرها که تاکنون اجرای قسمت اول ماده ۵۶ یا ماده ۲ قانون اخیر التصویب عملی نشده است با توجه به اطلاق قانون در این نوع عرصه ها «همه مراتع» لازم است اقدامی به عمل آید یا خیر؟
- ۱۴- با توجه به سنگینی کار اجرائی و پی آمدهای حاصل از اجرای مقررات برای ممیزی اراضی اعتبار لازم تامین و برقرار نمی شود، از هر راهی که امکان حصول اعتبار وجود دارد اقدام گردد، حتی از بودجه خودیاری مردم و سایر موارد که دست استانها بازتر و مجاز به پیشبرد این طرح باشند.
- ۱۵- ممیزی بر روی عرصه هائی صورت گرفته که حتی کروکی آن نه با طبیعت تطابق دارد و نه میتوان بدان تکیه کرد پیشنهاد رفع نواقص به هر طریق ممکن با رهنمودهای متقن.
- ۱۶- اعمال نظرهای قانونی بطریقی صورت گیرد که مسائل حل گردد نه ایجاد شبهه و مشکل نماید.
- ۱۷- نظریه ها بطریقی ابراز شود که اختلاف نظر در مراجع نظر دهنده وجود نداشته باشد، چه مرجعی باید نظر قاطع بدهد؟
- ۱۸- بین تشخیص آگهی رای نقشه در گذشته مغایرتهایی وجود دارد، چه باید کرد؟
- ۱۹- ادارات ثبت اعلام می دارند که مفاد تبصره ۲ ماده ۴ آئین نامه اجرائی ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی با مفاد ماده ۲۹ قانون حفاظت در ارتباط با هزینه های مقدماتی مغایرت دارد.
- ۲۰- جنگلدار نه علم جنگل را دارد و نه قانون مرتبط با آن را، اجبار است که در این پست انتصاب یابند چه باید کرد؟
- ۲۱- اختلاف نظر و اصطکاک فیما بین هیئت های هفت نفره واگذاری زمین و منابع طبیعی در موقع تشخیص اراضی.
- ۲۲- ضعف دستگاهها بیشتر، ضعف عدم آشنائی با قوانین مربوط است.
- ۲۳- چون قانون با منافع مردم اصطکاک دارد، اصلاح شود.
- ۲۴- تفاوت فاحش نسق زارغانه با آنچه در ید افراد است ((معمولاً تصرف از نسق زیادتر است))
- ۲۵- سازمان کشاورزی به تمام آگهی ها به علت املاک خالصه بودن اعتراض مینماید و پاسخ استعلامات را نمیدهد و اراضی خالصه مسئله ساز شده است؟
- ۲۶- مردم مراجعه می کنند که مستثنیات، برای زراعت مناسب نیست با عرصه های منابع ملی که مناسب تر است می خواهند تعویض کنند برای جلوگیری از درگیری چه باید کرد؟

۲۷- کمبود مامورین ادارات ثبت اجرای مقررات ماده ۱۳ و ۳۹ را متوقف می‌سازد مراتب پیگیری و رفع معضل شود.

۲۸- در خواست هزینه‌های مقدماتی از طریق ثبت اخذ سند را متوقف ساخته است یا رفع معضل شود یا اعتبار لازم تامین گردد.

۲۹- تعدادی پلاک طی یک برگ تشخیص تعیین موقعیت شده که نه مستثنیات معلوم است و نه منابع ملی آن اقدامات بعدی چگونه باید باشد؟

۳۰- بعضی از پلاکها فقط مستثنیات نقشه دارد روش عمل چگونه باید باشد؟

۳۱- آیا هیئت‌های تشخیص موات این اجازه را دارند که در منابع طبیعی اظهار نظر کنند؟

۳۲- پلاکهای فرعی در داخل اراضی چگونه باید باشد، آیا وضعیت مالکیت دولت بر این عرصه‌ها باید مشخص شود؟

در مجموعه مسائل مطرح شده لازمست بدواً به نکاتی چند اشاره گردد:

آنچه که مورد تاکید است این است که قوانین مرتبط با اجرای مقررات ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری و یا ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی کشور اقلماً یکبار با دقت خوانده شود، و نکاتی که حالت ابهام دارد مورد بحث قرار گیرد.

۱- ماده یک قانون ملی شدن جنگلها که اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آن را قوام بخشیده است عرصه‌هائی را که ملی است مشخص کرده است.

۲- ماده یک فصل اول قانون حفاظت و هر یک از موارد ذکر شده در ماده یک قانون ملی شدن جنگلها را در قالب تعاریف مشخص نموده است.

۳- به مستثنیات قانونی اشخاص در تبصره ۳ ماده ۲ به دقت اشاره گردیده است.

۴- کیفیت سند مالکیت در قانون تعیین گردیده است.

۵- مواردی از مستثنیات در تعاریف اراضی جنگلی و مرتع غیر مشجر مشخص شده است.

۶- نحوه کسب اطلاعات لازم بمنظور اجرای قانون جهت تثبیت مالکیت دولت در قسمت اول ماده ۱۳ آئین‌نامه اجرائی قانون ملی شدن جنگلها و مراتع کشور ارائه طریق گردیده است.

۷- صدور گواهی در ماده ۱۳ آئین‌نامه مذکور و تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن جنگلها و مراتع ۳۹ قانون حفاظت مدنظر قانون گذار قرار گرفته و در هر مورد نیز شخصاً تشخیص را با صدور گواهی توأم آورده است.

۸- ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری و ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی روش اجرای قانون را در تشخیص منابع ملی شده مستثنیات ماده ۲ قانون ملی شدن جنگلها رهنمود داده است و

آئین نامه اجرائی نیز مکمل آن تنظیم و تدوین و تصویب و برای اجرا ابلاغ شده است. مسائل فوق به منظور تکرار در جهت رهنمودهای اجرائی آتی است که امید است مورد نظر قرار گیرد و مشکلات و معضلاتی همانند سنوات قبل صورت نگیرد.

۹- در جهت اجرای صحیح قانون مقرر شده است که در هر اداره کل هیأتی با ترکیب حداقل ۳ نفر از همکاران، برگهای تشخیص را مورد کنترل قرار داده و مدارک پیوست برگ تشخیص را بررسی پس از تأیید صحت اجرا، تکمیل بودن مدارک نسبت به صدور آگهی اقدام گردد که متأسفانه بعضی از استانها در این مورد فعالیت از خود نشان نداده اند.

حال می پردازیم به پاسخ سوالات شاخص:

۱- اجرای صحیح قانون و کیفیت اجرا و دقت عمل مورد نظر است و سرعت عمل نبایستی دقت عمل را تحت الشعاع قرار دهد و سرعت عمل بایستی تجربه و توان اجرای عملیات را به دنبال داشته باشد که عوامل آن عبارتند از:

۱-۱- مجریان تشخیص قوی و کارآمد

۱-۲- تهیه ابزار امکانات لازم

۱-۳- تأمین اعتبار کافی

۱-۴- هماهنگی با واحدهای مرتبط برون سازمانی

۵-۱- هلیکوپتر می تواند یک وسیله اجرائی حفاظت باشد نه وسیله اجرای تشخیص، نقشه هوایی می تواند حد و حدود مستثنیات و منابع ملی را مشخص سازد که اکثریت ادارات کل به آن دسترسی داشته و در اختیار دارند. در غیر این صورت دفتر مهندسی می تواند در اختیار قرار دهد. این نقشه ها برای کسب اطلاعات و آگاهی از گذشته یک ضرورت است ولی استناد به آن خصوصاً در تعیین مساحت منابع و تعیین حد و دثبتی بلااشکال نخواهد بود.

۲- با توجه به اینکه اراضی محدوده شهری در مالکیت زمین شهری است لزومی به اجرای مقررات ماده ۱۳ و ۳۹ وجود ندارد تبصره ذیل ماده ۲۰ آئین نامه اجرائی قانون زمین شهری تکلیف را مشخص نموده است اگر بدان عمل شود مشکلات حل خواهد شد.

۳- انجام اقدامات سریع جهت رفع نقص ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور و قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی مورد تأکید است.

۴- ما نه متولی اصلاحات ارضی هستیم و نه متولی ادعای غیرقانونی افراد. آنچه که در وظایف ماست اجرای قانون است و منظور نمودن حقوق کسانی که استناداً ذیحق هستند جای تأسف است، به آنچه که قانوناً متعلق به مردم بوده و در اختیار آنان قرار گرفته است باز هم بگوئیم که به مردم ظلم شده است.

این سؤال با سؤال ۶ و ۹ مغایرت دارد، نسق زار عین بیش از آن چیزی است که بالفعل نشان میدهد کدام یک

- از این دو را باید باور داشته باشیم، توصیه می‌شود که آمار تحت کشت استان خود را از سال ۱۳۴۲ لغایت سال ۱۳۷۲ مورد مطالعه قرار دهید و آنها را با هم مقایسه سپس با آمار فرهنگ آبیهای سال ۱۳۴۵ تطبیق دهید ببینید چه فعل و انفعالاتی در عرصه‌های منابع ملی صورت گرفته است.
- تاکید و توصیه می‌گردد که همکاران، مصالح عامه کشور را فدای جمعی که همیشه مدعیند که حقوقشان از بین رفته نمایند، و مبنای کارتان را براساس موازین قانونی قرار دهید.
- ۵- با توجه به توضیحات داده شده در مقدمه با مراجعه به مواد قانونی راه حل ارائه گردیده است.
- ۶- در پاسخ بند ۴ به صورتی مطرح شده است.
- ۷- در عرصه محدوده سند مالکیت تشخیص یک بار صورت می‌گیرد هر چند اگر این عرصه در تقسیمات کشوری بین استانها دست بدست بگردد.
- ۸- ماده ۶۴ مکرر شرط لازم بوده ولی کافی نمیباشد، کفایت زمانی حاصل است که مجوز ریاست سازمان اخذ گردد و استانها راساً مجاز به انجام این عمل نمی‌باشند.
- ۹- پاسخ در بند ۴ ذکر شده است.
- ۱۰- با توجه به اینکه کلیه مشکلات و معضلات اجرائی سنوات قبل ناشی از اجرای قانون براساس کروکی بوجود آمده است لذا تاکید می‌گردد که از اجرای قانون با کروکی جدا خودداری شود.
- ۱۱- متن تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن جنگلها و ماده ۱۳ آئین نامه اجرائی قانون مذکور و ماده ۳۹ قانون حفاظت و بهره‌برداری و صدر ماده ۲ قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی به سؤال مذکور پاسخ منفی میدهد وقتی قانون موضوعی را منع می‌کند بقیه مسائل تحت الشعاع قانون خواهند بود چون قانون برای مصالح جامعه تصویب می‌گردد.
- ۱۲- چگونگی در بند یازده پاسخ داده شده است.
- ۱۳- در محدوده شهرها قانون زمین شهری حاکم خواهد بود.
- ۱۴- در بحث ریاست محترم سازمان متبوع و معاونت محترم امور اراضی در ارتباط با افزایش اعتبار قولهای مساعدی داده شده که انشاءاله پیگیری خواهد شد.
- ۱۵- آنچه را که در طبیعت وجود ندارد و یا مشخصات کروکی و برگ تشخیص با طبیعت نمی‌خواند بنظر دفتر اجرای قانون نیست اینگونه موارد باید بطور جداگانه مورد بررسی قرار گرفته و پاسخ داده شود.
- ۱۶- کوشش شده است که با هماهنگی انجام شده با دفتر حقوقی و بازرسی کلیه مسایل بطور مکتوب پاسخ داده شود و نظرات قانونی ابلاغ گردد. چنانچه نظرات کارشناسی همسویی با نظرات حقوقی نداشته باشد قابل اجرا نیست ابراز نظر امکان دارد ولی اعمال نظر باید از طریق دفاتر ذیربط تأیید و ابلاغ گردد.

- ۱۸- این موضوع مورد تاکید دفتر نیز میباشد و برای اینکه اختلافات در آینده حادث نگردد، مجریان آگاه و ناظران بصیر این مشکل را می توانند حل کنند، چنانچه مواردی است محدود اعلام شود تا مورد بررسی قرار گرفته و پاسخ لازم تهیه و ارائه طریق گردد هر چند در سالهای ۶۴ و ۶۷ وسیله دفتر حقوقی در حالت عام دو نظریه برای رفع مشکل بصورت بخشنامه به همه استانها ابلاغ شده است.
- ۱۹- مصوبه هیئت محترم وزیران به استناد اصل ۱۳۸ قانون اساسی تا زمانی که از طریق مجلس مغایرتهای آن با قانون اعلان نشده است حکم قانون را دارا بوده و جاری و ساری است.
- اداره یا ادارات ثبت مادامی که مصوبه هیئت وزیران لغو نشده است، موظف به اجرای آن هستند.
- نظریه شماره ۱۶۰/۵۷ - ۷۲/۷/۲۰ ریاست محترم اداره حقوقی قوه قضائیه که واحدهای ثبتی عضوی از این قوه میباشد خلاف نظر ادارات ثبت می باشد.
- ۲۰- باز هم تاکید میگردد همکاری که علم جنگل دارند و قانون میدانند می توانند برای حاکمیت دولت بر عرصه های منابع ملی شده مجری باشند، ادارات کل بایستی با تفویض اختیاری که شده است عملاً این وظایف را بعهده افرادی بگذارند که در این زمینه مطلع، کاردان، متعهد و بصیر باشند.
- ۲۱- انشاءاله با مذاکراتی که در مرکز با حضور مسئولین دو سازمان صورت میگیرد این اختلاف نظر امید است بحداقل برسد.
- ۲۲- زمانی نه چندان کوتاه، تعلیق قانون را داشتیم، زمانی فترت قانون و اختلاف نظر در اجرای ماده ۵۶ و حالیه نقص قانون و بعضاً عدم آگاهی از قانون، امید است با آموزشهای مقطعی و برگزاری کلاسهای آموزشی، توجیهی این نقیصه مرتفع گردد.
- ۲۳- قانون اگر بامناف حقیقی مردم منافات داشته باشد باید اصلاح شود، معهدا اصلاحات جدیدی صورت گرفته و پیشنهادات اصلاحی قانون حفاظت به مسئولین ارائه شده است که امید است به زودی مورد تصویب قرار گیرد.
- ۲۴- تصرف زارع از چه عرصه ای صورت گرفته است این تشخیص است، آگاهی، اعتماد به نفس، شناخت را تجربه کنید.
- ۲۵- با توجه به اینکه تولی جنگلها و مراتع براساس بند ۳ ماده ۲۳ قانون حفاظت بعهد سازمان جنگلها و مراتع کشور محول است و ماده ۲ قانون ملی شدن جنگلها و وظیفه سازمان را در این عرصه ها مشخص نموده است لذا عرصه های خالصه ای که به صورت جنگل «مرتع» اراضی جنگلی باشند، نیز از شمول این دو ماده خارج نمیشود در این صورت تعیین حد و حدود این منابع باید مشخص و معین گردد.
- ۲۶- تعویض مستثنیات قانون مردم با عرصه منابع طبیعی به صورتی که مطرح شده هیچ مجوزی قانونی ندارد مگر آنچه در ماده ۶۴ مکرر با شرایط خاص خود آمده است.

۲۷- مشکلات و معضلات و درگیری با ادارات ثبت بارها عنوان شده از جمله عدم همکاری مامور ثبت، درخواست هزینه‌های مقدماتی و... که معاونت محترم امور اراضی و ریاست محترم سازمان نیز در جریان قرار دارند امید است که بطریقی معضل حل و فصل گردد البته در این زمینه اطلاعات لازم تهیه شده و قرار است جلساتی در سطح مسئولین سازمان متبوع و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور جهت طرح مشکلات داشته باشیم.

۲۸- مورداً در بند ۲۷ و بند ۱۹ مورد نظر قرار گرفته است.

۲۹- صدر ماده ۵۶ این وظیفه را به مجری قسمت اول محول نموده است تا منابع ملی و مستثنیات ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها را تشخیص دهد و براین روند نیز برگ تشخیص به صورت فرم و استاندارد در اختیار مجریان قرار گرفته و برای هر یک از دو مورد منابع طبیعی و مستثنیات و تعیین موقعیت آنها ردیفی را مشخص نموده است (ردیف و در نهایت نیز نظریه مامور در تعیین این دو در برگ تشخیص ذکر شده است).

حال چنانچه در تنظیم برگ تشخیص رعایت موارد فوق نشده است بنظر دفتر آنرا نمیتوان تشخیص تلقی نمود به هر صورت لازم است مورداً نسبت به ارسال مدارک و مستندات به دفتر ممیزی یا حقوقی اقدام تا پس از بررسی ارائه طریق گردد.

۳۰- با توجه به اینکه مشخصات پلاک از ادارات ثبت چه بر اثر حدود ابرازی «اظهارنامه» یا تحدید حدود و نقشه ثبتی از ادارات ثبت اخذ میگردد لازم است محدوده پلاک با مشخصات فوق نقشه برداری و مستثنیات پلاک که قبلاً نقشه برداری شده بر روی آن پیاده گردد نقشه‌ای حاصل خواهد شد که حدود قانونی هر یک و مستثنیات که قبلاً تعیین شده- منابع ملی که حاصل تفاضل مستثنیات قبلی از سطح کل نقشه در آن مشخص و براساس این نقشه اجرای مقررات خواهد شد.

۳۱- موات و منابع طبیعی هر یک تعاریف خاصی را دارا میباشند، هیچیک از دو مرجع تشخیص حق دخالت در وظائف یکدیگر را ندارند: قانون و وظائف هر دو مرجع را مشخص نموده است.

۳۲- چنانچه هر دو پلاک فرعی تجدید حدود مستقل از پلاک اصلی را داشته باشند بنظر دفتر باید دارای برگ تشخیص مستقل باشد و منابع طبیعی آن نیز باید مشخص شود در غیر این صورت محدوده پلاک اصلی بسته شده و مستثنیات داخل آن تعیین و در سرتیتر برگ تشخیص ضمن ذکر پلاک اصلی به فروع پلاک نیز باید اشاره گردد.

«پلاک اصلی..... و پلاک یا پلاکهای فرعی..... از بخش.....» امید است، قسمتی از انتظارات پرسش کنندگان با پاسخهایی که داده شده برطرف شده باشد انتظار دفتر این است که ۴ عضو اصلی از بیت المال و اموال عمومی برابر ماده یک قانون ملی شدن و اصل ۴۵ قانون اساسی به تولی در اختیار سازمان جنگلهاست (حدود $\frac{4}{8}$ سطح مملکت) امید است نمایندگان سازمان که دست اندرکاران امور اجرائی در جهت تثبیت و تسجیل مالکیت دولت هستند و این ودیعه به امانت به آنها سپرده شده است با کسب اطلاعات و آگاهیهای

بیشتر بتوانند موفقیت‌های روز افزون در این زمینه حاصل فرمایند. ۱۲/۲۳

سیدمحمدهاشمی

مدیر کل دفتر فنی ممیزی اراضی

گیرنده رونوشت:

برادر جناب آقای مهندس بوعلی معاونت محترم امور اراضی سازمان جهت استحضار

ضمیمه شماره ۷

موضوع: وظایف کارشناس معین دفتر ممیزی اراضی

برادر

کارشناس معین محترم ادارات کل منابع طبیعی

شماره: ۱۳۵۶۱/۵۱

تاریخ: ۷۹/۱۰/۴

باسلام

از آنجائی که طرح ممیزی اراضی و تفکیک مستثنیات در برنامه سوم توسعه جزو ۵ طرح مهم و محوری محسوب گردیده است لذا به تبع این امر رسالت خطیر دفتر ستادی و واحدهای تابعه استانی مرتبط با آن بیش از گذشته ملموس میگردد که ضروریست با همیاری و جدیت و ممارست و دقت نظر بیشتر این موضوع در آینده نزدیک بطور کامل سرانجام یابد. بنابراین مواردی که در حقیقت شرح وظایف سازمانی است مشروحاً بیان میگردد تا منبع مد نظر و در برنامه کاری قرار گیرد.

اولاً یکی از وظایف سازمانی و تشکیلاتی این دفتر: سیاست گذاری، تهیه و تدوین دستورالعملهای اجرایی، ارائه خط مشی‌های اصولی منطبق با مقررات و متناسب با شرایط زمانی و مکانی، تجزیه و تحلیل مشکلات و عوامل بازدارنده و ارائه راهکارهای مناسب اجرایی و نهایتاً پیشنهاد اصلاح قوانین و آئین نامه‌ها و دستورالعملهای اجرایی است که ضروریست با کسب نظر مسؤلان و مجریان شاغل در این بخش در استانهای معین پیگیریهای مستمر معمول داشته و در دستور کار جلسات کارشناسی مطرح تا تصمیمات مقتضی اعمال گردد.

ثانیاً- از دیگر وظایف که میتوان گفت مهمترین وظیفه کارشناسان ستادی تلقی میشود نظارت کامل و دقیق و مستمر بر عملکردها و سوابق اجرایی است بدین مفهوم که علاوه بر رسیدگی پرونده‌ها و مدارک اجرایی و پیگیریهای مکاتباتی لازم است جهت نظارت و بررسی چگونگی پیشرفت عملیات اجرایی و نقاط ضعف و قوت در ماموریت‌های محوله قبل از عزیمت به مناطق و نیز در حین ماموریت نکات ذیل رعایت گردد.

۱- ضروریست بدو نسبت به جمع‌آوری اطلاعات کامل و جامعی از نظر وضعیت آمار عملکرد فیزیکی،

اعتبارات مصوب و تخصیصی، اطلاعات رایانه‌ای و سایر مدارکی که رافع مشکلات و راهنمای ارتقاء آگاهی مسئولین مرقوم است اقدام نمود.

۲- حداقل یک هفته قبل از عزیمت هدف از ماموریت و زمان اعزام را به اطلاع مسئولین استان رسانده تا با هماهنگی و آمادگی لازم نتیجه مطوب حاصل شود.

۳- کلیه مراحل و موازین قانونی انجام شده دقیقاً در قالب شاخصها و معیارهای مدون مورد رسیدگی قرار گیرد.

۴- میزان عملکرد فیزیکی در قیاس با عملیات و اعتبارات مصوب مورد تجزیه و تحلیل واقع و عوامل بازدارنده و پیش رونده بررسی و مشخص شود.

۵- چگونگی هزینه اعتبارات تخصیصی و حواله شده در چهارچوب موافقتنامه طرح رسیدگی گردد.

۶- چگونگی توان کاری واحد مذکور دقیقاً ارزیابی تا در برنامه ریزی آتی ملحوظ شود.

۷- امور رایانه‌ای و دفاتر شناسنامه‌ای ثبت منابع ملی و ثبت آراء و اعتراضات منطبق با سوابق اجرایی مورد رسیدگی قرار گیرد.

۸- از آنجایی که ادارات شهرستانهای تابعه مجری قانون هستند لذا با توجه به مدت حضور در استان میباید چند شهرستان با اولویت وجود مشکلات مورد بازدید و نظارت قرار گیرد.

۹- پیشنهادات اصلاحی، مشکلات، انتقادات و سایر مسایل جانبی مطرح شده تبادل نظر و نتیجه گیری شود.

۱۰- ضرورت دارد واحد مهندسی مورد بازدید و ترتیبی اتخاذ نمایند که با تبادل نظر زمینه تفاهم و انسجام

امور نقشه برداری و ممیزی اراضی فراهم گردیده و موانع و عوامل بازدارنده احتمالی فی مابین مرتفع گردد.

۱۱- در پایان طی جلسه‌ای حتی الامکان با حضور مدیر کل و یا معاون حفاظت و امور اراضی و معاون فنی،

مسایل نظارتی و رسیدگیهای انجام شده مورد بحث و بررسی قرار گیرد بنحوی که تاثیر مثبت آن موجب توجه

بیشتر به این امر و مسئولیت پذیری در قبال تامین امکانات اجرایی، اعتباری و رفع موانع اجرایی است فراهم شد.

بدیهی است ماحصل اقدامات در گزارش مستدلی که ارائه خواهد داشت در اولین جلسه کارشناسی مطرح تا

بنحو مقتضی تصمیم گیری شود. امید است با هماهنگی و اهتمام لازم موجبات تحول و پیشرفت امور فراهم گردد.

فرید صیدی نژاد

مدیر کل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

۱- معاون محترم حفاظت و امور اراضی جهت استحضار.

۲- مدیر کل محترم دفتر مهندسی و مطالعات.

۳- مدیر کل محترم منابع طبیعی استان جهت استحضار.

ضمیمه شماره ۸
موضوع: عملکرد پروژه‌های قطعیت قانونی و بازنگری و اصلاح سوابق
بخشنامه

اداره کل منابع طبیعی استان/منطقه

شماره: ۵۵۴۷/۵۱

تاریخ: ۸۱/۷/۱

به منظور وحدت رویه در ارسال آمار عملکرد مربوط به زیر پروژه‌های «قطعیت قانونی» و «بازنگری و اصلاح» موارد ذیل جهت اقدام لازم ابلاغ می‌گردد؛

الف- آمار عملکرد قطعیت قانونی (تعیین تکلیف اراضی اختلافی):

که در اجرای ماده ۲ قانون حفظو حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی و پس از تشخیص و نشر آگهی و سپری شدن مهلت ۶ ماهه، در دو حالت قابل احصا می‌باشد:

۱- عدم اعتراض در فرجه قانونی

۲- وصول اعتراض در فرجه قانونی

در این مرحله و فقط برای یکبار براساس آگهی منتشره، و با رای قاضی کمیسیون ماده واحده، میزان مساحت کل پلاک بعنوان آمار قطعیت اعلام می‌گردد.

ب- آمار عملکرد بازنگری و اصلاح سوابق:

پلاکهای قطعیت یافته در اجرای ماده ۵۶ حفاظت و بهره‌برداری و یا ماده ۲ قانون فوق‌الذکر که مجدداً مورد اعتراض قرار میگیرند بعنوان پرونده‌های سنواتی در این زیر پروژه مطرح و براساس رای صادره فقط به میزان مورد اعتراض و رأی قاضی، آمار عملکرد منظور گردد.

همچنین میزان اختلاف مساحت حاصل از تبدیل کروکی به نقشه و یا هر اصلاح قانونی دیگر فقط به میزان مورد اقدام، به عنوان آمار عملکرد این ریز پروژه اعلام گردد.

در ضمن مستند به بخشنامه شماره ۷۲۳۹/۵ مورخ ۸۰/۶/۲۱ منضم به ابلاغیه شماره ۲۸/۱۱۹۸۶۰/۰۱۱ مورخ ۸۰/۵/۲۸ وزیر محترم جهاد کشاورزی، طرح پرونده‌های ناقص در کمیسیون ماده واحده و جاهت قانونی نداشته و بعنوان آمار عملکرد محسوب نمی‌گردد.

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

ضمیمه شماره ۹ موضوع: دستورالعمل نحوه ارزشیابی طرح ممیزی اراضی

برادر مهندس انجم شعاع
مدیرکل محترم دفتر طرح و برنامه و آمار

شماره: ۹۹۷۸/۵۱

تاریخ: ۸۰/۱۰/۷

باسلام

عطف به نامه شماره ۱۸۷۹/۲۵ مورخ ۸۰/۳/۲۷ و مذاکرات صورت گرفته با مسئول و کارشناس محترم ارزشیابی آن دفتر به پیوست دستورالعمل نحوه ارزشیابی فعالیت‌های اجرایی طرح ممیزی اراضی و دبیرخانه تعیین تکلیف اراضی اختلافی و شاخصهای مورد عمل در ارزشیابی سال ۸۹ جهت استحضار و بهره‌برداری ایفاد می‌گردد. بدیهی است این دستورالعمل با توجه به رفع نواقص موجود از جمله؛ ضرایب مناطق و پیچیدگی فرمولهای آن، جایگزین دستورالعمل قبلی می‌گردد.

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

- معاون محترم حفاظت و امور اراضی جهت استحضار.
- معاونین محترم دفتر جهت استحضار.
- کارشناسان محترم دفتر جهت اطلاع و اقدام لازم.

دستورالعمل ارزشیابی فعالیت‌های اجرایی طرح ممیزی اراضی و دبیرخانه تعیین تکلیف اراضی اختلافی

۱- ارزشیابی کمی

پروژه‌های مورد ارزشیابی طرح با توجه به اهمیت و وزن آنها به شرح ذیل دارای ضریب وزنی می‌باشند.

۱- شناسایی و تشخیص = ۳۰٪

۲- انتشار آگهی = ۵٪

۳- اخذ سند مالکیت = ۳۰٪

۴- قطعیت قانونی و ماده واحده = ۲۵٪

۵٪ مربوط به قطعیت قانونی و ۲۰٪ مربوط به ماده واحده می باشد که می بایستی بطور جداگانه محاسبه گردد.

۵- بازنگری و اصلاح = $\frac{۱۰}{۱۰۰}\%$

بنابراین عملکرد کمی در پروژه و کل طرح بقرار ذیل خواهد بود:

عملکرد کمی پروژه = ضریب وزنی پروژه × درصد عملکرد فیزیکی پروژه

که از مجموع عملکرد کمی پروژه ها، عملکرد کمی طرح حاصل خواهد شد.

از طرفی با توجه به تأثیر میزان تخصیص نسبت به مصوب استان در عملکرد کمی با اعمال محاسبه زیر به

ارزشیابی کمی واقعی دست خواهیم یافت:

$$\text{درصد تخصیص} - ۱۰۰ - \frac{\text{عملکرد کمی طرح} = \text{ارزشیابی کمی}}{۲}$$

تبصره: در صورتیکه براساس آمار مطابق عملیات مصوب استان یک یا چند پروژه حذف شود، ضرایب مربوطه

به نسبت در سایر پروژه ها منظور و محاسبه می گردد.

۲- ارزشیابی کیفی

با توجه به عناوین طرح شده در فرم الف که به پیوست می باشد نسبت به تعیین نمره ارزشیابی کیفی اقدام گردد.

مجموع نمره حاصل از این ارزشیابی حداکثر ۱۰۰ نمره می باشد که ۸۰ نمره آن مربوط به نظارت و رسیدگی به

کیفیت اجرای پروژه ها و ۲۰ نمره نیز به سایر عوامل اجرایی و مدیریتی مرتبط خواهد بود.

۳- ارزشیابی نهایی

با استفاده از نتیجه حاصل از ارزشیابی کمی و ارزشیابی کیفی مطابق فرمول زیر نسبت به محاسبه ارزشیابی

نهایی استان اقدام گردد:

تبصره ۱- با توجه به اهمیت و جایگاه کیفیت در موضوع نظارتها به ارزشیابی کیفی ضریب ۲ ماده شده است.

تبصره ۲- در صورتیکه ارزشیابی کمی استانی بالاتر از ۱۰۰٪ باشد در فرمول فقط تا میزان ۱۰۰٪ منظور و

رقم مازاد با ضریب ۱/۱۰ اضافه گردد.

رقم مازاد بر ۱۰۰٪ ارزشیابی کمی $\frac{۱}{۱۰}$ - ارزشیابی کیفی - ارزشیابی کمی حداکثر ۱۰۰٪ ارزشیابی نهایی

۲

۴- بارم ارزشیابی

۹۶ به بالا عالی

۹۵-۹۱ خیلی خوب

۹۰-۸۱ خوب

۸۰-۶۱ متوسط

۶۰ به پایین ضعیف

مثال: استانی ۷۵٪ تخصیص مصوب را دریافت نموده است و پیشرفت فیزیکی پروژه‌های پنجگانه آن به شرح

ذیل می‌باشد:

* شناسایی و تشخیص ۱۷۰٪

* انتشار آگهی ۱۵۰٪

* اخذ سند مالکیت ۹۰٪

* قطعیت قانونی و ماده واحده ۱۰۰٪

* بازنگری و اصلاح ۲۱۰٪

با توجه به اینکه ارزشیابی کیفی آن توسط کارشناس معین با در نظر گرفتن فرم الف، ۹۰ امتیاز شده است،

ارزشیابی نهایی استان بطریق زیر محاسبه خواهد شد:

۱- ارزشیابی کمی

$$۱۳۱/۵ = (۲۱۰ \times ۱۰\%) - (۱۰۰ \times ۲۵\%) + (۹۰ \times ۳۰\%) + (۱۵۰ \times ۵\%) + (۱۷۰ \times ۳۰\%) = \text{عملکرد کمی طرح}$$

$$۱۴۴ = \text{ارزشیابی کمی} = \frac{۱۰۰ - ۷۵}{۲} + ۱۳۱/۵ = \text{ارزشیابی کمی}$$

۲- ارزشیابی کیفی

$$۹۰ = \text{ارزشیابی کمی}$$

در فرض مثال امتیاز ۹۰ ذکر شده است.

۳- ارزشیابی نهایی

$$۹۷/۷ = \text{ارزشیابی نهایی}$$

$$۹۷/۷ = (۴۴) \times \frac{۱}{۱۰} - \frac{۲ \times (۹۰)}{۳} : ۱۰۰ = \text{ارزشیابی نهایی}$$

۴- بارم ارزشیابی

$$\text{عالی} = \text{بارم ارزشیابی}$$

الف

شاخص ارزشیابی کیفی مراحل اجرایی ممیزی اراضی و ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی

۱- تشخیص:

۱-۱- شناسایی مقدماتی

۴- ۱-۱-۱- بررسی سوابق، اصلاحات ارضی - سوابق ثبتی - تجاوز و تخلفات

۶- ۱-۱-۲- گزارش اولیه مامور و تنظیم کروکی با توجه به موقعیت محلی و اطلاعات اولیه مستند به سوابق

۳- ۱-۳- تطبیق نقشه با کروکی و عرصه از نظر محل وقوع منابع ملی و مستثنیات و اطلاعات ثبتی

۱-۲- تنظیم برگ تشخیص:

۳- ۱-۲-۱- انطباق شناسایی مقدماتی با مندرجات برگ تشخیص

۲- ۱-۲-۲- خدشه دار نبودن برگ تشخیص

۲- ۱-۲-۳- نظریه شورای فنی ممیزی اراضی و ارسال سوابق به واحدهای مربوطه

۲۰ امتیاز

۲- آگهی:

۳- ۲-۱- تطبیق آگهی به مفاد اوراق تشخیص

۲- ۲-۲- انتشار آگهی (کثیرالانتشار - محلی - گواهی الصاق)

۱۵ امتیاز

۳- اخذ سند مالکیت:

۳- ۳-۱- درخواست اخذ سند در اجرای مادتين ۱۳ و ۳۹

۶- ۳-۲- پیگیری اخذ سند

۶- ۳-۳- بررسی صورتجلسه تفکیکی و سند اخذ شده با سوابق اجرایی

۶- ۳-۴- بررسی سند و تطبیق به آراء صادره یا قطعیت

۴- ۳-۵- ارسال به موقع سند به مرکز

۲۵ امتیاز

۴- قطعیت قانونی (ماده واحده تعیین تکلیف اراضی اختلافی)

۲- ۴-۱- بررسی گواهی عدم اعتراض

۳- ۴-۲- قبول درخواست اعتراض، ثبت، تحویل و تکمیل فرم مربوطه و رفع نقص

- ۳-۴-۳- بررسی دفاتر ثبت اعتراضات و آراء صادره و خدشه دار نمودن دفتر ۳
- ۴-۴-۴- بررسی خلاصه گزارش اجرای قانون و تنظیم صورتجلسات معاینه محلی، نظریه کارشناسان هیئت و تطبیق نقشه عرصه مورد اعتراض در طبیعت ۳
- ۴-۴-۵- بررسی آراء صادره، منطبق با سوابق اجرایی و نظریات ابرازی کارشناسان عضو هیئت توسط شورای فنی ممیزی اراضی ۳
- ۴-۴-۶- ارسال و ابلاغ به موقع آراء به واحدهای ذیربط و ذینفعان ۳
- ۴-۴-۷- پیگیری نظریه شورای فنی ممیزی اراضی و دادخواست تجدیدنظر ۳

۲۰ امتیاز

۵- بازنگری (اصلاح سوابق اجرایی سنواتی براساس مستندات قانونی):

- ۵-۱- تبدیل کروکی به نقشه براساس ضوابط و مقررات ۴
- ۵-۲- اصلاح سوابق اجرایی براساس مفاد آراء صادره ۴
- ۵-۳- هماهنگی با ادارات مهندسی در ارتباط با موازی یک کردن نقشه‌ها ۲

۱۰ امتیاز

۶- سایر موارد قابل بررسی:

- ۶-۱- تطبیق به استعلام با سوابق اجرایی ۳
- ۶-۲- بررسی مدارک منضم به استعلام با گزارشات مربوطه ۳
- ۶-۳- بررسی تعداد پرونده‌های ثبت سیستم شده ممیزی اراضی و ماده واحده تعیین تکلیف اختلافی ۲
- ۶-۴- انطباق گزارش آماری سیستم با آمار دستی موجود در کاربرد خروجیهای سیستم ۳

۱۰ امتیاز

۷- مدیریت:

- آمار عملکرد - بررسی گزارشات کارشناسان معین و نظریه مدیریت و ... ۱۰ امتیاز

ضمیمه شماره ۱۰
موضوع: ابطال بخشنامه وزارت کشور مبنی بر قابلیت تغییر محدوده قانونی شهرها
و حریم آن توسط استانداریها

مدیر کل محترم منابع طبیعی استان

شماره: ۱۵۶۴۸/۵۱

تاریخ: ۷۹/۱۱/۲۶

باسلام

به پیوست یک برگ تصویر رای شماره هـ- ۱۹۹/۷۸ ۷۹/۶/۶ هیات عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بند ۲۷ بخشنامه شماره ۱/۳/۳۴/۲۴۸۲۰ - ۷۸/۱۰/۱۷ وزارت کشور (مبنی بر قابلیت تغییر محدوده قانونی شهرها و حریم آن توسط استانداریها...) جهت اطلاع و بهره برداری ارسال میگردد. ۷۱۴-۱۱/۱۶

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

۱۳۷۹/۸/۳۰

شماره هـ- ۱۹۹/۷۸

کلاس پرونده ۱۹۹/۷۸

شماره دادنامه ۱۹۳

تاریخ ۱۳۷۹/۶/۶

مرجع رسیدگی: هیات عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: شرکت سهامی خاص فرش البرز

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲۷ بخشنامه شماره ۱/۳/۳۴/۲۴۸۲۰ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۱۷ وزارت کشور
مقدمه:

شاکی طی دادخواست تقدیمی اعلام داشته است، وزارت کشور طی بخشنامه شماره ۱/۳/۳۴/۲۴۸۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۱۷ و بند ۲۷ آن به استانداریها اعلام نموده اند که می توانند نسبت به تغییر محدوده قانونی شهرها و همچنین حریم شهرها اقدام و پیشنهادات خود را برای تصویب به وزارت کشور ارسال دارند این دستورالعمل موجب شده است که شهرداریها موضوع حریم شهر را با محدوده قانونی شهرها ملحوظ و برای اخذ عوارض یک درصد از فروش محصولات تولیدی کارخانجات که در خارج از حوزه استحفاظی شهرها قرار دارد محدوده قانونی خود را بدون رعایت مجوزهای لازم (اخذ موافقت وزارت مسکن و شهرسازی) توسعه داده و با تهیه نقشه دلخواه آنرا به وزارت کشور ارسال دارد. وزارت کشور هم با تصویب نقشه ها بدون رعایت تبصره یک ماده ۴ قانون تقسیمات کشوری آنها را جهت اجراء به شهرداریها ابلاغ

نمودند این مصوبات موجب آشفتگی فراوان و اعتراض کارخانجات شده و در تمام شهرها ایجاد اشکال نموده است. اینک با تقدیم این دادخواست ابطال بند ۲۷ بخشنامه فوق‌الذکر را استدعا دارد مدیرکل دفتر حقوقی وزارت کشور در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۳۲۴۹/۶۱ مورخ ۱۳۷۸/۷/۵ اعلام داشته‌اند، توسعه محدوده‌های قانونی و حریم شهرها به موجب تبصره یک ماده ۴ قانون تقسیمات و ماده ۹۹ قانون شهرداری، حسب ضرورت تشخیص و متناسب با نیاز شهرها و به منظور گسترش دامنه عملکرد متنوع امور شهری برعهده وزارتین کشور و مسکن و شهرسازی و بعضاً انجمن شهر محول و واگذار گردیده است. از آنجائی که شهرها همزمان باروند افزایش رو به تزاید جمعیت گسترش می‌یابند، بالطبع با توجه به کمبود فضا موجبات توسعه فضاهای مختلف شهری از جمله تجاری اداری، مسکونی، خدماتی و مهم فضای سبز... را به همراه می‌آورد، به همین اعتبار و به جهت تحقق بخشی از نیازهای ضروری شهری ناچاراً اعمال اهرمهای قانونی مورد اشاره را می‌طلبند و گریزی از این قاعده نمی‌باشد. وزارت کشور در راستای مسئولیتهای محوله و به لحاظ تسبیق و تنظیم امور و تدقیق در تصمیم‌گیریها، توأمأً ضمن تفویض پاره‌ای از امور مرتبط با وزارت کشور بعضاً مواردی از وظایف انجمن شهر (ماده ۴۲) و شورای شهر که به موجب تبصره ماده ۵۳ قانون شوراها به وزیر کشور محول گردیده است را در قالب دستورالعملی به آقایان استانداران به عنوان نماینده قانونی وزارت کشور در منطقه و قائم مقام شوراهای اسلامی شهر در شهرهای استان تفویض و واگذار نموده است. در این مقوله بند ۲۷ بخشنامه با عنایت به انشاء حکم آن صرفاً برای آقایان استانداران جنبه پیشنهادی داشته و مراحل تصویب و تأیید به گونه‌ای که در احکام مواد ۹۹ و تبصره یک ماده ۴ قانون تقسیمات درج گردیده است، توسط مراجع مذکور صورت می‌پذیرد و آقایان استانداران نقش تصمیم‌گیری در مانحن‌فیه ندارند. علی‌احوال نظر به اینکه توسعه محدوده‌های شهری در زمان تصمیم‌گیریها و طبعاً در زمان حاکمیت احکام قانونی و براساس ضرورت‌های اساسی شهرها انجام یافته است از این جهت اعتبار لازم قانون را تحصیل نموده و برای شهرداریها و سایر دستگاههای اداری و اجرائی کشور حسب مورد قابلیت اجرائی داشته و دارد و با عنایت به شرح مراتب رد خواسته شاکی و صدور رأی بر ابقاء بند ۲۷ بخشنامه مارالذکر مورد تقاضا است. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق به ریاست حجت الاسلام والمسلمین مقدسی فرد معاون قضائی دیوان و با حضور رؤساء و مستشاران شعب تجدیدنظر تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه تکلیف تعیین محدوده جغرافیائی و مقامات و مراجع قانونی ذیصلاح در تصویب آن به حکم تبصره یک ماده ۴ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری تعیین و مشخص گردیده است، بند ۲۷ بخشنامه شماره ۳۲۴۹/۶۱ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۱۷ وزارت کشور که در این باب ترتیب دیگری را معین نموده است مغایر قانون تشخیص داده می‌شود و به استناد قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوان ابطال می‌گردد.

معاون قضائی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - مقدسی فرد

ضمیمه شماره ۱۱
موضوع: پاسخ به سؤالات حقوقی ممیزی اراضی

دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۲۲۳۳/۱۸/۴

تاریخ: ۸۱/۶/۲۶

باسلام

به پیوست جزوه مربوط به پاسخ به سؤالات حقوقی مربوط به ممیزی اراضی موضوع مباحث مطروحه در
سمینار ادارات ممیزی اراضی سازمان در مشهد تهیه گردیده جهت بهره برداری ایفاد می گردد. ع/ ۳۶
فروغی
مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

(ضمیمه شماره یازده)

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

پاسخ به سوالات ممیزی اراضی

تهیه و تنظیم:

دفتر حقوقی و بازرسی

سمینار مشهد - ۱۳۸۰

۱- موضوع اصلی: اصلاح تعاریف و واژه‌ها

۲- موضوع فرعی:

آیا در خصوص اصلاح تعاریف و واژه‌ها مثل موات و منابع ملی که باعث ایجاد مشکلات شده است از ناحیه سازمان اقدامی صورت گرفته است یا خیر؟

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

تعاریف منابع طبیعی و موات تعارضی با هم ندارند بلکه قبل از تصویب قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کلیه عرصه‌هایی که مطابق مواد ۱۴۱ و ۱۴۵ قانون مدنی تبدیل شده‌اند از محدوده عرصه‌های طبیعی خارج و احیاء شده تلقی و امکان تملک آنها مطابق بند ۱ ماده ۱۴۰ قانون مذکور فراهم شده است.

با تصویب قانون ملی شدن جنگلها و مراتع کشور و متعاقب آن قانون حفاظت و بهره‌برداری دولت (سازمان) مجاز دانسته شده ضمن محدوده مستثنیات و تایید و گواهی آنها جهت صدور مالکیت خصوصی و نسبت به بقیه عرصه‌ها به عنوان منابع ملی شده اقدام به حفظ، احیا، توسعه و بهره‌برداری پایدار (راساً و یا از طریق اشخاص حقیقی و حقوقی) بنماید به نمایندگی دولت در حفظ مالکیت دولت نسبت به منابع طبیعی مذکور نیز به استناد بند ماده ۲۳ قانون حفاظت و بهره‌برداری صرفنظر از نحوه ابطال اسناد خصوصی و استقرار حاکمیت دولت تعیین شده است.

بعد از انقلاب اسلامی و به موجب ماده ۵ آیین نامه نحوه احیاء و اگذار اراضی در حکومت جمهوری اسلامی مصوب ۵۹/۲/۳۱ اجازه بررسی مالکیت‌های خصوصی و ابطال اسناد مالکیت حاصله از طریق نامشروع به حاکم شرع هیئت‌های ۷ نفره داده شد.

با عنایت به اینکه مالکیت خصوصی صرفاً ناظر به مستثنیات موضوع تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن بودن هیئت‌های ۷ نفره اجازه یافتند که این محدوده را بررسی و در صورتیکه خرید اراضی مذکور از پول حرام یا غیر مشروع صورت گرفته حکم به بازگرداندن شدن ملک به صاحب اصلیش داده شود.

بند ۴ ماده ۵ مذکور در مورد زمین‌های موات نیز تعیین تکلیف نموده است حاکم شرع هیئت مکلف شده است در صورتیکه دارند سند مالکیت بیش از استحقاق شرعی و قانونی یا با اعمال زور و جلوگیری از حیات دیگران اقدام به تملک و احیاء اراضی موات نموده باشد حکم به استرداد این اراضی نیز صادر نمایند. ترتیب اجرای این وظیفه را قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن و آیین نامه اجرایی قانون معین نموده‌اند.

در صورتیکه عرصه‌های طبیعی نیز وجود داشته باشند که بدون تبدیل و احیاء قبل از ۴۱/۱۰/۲۷ با تشخیص قطعی کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت بعنوان مستثنیات قانونی از سوی کمیسیون ماده ۵۶ تشخیص داده شده باشند در اجرای تکلیف مقرر در تبصره ۲ ماده ۵ آیین نامه نحوه واگذاری و احیاء اراضی در حکومت اسلامی و

با حکم حاکم شرع هیئت به دولت (به عنوان مالک اصلی) برگردانده می‌شد. البته با تصویب ماده واحده تعیین تکلیف و نوع اجرای ماده ۵۶ قاضی هیئت ماده واحده نیز همین اجازه را یافت در هر حال نماینده دولت در اخذ اسناد منابع طبیعی که با حکم حاکم شرع هیئت به دولت مسترد شود مطابق ماده ۲۳ قانون حفاظت کماکان سازمان جنگلها و مراتع می‌باشد.

سوال ۱- پلاکی در اجرای ماده ۶۴ غیر مشمول تشخیص داده شده و اخیراً نقشه‌ای که از پلاک تهیه شده منابع ملی در عرصه پلاک وجود دارد. آیا اداره کل می‌تواند برگ تشخیص مجدد در اجرای ماده ۲ تنظیم و آگهی نماید با اخذ مجوز از قاضی هیئت ماده واحده لازم است؟

پاسخ ۱: اگر اداره کل به اجرای مقررات اعتراض دارد دو راه وجود دارد:

۱- جنگلدار با استناد به ماده واحده به دلیل اینکه بخشی از مراتع پلاک در زمره مستثنیات موضوع تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن قرار گرفته اعتراض کند.

۲- جهت ابطال سند مطابق تبصره ۲ ماده ۵۵ قانون حفاظت عمل نمایند.

سوال ۲- در اجرای بخشنامه شماره ۲۴۷۹/۵ مورخ ۸۰/۳/۹ ریاست محترم سازمان مقرر گردیده پرونده‌های فنی ما بین اداره کل منابع طبیعی و مدیریت امور اراضی استان تعیین تکلیف گردد و در تعدادی از پلاکها مقرر می‌شود که مدیریت امور اراضی سند بگیرد حال این سؤال مطرح می‌باشد حفاظت از این پلاکها بعهده کیست؟

پاسخ ۲- اخذ سند توسط هر دستگاه دولتی دیگر نسبت به منابع طبیعی به تصریح تبصره بند ۳ ماده ۲۳ قانون حفاظت و بهره‌برداری نافی اجرای قانون حفاظت و بهره‌برداری نمی‌باشد. این منابع تحت هر منابع که به تملک دولت درآمده باشند تابع قانون حفاظت بوده و این سازمان نماینده دولت در این خصوص می‌باشد.

سؤال ۳- در رسیدگی به اعتراضات از این گونه پلاکها آیا ماده واحده صالح می‌باشد یا خیر؟

پاسخ ۳- برابر رای وحدت رویه شماره ۸۷۶/۷۵/۰ مورخ ۷۵/۷/۲۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری پس از تنفیذ در دادگاه قابلیت پذیرش دارد در غیر این صورت خیر.

سؤال ۴- آیا قرار دادهای عادی که معترض ارایه می‌نماید میتواند در ماده واحده مورد رسیدگی قرار گیرد یا خیر؟

پاسخ ۴- مطابق رای وحدت رویه شماره ۸۷۶/۷۵/۰ مورخ ۷۵/۷/۲۸ معترضین یا باید دارای سند مالکیت باشند و یا باید دارای گواهی تنفیذ اسناد عادی از دادگاه باشند لذا ابتدا رسیدگی به اعتراض افرادی که به موجب اسناد عادی مدعی مالکیت هستند و وجه قانونی ندارد.

۱- برای اجرای بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن و یا ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری بدو باید محدوده مستثنیات و منابع طبیعی مشخص شده باشند سپس مراتع غیر مشجر و واقع در محدوده اراضی زراعی با شرایطی که در بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن و ماده ۶۴ قانون حفاظت اعلام شده می‌توانسته از ملی شدن مستثنی گردند.

اما بقیه مواد از قبیل نظارت بر حفظ کاربری مرتعی و یا اعاده به دولت در صورت تبدیل در چارچوب قانون حفاظت و بهره برداری می بایست اجرا شود.

۲- حفظ حقوق مالکیت دولت بر عرصه هایی که بعنوان منابع طبیعی تشخیص داده شده اند در هر حال و مستنداً به بندهای ۲ و ۳ ماده ۲۳ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع بعهدہ سازمان و اداره کل منابع طبیعی محل خواهد بود.

۱- موضوع اصلی: اجرای مقررات ملی شدن

۲- موضوع فرعی: در استان سیستان و بلوچستان ۵ میلیون هکتار سند موات صادر که ۸۰٪ آن بر روی پرونده های اجرای مقررات ماده ۵۶ دارای مدارک تشخیص و شناسایی؛ آگهی و رای کمیسیون ماقبل اجرای موات می باشد.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

سؤال ۱- نسبت به عرصه ای که هیئت هفت نفره در اجرای مقررات تشخیص اراضی موات، محدوده ای را مستثنیات اعلام نماید و سپس نسبت به همان عرصه نیز سازمان اجرای مقررات نموده و محدوده ای را مستثنیات اعلام نموده و این دو محدوده با هم از حیث میزان متفاوت باشد تکلیف چیست؟

جواب: هیئت هفت نفره حق تعیین مستثنیات نداشته و ندارد محدوده ای که منابع طبیعی بعنوان مستثنیات تعیین نموده معتبر است.

سؤال ۲- سرانجام پرونده های اجرای مقررات چه می شود؟ آیا نمی بایست مختومه گردد؟

جواب: پرونده اجرای مقررات مستند اعمال حفاظت و صدور گواهی مستثنیات است. بدیهی است با توجه به اصلاحیه قانون حفاظت در صورت تصویب قانون، پرونده ها تعیین تکلیف قطعی خواهد شد.

سؤال ۳- اعتراضات به هیئت تعیین تکلیف اراضی اختلافی چه می شود؟

جواب: در مواردی که تشخیص منابع طبیعی داده شده صرف نظر از مرجع تملک کننده هیئت ماده واحده حق رسیدگی به محدوده منابع طبیعی داده شده و مستثنیات را دارد.

سؤال ۴- وضعیت ماده ۳۴ در این اراضی به چه نحو می باشد؟

۱- موضوع اصلی: اجرای مقررات

۲- موضوع فرعی:

در پرونده های سنواتی که نظریه تخمینی دارد و مستثنیات و منابع ملی براساس کروکی مطرح شده و بعداً نقشه برداری و در میزان مساحت هر کدام تغییراتی حاصل شده و مستثنیات یا منابع ملی کم یا زیاد می شوند؛ بهتر

نیست بدون آگهی اصلاحی در کمیسیون ماده واحده مطرح و رأی بگیریم چون این کار امکان‌پذیر است و باب اعتراضات هم برای همیشه در هیئت بسته خواهد شد.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

طرح پرونده در کمیسیون ماده واحده بدون آگهی منعی ندارد لیکن جهت اخذ سند مالکیت با مشکل مواجه می‌شویم شاید ثبت ایراد کند که در آگهی مثلاً رقم..... است اما در نقشه و صورتجلسه تفکیکی رقم..... به همین جهت محتاج به آگهی اصلاحی است.

البته این امر مختص زمانی است که میزان منابع ملی در آگهی کمتر نوشته شده است اما اگر عکس آن باشد محتاج به آگهی اصلاحی نیست زیرا افراد برابر قانون ماده واحده حق اعتراض دارند.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: پیرامون مقررات اداره ثبت و اسناد

۲- موضوع فرعی:

بعضی موارد دیده شده است که ادارت ثبت اسناد در موقع صدور سند مالکیت بنام اشخاص؛ از ادارات منابع طبیعی استعلام نمی‌کنند لطفاً نحوه برخورد قانون به موارد فوق را اعلام فرمائید.

۳- مستندات:

تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن جنگلها و مراتع، مجموعه بخشنامه‌های ثبتی.

۴- نتیجه گیری و نظریه نهایی کمیسیون:

برابر مجموعه بخشنامه ثبتی و تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن جنگلها و مراتع دفاتر اسناد رسمی مکلفند که از ادارات منابع طبیعی استعلام کنند و این شامل ادارات ثبت نیز می‌شود که مدیرکل ثبت منطقه و یا سازمان ثبت منطقه و یا سازمان ثبت اسناد و املاک اعلام می‌نماید.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: محدوده قانونی شهرها

۲- موضوع فرعی:

در رابطه با اراضی محدوده قانونی و استحفاظی شهرها می‌بایست اجرای ماده ۱۳ و ۳۹ انجام شود و سند تحویل مسکن و شهرسازی شود و یا خود مسکن و شهرسازی می‌تواند مستقیماً اخذ سند نماید در رابطه با حریم وقف بالاخره حد مورد نظر کاملاً مشخص فرماید که چه حدی باید در نظر گرفته شود.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

در محدوده ای که قابل واگذاری است با اعلام ملی بودن عرصه مطابق برگ تشخیص صادره سازمان مسکن و شهرسازی نیز می تواند پیگیری اخذ سند را بنماید در محدوده غیرقابل واگذاری از قبیل جنگل و بیشه طبیعی؛ اراضی جنگلی؛ مراتع مشجر؛ پارک جنگلی صرفاً سازمان حق اخذ سند را دارد. در این رابطه با توجه به اختلافات فیما بین وزارت جهاد سازندگی (سازمان) و وزارت مسکن و شهرسازی در استنباط و برداشت از ماده ۱۰ و ۲۰ قانون و آیین نامه زمین شهری موضوع در معاونت حقوقی ریاست جمهوری مطرح و منتهی به صدور نظریه شماره ۲۲۶۰۸ مورخ ۸۰/۵/۱۴ گردید که با توجه به مصوبه سال ۷۴ هیأت محترم وزیران بین دو دستگاه لازم الاتباع است و خوشبختانه در نظریه معاونت مذکور پارکها و نهالستان و محدوده طرحهای مرتعداری و ایستگاههای تولید بذر و نهال و... از شمول ماده ۱۰ و ۲۰ خارج شده است.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: اراضی مستحدث و ساحلی

۲- موضوع فرعی :

تبصره بند ۹ ماده یک قانون ملی شدن جنگلها و مراتع کشور اراضی ساحلی را از شمول قانون ملی شدن مستثنی نموده است. این منابع تابع مقررات خاصی می باشد. که قانون اراضی ساحلی و مستحدث مصوب ۱۳۴۶ و ۱۳۵۴ را می توان نام برد اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی و لایحه قانونی اصلاح قانون واگذاری اراضی در حکومت اسلامی در بند ۹ آیین نامه این لایحه اراضی ساحلی را مشمول تعاریف جنگل؛ اراضی جنگلی؛ مرتع باشد جزء اراضی ملی شناخته شده است بر این اساس بعد از انقلاب بر روی اراضی فوق برگ تشخیص تنظیم گردید ولی قضات عضو دبیرخانه ماده واحده بعضاً این استنباط را تفسیر موسع از قانون دانسته و با توجه به صراحت تبصره بند ۹ ماده یک قانون ملی شدن حکم بر مستثنی بودن آن منابع صادر نموده اند. خواهشمند است نظر حضرت عالی را در این خصوص اعلام فرمایند.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

تبصره بند ۹ ماده یک آیین نامه اجرایی قانون واگذاری و احیاء ماده قانون اراضی مستحدث و ساحلی و ماده ۱۲ و ۴ و ۵ قانون اراضی مستحدث و ساحلی قابل جمع با قانون ملی شدن است.

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

پاسخ: لایحه قانونی واگذاری وارد بر تبصره بند ۹ ماده یک قانون ملی شدن می باشد و به تعبیر دیگر آن را نسخ کرده است لذا ادارات منابع طبیعی می توانند دخالت کنند و استنباط قاضی کمیسیون موافق قانون به نظر نمی رسد زیرا تشخیص اولیه و انتخاب نوع عرصه و ورود در آن اختیارات و صلاحیت ادارات منابع طبیعی است النهایه قاضی کمیسیون می تواند با احراز وقوع مستثنیات موضوع تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن (احیاء تبدیل قبل از ۱۳۴۱/۱۰/۲۷) محدوده ملی شده

را مستثنیات تشخیص دهد اما قاضی ماده واحده نمی‌تواند محدوده‌ای که جنگل و یا مرتع و اراضی ساحلی و فاقد عیانی‌های موضوع تبصره ۳ ماده ۲ قانون ملی شدن باشد را مستثنیات اشخاص تلقی نماید. لیکن به استناد تبصره بند ۹ هر چند که آن نیز مشروط است (مشروط به عدم تجاوز از جاده جنگلی) عرصه را مستثنیات اعلام نماید.

آیین‌نامه اجرایی قانون نحوه واگذاری و احیاء... مصوب ۱۳۵۹ ناسخ تبصره بند ۹ ماده یک قانون ملی شدن بوده و در تعریف اراضی ساحلی؛ آن را زمینهایی دانسته که در مجاورت حریم دریا و دریاچه و یا اراضی مستحدثه قرار دارد و «با توجه به تعریف انواع اراضی مذکور در این قانون بر حسب مورد در حکم یکی از آنها محسوب خواهد شد» فلذا چنانچه اراضی ساحلی از نظر نوع اراضی عنوان جنگل، مرتع، اراضی جنگلی و بیسه‌های طبیعی و نیز اراضی بیابانی و... را داشته و در تعریف اینگونه اراضی قرار گیرد مشمول عنوان اراضی ملی بوده و نمی‌تواند به عنوان مستثنیات محسوب گردد.

تهیه کننده:
مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: ماده ۶۴ قانون حفاظت

۲- موضوع فرعی: پلاکی در اجرای ماده ۶۴ با فرض دو برابر شدن به عنوان مراتع قبل از تعیین مستثنیات، غیر مشمول تشخیص داده شده و اخیراً نقشه‌ای که قبلاً از پلاک تهیه شده منابع ملی در عرصه پلاک وجود دارد. آیا اداره کل می‌تواند برگ تشخیص مجدد در اجرای ماده ۲ تنظیم و آگهی نماید یا اخذ مجوز از قاضی هیأت ماده واحده لازم است؟

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

اگر اداره کل به اجرای مقررات اعتراض دارد دو راه وجود دارد:

- ۱- جنگلدار با استناد به کمیسیون ماده واحده بدلیل اینکه اراضی ملی در سهم اشخاص قرار گرفته اعتراض کند.
- ۲- دادخواست ابطال ماده ۶۴ را بدهند.

در هر حال نسبت به پلاکی که یکبار اجرای مقررات گردید، امکان اجرای مجدد مقررات ملی شدن نیست مع الوصف چنانچه اجرای ماده ۶۴ صحیحاً صورت نگرفته و رعایت مقررات بند ب ماده ۴ قانون ملی شدن و ماده ۶۴ نشده باشد می‌بایست وفق صورتجلسه شماره ۳۱۳۴/۱۸ مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۲ کمیسیون حقوقی سازمان عمل گردد.

۱- موضوع اصلی: وقف

۲- موضوع فرعی:

در قانون جدید اوقاف ۲ تبصره به قانون سال ۶۳ اضافه شده و در قانون سال ۶۳ قوانین مغایر با آن لغو است بنابراین بنظر میرسد قانون سال ۷۸ و آیین‌نامه اجرایی و توافق‌نامه‌های تنظیمی وجه قانونی ندارد و جنگل‌ها و مراتع متعلق به دولت است و برای حریم روستاها نیز قانونی نداریم و در قانون اساسی حریم روستاها مستثنی

است ولی هیچگاه ارگان یا دستگاهی برای تعیین آن معین نگردیده است.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۱- قانون ابطال موقوفه سال ۶۳

۲- قانون ابطال اسناد موقوفه مصوب ۷۱

۳- قانون الحاق ۲ تبصره مصوب ۱۳۸۰

۴- باب حریم تحریم الوسیله حضرت امام(ره)

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

بنظر میرسد الحاق ۲ تبصره در قانون اصلاحی جدید مناقاتی با ماده ۱۰ اصلاحی آیین نامه و توافقنامه ندارد. در اینکه اراضی ملی وقف پذیر نیست جای شکی نیست و الحاق ۲ تبصره جدید نیز در همین راستا است. در مواردیکه روستایی موقوفه عام باشد با توجه به مواد ۱۳۶ الی ۱۳۹ ق. مدنی حریم روستا نیز تابع ذی الحریم بوده و تابع وقف است و لکن صاحب حریم مالکیتی نسبت به حریم نداشته و از این حیث حریم روستای موقوفه که دارای عناوین منابع طبیعی باشد در مالکیت و تصدی سازمان جنگل ها خواهد بود و اولویت بهره برداری با مالک و ذی الحریم است. تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: اوقاف

۲- موضوع فرعی:

سؤال ۱- در صورتی که اوقاف بر پلاکی ادعای مالکیت داشته باشد و مالکیت اوقاف با توجه به مدارک موجود برای اداره منابع طبیعی معلوم شود. اخذ سند مالکیت به صورت مشاع چگونه است.

سؤال ۲- موضوع نحوه اجرای آیین نامه اجرایی ماده ۱۰ قانون ابطال اسناد آب و اراضی موقوفه در نهایت چگونه می باید عمل شود. (موضوع توافقنامه با اوقاف)

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

پاسخ ۱- با توجه به تعاریف مربوط به منابع طبیعی و منابع ملی و محدوده اجرای مقررات، اخذ اسناد مالکیت مشاعی بین منابع طبیعی و مستثنیات غیرممکن است زیرا اگر عرصه ای ملی است یعنی بعنوان جنگل، مرتع و... تشخیص داده شود به این معنی است که جزء اموال خصوصی نبوده تا بتواند وقف پذیر باشد (الوقف للملک) بنابراین شرعاً و قانوناً چون منبع ملی و وقف رابطه تقابل و تضاد وجود دارد امکان اخذ سند مشاعی وجود ندارد.

پاسخ ۲- در اینکه منابع ملی وقف پذیر نیست جای هیچگونه شکی نیست و مصوبه اخیر مجلس در قانون الحاق دو تبصره به قانون ابطال اسناد موقوفه نیز مؤید آنست لکن بر اساس توافقنامه که مبنای فقهی و قانونی نیز

دارد حریم روستاهای موقوفه در حکم موقوفه تلقی شده به این توضیح که چنانچه محل روستای موقوفه عام باشد حریم روستا نیز در اختیار اوقاف قرار میگیرد تا با حفظ کاربری مرتعی مورد بهره برداری قرار گیرد لکن باستناد ماده ۱۳۶ ق. مدنی مالکیتی برای اوقاف نسبت به حریم متصور نخواهد بود.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: کمیسیون ماده واحده

۲- موضوع فرعی:

سؤال - رسیدگی به اعتراضات راجع به اراضی داخل محدوده در صلاحیت چه مرجعی است؟

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

بخشنامه شماره ۵۹۹۱/۱۸/۷ - ۸۱/۳/۱۲ دفتر حقوقی

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

پاسخ: تا قبل از تصویب ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی تنها مرجع صلاحیتدار رسیدگی به اعتراضات اشخاص به اجرای مقررات تشخیص دیوان عدالت بود. با تصویب ماده واحده مذکور در سال ۱۳۶۷ قانونگذار در صدر ماده واحده قید (خارج از محدوده قانونی شهرها) را آورده و این نشاندهنده آن است که صلاحیت دیوان در داخل شهر باقی است. لیکن در تبصره ۲ ماده واحده مذکور آورده است که دیوان مکلف است که کلیه پرونده‌هایی که مختومه نشده است را به کمیسیون مذکور ارجاع نماید نشاندهنده آن است که از دیوان سلب صلاحیت مطلق شده است. رأی وحدت رویه شماره و هـ/ ۱۸۹/۷۰ - ۷۱/۱۱/۳۰ نیز مؤید این معنا است که صلاحیت رسیدگی به اعتراضات مربوط به اجرای ماده ۵۶ فارغ از محل وقوع آن بطور مطلق از دیوان عدالت اداری گرفته شده است. زیرا صدر ماده واحده عمل هیئت‌های ماده واحده را خارج از محدوده شهرها و روستاها تلقی نموده است. مفهوم مخالف این تصریح اینست که تشخیص کمیسیون ماده ۵۶ در محدوده شهرها و روستاها کماکان قطعی است اما در خارج از محدوده شهرها و روستا می‌توان به هیئت ماده واحده اعتراض و درخواست رسیدگی مجدد نمود.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: ماده واحده

۲- موضوع فرعی:

سؤال ۱: آیا در مناطقی که سند مالکیت دولت صادر شده و سند تحویل مسکن و شهرسازی گردیده کمیسیون

ماده واحده صالح به رسیدگی می‌باشد یا خیر؟

سؤال ۲: چنانچه در مهلت قانونی کسی اعتراض ننموده و بعد از مدت ۶ ماه آیا میتواند اعتراض نماید یا خیر؟

سؤال ۳: عکسهای هوایی سال ۱۳۷۳ در شمال کشور وضعیت موجود را نشان می‌دهد و تجاوزات را

قطعی ساخته است.

سؤال ۴: بخشنامه سازمان گفته است که عکسهای هوایی را در مرحله تشخیص مستند اقدام قرار دهند.

سؤال ۵: عضو هیئت ماده واحده باید نظر خود را مستند اعلام دارد و یا می تواند فقط ملی بودن عرصه مورد

اعتراض را اعلام دارد.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

پاسخ ۱: تشخیص صلاحیت با قاضی کمیسیون ماده واحده دخالتی ندارد و لکن با توجه به صدر ماده واحده بنظر می رسد کمیسیون تنها در خصوص محدوده های خارج از حوزه استحقاقی صلاحیت داشته و هدف قانونگذاری آن بوده که تشخیص منابع ملی که در داخل محدوده قرار میگیرد قطعی باشد.

پاسخ ۲: بله باب اعتراض حتی با صدور سند به نام دولت بسته نیست.

پاسخ ۳: هر چیزی می تواند مستند تشخیص قرار گیرد عکس و یا معاینه و تشخیص لذا همانگونه که از تشخیص های سابق از عکس هوایی به عنوان اماره استفاده می شود برای تشخیص جدید نیز می شود ملاک قرار گیرد.

پاسخ ۴: باید نظر خود را راجع به وضعیت طبیعی عرصه اعلام نماید نه ملی و یا غیر ملی بودن زیرا تشخیص این امر از صلاحیت عضو خارج است.

پاسخ ۵: با توجه به اینکه جنگل داری عامل و مسئول و نماینده دولت و مقدس جمهوری اسلامی در این بخش می باشد لذا این اختیار و صلاحیت را دارد که به آراء علیه اداره منابع طبیعی اعتراض نماید لیکن در مواردی که جنگلداری به عنوان کارشناس در کمیسیون ماده واحده دخالت داشته اصلح است که اعتراض به رأی و قاضی کمیسیون ماده واحده بوسیله اداره کل صورت گیرد.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: ماده واحده

۲- موضوع فرعی:

الف: آراء صادره از ماده واحده با استناد تعدادی از مادتهای آیین نامه اجرایی ماده واحده لازم الاجرا و در تبصره ماده واحده رأی نهائی قابل اجرا است در بخشنامه های دفتر حقوقی آراء علیه منابع طبیعی تا نهائی شدن نباید اجرا شود آیا استناد قانونی برای بخشنامه فوق وجود دارد تا برای مراجع قضایی قابل قبول باشد.

ب: آیا جنگلداری که برگ تشخیص ملی روی عرصه ای گذاشته است آیا می تواند در کمیسیون ماده واحده

شرکت کند و نظریه به مستثنیات بودن عرصه بدهد؟

ج: اعتراض به رأی قاضی ماده واحده توسط جنگلداری باید انجام شود و یا اداره حقوق استان؟

د: بعضاً قضاات ماده واحده از کارشناسان رسمی دادگستری استفاده می کند آیا این اقدام صحیح است؟

۳- مستندات دفتر حقوق و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

پاسخ الف: آرای غیرقطعی برابر ماده ۳۴۷ قانون اجرای احکام مدنی قابل اجرا نیست. در صورتیکه رأی به مستثنی شدن منابع طبیعی داده شده باشد تا قطعیت نهایی رأی نمی توان آن را اجرا نمود اما مطابق ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره برداری در تبصره ذیل آن با تشخیص غیرقطعی طبیعی نیز تکلیف حفاظت از ادارات منابع طبیعی ساقط نمی شود. پاسخ ب: نظر به مستثنی بودن نمی تواند بدهد. مگر اینکه از نظریه در صورتیکه با رأی غیرقطعی قاضی ماده واحده محدوده ای منابع طبیعی تشخیص داده شد. اداره منابع طبیعی باید خود با توجیه و دلیل قانونی عدول کرده و از هرگونه تصرف و تجاوز به آن تا قطعیت حکم جلوگیری نماید در این صورت پاسخگوی سازمان و دستگاههای نظارتی در مورد استتکاف و اعلام اولیه در تشخیص خواهد بود.

پاسخ ج: توسط جنگلداری دلیل آن نیز این است که اختیار تشخیص و اجرای مقررات را دارد به طریق اولی اختیار اعتراض را دارد النهایه این اقدام با همکاری و استفاده از اداره حقوقی و استان و شهرستان و در چارچوب اختیارات تفویضی باید صورت گیرد.

پاسخ د: در قانون به صراحت آمده است از کارشناسان ماده واحده می بایست استفاده کنند.

مسئول کمیسیون:

تهیه کننده:

۱- موضوع اصلی: ماده واحده

۲- موضوع فرعی:

سؤال ۱- بعضی اوقات عدم قبول اعتراض اشخاص در اراضی واقع در محدوده شهری ممکن است به ضرر منابع طبیعی بوده و باعث تضییع حقوق دولت شود. برای مثال نهالستانی در شهرستان بهبهان (گلزار نرگس) وجود دارد که اخیراً توسط دادگاه بدوی رأی به ابطال سند مالکیت منابع طبیعی اصدار و دادگاه تجدید نظر رأی دادگاه بدوی را به دلیل عدم صلاحیت نقض و به کمیسیون ماده واحده احاله کرده تکلیف کمیسیون چیست؟

سؤال ۲- جنابعالی اشاره داشتید هدف قانونگذاری (موضوع کمیسیون ماده واحده) تعیین تکلیف نهایی است و مطرح موضوع مجدداً در دادگاه بدوی صحیح نمی باشد به نظر شما موضوع نمی بایست چند سال پیگیری می شد.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

در مواردیکه مرجع دیگری به صلاحیت ماده واحده اتخاذ تصمیم نموده باشد. تشخیص صلاحیت به لحاظ وقوع عرصه در محدوده شهر و روستا با قاضی هیئت ماده واحده است و اگر قاضی نیز خود را صالح به رسیدگی

نداند موضوع در اجرای قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب جهت حل اختلاف در صلاحیت به دیوانعالی کشور ارجاع می‌گردد. با عنایت به اینکه رای دیوانعالی کشور در این خصوص قطعی است در صورتیکه به صلاحیت رسیدگی پیدا می‌کند هرچند که محل وقوع مورد اعتراض در محدوده شهر و یا روستا قرار داشته باشد. تصمیم دیوانعالی کشور قابل تعمیم و تسری به بقیه موارد نمی‌باشد.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: ماده واحده

۲- موضوع فرعی:

در سخنرانی فرمودید که چنانچه لازم است محدوده برگ تشخیص در کمیسیون ماده واحده مطرح شود. خدمتتان عرض شود که بیشتر اعتراضات در داخل پلاک صورت می‌گیرد تا محدوده پلاک.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

در مواردیکه به تشخیص منابع ملی و آگهی اعتراض می‌شود و موضوع در کمیسیون مطرح می‌گردد کمیسیون می‌تواند نسبت به کل محدوده برگ تشخیص که معمولاً یک یا چند پلاک میشود اظهار نظر نماید. صرف نظر از اینکه اعتراض مربوط به داخل پلاک و قسمت خاص از آن باشد یا محدوده پلاک.

در صورتیکه کمیسیون ماده واحده در مورد کل محدوده برگ تشخیص تصمیم گرفته باشد اعتراضات بعدی نسبت به محدوده‌ای که توسط قاضی ماده واحده بعنوان منابع طبیعی ملی شده مورد تایید قرار گرفته است قابلیت رسیدگی مجدد در کمیسیون نداشته و فقط رای قبلی کمیسیون در خصوص محدوده برگ تشخیص به معترضین جدید ابلاغ میگردد.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: مرجع اعتراض به آراء کمیسیون ماده واحده

۲- موضوع فرعی:

دلیل اداره منابع طبیعی که بعنوان کارشناس عضو کمیسیون ماده واحده می‌باشد آیا اختیار تنظیم دادخواست اعتراض نسبت به آراء کمیسیون ماده واحده را دارد یا خیر؟

۱- احتراماً بعضاً مشاهده میشود رؤسای محترم ادارات منابع طبیعی شهرستانها که بعنوان عضو اصلی کمیسیون ماده واحده تعیین گردیده اند به آرای اصدار یافته از سوی قاضی کمیسیون به دادگاههای مربوطه با تنظیم دادخواست اعتراض می‌نمایند. آیا اعتراض به اینگونه آراء از وظایف ادارات حقوقی ادارات کل می‌باشد یا ادارات منابع طبیعی؟ با توجه به اینکه صورتجلسات کارشناسی به امضاء رئیس اداره و از طرفی نیز امضاء دادخواست توسط رئیس اداره انجام می‌پذیرد آیا این روال به نظر حضرت عالی صحیح است؟

۱- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۲- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

با توجه به اینکه امضاء دادخواست و شکواییه‌های تنظیمی مربوط به منابع طبیعی می‌بایست توسط ادارات منابع طبیعی شهرستانها صورت گیرد و مسئول اداره به عنوان نماینده این شخصیت حقوقی موظف به امضاء اوراق مربوطه می‌باشد اصلح آن است که متن شکایات و دادخواستها توسط کارشناسان حقوقی اداره مربوطه یا اداره حقوقی اداره کل تنظیم و سپس با امضاء رییس اداره شهرستان به دادگستری ارسال گردد. ضمناً صورتجلسات کارشناسی کمیسیون ماده واحده توسط رییس اداره منابع طبیعی مانع از اقدام ایشان در امضاء دادخواستها و شکایت نیست. تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: وکالت در کمیسیون ماده واحده

۲- موضوع فرعی:

در بعضی از پرونده‌های کمیسیون ماده واحده یکی از زارعین به عنوان وکیل از طرف زارعین تعیین می‌شود چنانچه قاضی له اداره متبوعه رای صادر نماید متأسفانه پس از اعتراض به رای کمیسیون در دادگاه عمومی قاضی محترم دادگاه بدوی وکیل زارعین را از وکالت ساقط و مجدداً زارعین به کمیسیون مراجعه می‌نماید و حدوداً ۲۰ پرونده در کمیسیون در دادگاه عمومی قاضی محترم دادگاه بدوی وکیل زارعین را از وکالت ساقط و مجدداً زارعین به کمیسیون مراجعه می‌نمایند و حدوداً ۲۰ پرونده در کمیسیون تشکیل می‌دهد راه کار چیست.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

ماده ۲ آئین دادرسی مدنی طرح دعوی به نمایندگی به وکالت و به قائم مقام می‌باشد؛ ماده ۳۱ آیین دادرسی مدنی حق انتخاب وکیل.

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

در صورتیکه یکنفر از زارعین به وکالت از زارعین دیگر در کمیسیون ماده واحده اعتراض خود را تسلیم نماید و رای بر ملی بودن صادر گردد سایر زارعین که قبلاً وکالت داده بودند مجدداً نمی‌توانند اقدام به اعتراض در کمیسیون نمایند به عبارت بهتر وکالت یعنی نمایندگی وکیل در انجام مورد وکالت برای موکلین و در صورتیکه اعتراض وکیل به نمایندگی از موکلین خود در کمیسیون مردود گردید در حکم آنست که اعتراض موکلین ایشان گردیده و امکان اقامه اعتراض جدید توسط آنان قانوناً وجود ندارد.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: هیات هفت نفره

۲- موضوع فرعی:

سؤال: با توجه به اینکه هیأت‌های هفت نفره مجاز ورود به تشخیص منابع ملی تحت عنوان اراضی موات و تعیین مستثنیات نبوده اند ادامه اجرای این قانون چه وجاهتی دارد تکلیف مستثنیاتی که تعیین نموده اند چیست؟

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

در مواردی هیأت‌های ۷ نفره با عدول از صلاحیت خود و به جای تشخیص اراضی مواتی که به صورت غیر قانونی و غیر مشروع به تصرف اشخاص درآمده اند اراضی ملی را به عنوان موات تشخیص داده اند. به دلیل موجه نبودن این عمل هزاران دعوی علیه سازمان امور اراضی در محاکم طرح شد که تقریباً در اغلب موارد اجرای قانون موات نسبت به عرصه دولتی که در اجرای قانون ملی شدن مورد تشخیص و اجرای مقررات قرار گرفته باطل شد. همانطور که در سابق انجام این امر موجه نبوده الان هم موجه نیست هیئت‌های ۷ نفره حق تشخیص مستثنیات را نداشته اند بلکه در مواردی که ملکی متعلق به غیر دولت بوده یعنی بعنوان مستثنیات تشخیص داده شده اما بلحاظ اینکه خارج از استحقاق خود در ید او قرار گرفته و یا به طرق غیر قانونی و غیر مشروع مستثنی تلقی و مالکیت وی تایید شده باشد پس از رسیدگی حاکم شرع هیئت مالکیت آن قابل ابطال بوده و باید و به مالکیت اصلی (دولت و یا مردم) اعاده می گردید لذا بدین ترتیب تشخیص مستثنیات خلاف شروع و قانون بوده و فاقد اعتبار می باشد.

تهیه کننده:
مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: بخشنامه ۲۴۷۹/۵ - ۸۰/۳/۹ ریاست محترم سازمان

۲- موضوع فرعی:

۱- قاضی محترم ماده واحده قزوین در اعتراض به یک قطعه ۱۲ هکتاری ۱۶۰۰ هکتار اراضی ملی را تعیین تکلیف کرد که بقیه معترضین به دادگاه مراجعه کردند و حال تعداد بسیار زیادی پرونده در دادگاه مطرح خواهد شد که هر کدام مستلزم پرداخت هزینه کارشناسی رسمی دادگستری شده و خواهد شد.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

مطابق بند ۶ ماده ۶ لایحه قانونی جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۳۸ و همچنین ماده ۲ قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع و بند ۳ ماده ۲۳ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع و طبقه‌نمایی دولت در حفظ منابع و اعمال حقوق مربوط به حاکمیت دولت صرف نظر از نحوه تملک این منابع بعهد سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور است در پلاک‌هایی که شش‌دانگ آن در اجرای قانون خالصه و یا اصلاحات اراضی به تملک دولت درآمده اند نماینده دولت نسبت به محدوده‌ای که توسط اداره کل منابع طبیعی بعنوان منابع طبیعی تشخیص داده شده قانوناً بعهد اداره کل منابع طبیعی قرار گرفته است و با تعیین این محدوده و اعلام آن به اداره کل ثبت اسناد محل و بدون نیاز به سیر تشریفات مقرر در ماده ۲ قانون حفظ و حمایت

از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی باید مراتب در دفتر املاک ثبت و سند مالکیت به عنوان منابع ملی به نام دولت صادر شود.
تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: استرداد دعاوی فیما بین مدیریت اراضی و منابع طبیعی

۲- موضوع فرعی:

سؤال: خواهشمند است دیدگاههای قانونی و حقوقی را در خصوص بخشنامه ریاست محترم سازمان موضوع استرداد دعاوی فی ما بین مدیریتهای امور اراضی و ادارات کل و اخذ سند مالکیت توسط یکی از دو دستگاه (با توجه به وجود طرحهای مرتعدای؛ پروانه‌های چرای دام و...) عنوان نمایند.

۱- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۲- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون

اساساً این اراضی موات و اراضی مرتعی با توجه به قانون حفاظت و بهره‌برداری و سایر قوانین و مقررات مربوطه و نیز از حیث مسایل فنی تفاوت ماهوی بسیار وجود دارد. براین پایه به طور قطع اگر عرصه‌ای دارای عنوان مرتع یا سایر مصادیق منابع ملی باشد نمی‌تواند موات قلمداد شود فلذا اخذ سند موات نسبت به عرصه‌های ملی فاقد وجهت قانونی است. مع الوصف با توجه به ادغام سازمان امور اراضی با سازمان جنگلها براساس بخشنامه ریاست محترم سازمان دعاوی مسترد و طبق نظریه کمیسیون موضوع بخشنامه فوق می‌بایست عمل شود علیهذا قطعا نسبت به عرصه‌ای که جزء مصادیق منابع طبیعی باشد می‌بایست سند منابع ملی اخذ و براساس قوانین حفاظت و بهره‌برداری و قانون و آیین‌نامه واگذاری و احیاء در حفظ و توسعه و احیاء و بهره‌برداری اصولی از آن اقدام گردد.
تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: اقدام متعارض در اعلام آگهی موات و اجرای مقررات ملی شدن

۲- موضوع فرعی:

سؤال: در بند ۵ بحث ممیزی اراضی بخشنامه ۲۴۷۹/۵ - ۸۰/۳/۹ نمایندگی اراضی اختلافی در اسناد مالکیت به وزارت جهاد کشاورزی اختصاص داده شده است در صورتی که در بند ۳ همین مبحث اشاره شده که طبق نظریه کمیته هر کدام از واحدها که بتوانند سریعتر و سهلتر جهت دریافت سند مالکیت اقدام نمایند و بنظر می‌رسد نمایندگی وزارت جهاد کشاورزی موضوعیت ندارد.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

جواب: تثبیت حاکمیت دولت بر عرصه‌های عمومی از هر طریق که سریعتر انجام شود اولی است. بعد از تثبیت حاکمیت؛ حفاظت و بهره‌برداری از منابع طبیعی در چارچوب قانون حفاظت صورت می‌گیرد. در

مواردی که تبدیل و واگذاری وجود داشته باشد در چارچوب تبصره ماده ۲ آئین نامه اجرائی لایحه قانونی نحوه واگذاری و احیاء منابع طبیعی و یا مواد ۳۱ و ۳۲ باید عمل شود.

در هر صورت با عنایت به اینکه ماهیت فنی اراضی موات و منابع طبیعی با یکدیگر متفاوت بوده و نحوه اقدام و بهره برداری از اراضی با توجه به مقررات خاص هر کدام متفاوت است ضمن رعایت بخشنامه، می بایست نسبت به عرصه ای که عنوان منابع طبیعی دارد طبق ضوابط قانون حفاظت و بهره برداری، و قانون و آیین نامه واگذاری و احیاء عمل شود.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: آیا بدون اخذ سند اراضی ملی شده می توان در صورت تجاوز طرح دعوی کرد یا خیر؟

۲- موضوع فرعی:

بعضی از شعب محاکم اراضی ملی شده فاقد سند را که مورد تجاوز قرار بگیرد طرح دعوی را منوط به اخذ سند مالکیت می دانند. نحوه عمل چگونه است؟

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

در دعاوی خصوصی جهت خلع ید و دعاوی مربوط به آن دادگاهها از مدعی مطالبه سند مالکیت می نمایند. اما برابر رای وحدت رویه ۵۶/۷۲/هـ - ۷۳/۱۱/۲۳ دلیل مالکیت منحصر به سند مالکیت نیست حتی تصرف و اسناد عادی را نیز شامل شده است برابر ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره برداری، تشخیص حتی در صورتی که مراحل قطعیت را طی نکرده باشد مستند رفع تجاوز و خلع ید به محدوده ای است که منابع طبیعی شناخته شده است.

مطابق رای وحدت رویه مذکور و همچنین رای وحدت رویه شماره ۸۷۶/۷۵/۰ - ۷۵/۷/۲۸ که در آن دادگاهها مکلف شده اند که اسناد عادی مالکیت را پس از تفیذ در ردیف اسناد رسمی مالکیت قلمداد نمایند.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: نحوه حفاظت از اراضی ملی شده ای که موات شده

۲- موضوع فرعی: در اجرای بخشنامه ریاست محترم سازمان مقرر گردیده پرونده ها فی مابین اداره کل منابع طبیعی و مدیر امور اراضی استان تعیین تکلیف گردد که این عمل انجام شده و در تعدادی از پلاکها مقرر می شود

که مدیریت امور اراضی سند بگیرد حال این سؤال مطرح است که حفاظت از پلاکها بعهده کیست؟

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

حفاظت از عرصه به عهده اداره ای است که نمایندگی دولت را در اخذ اسناد داشته است.

تهیه کننده:

مسئول کمیسیون:

۱- موضوع اصلی: آیین دادرسی کیفری پیرامون نحوه رسیدگی به پرونده‌های تخریب

۲- موضوع فرعی:

بعضاً مشاهده شده که مامورین منابع طبیعی به محض اطلاع از تخریب اراضی ملی جهت متخلف پرونده تشکیل می‌دهند و قاضی بلافاصله اقدام به تکمیل پرونده نموده و به کمیسیون ماده واحده مراجعه مینمایند و دبیرخانه کمیسیون پرونده را تحویل میگیرد نتیجتاً قاضی دادگاه کیفری اقدام به صدور قرار می‌نماید مبنی بر اینکه تا تعیین تکلیف پرونده در کمیسیون ماده واحده تحت اقدام بماند که این موضوع باعث لوث شدن موضع میگردد و متخلف به تجاوز خود ادامه می‌دهد راه کار چیست.

۳- مستندات دفتر حقوقی و بازرسی در خصوص موضوع:

ماده ۵۵ قانون حفاظت و تبصره ذیل آن، ماده ۱۳ آیین دادرسی کیفری، رای وحدت رویه شماره ۶۴۰-۷۸/۸/۱۸ هیات عمومی دیوانعالی کشور.

۴- نتیجه و نظریه نهایی کمیسیون:

مطابق تبصره ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره‌برداری در عرصه‌های که به عنوان منابع طبیعی تشخیص داده شده باشد از هرگونه تصرف و تجاوز باید جلوگیری شود حتی اگر مدعی در مهلت قانونی به تشخیص امر اعتراض نموده باشد بدین ترتیب قاضی دادگاه عمومی قبل از صدور دستور خلع ید و رفع تجاوز در عرصه‌هایی که سابقه تشخیص منابع طبیعی دارد نمی‌تواند قرار اناطه صادر کند به صراحت ماده ۱۳ قانون آیین دادرسی کیفری قرار اناطه صرفاً ناظر به دعاوی مطروحه می‌باشد بدین توضیح که رسیدگی به امر جزایی منوط به رسیدگی به بحث و حقوق در دادگاه حقوقی است بنابراین اجازه بقاء تصرف و تجاوز به منابع طبیعی و صدور قرار اناطه تا رسیدگی موضع در کمیسیون ماده واحده صحیح نبوده و منطبق با قانون نیست و با توجه به رای وحدت رویه شماره ۶۴۰-۷۸/۸/۱۸ هیات عمومی دیوان عالی کشور قرار اناطه قابل اعتراض و تجدیدنظر خواهی است به نظر میرسد دادگاه موظف است با توجه به برگ تشخیص مبنی بر ملی شدن عرصه می‌بایست رای بر رفع تصرف صادر کند و صرف اعتراض فرد در کمیسیون مانع رسیدگی دادگاه نیست.

مسئول کمیسیون:

تهیه کننده:

ضمیمه شماره ۱۲

موضوع: وقف

(۱) دادسرای محترم انقلاب اسلامی قم

شماره: ۱/۶۴۵۵

تاریخ: ۶۴/۵/۲۳

عطف به شماره ۲۵۲۵ - ۶۴/۴/۱ پرونده کلاسه ۴۰/۶۲ احکام آن دادسرا اتهامی علیخان زند و موضوع اراضی نصرت آباد (که به پیوست اماد میگردد) مورد بررسی قرار گرفت نظر به اصل چهل و پنجم قانون اساسی

جمهوری اسلامی و بخشنامه شماره ۴۰/۶۳/ب/ش مورخه ۶۳/۶/۱۸ شورای عالی قضایی بعنوان دادگستری های سراسر کشور (تصویب بخشنامه ضمیمه است) و با توجه به اینکه زمینهای موات قبل از احیا ملک کسی نمیشود و غیر از ملک را نمیشود وقف کرد (لما وقف المافی الملک) و در موضوع مطروحه تصمیم کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها مصوب سال ۱۳۶۴ نسبت به اراضی قریه نصرت آباد کاشف از موات بودن قسمتی از اراضی و در نتیجه عدم صحت وقف در آن قسمت بوده است علیهذا حکم شماره ۴۰/۶۲ مورخ ۶۲/۲/۲۷ دادگاه انقلاب اسلامی قم در آن قسمت که معارض تصمیم قطعی کمیسیون مذکور میباشد نقض می گردد.

از طرف شورای عالی قضایی - مرتضی مقتدایی

رونوشت:

به بخشداری مرکزی قم عطف به شماره ۱۳۶۸ - ۶۴/۲/۱۵

(۲) کلاسه پرونده $\frac{۱۲۱۱}{۷۳}$ شماره دادنامه $\frac{۱۷۵۸}{۷۴}$ تاریخ رسیدگی ۷۴/۷/۳۰

مرجع رسیدگی: شعبه چهارم دادگاه عمومی ساری

خواهان: ناصر سبحانی به آدرس ساری

خوانده: اداره کل جنگلبانی و منابع طبیعی مازندران

خواسته: صدور حکم مبنی بر اخذ اجور معوقه موقوفه جنگلها و مراتع

رای دادگاه

در خصوص دادخواست آقای ناصر سبحانی به طرفیت اداره کل جنگلداری و منابع طبیعی مازندران بخواسته صدور حکم مبتنی بر اخذ اجور معوقه موقوفه جنگلها و مراتع طبق ماده ۱۰ آیین نامه قانون ابطال اسناد فروش رقبات آب و اراضی موقوفه خرید دولت طبق وقفنامه مورخ ۱۲۵۱ هجری قمری مقوم به دویست هزار تومان نظر بدلیلی که ذیلاً خواهد آمد و دعوی خواهان غیر وارد و مردود و بی اساس میباشد زیرا اولاً به استناد ماده ۵۷ قانون مدنی واقف باید مالک مالی باشد که وقف می کند و آنچه مسلم است طبق ماده ۴۵ قانون اساسی جنگلها را ملک دولت قرار داده و بچه صورت واقف ملکی را که متعلق به دولت است وقف نموده مشخص نیست و چون اصل مال متعلق به مالک نمیباشد بنابراین فرعیات آن محلی از اعراب ندارد و باطل است ثانیاً با عنایت به استفتائی که از مقام معظم رهبری شده و فتوایی آن ضمیمه در پرونده است صراحتاً اعلام داشته اند اراضی جنگلی و مرتع طبیعی که فاقد هرگونه سابقه عمران و آبادی از سوی شخص یا اشخاصی باشد شرعاً جزء اراضی بلا مالک و جزو انفال عمومی و متعلق به بیت المال محسوب است و اسناد و وقفیت یا مالکیت خصوصی نسبت به این گونه اراضی فاقد اعتبار شرعی است و رسیدگی موضوعی در این باره با مقامات قانونی ذیربط و مراجع قضایی است با وصف فوق دعوی خواهان غیر وارده و حکم

به رد آن صادر اعلام می‌گردد این رای ظرف بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محاکم استان می‌باشد.
رئیس شعبه ۴ دادگاه عمومی ساری

(۳) اداره کل محترم دفتر فنی ممیزی اراضی

شماره: ۷۱۷۶/۱۰/۳۴

تاریخ: ۷۵/۱۱/۲۹

باسلام

عطف به نامه شماره ۳۰۰۹/۱۰/۲۲ ک - ۷۵/۱۰/۲۵ در خصوص منابع طبیعی واقع در دهات، و مزارع و قراء موقوفه به استحضار میرساند:

همانطوری که در نامه اداره کل منابع طبیعی منطقه گرگان و گنبد اشاره شده است مالکیت واقف بر مورد وقف شرط اصلی صحت وقف است و ماده ۵۷ قانون مدنی بیان میدارد:

واقف باید مالک مالی باشد که وقف میکند که با توجه به قابلیت تملک نبودن انفال توسط، اشخاص ادعای وقف منابع طبیعی فاقد وجهه شرعی و قانونی است بنا به مراتب فوق تشخیص ادارات منابع طبیعی لازم الاتباع برای ادارات ثبت اسناد بوده مکلف به صدور سند مالکیت نسبت به عرصه‌های موصوف می‌باشد. /م
فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- امور مشاورین

(۴) اداره کل منابع طبیعی استان مازندران (منطقه ساری)

شماره: ۵۴۸۷/۵۱

تاریخ: ۸۰/۵/۱۴

با سلام

عطف به نامه شماره ۱۹/ح/۲۵۷ مورخ ۸۰/۱/۸ و در پیرو نامه شماره ۲۸۷۵/۵۱ مورخ ۸۰/۲/۳۱ به پیوست یکبرگ تصویر نظریه دفتر حقوقی سازمان به شماره ۶۴۹/۱۸ مورخ ۸۰/۴/۱۸ جهت اطلاع و اقدام لازم ارسال میگردد، ضمناً خواهشمند است موکداً دستور فرمایید موضوع پاسخ به مسئولین و واحدهای اجرایی مربوط اعلام تا از طرح سوال مجدد در مورد پرونده‌های مشابه در این زمینه خودداری فرمایند.

فرید صیدی نژاد

مدیرکل دفتر ممیزی اراضی

رونوشت:

- اداره کل منابع طبیعی استان به انضمام یکبرگ نامه شماره فوق الذکر اداره کل منابع طبیعی منطقه ساری و تصویر پاسخنانه شماره ۶۴۹/۱۸ مورخ ۸۰/۴/۱۸ دفتر حقوقی و بازرسی سازمان متبوع پیرامون صدور سند مالکیت اراضی ملی شده مورد ادعای موقوفات جهت اطلاع و اقدام مشابه.

برادر صیدی نژاد مدیرکل محترم دفتر ممیزی اراضی

شماره: ۶۴۹/۱۸

تاریخ: ۸۰/۴/۱۸

باسلام

عطف به نامه شماره ۲۸۷۵/۵۱ - ۱۳۸۰/۲/۳۱ در خصوص استعلام اداره کل منابع طبیعی منطقه ساری همانگونه که سابقاً نیز به کرات به استان مربوطه اعلام گردیده اساساً صدور سند مالکیت مشاعی یک عرصه بنام منابع ملی و وقف واجد ایراد و اشکال حقوقی است زیرا جایی که به عنوان جنگل یا مرتع و... اجرای مقررات می گردد و تحت عنوان انفال و منابع ملی تشخیص داده می شود به لحاظ اینکه مصادیق پیش گفته نمی تواند به مالکیت اشخاص خصوصی درآید به همین علت امکان وقف آن هم وجود نخواهد داشت و الزاماً وقف تنها در اموال خصوصی امکانپذیر است (الوقف للملک) و چون مصادیق منابع طبیعی ملک خصوصی نیست به همین جهت ادعای وقف در آن بلا وجه محسوب می گردد بنابر مراتب فوق ادارت ثبت مکلفند وفق مواد ۱۳ و ۳۹ و با درخواست اداره کل اقدام به صدور سند منابع ملی ننمایند. بدیهی است در مواردی که ادارات ثبت به این تکلیف قانونی خود عمل نمایند چاره ای جز اقدام قضایی و تنظیم دادخواست به خواسته ابطال اقدامات و عملیات اجرایی ثبت و الزام اداره ثبت به صدور سند منابع ملی با درخواست دستور موقت وجود ندارد.

غلامعلی فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

(۵) سازمان اوقاف و امور خیریه- وزارت جهاد سازندگی

شماره: ۶۲۰۷۴/ق/۱۵۸۷۳-هـ

تاریخ: ۱۳۷۸/۱۲/۲۱

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۵ بنا به پیشنهاد شماره ۴۳۱/۴۱۰ مورخ ۱۳۷۴/۳/۷ سازمان

اوقاف و امور خیریه و به استناد تبصره (۶) ماده واحده قانون ابطال اسناد فروش رقبات آب و اراضی موقوفه - مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ و باتوجه به فتاوی مقام معظم رهبری در پاسخ به استعلامات مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲ ، ۱۳۷۲/۱۰/۷ و ۱۳۷۲/۱۰/۱۴ سازمان اوقاف و امور خیریه و همچنین مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۲ و ۱۳۷۳/۳/۱۹ سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور تصویب نمود:

متن زیر به عنوان ماده (۱۰) به آیین نامه اجرایی قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه، مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ اضافه می‌شود و شماره ماده (۱۰) آن به (۱۱) و شماره‌های بعدی الی آخر به همین ترتیب تغییر می‌یابند: ماده ۱۰ - چنانچه تمام یا بخشی از اراضی قابل واگذاری واقع در حریم روستاهای موقوفات عامه در اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع - مصوب ۱۳۴۶ - به عنوان انفال، منابع ملی اعلام شده باشد، می‌باید حق بهره‌برداری آن توسط سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور به سازمان اوقاف و امور خیریه و متولیان واگذار شود.

تبصره ۱- اراضی مذکور در حکم موقوفه بوده و در حدود محدوده و حریم روستای موقوفه و بنا به درخواست سازمان اوقاف و امور خیریه واگذار خواهد شد.

تبصره ۲- هرگونه تغییر کاربری در این اراضی منوط به موافقت سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور و نیز اخذ مجوز از سایر مراجع قانونی ذی ربط خواهد بود.

تبصره ۳- سازمان‌های یاد شده مکلفند ظرف حداکثر دو سال نقل و انتقال زمین‌های موضوع این ماده را محقق نمایند. تبصره ۴- چنانچه این گونه اراضی از طریق دولت به اشخاص حقیقی یا حقوقی به صورت اجاره یا فروش واگذار گردیده باشد اسناد تنظیمی با اطلاع دستگاه اجرایی مربوط اصلاح و با منصرف نسبت به عرصه سند اجاره تنظیم خواهد شد.

کلیه مستحقاتی که در این اراضی توسط متصرفین احداث شده باشد متعلق به آنان خواهد بود.

حسن حبیبی

معاون رئیس جمهور

رونوشت:

به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، وزارت دادگستری، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه، وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت کشاورزی، وزارت کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت، دفتر هیات دولت و روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ می‌شود.

(۶) توافقنامه

شماره: ۱۱۰۹۳/۱

تاریخ: ۷۹/۹/۲۷

در اجرای مصوبه شماره ۶۲۰۷۴ ت/ ۱۵۸۷۳ - ۷۸/۱۲/۲۱ جلسه ۷۸/۱۲/۱۵ هیات محترم وزیران و اختیارات حاصله از قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور توافق گردید: حق بهره برداری از مراتع واقع در محدوده پلاک ثبتی روستاهای موقوفه کلا و بطور دائم بصورت بلاعوض و بدون بهره مالکانه به سازمان اوقاف و متولیان موقوفات عام واگذار و منتقل گردد (این مراتع در حکم موقوفه خواهد بود) و سازمان اوقاف و متولیان موقوفات مذکور متعهد به اجرای تبصره دو مصوبه فوق که مقرر میدارد: «هرگونه تغییر کاربری در این اراضی منوط به موافقت سازمان جنگلها و مراتع کشور و نیز اخذ مجوز از سایر مراجع قانونی ذیربط خواهد بود» میباشند. / ۹/۹/۸

سید حمید کلاتری

معاون وزیر و رئیس سازمان

جنگلها و مراتع کشور

محمد علی نظام زاده

نماینده ولی فقیه و سرپرست سازمان اوقاف

و امور خیریه

(۷) مدیر کل منابع طبیعی استان سمنان

شماره: ۸۴۴/۱۸/۳

تاریخ: ۸۰/۴/۲۳

باسلام

عطف به نامه شماره ۵۲۹۸ / ص ۳۳ - ۸۰/۲/۳۱ در خصوص امکان افزایش سهم موقوفه از اراضی ملی اعلام میدارد تصویب نامه شماره ۶۲۰۷۴ ت ۱۵۸۷۳ - ۷۸/۱۲/۲۱ هیات وزیران و نیز توافقنامه منعقد بین سازمان اوقاف و سازمان جنگلها در همین حد دلالت دارد که بهره برداری از مراتع واقع در محدوده روستاهای موقوفه که دارای پلاک ثبتی واحد است بدون اخذ بهره مالکانه و بلاعوض به سازمان اوقاف واگذار می شود. لذا تصویب نامه و توافق نامه مورد اشاره هیچ دلالتی بر قبول مالکیت سازمان اوقاف بر اراضی منابع ملی واقع در محدوده های مذکور ندارد تا فرض افزایش سهم موقوفه تحقق یابد. / ۴/۶/۶

غلامعلی فروغی

مدیرکل دفتر حقوقی و بازرسی

رونوشت:

- دفتر محترم ممیزی اراضی عطف به نامه شماره ۶۱۲/۵۱ - ۸۰/۱/۲۱ جهت استحضار.